10 lei

Lei 16,50

JACK LONDON • REVOLTA DE PE ELSINORE

JACK LONDON

REVOLTA DE PE ELSINORE

EDITURA ALBATROS

Coperta colecţiei : GH. MARINESCU

JACK LONDON

REVOLTA DE PE ELSINORE

Traducere de
ALFRED NEAGU

EDITURA ALBATROS • BUCUREŞTI
1981

Jack London
THE MUTINEE OF THE **ELSINORE**

New York, 1914

I

Chiar de la început, călătoria a pornit-o prost. Silit să ies din hotelul meu într-o dimineață aspră de martie, am străbătut orașul Baltimore și am ajuns exact la vreme la debarcader. La ora nouă, remorcherul urma să mă ia și să mă traverseze golful, ducîndu-mă la bordul navei *Elsinore*. Stăteam și înghețam de frig înăuntrul taxiului și așteptam, cuprins de tot mai multă enervare. Șoferul și Wada zgribuleau ghemuiți afară, pe banca din față, unde era poate numai cu jumătate de grad mai frig decît înăuntru. Și nici urmă de remorcher.

Possum, puiul de foxterier, cu care mă căpătuise Galbraith fără să se gîndească prea mult, scheuna și tremura pe genunchii mei, vîrît sub manta și sub haina de blană. Și n-avea de gînd să se potolească și să stea într-un loc. Scheuna și zgrepțăna mereu, chinuindu-se să iasă afară și, odată ieșit, cum simțea mușcătura frigului, scheuna și zgrepțăna cu aceeași ardoare să intre înapoi.

Foiala și scheunatul lui neostoit numai liniștitoare nu erau pentru nervii mei care zbîrnîiau și așa. Mai întîi și mai întîi, bestia nici nu mă interesa. Pentru mine nu însemna nimic. Nu eram obișnuit cu ea. De nenumărate ori, în vreme ce așteptam amărît, am fost pe punctul de a-l potcovi pe șofer cu fiara aia. La un moment dat, cînd au trecut pe lîngă noi două fetițe — fetele paznicului cheiului probabil — am întins mîna să deschid ușa ca să le strig și să le cadorisesc cu creatura aceea nenorocită și neastîmpărată.

Îmi sosise la hotel cu o seară înainte, cu expresul de New York, într-un colet expediat de Galbraith, un fel de cadou-surpriză la despărțire. Era în stilul lui Galbraith. Și doar s-ar fi putut dovedi și el o dată băiat cumsecade, ca și ceilalți, și să fi trimis și el niște fructe acolo... sau niște flori măcar. Da' nu ! Dragostea lui plină de inspira-

ţie trebuia să ia chipul unei javre de căţel urlătoare şi hămăitoare de numai două luni. Şi odată cu sosirea javrei au început şi necazurile. Funcţionarul de la hotel m-a socotit un criminal pe cale de a comite o nelegiuire. N-am avut nici măcar răgazul să chibzuiesc ce să fac cu el. Şi, ca să pună vîrf la toate, Wada, dînd dovadă de prostie şi iniţiativă, încercase să bage pe furiş căţelul în camera lui şi fusese prins de detectivul hotelului. În aceeaşi clipă, Wada a uitat şi engleza pe care o mai ştia şi a trecut la o japoneză furibundă, iar detectivul hotelului nu-şi mai putu aminti decît irlandeza lui. În vremea asta, funcţionarul de la recepţie mi-a dat a înţelege, fără echivoc, că de la mine nu se putea aştepta la altceva.

Fir-ar javra afurisită să fie ! Şi fir-ar să fie şi Galbraith! Şi, pe cînd stăteam şi tremuram de frig în maşina aia, pe cheul pustiu, m-am afurisit şi pe mine şi toana mea nebunească ce mă îmboldise la această călătorie pe o corabie în jurul Capului Horn.

Pe la vreo zece, se arătă venind pe jos un tînăr greu de zugrăvit, cărînd după el o valiză care-mi fu remisă mie cîteva minute mai tîrziu de către paznicul cheului. Aparţinea pilotului, îmi spuse el, şi-i dădu apoi şoferului indicaţii cum să dibuie un alt debarcader de unde, cîndva, nu se ştia cînd, trebuia să fiu dus la bordul navei *Elsinore* de un alt remorcher. Treaba asta n-a făcut decît să-mi sporească enervarea. Eu de ce n-am fost informat la fel de exact cum fusese informat pilotul ?

Un ceas mai tîrziu, eram tot în maşină şi tot la capătul noului debarcader, cînd sosi şi pilotul. Nu mi-aş fi putut imagina niciodată un individ care să semene mai puţin a pilot. N-avea nici haină albastră şi nici nu aducea cu un fiu al mării, tăbăcit de urgiile vremii proaste, ci mai degrabă era un individ potolit la vorbă, părînd, în ochii oricui, tipul omului de afaceri prosper pe care-l întîlneşti în toate cluburile. Se prezentă de îndată, iar eu l-am invitat să împartă cu mine, cu Possum şi cu bagajele interiorul îngheţat al maşinii. Nu ştia decît că înţelegerile de la început fuseseră modificate de căpitanul West şi-l bătea gîndul că remorcherul avea să sosească deîndată.

Lucru care s-a şi întîmplat la ora unu după-amiază, după ce fusesem nevoit să aştept şi să îngheţ vreme de patru ceasuri nesfîrşite. Şi în tot acest răstimp am căpătat definitiv convingerea că n-aveam să-l îndrăgesc prea mult

pe căpitanul West. Deşi nu-l întîlnisem niciodată, felul în care se purtase cu mine chiar de la început fusese, ca să nu spun mai mult — arogant. Pe cînd *Elsinore* era ancorată în bazinul Erie, îndată ce sosise din California cu o încărcătură de orz, dădusem o fugă de la New York ca să văd şi eu cum arată cea care avea să-mi fie casă vreme de mai multe luni. Fusesem încîntat de corabie şi de confortul cabinelor. Chiar şi apartamentul ce-mi fusese destinat era convenabil şi mult mai spaţios decît m-aş fi aşteptat. Dar, cînd îmi aruncasem ochii în apartamentul căpitanului, rămăsesem uluit de confortul său. Cred că e suficient să spun că în cazul lui cabina dădea direct într-o cameră de baie şi că printre altele era mobilat cu un pat mare din alamă, cum nu ţi-ai fi închipuit niciodată să întîlneşti pe mare.

Bineînţeles că hotărîsem pe loc că baia şi patul acela imens trebuiau să fie ale mele. Cînd îi rugasem pe agenţii mei să aranjeze treaba asta cu căpitanul, ei se arătaseră stînjeniţi şi evazivi.

— Habar nu am cam cît face o treabă ca asta, zisesem. Şi nici nu-mi pasă. Indiferent dacă mă costă o sută cincizeci de dolari sau cinci sute, trebuie să pun mîna pe apartamentul acela.

Harrison şi Gray, agenţii mei, se sfătuiseră în şoaptă şi arătaseră a nu prea crede că va fi de acord cu această afacere şi căpitanul West.

— Atunci ar fi primul căpitan de care am auzit în viaţa mea, care n-ar accepta una ca asta, insistasem eu plin de încredere. Cum, toţi căpitanii de pe transatlantice îşi închiriază în mod curent cabinele !

— Dar căpitanul West nu e căpitan pe un transatlantic, intervenise blînd domnul Harrison.

— Nu uitaţi că voi sta pe nava aceea multe luni de zile, replicasem. Ei, fir-ar să fie, dacă e necesar oferiţi-i pînă la o mie de dolari.

— O să încercăm, spusese domnul Gray, dar vă previn să nu vă puneţi prea mari speranţe în eforturile noastre. În momentul de faţă, căpitanul West se află la Searsport şi-i vom scrie încă în cursul zilei de azi.

Spre uimirea mea, domnul Gray mă sunase cîteva zile mai apoi pentru a mă informa că domnul căpitan West refuzase oferta.

— I-aţi oferit o mie de dolari ? întrebasem eu. Ce-a zis ?

— Regretă că nu poate să vă ofere ceea ce l-aţi rugat, răspunsese domnul Gray.

O zi mai tîrziu, primeam o scrisoare de la căpitanul West. Scrisul ca şi stilul aveau un aer plin de politeţuri, de modă veche. Îşi exprima regretul că nu reuşise încă să mă întîlnească şi mă încredinţa că avea să se preocupe personal ca apartamentul meu să fie confortabil. În acest sens, îi trimisese instrucţiuni domnului Pike, secundul de pe *Elsinore*, ca să înlăture peretele despărţitor dintre apartamentul meu şi apartamentul alăturat. Mai mult — şi de atunci începusem să nu-l pot suferi pe căpitanul West — mă informa că în cazul în care, odată ajunşi în largul mării, mă voi simţi totuşi nemulţumit, atunci va schimba cu plăcere apartamentul cu mine.

Bineînţeles că, după o astfel de replică, ştiam că nimic în lume nu mă mai putea convinge să mă urc în patul de alamă al căpitanului West. Şi tocmai acest căpitan Nathaniel West, pe care nici nu-l întîlnisem încă, mă ţinuse dîrdîind de frig la capătul cheurilor vreme de patru ceasuri nenorocite. Cu cît aveam să-l văd mai rar în cursul călătoriei, cu atît mai bine ! Şi nu fără jind mă gîndeam la numeroasele lăzi de cărţi pe care le expediasem de la New York la bordul navei. Har Domnului, posibilitatea de a-mi petrece în chip plăcut vremea nu depindea de toanele unor căpitani.

I l-am plasat pe Possum lui Wada, care se tîrguia cu şoferul şi, în vreme ce marinarii de pe remorcher îmi duceau bagajele la bord, eram condus de pilot pentru a fi prezentat căpitanului West. De la prima ochire am ştiut că nici căpitanul nu arăta a căpitan, după cum nici pilotul nu arăta a pilot. Şi doar cunoscusem pe cei mai de seamă din tagma asta, pe căpitanii de transatlantice, cu care individul nu semăna deloc, aşa cum nu semăna nici cu comandanţii cu mutră grosolană şi voce răguşită, cum citisem eu prin cărţi. Alături de el era o femeie din care nu se prea zărea mare lucru, fiind aproape îngropată cu totul într-o uriaşă haină de vulpe roşcată şi într-un manşon, adăugînd o picătură uimitoare de culoare şi căldură.

— Ah, Doamne, nevastă-sa ! i-am strecurat eu în şoaptă pilotului. Şi merge cu el...

Şi doar stabilisem în mod expres cu domnul Harrison, atunci cînd aranjasem amănuntele călătoriei, că numai cu un lucru nu m-aş fi împăcat şi anume cu ideea ca domnul comandant de pe *Elsinore* să-şi ia şi nevasta la drum. Iar domnul Harrison îmi zîmbise şi-mi dăduse asigurări că în nici un chip căpitanul West nu va fi întovărăşit de vreo nevastă.

— E fiică-sa, îmi replică tot în şoaptă pilotul. Bănuiesc că a venit să-l conducă. Nevastă-sa a murit acum vreun an. Se zice că din pricina asta s-a întors din nou la mare. Ştiţi, de fapt, ieşise la pensie.

Căpitanul West îmi veni în întîmpinare şi, încă înainte ca mîinile noastre să se atingă, chipul să-i fi suferit acea transfigurare de la expresia de indiferenţă la cea de bun-venit, sau buzele-i să rostească vreo vorbă, am simţit pentru întîia oară impactul uimitor al personalităţii sale. Era înalt, zvelt, pe faţă avea un aer de nobleţe pe care abia o sesizam. Căpitanul se vădea la fel de rece ca şi ziua aceea, stăpîn pe sine ca un rege sau împărat, distant ca şi cea mai îndepărtată stea, şi la fel de neutru ca o frază de Euclid. Şi, deodată, tocmai cînd mîinile noastre erau pe cale de a se întîlni, o licărire de... să-i spunem... distantă şi stăpînită cordialitate mînă mulţimea de mici riduri în colţul ochilor, iar albastrul curat al ochilor fu inundat de o căldură aproape luminoasă ; buzele, strînse a asprime cu o clipă înainte, deveniră la fel de expresive ca ale actriţei Sarah Bernhardt atunci cînd şi le folosea pentru a slobozi şuvoiul cuvintelor.

Prima dată cînd l-am zărit pe căpitanul West am fost atît de impresionat încît mă aşteptam să văd zburînd din gura sa nici eu nu ştiu ce fel de cuvinte pline de nemaispusă înţelepciune şi milostenie. Şi cînd colo, el îşi exprima cele mai banale păreri de rău pentru întîrziere, cu o voce care mă surprinse din nou. Era un glas adînc şi blînd, într-un fel prea adînc, şi totuşi limpede ca un sunet de clopot şi cu o uşoară rezonanţă ce amintea de accentul din Noua Anglie.

— Şi iat-o şi pe tînăra care se face vinovată de această întîrziere, îşi încheie el formulele de prezentare ale fiicei sale. Margaret, domnul Pathurst.

Mîna ei înmănuşată se ivi pe dată dintre blănurile de vulpe, mi-o întinse, şi m-am trezit că mă uitam ţintă în nişte ochi cenuşii ce mă cîntăreau ferm şi cu seriozitate.

Căutătura aceea cercetătoare, rece și pătrunzătoare era stînjenitoare. Nu că era provocatoare, ci pentru că te aprecia oarecum negustorește. Cam așa cum se privește un nou surugiu atunci cînd vrei să-l angajezi. Pe atunci nu știam că și ea avea să pornească în călătorie, și că, astfel, curiozitatea ei era firească față de un om care avea să-i fie tovarăș de călătorie timp de jumătate de an. Dar, deîndată, își dădu seama de purtarea ei și zîmbi și cu ochii, și cu gura.

În vreme ce ne îndreptam spre cabina remorcherului, am auzit scîncetele de frig ale lui Possum transformîndu-se în urlete și m-am dus să-i spun lui Wada să ducă ființa aia înăuntru, la căldură. L-am găsit învîrtindu-se în jurul bagajelor mele, sprijinind cu ajutorul micii carabine automate geamantanul cu haine ca să stea drept. Am tresărit cînd am văzut muntele de bagaje din jur între care ale mele erau o bagatelă. „Proviziile navei" — a fost primul meu gînd, pînă cînd am băgat de seamă numărul de cufere, cutii, geamantane, pachete și boccele de tot felul. Mi-au atras atenția inițialele de pe o cutie care aducea ciudat de mult cu o cutie de pălării de damă : M.W. Și, cu toate acestea, prenumele căpitanului West era Nathaniel. La o mai atentă cercetare, am găsit în mai multe locuri inițialele N.W., dar oriîncotro îmi aruncam ochii le vedeam pe celelalte cu M.W. Apoi mi-am amintit că taică-su îi spusese Margaret.

Eram prea furios ca să mă mai întorc în cabină, așa că am început să bat în sus și-n jos puntea înghețată, mușcîndu-mi de ciudă buzele. Și doar stabilisem în mod expres cu agenții ca nu cumva să ne însoțească nevasta căpitanului. Ultimul lucru pe care mi l-aș fi dorit în spațiul strîmt al unei nave era o femeie. Dar nici prin cap nu-mi trecuse ideea existenței unei fete a căpitanului. Eram gata-gata să las baltă călătoria asta și să mă întorc cu remorcherul la Baltimore.

La vremea cînd curentul stîrnit de viteza cu care înaintam mă înghețase pînă la os, am zărit-o pe domnișoara West venind pe puntea îngustă și n-am putut să nu fiu uimit de mersul ei elastic și plin de viață. Chipul, în ciuda tăieturii pline de hotărîre, lăsa o impresie de fragilitate, dezmințită însă de trupul robust. Sau, cel puțin, se putea deduce că trupul ei trebuie să fie robust după chipul în

care se mișca, deși mare lucru nu se putea ghici din formele sale sub grămada aceea amorfă de blănuri.

M-am răsucit și m-am apucat să contemplu hotărît muntele de bagaje. Atenția mi-a fost atrasă de o ladă imensă, și mă uitam țintă la ea cînd fata începu să vorbească lîngă mine.

— Din cauza ei s-a întîrziat de fapt, spuse ea.

— Dar ce-i în ea ? am întrebat eu fără prea mare interes.

— Păi, pianul de pe *Elsinore*, complet revizuit. Cînd m-am hotărît să viu și eu în călătoria asta, i-am trimis o telegramă domnului Pike. El e secundul, știți. A făcut tot ce-a putut. Dar de vină a fost atelierul de reparații. Și, în vreme ce-am stat și am așteptat să termine treaba, le-am spus cîteva pe care n-au să le uite ei chiar atît de repede.

Rîse cînd își aduse aminte, și începu să se uite și să cerceteze bagajele ca și cum ar fi căutat unul anume. După ce se încredință că totul e în regulă, porni înapoi, dar deodată se opri și spuse :

— Nu vreți să veniți înăuntru la căldură ? Mai avem jumătate de oră de mers.

— Cînd v-ați hotărît să întreprindeți călătoria asta ? am întrebat-o eu deodată.

Îmi aruncă o privire atît de grăbită încît mi-am dat seama că recepționase toată sila și nemulțumirea mea.

— Acum două zile, îmi răspunse ea. De ce ?

Dorința ei de a ajunge la o înțelegere m-a luat pe nepregătite și, înainte de a-i putea răspunde, ea continuă :

— Domnule Pathurst, doar n-o să vă faceți probleme pentru faptul că am venit și eu. Probabil că știu mai multe despre călătoriile îndelungate decît dumneavoastră, și o să ne simțim cu toții bine. Dumneavoastră nu mă puteți stînjeni pe mine și vă promit că nici eu n-am să vă stînjenesc în nici un chip. Am mai călătorit împreună cu alți pasageri și mai înainte și am învățat să mă împac cu greutățile chiar mai bine decît ei. Asta este. Să pornim cu dreptul și nu se va întîmpla nimic care să ne împiedice să ne înțelegem. Eu știu ce vă deranjează. Socotiți că veți fi solicitat să veniți să mă distrați ? Vă rog să înțelegeți că n-am nevoie de distracții. Nici cea mai lungă călătorie nu mi s-a părut prea lungă, și totdeauna m-am trezit cu prea multe lucruri nefăcute la sfîrșit pentru ca voiajul să mi se fi părut plicticos, și... nici nu cînt valsuri la patru mîini.

II

Cînd am ajuns lîngă *Elsinore* am văzut nava, atunci încărcată cu cărbune, cu pescajul adînc lăsat în apă. Ştiam prea puţine despre nave pentru a fi în stare să-i admir linia şi, pe deasupra, nici nu prea aveam chef de admirat. Încă mai cumpăneam, neştiind dacă nu era mai bine să las baltă toată afacerea şi să mă întorc cu remorcherul înapoi sau ba. Dar din asta să nu înţelegeţi că sînt un individ şovăielnic. Din contra.

Problema era că de fapt niciodată, nici chiar din prima clipă în care mi se năzărise gîndul ăsta, nu fusesem prea încîntat de ideea călătoriei. Motivul pentru care totuşi o făceam era acela că nu vedeam altceva mai bun care să mă încînte cît de cît. De-o bucată de vreme, pentru mine viaţa îşi cam pierduse orice savoare. Nu eram nici extenuat, nici tocmai plictisit. Dar nimic nu mai avea nici un gust. Nu prea mai puteam să-mi sufăr semenii şi nici nu mai aveam chef să înghit toate strădaniile lor mărunte, serioase şi zănatice. Însă, deşi de mai multă vreme eram cam dezamăgit de femei, le suportasem, dar le cîntărisem prea bine apucăturile lor născute dintr-un fel de primitivism, chipul aproape feroce în care se preocupau de destinul tagmei lor, pentru a mă mai lăsa fermecat de ele. Şi ajunsesem să simt că mă apasă ideea inutilităţii artei, scamatorie plină de ifose, adevărată şarlatanie menită a-i înşela nu numai pe cei ce cred în ea, ci şi pe cei care o slujesc.

Pe scurt, mă îmbarcam pe *Elsinore* pentru că-mi era mai lesne să mă îmbarc decît să nu mă îmbarc, aşa cum tot atît de lesne, primejdios de lesne, îmi era să fac orice altceva. Cam în situaţia asta ajunsesem. De aceea, în clipa în care am păşit pe puntea navei *Elsinore*, mă cam bătea gîndul să dau dispoziţii să nu-mi mai transbordeze bagajele şi să le spun căpitanului West şi fiicei sale la revedere.

Bănuiesc că ceea ce m-a hotărît, în cele din urmă, a fost zîmbetul atrăgător, plin de căldură al domnişoarei West în vreme ce traversa puntea îndreptîndu-se spre cabină, ca şi gîndul că în cabină trebuia să fie cald.

Pe domnul Pike, secundul, îl întîlnisem mai înainte, cînd vizitasem nava aflată în bazinul Erie. Îmi adresă un zîmbet ţeapăn şi forţat — îmi dădeam seama cît de chinuitor era pentru el chiar şi atît, nu-mi întinse mîna şi se întoarse pe dată să dea ordine la vreo şase indivizi zgribuliţi, unii tineri, alţii bătrîni, ce se arătară, tîrşindu-şi picioarele, de prin preajma catargului mare. Domnul Pike le cam băuse. Fără îndoială. Avea faţa buhăită şi palidă, iar ochii mari şi cenuşii îi erau injectaţi şi crunţi.

Urmăream cu mîhnire în suflet cum îmi erau aduse bagajele la bord şi-mi reproşam lipsa de hotărîre care mă împiedica să rostesc cele cîteva cuvinte ce ar fi pus capăt tărăşeniei. Iar cei şase indivizi care-mi cărau acum lucrurile în cabină nu aduceau nici pe departe cu ideile pe care mi le făcusem eu despre marinari. Cu siguranţă că pe transatlantice nu văzusem mutre asemănătoare. Unul, un băietan deosebit de vioi, de vreo optsprezece ani, se uita la mine cu nişte ochi nemaipomeniţi de italian. Dar era un pitic pricăjit. Atît de scund era că părea doar cizme şi o pălărie de muşama. Şi, pe deasupra, nici nu era italian curat. Eram atît de convins de treaba asta că l-am întrebat pe secundul care-mi răspunse morocănos :

— Ăla ? Piticul ? E corcitură, jumătate spaniol sau italian, iar cealaltă jumătate japonez sau malaiez.

Un altul, un bătrîn despre care am aflat că era nostrom, arăta atît de nenorocit încît am crezut că se rănise nu de multă vreme. Avea o mutră apatică, de animal de povară, şi, în vreme ce-şi tîrşea flendurile de încălţări de colo, colo pe punte, la fiecare cîţiva paşi se oprea, făcea un gest caraghios ducîndu-şi amîndouă mîinile la pîntece, apăsînd şi apoi ridicîndu-le. Aveau să treacă luni de zile, în timpul cărora urma să-l văd făcînd gestul ăsta de mii de ori, pentru ca abia după aceea să-mi dau seama că nu era nicidecum bolnav, ci aşa-i era năravul. Chipul lui îmi amintea de „Omul cu Sapa“ numai că mutra lui era, dacă se poate închipui una ca asta, mai îndobitocită. Şi, după cum aveam să aflu, îl mai chema şi Sundry Buyers *. Ăsta era nostromul minunatei corăbii americane *Elsinore*, socotită drept una dintre cele mai grozave nave cu vele ce străbăteau mările.

Iar din toată această şleahtă de bătrîni şi tineri ce se foia cu bagajele, numai unul, pe nume Henry, un băiat de vreo şaisprezece ani, mai aducea cît de cît cu părerea pe care mi-o făcusem eu despre marinari. Venea de pe o navă-şcoală, îmi spusese secundul, şi se afla la prima lui călătorie pe mare. Avea o faţă inteligentă, vioaie, ca şi miş-

* Într-o traducere *ad literam* : „Diverşi Clienţi“.

cările trupului, și o îmbrăcăminte marinărească pe care o purta cu un aer de marinar. Așa după cum aveam să văd mai tîrziu, era singurul care semăna a marinar din toată adunătura aceea de pe întreaga navă.

Grosul echipajului încă nu se îmbarcase, dar oamenii trebuiau să pice în orice clipă, mă încredință secundul cu un zîmbet sardonic de rău augur. Cei aflați la bord de pe acum erau amărîții care se îmbarcaseră de la New York, fără să se slujească de certificatele serviciilor de îmbarcare. Dar cum avea să arate restul echipajului numai Dumnezeu știa, întări secundul. Piticul, metisul japonez (sau malaiez) și italian, după cum îmi spunea secundul, era marinar calificat, poposise aici venind de pe un vas cu aburi și acum se afla la prima lui călătorie pe o navă cu vele.

— Auzi colo, marinari sadea ! spuse-n silă și pufni domnul Pike drept răspuns la o întrebare de-a mea. Nu pupăm noi așa ceva la bord. Vîntură țărmul ! Asta e ! În ziua de azi, orice mitocan, orice țopîrlan de văcar e marinar calificat. Așa sînt socotiți și așa sînt plătiți. Serviciul naval e la pămînt, fir-ar să fie ! Nu mai există marinari adevărați. Au răposat cu toții încă înainte de a te fi născut dumneata.

Puteam adulmeca de la distanță duhneala de whisky de proastă calitate din suflarea secundului. Dar nu se clătina și nici nu trăda în vreun fel că e beat. Abia după aceea aveam eu să-mi dau seama că cheful de vorbă era lucru rar la el și constituia totdeauna semnul de beție care-l trăda.

— Ar fi fost o milostivire de-aș fi dat și eu ortul cu ani în urmă, îmi spunea el, decît să mai trăiesc să văd cum de pe mare dispar și nave și marinari adevărați.

— Dar, după cîte am înțeles, *Elsinore* e una dintre cele mai grozave nave, am insistat eu.

— Așa o fi... în ziua de azi. Dar ce-i de fapt nava asta ? Un blestemat de cargou. N-a fost ea construită ca să navigheze, și chiar de-ar fi așa, n-a mai rămas nici sămînță de marinar ca lumea care să se îmbarce la bordul ei. Doamne, Doamne ! Unde-s cliperele de altădată ? Cînd mă gîndesc la ele ! *Cocoșul Războinic, Steaua Căzătoare, Peștele Zburător, Vrăjitoarea Apelor, Copoiul, Mesteacănul lui Harvey, Vela, Aripa Fugară, Șarpele de Mare, Lumina Nordului* ! Și cînd mă gîndesc la flotele de clipere ale ceaiului care încărcau la Hong Kong și goneau spre Pasajul de Est ! Ce priveliște ! Ce priveliște !

Începuse să mă intereseze. Iată un bărbat, un bărbat adevărat ! Nu mă mai grăbeam să ajung în cabina mea, unde știam că Wada îmi despacheta lucrurile. Băteam puntea alături de uriașul domn Pike. Și fără îndoială că era uriaș. Lat în umeri, ciolănos și, în ciuda faptului că era bine adus de spate, tot măsura mai bine de șase picioare înălțime.

— Sînteți un bărbat grozav ! l-am flatat eu.

— Am fost, am fost, murmură el mohorît, și am simțit un damf puternic de whisky în aer.

Mi-am aruncat ochii pe mîinile lui noduroase. Oricare din degetele lui erau cît două ale mele, iar încheieturile arătau și ele de două ori mai groase.

— Ce greutate aveți ? am întrebat eu.

— Două sute zece livre *. Dar la vremea mea, cînd eram eu în formă, săltam cîntarul la două sute patruzeci.

— Și ziceți că *Elsinore* nu-i în stare să navigheze ? am făcut eu întorcîndu-mă la subiectul care-l stîrnea.

— Pun rămășag la sigur pe o livră de tutun contra lefii mele pe o lună că nu ajungem în partea cealaltă nici în o sută cincizeci de zile, îmi răspunse el. Și doar cu bătrînul *Nor Zburător* am dat ocol în optzeci și nouă de zile, optzeci și nouă de zile, dom'le, de la Sandy Hook la Frisco. Cu șaizeci de marinari în cazarma prova, și ce marinari, și opt muși. Și mînă, și mînă ! Trei sute șaptezeci și patru de mile într-o singură zi, sub velele întinse ale zburătorului și sub niște rafale de vînt că saula cu optsprezece noduri a lochului nu era destulă ca să îngăduie calcularea vitezei. Optzeci și nouă de zile, ispravă neîntrecută vreodată și abia după nouă ani egalată de *Andrew Jackson*. Acelea mai zic și eu vremuri !

— Cînd a reușit *Andrew Jackson* această performanță? l-am întrebat eu, fiindcă începea să mă bată tot mai mult gîndul că își bătea joc de mine.

— În 1860, îmi răspunse el pe dată.

— Și dumneata ai navigat pe *Norul Zburător* cu nouă ani înainte, iar acum sîntem în 1913... păi asta înseamnă acum șaizeci și doi de ani, am atacat eu.

* O livră este egală cu 453 de grame.

— Iar eu aveam şapte ani, hohoti el. La doişpe ani eram mus pe *Luceafărul de Dimineaţă*, pe vremea cînd dădea ocol continentului în nouăzeci şi nouă de zile... jumate din echipaj în lanţuri cea mai mare parte a timpului, cinci oameni pierduţi mai sus de Capul Horn, şişurile nici nu mai aveau vîrf, boxurile şi cuiele de amarare zburau în toate părţile, trei oameni împuşcaţi pe loc de ofiţeri într-o singură zi, al doilea secund ucis fără habar să avem cine făcuse isprava asta. Şi mînă, şi mînă, nouăzeci şi nouă de zile de la un port la altul, o goană de şaptesprezece mii de mile, de la est la vest pe la Capul Horn.

— Dar asta înseamnă că dumneata ai şaizeci şi nouă de ani ! am spus eu apăsat.

— Atît, îmi replică el mîndru, şi încă mai bun în meseria asta decît amărîţii de tinerei din ziua de azi. Şi-ar da cu toţii duhul dacă ar trebui să treacă prin ce-am trecut eu. Ai auzit dumneata vreodată de *Sudul Însorit* ? De nava aia care a fost vîndută în Havana pentru transportul de sclavi şi i s-a schimbat numele în *Emanuela* ?

— Şi ai trecut prin Pasajul de Mijloc ! am exclamat eu, amintindu-mi expresia de demult.

— Eram pe *Emanuela* în Canalul Mozambic în ziua în care a dat de noi *Brisk* şi ne-a prins cu nouă sute de sclavi între punţi. Dar nu ne-ar fi prins ei de n-ar fi fost vorba de o navă cu aburi.

Am bătut puntea mai departe alături de această masivă relicvă a trecutului, ascultînd mai departe bombănelile şi amintirile mormăite din vremurile de demult care şterseseră oameni, care-i uciseseră. Dar bărbatul acela arăta prea zdravăn ca tot ceea ce spunea să fie adevărat şi, totuşi, cînd m-am uitat mai bine la umerii lui încovoiaţi, cum îşi tîrşîia bătrîneşte picioarele uriaşe, am început să mă încredinţez că avea vîrsta pe care o declara. Povestea acum de un oarecare căpitan Somers.

— Era un căpitan de ispravă, spunea el. Şi în cei doi ani în care am navigat cu el n-a existat port în care, la sosire, să n-o şterg să mă dau la fund şi să stau ascuns, pentru ca la plecare să mă strecor la bord de fiecare dată cînd se ridicau pînzele.

— Dar de ce ?

— Din cauza oamenilor, fiindcă oamenii se jurau pe tot ce aveau mai sfînt să se răzbune cumplit pe mine şi să obţină mandate de arestare împotriva mea din pricina

felului în care-i învăţam eu să ajungă marinari. Hmm, şi cînd am fost prins ce amenzi n-a plătit căpitanul pentru mine, şi totuşi prin munca mea cîştiga nava aia bani buni.

Îşi ridică lopeţile lui de palme şi, holbîndu-mă la ele, am înţeles care fusese natura muncii lui.

— Dar toate astea s-au isprăvit, se plînse el. În ziua de azi marinaru-i un fel de gentleman. Nici nu mai poţi ridica glasul sau mîna asupra oamenilor.

În această clipă, al doilea secund, un blond de statură mijlocie, vînjos, proaspăt bărbierit, i se adresă de la balustrada dunetei de deasupra noastră.

— Se vede remorcherul cu echipajul, anunţă el.

Secundul mîrîi ceva că înţelesese şi apoi adăugă :

— Coboară, domnule Mellaire, să-ţi prezint pasagerul nostru.

N-am putut să nu bag de seamă aerul şi ţinuta domnului Mellaire în vreme ce cobora scara dunetei pentru a se face prezentările. Era curtenitor, de stil vechi, liniştit la vorbă, politicos, fără îndoială provenind de la sud de Mason şi Dixon.

— Din sud, am remarcat eu.

— Din Georgia, domnule, spuse el zîmbind şi făcînd o plecăciune cum numai unul din sud e în stare să facă.

Trăsăturile feţei şi expresia chipului vădeau sinceritate şi cumsecădenie, şi totuşi gura lui avea cea mai crudă tăietură pe care o văzusem eu vreodată pe faţa unui om. Era cu adevărat o tăietură. Nu se poate descrie altfel o gură atît de aspră, cu buze subţiri, fără contur, care rostea cu atîta graţie nişte cuvinte atît de politicoase. Fără să vreau, privirile mi-au căzut pe mîinile lui. Erau, ca şi ale secundului, ciolănoase, cu monturile mari, diforme. M-am uitat apoi din nou în ochii lui albaştri. La suprafaţă, omul acesta avea un fel de pojghiţă atrăgătoare, o aparenţă de cumsecădenie şi blîndeţe, dar am înţeles că dincolo de această spoială nu exista nici sinceritate şi nici milă. Dincolo de ea zăcea ceva rece şi groaznic, mereu la pîndă, mereu în aşteptare, ceva de felină, duşmănos, ucigaş. Dincolo de aparenţa de om atrăgător şi de aerul prietenos pîndea acel ceva îngrozitor care dăduse gurii forma aceea de tăietură. Ceea ce-am simţit în spatele acelei priviri mi-a dat fiori de gheaţă prin aerul său respingător de nefiresc.

În vreme ce mă uitam la domnul Mellaire și vorbeam cu el, și zîmbeam și schimbam amabilități, trăiam același sentiment pe care-l încerci într-o pădure sau în junglă cînd simți că te pîndesc ochii sălbatici ai unor animale de pradă. Ca să fiu sincer, m-am cam îngrozit de ceea ce pîndea de dincolo de fruntea domnului Mellaire. De obicei, în mod firesc, omul corelează trăsăturile și ținuta cuiva cu individualitatea interioară. Dar eu nu reușeam să fac treaba asta cu cel de-al doilea secund. Chipul, ținuta, manierele și aerul curtenitor erau una, iar eul său cu totul altceva, ceva care se ascunsese adînc înăuntru.

L-am văzut pe Wada stînd în ușa cabinei, așteptînd, bineînțeles, să-i spun ce are de făcut. Am dat din cap și eram pe cale să-l urmez, cînd domnul Pike se uită la mine și-mi spuse :

— Numai o clipă, domnule Pathurst.

El îi dădu niște ordine celui de-al doilea secund, care se răsuci pe călcîie și se duse la prova. Am stat și am așteptat să văd ce avea să-mi spună domnul Pike, care nu catadicsi să rostească nici un cuvînt pînă nu-l văzu pe cel de-al doilea secund destul de departe ca să nu mai audă nimic. Atunci se aplecă, apropiindu-se de mine, și-mi spuse:

— Să nu pomenești de treaba cu vîrsta mea nimănui. În fiecare an, cînd mă angajez, mă trec cu un an mai tînăr. Acum am cincizeci și patru de ani la rubrica asta.

— Și nu arăți dumneata nici cu o zi mai bătrîn, am răspuns eu politicos, deși o spuneam cu toată sinceritatea.

— Și nici nu mă simt mai bătrîn. Întrec la treabă și la orice pe cel mai zdravăn dintre mucoșii ăștia de tineri. Și, domnule Pathurst, eu nu bat toba cu vîrsta mea la urechea nimănui. Căpitanii n-au nici o slăbiciune față de secunzii ce se apropie de șaptezeci de boabe. Și nici proprietarii navelor. Mi-am pus mari speranțe să conduc nava asta și aș fi obținut comanda, bănuiesc, de nu s-ar fi hotărît bătrînul căpitan să se întoarcă din nou la mare. De parcă ar fi avut nevoie de parale ! Un bătrîn zgîrie-brînză.

— E bogat ? am întrebat eu.

— Bogat ? Dacă aș avea eu măcar a zecea parte din ce are el, m-aș retrage la o fermă de păsări, în California, și aș duce-o pe roze, da, da, de-aș avea măcar a cincizecea parte din ce-a pus el la ciorap ! Păi are mai multe acțiuni la toate navele firmei Blackwood, și totdeauna l-a păscut norocul și a adunat bani. Am cam îmbătrînit și venise sorocul să pun și eu mîna pe o comandă. Da' nu ! Bătrînului pungaș a trebuit să-i treacă prin minte să o pornească din nou pe mare taman cînd culcușu-i gata pregătit pentru mine.

Din nou am dat să mă duc în cabină, dar secundul iar m-a oprit.

— Domnule Pathurst, n-o să pomenești nimic de vîrsta mea ? !

— Bineînțeles că nu, domnule Pike, i-am răspuns eu.

III

Cum eram înghețat bocnă, am fost izbit de căldura primitoare de sub punte. Toate ușile interioare erau deschise, formînd ceea ce aș putea numi un spațios ansamblu de încăperi, sau o casă întreagă. Intrarea principală, dinspre babord, dădea într-un hol larg, cu covoare pe jos. Din acest hol, spre babord, erau cinci intrări : prima spre cabina secundului, chiar la intrare, a doua spre cele două apartamente între care fuseseră înlăturați pereții despărțitori pentru mine, apoi cabina stewardului și, alături de aceasta, completînd șirul, o încăpere folosită drept oficiu.

De-a lungul holului era o zonă cu care nu eram deloc familiarizat, deși bănuiam că acolo erau sufrageria, încăperile de baie, careul propriu-zis, de fapt o sufragerie spațioasă, apoi încăperile căpitanului și, fără îndoială, cele destinate domnișoarei West, în fața odăii sufrageria și salonul principal, în vreme ce în partea dinspre babord erau încăperile enumerate la început, din care două îmi aparțineau.

M-am aventurat în lungul coridorului și am văzut că dădea spre pupa navei *Elsinore*, unde se afla o încăpere imensă, de cel puțin treizeci și cinci de picioare între borduri și cincisprezece, optsprezece picioare în lungul navei, urmînd curba liniilor pupei. Părea să fie vorba de o magazie. Am băgat de seamă acolo niște căzi de baie, suluri de vele, mai multe cufere încuiate, șunci și hălci de slănină atîrnate de tavan, o scară care ducea la un tambuchi ce ieșea pe dunetă, iar în podea era deschizătura unui alt tambuchi.

Am stat de vorbă cu stewardul, un chinez bătrîn, cu un chip liniştit şi mişcări vioaie, al cărui nume nu l-am învăţat niciodată, dar pe certificatul lui de marinar era trecută vîrsta de cincizeci şi şase de ani.

— Jos acolo ce se află ? l-am întrebat eu, arătînd spre tambuchiul din podea.

— Magazie, îmi răspunse el.

— Şi cine mănîncă acolo ? am mai întrebat eu arătînd spre o masă cu două scaune marinăreşti fixate în podea.

— Asta masă a doua. Doi secund şi dulgher mănînci aici.

După ce i-am dat lui Wada dispoziţii în legătură cu aranjarea lucrurilor mele, m-am uitat la ceas. Era devreme, abia trei şi cîteva minute, aşa că m-am dus din nou pe punte pentru a urmări sosirea echipajului.

Am scăpat momentul exact al îmbarcării de pe remorcher, dar în faţa rufului central am întîlnit cîţiva tîrîie-brîu care nu intraseră încă în teugă. Erau nişte beţivi înrăiţi şi în viaţa mea nu întîlnisem o alesătură mai nenorocită şi mai dezgustătoare. În nici o mahala sordidă. Aveau nişte mutre buhăite, brutale şi jegoase. N-aş putea spune că erau nişte nemernici. Nu erau decît murdari şi dezgustători. Şi erau dezgustători prin felul în care arătau, cum vorbeau, cum se purtau.

— Haideţi, haideţi, cărăbăniţi-vă hoitul în teugă !

Domnul Pike le aruncă aceste cuvinte tăioase de pe pasarelă. Pe toată lungimea navei *Elsinore*, pornind de la dunetă, traversînd ruful central, teuga şi făcînd legătura cu partea dinspre prova a teugii, chiar pînă la prova, se întindea o pasarelă uşoară şi zveltă din vergele de oţel, podită cu scîndură.

Auzind comanda secundului, oamenii se răsuciră şi-i aruncară o privire cruntă, doar unul sau doi catadicsiră să pară a se supune fără tragere de inimă. Ceilalţi îşi întrerupseră vociferările de beţivani şi-l priviră încruntaţi pe secund. Unul dintre ei, cu o mutră stîlcită chiar din născare de vreun zeu zănatic, şi pe care, cum aveam să aflu mai tîrziu, îl chema Larry, slobozi un hohot şi scuipă cu dispreţ pe punte. Apoi, foarte sigur de sine, se întoarse spre tovarăşii săi şi întrebă cu voce tare şi răguşită :

— Cine dracu mai e şi momîia asta bătrînă ?

Am văzut silueta domnului Pike încordîndu-se şi tremurînd şi, fără să vreau, am băgat de seamă cum mîinile

i s-au încleştat pe balustrada paşarelei. Dar în rest se stăpîni şi nici un alt semn nu-i trădă sentimentele.

— Haideţi, spuse el, să nu vă mai văd. Intraţi odată în teugă.

Şi apoi, spre surprinderea mea, se răsuci pe călcîie şi se îndreptă spre pupa, unde remorcherul îşi dezlega parîmele. Deci asta-i ce-a mai rămas din toate poveştile lui de stăpîn nemilos de sclavi, m-am gîndit eu. Numai apoi mi-am amintit că, în vreme ce mă întorsesem spre pupa, luînd-o de-a lungul punţii, l-am zărit pe căpitanul West sprijinindu-se de balustradă, la capătul dunetei şi privind spre prova.

Manevrele de desfacere a parîmelor remorcherului erau în curs de desfăşurare şi le-am urmărit cu interes pînă cînd remorcherul rămase în urma navei, degajîndu-se de ea, moment în care, la prova, se înălţă o babilonie de urlete şi chiuituri, întrucît un cor de voci de beţivani răcnea că un om căzuse peste bord. Cel de-al doilea secund sări sprinten pe scara dunetei, goni pe lîngă mine spre punte şi mă surprinse agilitatea secundului, care, aflat tot pe pasarela aceea zveltă, vopsită în alb, care părea făcută din fire de păianjen, ţîşni de-a lungul pasarelei spre ruful central, sări pe tenda bărcii de salvare şi se aplecă în afară să vadă ce se întîmplă. Înainte ca oamenii echipajului să se salte pe balustradă, al doilea secund fu printre ei şi tot el reuşi să arunce o parîmă peste bord.

M-a impresionat nespus luciditatea minţii şi vigoarea acestor doi ofiţeri, calităţi prin care se ridicau deasupra celorlalţi. În ciuda vîrstei lor — secundul avînd şaizeci şi nouă de ani, iar al doilea secund cel puţin cincizeci — şi mintea şi trupurile lor reacţionaseră cu iuţeala şi siguranţa unor resorturi de oţel. Erau viguroşi. Erau din oţel. Erau înzestraţi cu puterea de a vedea, a voi şi a acţiona. Erau parcă din alt soi de oameni, în comparaţie cu marinarii aflaţi sub ordinele lor. În vreme ce aceştia din urmă, care fuseseră de la început martori ai celor întîmplate, urlau ca nişte beţivani neajutoraţi şi abia reuşiseră, ca nişte nevolnici la minte şi la trup ce erau, să se salte pe balustradă, cel de-al doilea secund coborîse scara abruptă a dunetei, parcursese cele vreo trei sute de picioare ale punţii, sărise pe balustradă, prinsese într-o clipă dramatismul situaţiei şi aruncase în apă un capăt de parîmă.

Şi din aceeaşi fire şi aceleaşi calităţi izvorîse şi gestul domnului Pike.

În vremea aceasta chiar şi eu am ajuns, cocoţat pe cavilieră, să văd un individ în apă care părea să se îndepărteze înot de navă. Era un tip de mediteranean, oacheş şi, într-un moment în care am putut să-i zăresc mai bine chipul, am văzut că era schimonosit de furie. Avea nişte ochi întunecaţi şi o privire turbată. Cel de-al doilea secund aruncase parîma cu atîta precizie încît aceasta căzu exact peste umerii individului, şi cîteva minute mîinile i se încurcară în parîmă înainte de a reuşi să se elibereze de ea. După ce izbuti, începu să urle, amestecînd tot felul de blesteme şi, la un moment dat, în vreme ce gesticula pentru a-şi sublinia spusele, am zărit în mîna lui un şiş cu lamă lungă.

Pornind la salvarea individului, de pe remorcher se auziră bătăile de alarmă ale clopotului. M-am uitat spre căpitanul West. Se dusese la babordul pupei şi, stînd cu mîinile în buzunar, se uita la omul ce se zbătea în apă, acum în pupa remorcherului. Nu dădu nici o comandă, nu arătă nici un semn de tulburare, şi aş putea spune că părea a fi un spectator cu totul indiferent.

Individul din apă arăta acum a fi preocupat în a-şi scoate veşmintele. Am văzut mai întîi un braţ gol şi apoi se arătă şi celălalt. Cum se zbătea în chipul acesta în apă, uneori dispărea sub valuri, dar totdeauna apărea din nou, vînturînd cuţitul şi continuîndu-şi discursul deşănţat. Încercă să scape chiar şi de cei de pe remorcher, scufundîndu-se şi înotînd pe sub navă.

M-am îndreptat spre prova şi am ajuns la timp pentru a-l vedea cum era ridicat la bord, peste balustrada navei *Elsinore*. Era gol puşcă, plin de sînge şi spumega de furie. Se tăiase singur în mai multe locuri. De la o rană de la încheietura mîinii, sîngele ţîşnea la fiecare bătaie a pulsului. Era un individ cumplit, nemaisemănînd a om. Am văzut o dată un urangutan rănit la o grădină zoologică, iar chipul bestial schimonosit al individului, mormăind fără şir, îmi amintea de urangutanul acela. Ceilalţi marinari l-au înconjurat, au pus mîna pe el să-l stăpînească, întîmpinîndu-l cu urlete de veselie. Arătîndu-se în stînga şi în dreapta grupului, cei doi secunzi îi dădură pe ceilalţi la o parte şi-l tîrîră pe nebun de-a lungul punţii, spre o încăpere din ruful central. Am băgat de seamă puterea pe care

o dovedeau domnul Pike şi domnul Mellaire. Auzisem de puterea nefirească a nebunilor, dar nebunul de faţă nu era decît un mănunchi de paie. După ce au ajuns la cuşetă, domnul Pike îl stăpîni pe nebun cu o singură mînă, destul de uşor, în timp ce-l trimitea pe al doilea secund să aducă o parîmă tare ca să imobilizeze mîinile individului.

— Azil de nebuni, îmi spuse domnul Pike, zîmbind. Am mai văzut eu echipaje bune de internat la nebuni, dar ăsta e culmea.

— Ce o să faceţi ? l-am întrebat eu. O să moară din cauza hemoragiei.

— Mare pagubă, îmi răspunse el pe loc. O să avem mult de furcă înainte de a scăpa de el într-un fel sau altul. Cînd se mai potoleşte, am să-l cos, atîta tot, doar că o să fiu nevoit să-l domolesc cu una în falcă.

M-am uitat la laba uriaşă a secundului şi am admirat calităţile ei de anestezic. Cînd am ieşit din nou pe punte, l-am văzut pe căpitanul West stînd cu mîinile tot în buzunar arătînd plictisit, scrutînd ochiul de un albastru întunecat ce se ivise între nori spre nord-est. Această siluetă liniştită m-a convins mai mult decît cei doi secunzi, mai bine decît grosolănia de beţivani a membrilor echipajului şi scena cu nebunul, că mă aflam într-o lume cu totul diferită de cea pe care o cunoscusem.

Wada îmi întrerupse şirul gîndurilor şi-mi spuse că fusese trimis să-mi comunice că domnişoara West servea ceaiul în salon.

IV

Cînd am intrat în salon, contrastul cu restul mi s-a părut izbitor. Dar toate contrastele de la bordul navei *Elsinore* promiteau să fie izbitoare. În locul punţii tari şi îngheţate, picioarele mi s-au afundat în covoare moi ; în locul unei încăperi strîmte, cu pereţi metalici, cum era cea în care-l lăsasem pe nebun, m-am trezit într-un apartament spaţios şi atrăgător. Îmi mai răsunau încă în urechi zbieretele indivizilor, şi-mi stăruiau în minte imaginile chipurilor lor buhăite de băutură, jegoase, m-am trezit în faţa unei femei cu un chip delicat, elegant îmbrăcată, care stătea lîngă o masă orientală, lăcuită, pe care se afla un

serviciu splendid de ceai din porțelan chinezesc de Canton. Totul în jur era numai liniște și tihnă. Stewardul, lipsit de orice expresie, pășea fără să se audă, era ca o umbră, aproape de neobservat, ce luneca prin încăpere, văzîndu-și de treaba lui, pentru a dispărea apoi cu totul.

N-am reușit să mă liniștesc pe dată, iar domnișoara West, în vreme ce servea ceaiul, rîse și-mi spuse :

— Dumneata arăți de parcă ai fi văzut o stafie. Stewardul mi-a spus că un om a ajuns peste bord. Bănuiesc că apa rece l-a mai trezit.

Nu mi-a plăcut indiferența ei.

— Omul e nebun, săracul, am spus eu. Nava asta nu-i prea nimerită pentru el. Ar fi trebuit trimis la țărm, la vreun spital.

— Mi-e teamă că dacă am face una ca asta ar trebui să trimitem la țărm două treimi din echipaj. Un cub de zahăr ?

— Da, am răspuns. Dar individul s-a și rănit cumplit. S-ar putea să piardă sînge pînă o să moară.

Se uită o clipă la mine, cu o privire serioasă și scrutătoare, în vreme ce-mi întindea ceașca, apoi ochii i se luminară de rîs și scutură din cap, în semn de reproș.

— Domnule Pathurst, te rog nu-ți începe călătoria arătînd atît de șocat. Astfel de întîmplări sînt tare obișnuite. O să te obișnuiești și dumneata cu ele. Trebuie să nu uiți că pe mare pornesc tot felul de oameni ciudați. Individul dumitale n-o să pățească nimic. Ai încredere în priceperea domnului Pike care-i oblojește rănile. N-am mai călătorit pînă acum cu domnul Pike, dar am auzit multe lucruri despre el. Domnul Pike e aproape chirurg. În ultima călătorie se zice că a efectuat cu succes o amputație și a fost atît de încîntat că a început să-i acorde tot mai multă atenție dulgherului navei, care suferea de un fel de indigestie. Domnul Pike era într-atît de convins de corectitudinea diagnosticului său încît a încercat să-l momească în diverse chipuri ca să se lase operat de apendicită.

Și fata izbucni în rîs și rîse din toată inima, după care continuă :

— Se zice că i-a oferit omului mai multe livre de tutun, pentru a-l face să consimtă la operație.

— Dar nu-i primejdios pentru... navă să ia cu ea un nebun ca ăsta ? am insistat eu.

Ridică din umeri, ca și cum n-ar fi avut de gînd să răspundă, dar apoi spuse :

— Întîmplarea asta nu-i nimic. În echipajul unei nave se găsesc totdeauna cîțiva nebuni sau idioți. Și totdeauna ajung la bord beți morți și bătînd cîmpii. Îmi amintesc de un nebun ca ăsta, cînd am pornit odată de la Seattle, acum mult timp în urmă. Nu arăta nici un semn de nebunie. Dar, foarte liniștit, a pus mîna pe două ajutoare de bucătar și a sărit cu ei în brațe peste bord. Am plecat în aceeași zi, înainte de a fi găsite cadavrele.

Și din nou ridică din umeri.

— Ce vrei ! Marea e aspră, domnule Pathurst. Și marinarii se recrutează din cel mai nenorocit soi de oameni. Uneori mă și întreb unde-i mai găsește serviciul naval. Și totuși cu ei încercăm să ne descurcăm și reușim oarecum să-i facem să ne ajute să ne îndeplinim menirea noastră pe lumea asta. Dar sînt tare... tare decăzuți.

Ascultînd-o și cercetîndu-i chipul, comparînd feminitatea ei și eleganța cu care era îmbrăcată cu mutrele indivizilor și cu zdrențele de pe ei, n-am putut să nu mă las convins, cel puțin logic, de adevărul spuselor sale. Însă sufletește mă simțeam impresionat neplăcut, mai ales, bănuiesc, din cauza indiferenței ei și a durității cu care-și exprimase gîndurile. Și tocmai pentru că era femeie, atît de diferită de ceilalți marinari, mi-a displăcut faptul că primise o educație atît de aspră în această școală a mării.

— N-am putut să nu bag de seamă... sîngele rece al tatălui dumitale în timpul acestei întîmplări, am îndrăznit eu.

— Nu-și scoate niciodată mîinile din buzunar ! exclamă ea.

Ochii îi luciră cînd am dat din cap în semn afirmativ.

— Știu ! Așa e felul lui ! L-am văzut de atîtea ori. Îmi amintesc că aveam doisprezece ani... eram și cu mama... și intram în San Francisco. Eram pe *Dixie*, o navă cam la fel de mare ca și asta. Bătea un vînt foarte puternic, și tatăl meu nu angajase remorcher. Am navigat prin Poarta de Aur și drept spre cheurile portului San Francisco. Era și un curent puternic de maree, iar oamenii echipajului — amîndouă carturile fuseseră chemate — strîngeau pînzele cît puteau de iute. Vina a fost de fapt a căpitanului unei nave cu aburi. Calculase greșit viteza navei noastre

și a încercat să treacă prin prova noastră. A urmat coliziunea și *Dixie* a străpuns cu prova coca și compartimentele vaporului. Erau acolo sute de pasageri, bărbați, femei și copii. Tata nu și-a scos mîinile din buzunare. A trimis secundul la prova să urmărească salvarea pasagerilor care se cățărau pe bompres și pe ruful prova și, pe același ton cu care ar fi cerut să i se dea untul, i-a spus celui de-al doilea secund să ridice toate pînzele. Și i-a spus chiar și cu ce pînze să înceapă.

— Dar de ce avea nevoie de mai multe pînze ? am întrerupt-o eu.

— Fiindcă își dăduse seama de situație. Nu înțelegi ? Vaporul era despicat în două. Numai prova navei noastre, înfiptă în corpul său, îl mai ținea la suprafață, împiedicîndu-l să se scufunde deîndată. Ridicînd mai multe vele și ținînd nava pe direcția vîntului, prova navei noastre nu se putea desprinde de vapor. Eu eram foarte impresionată. Cei care săriseră sau căzuseră în apă se înecau și într-un bord și în celălalt, sub ochii mei, în vreme ce navigam prin fața portului. Iar cînd m-am uitat la tata, l-am văzut stînd așa cum îl știam eu dintotdeauna, cu mîinile în buzunar, pășind agale în sus și-n jos, dînd din cînd în cînd ordine timonierului, știi, trebuia să conducă nava printre toate celelalte nave aflate în port, privind pasagerii care mișunau peste prova noastră și de-a lungul punții, apoi uitîndu-se iar înainte ca să găsească drumul printre navele aflate la ancoră. Uneori arunca cîte o privire și la nenorociții care se înecau, dar nu se ocupa de ei. Bineînțeles că au fost mulți înecați, dar, păstrîndu-și mîinile în buzunar și firea, a salvat sute de vieți. Abia cînd și ultimul om a părăsit vaporul — și a trimis un marinar la bord să verifice — abia atunci a redus pînzele iar vaporul s-a scufundat pe dată.

Își încheie povestirea și se uită la mine cu ochi strălucitori, așteptînd să-i dau dreptate.

— Mărturisesc că trebuie să fi fost impresionant, am recunoscut eu. Admir omul liniștit și stăpîn pe sine, deși mie liniștea asta în momente de tensiune mi se pare aproape nefirească și inumană. Nu mă văd pe mine reacționînd în chipul ăsta, și sînt sigur că am suferit pentru nenorocitul acela căzut în apă mai mult decît toți ceilalți care au fost martori ai incidentului.

— Și tata suferă ! îl apără ea cu credință. Numai că nu arată.

M-am înclinat în fața ei, fiindcă mi-am dat seama că n-a înțeles ce-am vrut să spun.

V

Cînd am ieșit din salon, după servirea ceaiului, am zărit remorcherul *Britannia*. Era nava care urma să ne remorcheze prin golful Chesapeake pînă la ocean. În vreme ce mă îndreptam spre prova, i-am văzut pe marinari adunați dinaintea teugii, în jurul lui Sundry Buyers, care-și mîngîia, ca de obicei, cu gingășie abdomenul. Se mai foia și un alt individ care-l ajuta pe Sundry Buyers să-și adune oamenii. L-am întrebat pe domnul Pike cine era individul.

— Nancy, nostromul meu. Așa-i că-i grozav ? veni răspunsul.

Și, din felul în care-mi răspunse, am înțeles că apelativul Nancy fusese folosit în bătaie de joc. Era știrb, trist și abia se mișca. Nancy nu putea să aibă mai mult de treizeci de ani, deși arăta de parcă ar fi fost bătrîn de-a binelea. Avea niște ochi albăstrui, de culoarea ardeziei, tulburi, iar obrazul bărbierit etala o nuanță bolnăvicios de gălbuie. Cu umerii lui înguști, pieptul scobit, obrajii scofîlciți, aducea cu un tuberculos în ultimul hal de boală. Dacă Sundry Buyers vădea doar foarte puțină vitalitate, ei bine, Nancy vădea și mai puțină. Și cei doi erau nostromii navei ! Nostromi pe minunata navă americană *Elsinore*. Niciodată nu mi s-a mai întîmplat ca o iluzie să se dovedească mai zadarnică.

Îmi era limpede că cei doi, lipsiți de vînă și de bărbăție, erau înfricoșați de oamenii pe care urmau să-i conducă. Cît despre echipaj, ce să mai zicem ! Doré nu și-ar fi putut imagina niciodată o alesătură mai afurisită. Îi vedeam pe toți la un loc pentru prima oară și nu-i puteam învinui pe cei doi nostromi că le era frică de ei. Nici unul dintre ei nu mergea ca oamenii. Abia se tîrau, mergeau tîrșîit, unii chiar de abia se țineau în picioare, de parcă ar fi fost sfîrșiți sau beți.

Cît despre mutrele lor... ! Nu puteam să nu-mi aduc aminte de cele spuse de domnişoara West puţin mai înainte, cum că pe nave totdeauna se mai îmbarcau şi nebuni sau idioţi în rîndul membrilor echipajului. Dar aceştia arătau de parcă ar fi fost cu toţii nebuni sau slabi de minte. Mă miram de unde o fi apărut toată şleahta asta de gunoaie omeneşti. Nici unul nu era mai breaz. Aveau trupuri chinuite, mutre stîlcite şi aproape toţi erau nişte sfrijiţi. Cei cîţiva mai bine clădiţi aveau nişte figuri pierdute. Unul dintre ei, mai înalt şi, fără îndoială, irlandez, era cu siguranţă nebun. Cînd îşi făcu apariţia pe punte, mormăia şi vorbea de unul singur. Un individ mărunţel, cocîrjat, şoldit într-o parte, şi cu una dintre cele mai răutăcioase şi mai viclene expresii pe faţă şi în ochii albaştri spălăciţi, îi adresă vorbe deşănţate irlandezului nebun, căruia îi spunea O'Sullivan. Dar O'Sullivan nu-l luă în seamă şi continuă să mormăie. După cocîrjatul ce mergea strîmb, îşi făcu apariţia un tînăr tîmp, gras, crescut fără măsură, iar după el un alt flăcău atît de înalt şi sfrijit încît părea o minune că nu se desfăcea în bucăţele.

Apoi, după acest schelet ambulant, se arătă şi cea mai nefirească fiinţă care mi-a fost dat s-o văd vreodată. Avea chipul şi trupul schimonosit de parcă ar fi fost urmarea a mii de ani de tortură. Părea mutra unui faun neajutorat la minte şi tare schingiuit. Ochii lui negri şi mari erau strălucitori, plini de jind şi de durere, şi privirea lui trecea întrebătoare de la unul la celălalt, ca apoi să se oprească la toate lucrurile din jur. Ochii aceia, care-ţi trezeau mila, erau atît de speriaţi şi cercetători de parcă ar fi fost pe vecie sortiţi să caute cheia unor taine ameninţătoare şi de neînţeles. Era surd ciubotă — timpanele i se spărseseră cînd explodase un cazan — eveniment care-l făcuse neom în toate privinţele.

L-am văzut în uşa bucătăriei pe steward cum se uita de la distanţă, atent, la oameni. Era o uşurare să vezi figura lui inteligentă, vioaie, de asiatic, ca şi chipul însufleţit al Piticului, ce ieşi pe uşa teugii dintr-un salt, slobozind un hohot de rîs. Dar nici el nu era om întreg. Era un pitic şi, aşa cum aveam să aflu, voioşia şi neajutorarea minţii se combinau la el transformîndu-l într-un fel de clovn.

Domnul Pike se opri o clipă lîngă mine şi, în vreme ce el îşi studia oamenii, eu îl studiam pe el. Avea expresia

unui negustor de vite şi era limpede că i se făcuse silă uitîndu-se cu ce creaturi se alesese.

— Nici unul nu-i prea zdravăn din naştere, mîrîi domnul Pike.

Şi ieşeau mai departe unul după altul, unul gălbejit, aruncînd priviri furişe, pe care l-am cîntărit deîndată a fi toxicoman, un altul — mărunţel, bătrîn, zbîrcit, cu faţa ciupită şi boţită, şi nişte ochi mititei, albaştri şi răutăcioşi; un al treilea, mic de statură şi el, dar mai rotofei, care mi se păru cel mai normal şi mai puţin slab la minte dintre cei care-şi făcuseră apariţia pînă atunci. Dar ochii domnului Pike erau mai pricepuţi decît ai mei.

— Dumneata de ce suferi ? mîrîi el la individ.

— De nimic, răspunse individul, oprindu-se pe dată.

— Cum te cheamă ?

Domnul Pike nu vorbea niciodată cu un marinar fără să mîrîie.

— Charles David, sir.

— De ce şchiopătezi ?

— Nu şchiopătez, sir, răspunse individul plin de respect şi, la un semn din cap al secundului, o porni degajat pe punte legănîndu-şi umerii ca un derbedeu.

— E marinar, bineînţeles, mormăi secundul, dar eu pariez pe o livră de tutun sau pe leafa mea pe o lună că ceva nu-i în regulă cu el.

Teuga părea să fie goală, dar secundul se întoarse spre nostromi mîrîind ca de obicei.

— Ce dracu faceţi acolo ? Dormiţi ? Socotiţi că sînteţi la odihnă şi tratament ? Ia aruncă-te înăuntru şi mînă-i afară !

Sundry Buyers îşi apăsă pîntecele cu gingăşie şi şovăi, în vreme ce Nancy, cu mutra lui numai mîhnire şi suferinţă îndelungată, intră în teugă. Apoi dinăuntru auzirăm înjurături grosolane şi scîrboase, precum şi cuvintele dojenitoare şi insistente ale lui Nancy care se ruga cu blîndeţe.

Am observat expresia mohorîtă şi sălbatică de pe faţa domnului Pike şi mă pregăteam să văd ieşind din teugă cine ştie ce monstru îngrozitor. Şi cînd colo, spre surprinderea mea, îşi făcură apariţia trei indivizi care arătau uluitor de bine, în comparaţie cu cei de dinaintea lor. M-am uitat aşteptîndu-mă să văd cum chipul secundului se îmblînzeşte, arătînd satisfacţie în vreun fel. Dar din

contra, ochii lui albaştri se strînseră, rămînînd doar două tăieturi, mîrîitul din gîtlej îi ajunse pe buze încît semăna cu un dulău gata-gata să muşte.

Dar iată-i şi pe cei trei indivizi. Erau mărunţi de stat, tineri, cam între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani. Deşi cu nişte veşminte grosolane pe ei, erau bine îmbrăcaţi, iar trupurile îi arătau a fi zdraveni şi sănătoşi. Chipurile îi trădau a fi ageri şi inteligenţi. Şi, cu toate astea, am simţit că aveau ceva nefiresc, dar nu eram în stare să-mi dau seama ce anume.

Nu mai era vorba de nişte nemîncaţi, otrăviţi de whisky, ca ceilalţi marinari care, după ce-şi băuseră şi ultimul sfanţ din ultima leafă, muriseră de foame la ţărm, pînă cînd primiseră avansul pentru călătoria de acum şi-i băuseră şi pe aceştia. Cei trei erau zdraveni şi bine făcuţi. Se mişcau cu vioiciune, fără stînjeneală. Poate nu mi-a plăcut felul în care s-au uitat la mine, cu o privire indiferentă, dar cîntărindu-mă cu nişte ochi cărora nu le scapă nimic. Arătau atît de hîrşiţi cu treburile lumii, atît de indiferenţi şi atît de siguri pe ei ! Eram încredinţat că nu erau marinari. Dar nici nu ştiam în ce tagmă să-i plasez. Făceau parte dintr-un soi nemaiîntîlnit de mine pînă atunci. Poate reuşesc a sugera o idee mai exactă asupra lor dacă povestesc ce s-a întîmplat mai departe.

Cînd au trecut pe dinaintea domnului Pike, l-au onorat şi pe el cu aceeaşi privire indiferentă, pătrunzătoare, ca şi pe mine.

— Tu, ăla, cum te cheamă ? mîrîi domnul Pike la cel dintîi dintre cei trei, evident o corcitură de evreu şi irlandez.

Negreşit avea un nas tipic de evreu. Tot de neconfundat erau şi ochii de irlandez, ca şi falca şi buza de sus.

Cei trei s-au oprit pe dată şi, deşi nu se uitau drept unul la altul, păreau a se consfătui în tăcere. Un alt membru al trioului, în vinele căruia curgea Dumnezeu ştie ce sînge semit, babilonian sau latin, lansă un semnal de alarmă. Nu, fără îndoială că n-a fost vorba de vreun semn făcut cu ochiul sau de vreun gest cu capul. Chiar mă îndoiesc dacă l-am perceput într-adevăr, dar am fost conştient că şi-a pus în gardă tovarăşii. Mai degrabă un fel de umbră care i-a trecut prin priviri, sau o lucire subită, sau cine ştie ce-o fi fost, a reuşit să transmită celorlalţi ce era de transmis.

— Murphy, răspunse tovarăşul său.

— „Sir“, mîrîi domnul Pike la el.

Murphy ridică din umeri în semn că nu înţelesese despre ce era vorba. Siguranţa individului, a tuturor celor trei, siguranţa aceea plină de răceală mă impresionă.

— Cînd te adresezi oricărui ofiţer de pe această navă, trebuie să spui „sir“ ! le explică domnul Pike, pe un ton aspru şi cu o expresie severă. Ai înţeles ?

— Da..., sir, mormăi Murphy tărăgănat într-adins. Am priceput.

— „Sir“, urlă domnul Pike.

— Sir, răspunse Murphy atît de alene şi indiferent încît îl înfurie pe secund făcîndu-l şi mai agresiv.

— Uite ce-i, numele de Murphy mi se pare prea lung, îi spuse el. La bordul acestei nave o să te cheme mai degrabă Nosey *. Ai înţeles ?

— Am înţeles..., sir, răspunse el la fel de obraznic, rostind cuvintele alene şi cu indiferenţă. Merge şi Nosey Murphy..., sir.

Şi apoi se apucă de rîs, toţi trei hohotiră în cor, dacă rîs se poate numi rîsul acela fără sunet, fără să le tresară un muşchi pe faţă. Rîdeau numai din ochi, fără nici o veselie, nepăsător. Cu siguranţă că domnul Pike nu se prea distra cu indivizii aceia atît de lunecoşi. Se întoarse spre cel ce părea să fie căpetenia lor, cel care lansase semnalul de avertisment de care vorbeam, şi care arăta să fie un cocteil a tot ce putea fi mai semit şi mediteranean.

— Bert Rhine..., sir, veni şi răspunsul acestuia pe un ton la fel de moale, indiferent şi catifelat de enervant ca şi al celuilalt.

— Iar pe tine ? se adresă secundul singurului neîntrebat, cel mai tînăr dintre cei trei, un individ cu ochi întunecaţi, oacheş, cu o figură şi mai izbitoare prin trăsăturile frumoase de camee.

A făcut ochi în America, l-am cîntărit eu, din părinţi emigranţi din sudul Italiei... Napoli, sau chiar Sicilia.

— Twist..., sir, răspunse el, exact pe acelaşi ton ca şi ceilalţi.

— Prea lung, mîrîi secundul. Ţi se potriveşte Kid. Ai priceput ?

---

* Nosey — adjectiv la origine, însemnînd „năsos“, dar şi individ băgăcios, iscoditor, păstrînd şi nuanţa de rău mirositor, care-ţi mută nasul din loc.

— Am priceput..., sir. Kid Twist mi se potrivește..., sir.
— Kid ajunge !
— Kid..., sir.
Și cei trei rîseră la fel, un rîs tăcut, fără nici o veselie în el. Și de data asta domnul Pike își ieși cu totul din sărite, cuprins de o furie care, în zadar, căuta motiv pentru a se dezlănțui.
— Ascultați la mine cu toții, spre binele vostru !
Vocea secundului deveni stridentă din cauza furiei pe care încerca să și-o stăpînească.
— Eu cunosc bine soiul ăsta. Nu sînteți decît niște gunoaie. Ați priceput ? Niște gunoaie. Și pe nava asta așa veți fi tratați ca niște gunoaie. O să munciți ca lumea, și știu eu bine de ce. Cum clipește careva, sau arată că are de gînd să clipească, își primește porția. Ați priceput ? Și acum ștergeți-o. Treceți la vinciul prova.
Domnul Pike se răsuci pe călcîie, și eu m-am strecurat lîngă el în vreme ce se îndrepta spre pupa.
— Ce părere aveți despre ei ? am întrebat eu.
— Cea mai mizerabilă, mormăi el. Îi cunosc pînă-n adîncul sufletului lor. Ăia trei au făcut ei pușcărie, sînt sigur. Niște creaturi afurisite, scuipate din iad...
În acea clipă spusele sale fură întrerupte de spectacolul ce se desfășura la cea de-a doua gură de magazie. Cinci sau șase indivizi, printre ei și Larry, vagabondul care mai înainte îi spusese momîie bătrînă, stăteau tolăniți pe gura magaziei. Era limpede că Larry nu se supusese ordinului, pentru că ședea tolănit, cu spinarea rezemată de sacul de marinar, care ar fi trebuit să fie în teugă. De asemenea, și el și ceilalți tovarăși ai lui ar fi trebuit să fie la prova, mînuind vinciurile. Secundul păși pe gura magaziei dominîndu-și omul.
— Scoală ! îi ordonă el.
Larry făcu un efort, gemu adînc și nu reuși să se ridice.
— Nu pot, se tîngui el.
— Sir !
— Nu pot, sir. Azi-noapte am fost beat turtă și am dormit în piața Jefferson. Iar dimineață eram înghețat ca lemnul, sir, răspunse Larry.
— Erai înghețat ca o momîie, nu-i așa ? rînji secundul.

— Chiar așa cum spuneți dumneavoastră, sir, răspunse Larry.
— Și acum te simți ca o momîie bătrînă, așa-i ?
Simțindu-se la ananghie, Larry începu să clipească, cu niște ochi plîngăreți de maimuță. Începea să priceapă ceva, nici el nu știa ce anume, dar de un lucru era de-acum sigur și anume că cel care se apleca asupra lui era stăpînul.
— Ei bine, am să-ți arăt acum ce-i în stare o momîie bătrînă, îl maimuțări secundul amintindu-i cuvintele de mai înainte.
Și acum să povestesc ce am văzut cu ochii mei întîmplîndu-se mai departe. Vă rog să vă amintiți ce v-am spus mai înainte despre labele uriașe ale domnului Pike, cu niște degete mult mai lungi decît ale mele și de două ori mai groase, cu niște încheieturi noduroase, și cu oasele brațului și umerilor durate din același aluat zdravăn. Numai ștergîndu-l o dată cu laba dreaptă, cu palma deschisă, într-o mișcare de jos în sus, doar cu vîrful degetelor peste mutră, îl săltă pe Larry în aer, făcîndu-l să zboare înapoi și să cadă ca o plăcintă peste sacul lui de marinar.
Individul care stătuse lîngă Larry scoase un mîrîit amenințător și își făcu vînt să se repeadă bătăios la picioarele domnului Pike. Dar n-a reușit să mai ajungă. Domnul Pike, cu dosul aceleiași mîini drepte, îi plesni o palmă într-o parte a mutrei. Plesnitura fu uluitoare. Puterea secundului era formidabilă. Lovitura păru o joacă, fără nici un efort. Dar pusese în ea greutatea oaselor și a masei de mușchi încît individul se duse de-a dura peste gura magaziei și ajunse drept pe punte.
În acest moment, apăru și O'Sullivan, care bătea puntea în dorul lelii. La urechea domnului Pike ajunse subitul acces de mormăială al noului sosit, cu o agerime de animal sălbatic își făcu vînt să-l izbească și pe O'Sullivan, se stăpîni și izbucni ca o împușcătură de revolver :
— Ce-i ?
Apoi băgă de seamă fața stupidă a lui O'Sullivan și se opri la timp.
— Casă de nebuni, mormăi domnul Pike.
Fără să vreau, m-am uitat să văd dacă nu cumva căpitanul West era pe dunetă, și am observat că vederea dinspre dunetă era împiedicată de ruful central.
Fără să se uite la omul care gemea pe punte, domnul Pike rămase în picioare deasupra lui Larry, care gemea și

el. Ceilalţi indivizi ce stătuseră tolăniţi erau acum cu toţi în picioare, supuşi şi plini de respect. Chiar şi eu eram copleşit de respect faţă de acest bătrîn cumplit. Demonstraţia m-a convins de adevărul zilelor de odinioară, pline de crime şi osîndă.

— Ei, cine-i momîie bătrînă acum ? întrebă el.

— Eu mi-s ăla, sir, gemu Larry pocăit.

— Scoală !

Larry se săltă în picioare fără nici o dificultate.

— Acum şterge-o la prova la vinciuri ! Şi voi !

Şi o porniră cu toţii, mohorîţi, tîrşindu-şi picioarele ca nişte vite nenorocite.

VI

Am urcat scara pe laterala rufului prova (unde, aşa cum aveam să descopăr, erau teuga, bucătăria şi camera maşinii de ridicat) şi am mers o bună parte pe pasarelă, ajungînd lîngă arborele trinchet, de unde puteam vedea oamenii echipajului ridicînd ancora. *Britannia* era lîngă noi şi ne pregăteam de plecare.

Deasupra teugii, o grămadă de oameni foiau în jurul vinciului sau cu alte treburi. Echipajul propriu-zis era format din două carturi de cîte cincisprezece oameni. În plus, mai erau velari, muşi, nostromi, şi dulgherul navei. Cu totul, aproape patruzeci de oameni. Dar ce oameni! Mohorîţi şi lipsiţi de viaţă. Nu se vedea nici un fel de vigoare, nici o tragere de inimă, şi nici treabă ca lumea. Fiecare pas sau mişcare însemna pentru ei un efort, de parcă ar fi fost nişte cadavre ieşite din coşciuge, sau nişte bolnavi smulşi cu forţa de pe paturile spitalului. Şi erau bolnavi, într-adevăr, bolnavi de băutură. Şi mai erau şi lihniţi de foame, slăbiţi de nemîncare. Iar ce era mai rău, nebuni şi slabi de minte.

M-am uitat în sus, la ţesătura complicată de parîme la catargele metalice, care se suiau în înălţimi, susţinînd vergile uriaşe din oţel, ridicîndu-se tot mai sus, pînă unde catargele şi vergile de oţel făceau loc vergilor zvelte din lemn, iar parîmele şi straiurile se transformau într-o delicată pînză de păianjen pe fundalul cerului. Depăşea orice închipuire ideea că această magnifică navă putea fi stăpînită de acest echipaj de nevolnici prin toate furtunile, negurile şi primejdiile mării. Mi-am amintit de cei doi seconzi. Va putea superioritatea lor fizică şi intelectuală să-i determine pe aceşti nenorociţi să se descurce ? Dacă isprava asta era şi ea posibilă, atunci însemna că eu nu mă pricepeam deloc într-ale mării.

M-am uitat din nou la adunătura aceea de oameni bolnavi, morţi de foame, diformi şi împiedicaţi care se împleticeau mergînd de jur împrejurul vinciului. Domnul Pike avea dreptate. Ăştia nu erau dintre oamenii îndrăciţi, plini de viaţă, care trudeau pe nave pe vremea vechilor clipere. Oameni care-şi înfruntau ofiţerii, care-şi rupeau vîrfurile şişurilor, ucideau şi erau ucişi, dar şi împlineau munca lor ca nişte bărbaţi adevăraţi. Şi mă tot uitam la indivizii ăştia, la cadavrele astea tîrîtoare de la vinci, şi în zadar încercam să mi-i închipui legănîndu-se în înalturile catargelor, căznindu-se pe vreme de furtună, „dregîndu-şi gîtlejurile cu un cîntec“, cum spune Kipling, „cu cuţitele în dinţi“. De ce nu îngînau nici un cîntec în timp ce ridicau ancora ? După cum am citit eu, odinioară, ancora sălta în ritmul cîntecelor marinăreşti ce izbucneau din piepturile unor adevăraţi marinari.

M-am săturat să mai urmăresc scena aceea lipsită de vlagă şi m-am dus pe pasarela aceea subţire, spre pupa, într-o misiune de explorare. Era o construcţie frumoasă pasarela aceea, zdravănă şi totuşi uşoară, şi se întindea de la frontonul teugii peste teugă, ruful central, şi apoi la dunetă. Duneta, care de fapt era tavanul sau puntea de deasupra tuturor încăperilor de dedesubt, era foarte spaţioasă. Nu te împiedicai de nimic pe ea decît de timoneria semirotundă şi numai pe jumătate acoperită, aşezată chiar la pupa, şi de camera hărţilor. Aceasta din urmă avea cîte o uşă de fiecare parte care dădea într-un holişor. Din holişor se trecea în camera hărţilor şi la o scară care ducea la cabinele de dedesubt.

Mi-am aruncat privirea în camera hărţilor şi am fost salutat cu un zîmbet de către căpitanul West. Stătea tolănit confortabil într-un balansoar, cu picioarele suite pe biroul din faţa lui. Pe o canapea largă, tapiţată, şedea pilotul. Amîndoi trăgeau din trabuce şi, adăstînd puţin ca

să văd ce discută, am prins că pilotul era de fapt un fost căpitan de navă.

Pe cînd coboram scările, dinspre cabina domnișoarei West se auzi fredonîndu-se o melodie, precum și zgomotul pe care-l făcea fata căpitanului în vreme ce-și aranja lucrurile.

Trecînd prin fața cambuzei, mi-am băgat capul înăuntru și l-am salutat pe steward și i-am adus la cunoștință, cu toată politețea, că știam de existența lui. Aici, în acest mic imperiu domnea hărnicia. Totul era fără pată și la locul lui ; zadarnic mi-aș fi dorit un slujitor — la mine acasă — care să se miște mai fără zgomot decît el. Cînd se uită la mine, pe chipul lui se puteau citi tot atît de multe sau tot atît de puține sentimene ca pe chipul sfinxului. Dar ochii pieziși luceau de inteligență.

— Ce părere ai despre echipajul ăsta ? l-am întrebat eu, doar pentru a stîrni prilej de vorbă odată cu invadarea citadelei sale.

— Casă nebun, răspunse el prompt, scuturînd în silă din cap. Prea mult casă nebun. Toți nebun. Vede ? Nu bun. Pungaș. Blestemat drac.

Doar atît mi-a spus și mi-a confirmat propria-mi părere. S-ar putea să fie adevărat, așa cum spusese domnișoara West, că echipajul fiecărei nave are cîțiva nebuni și slabi de minte ; acum mi se întărise ideea că în echipajul nostru erau nu numai cîțiva, ci mult prea mulți. De fapt, așa cum avea să se vadă mai apoi, chiar și pentru acele zile de degenerare a navigației cu pînze, echipajul nostru era cu totul neobișnuit, întrucît nevolnicia și ticăloșenia sa erau cu mult peste medie.

Cabina, de fapt cele două cabine ale mele, mi s-a părut încîntătoare. Wada îmi despachetase și așezase la locul ei îmbrăcămintea și umpluse numeroase rafturi cu cărțile pe care le adusesem cu mine. Fiecare lucru își găsise locul cuvenit, de la trusa de bărbierit, pusă în dulăpiorul de lîngă chiuvetă, la cizmele de mare și impermeabilul ce stăteau exact unde trebuia, și pînă la cele necesare scrisului ce odihneau pe biroul dinaintea căruia se afla un fotoliu îmbrăcat în piele, fixat cu șuruburi bine în podea și care mă îmbia. Pijamaua și halatul erau scoase, iar papucii așteptau la locul lor lîngă pat și mă ademeneau.

Cum și așa eram demoralizat de ceea ce văzusem pe punte, am avut, nu știu cum, în vreme ce m-am lăsat alene în fotoliu și am deschis cel de-al doilea volum din *Semne de rămas bun* de George Moore, un fel de presimțire că această călătorie avea să se termine prost. Dar apoi, uitîndu-mă prin cabină cu un sentiment de satisfacție pentru tot spațiul acela la dispoziție, mi-am dat seama că eram mai bine aranjat decît pe oricare alt vapor de călători, mi-am alungat gîndurile negre și mi-am imaginat cu plăcere cum aveam să-mi petrec timpul de-a lungul săptămînilor și lunilor ce aveau să urmeze, citind tot ceea ce ar fi trebuit să citesc și neglijasem pînă atunci.

L-am întrebat la un moment dat pe Wada dacă văzuse cu ce fel de echipaj ne căpătuisem. Nu, nu văzuse, dar stewardul îi spusese că de cînd era el pe mare nu pomenise un echipaj mai afurisit ca acela.

— El spune tot nebun, nu marinar, pungaș, îmi întări Wada. El spune tot nebun tare și acum necaz mare la asta. El mereu zice vede ? Vede ? El om bătrîn și bun, cincizeci cinci anii, el spune. El chinez tare deștept. El de mult fost pe mare. Înainte el negustor mare în San Francisco. Apoi necazuri mult... poliție. Dar el luat avocat bun. Nu ajuns la pușcării. Dar avocat lucrat mult timp la el și cînd tot necaz terminat, avocat luat negoț al lui tot, tot banii, tot, tot. Atunci el venit pe mare, cum înainte. Face bani buni. La nava asta el primit lună șaizeci cinci dolari. Dar la el nu place. Echipaj tot nebun. Cînd încheiat de dat asta, el pleacă navă, și pornește negustorie San Francisco.

Mai apoi, cînd l-am pus pe Wada să deschidă unul dintre iublourile dinspre babord, ca să se mai aerisească, am auzit clipocitul și bolboroseala apei de-a lungul navei, și mi-am dat seama că ancora fusese ridicată și că eram la remorca *Britanniei* care ne ducea prin golful Chesapeake spre ocean. Îmi trecu prin minte că încă nu era tîrziu. Aș fi putut destul de ușor să renunț la această încercare și să mă întorc la Baltimore pe *Britannia* după ce avea să moleze parîmele care o legau de *Elsinore*. Atunci am auzit dinspre cambuză clinchetul ușor al porțelanului în vreme ce stewardul se apucase să așeze masa. Și mai era și atît de cald și bine aici, iar George Moore atît de fascinant.

VII

Dejunul a fost în toate privințele deasupra oricăror așteptări și mi-am dat seama că bucătarul, indiferent cine sau ce fusese înainte, era priceput în meseria lui. Ne-a servit domnișoara West și, deși ea și cu stewardul nu se mai văzuseră pînă atunci, s-au completat unul pe altul în chip strălucit. După iscusința cu care servea mi-aș fi putut imagina că era de multă vreme în slujba familiei și că se învățase cu domnișoara West în toate privințele.

Pilotul lua masa în cabina hărților, așa că la masă nu eram decît noi patru care aveam să fim de acum mereu împreună. Căpitanul West și fiica lui stăteau unul în fața celuilalt, în vreme ce eu, așezat la dreapta căpitanului, îl aveam în față pe domnul Pike. În felul acesta, domnișoara West se afla la dreapta mea.

Îmbrăcat cu vestonul negru, special pus pentru masă, și care ici și colo făcea crețuri, domnul Pike nu scotea o vorbă. Dar mîncase mult prea mulți ani la masa căpitanului pentru a nu avea manierele necesare. La început am crezut că era stînjenit de prezența domnișoarei West, apoi m-am gîndit că din cauza căpitanului nu scotea el un cuvînt, deoarece căpitanul West se purta cu el într-un fel cu care începeam să mă obișnuiesc. Așa cum domnul Pike și domnul Mellaire erau mult deasupra condiției marinarilor, făcînd parte dintr-un soi de oameni foarte diferit, tot astfel căpitanul West era la fel de străin și distant față de ofițerii săi. Era un aristocrat absolut și senin. El nu discuta cu domnul Pike nimic despre treburile navei.

Pe de altă parte, pe mine căpitanul West mă trata ca de la egal la egal. În momentele acelea eram pasager. Domnișoara West mă trata în același fel, dar se purta mult mai amabil cu domnul Pike care-i răspundea doar cu *da, miss, nu, miss*, mînca manierat și mă studia peste masă, pe sub sprîncenele lui stufoase, cu ochii aceia cenușii. În ciuda trecutului său plin de brutalitate, presărat de crime, trecut de stăpîn de sclavi, nu puteam să nu țin la acest om. Ba mai mult decît atît, țineam la el pentru rîsul copilăresc care îi scăpa la poantele unor întîmplări caraghioase pe care le spuneam. Un om care rîdea așa nu putea fi rău pînă-n măduva oaselor. M-am bucurat că-l aveam pe el dinaintea ochilor la masă de-a lungul întregii călătorii și

nu pe domnul Mellaire. Și eram bucuros că domnul Mellaire n-avea să-și arate mutra deloc la masa noastră.

Mi-e teamă că de data asta conversația a fost susținută numai de mine și de domnișoara West. Ea era plină de prospețime, vioaie, tonică, și din nou am băgat de seamă că ovalul delicat, aproape fragil al feței, era dezmințit de trupul ei. Era o fată robustă, sănătoasă. Negreșit ! Nu dolofană — Doamne ferește ! — nici măcar plinuță. Dar liniile trupului ei aveau acel contur împlinit pe care-l dă musculatura bine exersată. Era plină de vigoare, zdravănă, dar nu chiar atît de zdravănă pe cît putea să pară. Îmi amintesc cît de surprins am fost cînd i-am zărit talia zveltă în vreme ce se ridica de la masă. În clipa aceea mi s-a părut că era o trestie.

Și mă atrăgea sănătatea pe care o trăda. Și mîinile ei mă atrăgeau. Nu erau mici, dar frumos formate, fine, puternice și îngrijite. În concluzie, nu puteam să-mi spun decît că nu arăta a fiică obișnuită de căpitan, așa cum nici tatăl ei nu era un om și un căpitan obișnuit. Și pînă și nasul lor era asemănător, doar o idee încovoiat, trădîndu-le soiul și tăria.

În vreme ce domnișoara West ne povestea cît de neașteptată fusese această călătorie, cum se hotărîse așa, deodată, să vină și ea — vorbea ca despre o toană — și, în vreme ce ne relata toate piedicile pe care le întîmpinase din cauza pregătirilor făcute în grabă, m-am trezit că făceam socoteala oamenilor de nădejde de la bordul navei *Elsinore*. Îi treceam la răboj pe căpitan și pe fiica lui, pe cei doi secunzi, pe mine, bineînțeles, pe Wada și pe steward și, fără nici o îndoială, pe bucătar. Masa aceea stătea mărturie. Am constatat astfel că noi, cei de nădejde, nu eram decît opt. Dar bucătarul, Wada și stewardul erau servitori, nu marinari, în vreme ce eu și domnișoara West eram doar pasageri. Și așa se face că nu rămîneau să-și vădească priceperea pe nava aceasta decît trei oameni de nădejde din patruzeci și cinci. Nu mă îndoiam că mai erau și alții pe care ne puteam baza, părea imposibil ca prima impresie asupra echipajului să fie corectă în totalitate. Mai era și tîmplarul. S-ar fi putut ca în meseria lui să fie și el la fel de priceput ca și bucătarul. Apoi cei doi velari, pe care deocamdată nu-i zărisem.

Ceva mai apoi, tot în timpul mesei, am îndrăznit să abordez subiectul privitor la ceea ce-mi trezise interesul

şi admiraţia, adică priceperea cu care domnul Pike şi domnul Mellaire ştiuseră să ţină în frîu echipajul acela nevolnic şi afurisit. Recunoşteam că totul era nou pentru mine, dar subliniam necesitatea acestei atitudini. Şi am ajuns şi la cele întîmplate la cea de-a doua gură de magazie, cînd domnul Pike, numai cu o singură palmă, mai mult cu vîrful degetelor, îl săltase pe Larry în aer şi-l zvîrlise pe spate. În ochii domnului Pike am zărit un fel de avertisment, aproape o expresie de ameninţare. Cu toate acestea, am relatat tărăşenia pînă la capăt.

Cînd am terminat de povestit, s-a lăsat tăcere. Domnişoara West era foarte ocupată să toarne cafeaua dintr-un ibric de aramă, iar domnul Pike, prins cu totul de strădaniile sale de a sparge nişte nuci, nu reuşea să-şi ascundă expresia — pe jumătate amuzată, pe jumătate răutăcioasă şi pusă pe răzbunare — din ochi. Căpitanul West se uită ţintă la mine, dar de la mare distanţă, ca de la mii şi mii de mile depărtare. Ochii lui albaştri erau la fel de senini ca de obicei, iar glasul lui era domol şi adînc.

— Eu cer aici să se respecte o singură regulă : să nu se discute niciodată despre echipaj, domnule Pathurst !

Pentru mine replica lui fu ca o palmă şi, încercînd un sentiment care mă apropia de Larry, am adăugat în grabă :

— Nu numai problemele de disciplină m-au interesat. Ci demonstraţia de forţă.

— Marinarii sînt şi aşa destulă pacoste pe capul nostru, domnule Pathurst, ca să ne mai facă vreo plăcere să mai şi suportăm discuţii despre ei, continuă căpitanul West pe un ton la fel de egal şi netulburat de parcă nici n-aş fi scos o vorbă. De marinari se ocupă ofiţerii mei. Aceasta-i menirea lor, şi ei ştiu destul de bine că eu nu suport durităţi şi pedepse nemeritate.

Pe chipul aspru al domnului Pike se ivi umbra unui rînjet amuzat, în vreme ce privea cu îndărătnicie faţa de masă. M-am uitat spre domnişoara West, căutînd sprijin. Ea rîse pe faţă şi spuse :

— Vedeţi, pentru tata marinarii nici nu există. Şi bine face.

— Şi bine face, mormăi domnul Pike.

Apoi cu tact, domnişoara West îndreptă discuţia spre alt subiect, şi în curînd ne-a făcut pe toţi să rîdem, redîndu-ne cu haz o întîlnire petrecută nu de mult cu un conducător de taxi din Boston. O dată masa terminată, m-am

dus în cabina mea să-mi iau ţigările şi, în trecere, l-am întrebat pe Wada despre bucătar. Wada totdeauna aduna noutăţile.

— El cheamă Louis, îmi spuse el. El chinez. Nu, el numai jumate chinez. În cealaltă parte englez. Dumneavoastră ştie o insula unde Napoleon stat mult şi curînd-curînd mort tot insula aia ?

— Sfînta Elena ? i-am suflat eu.

— Da, loc acela născut Louis. Vorbeşte bine la engleză.

Chiar în acel moment, a intrat domnul Mellaire în hol, venind de pe punte, unde fusese înlocuit în cart de domnul Pike, şi a trecut pe lîngă mine îndreptîndu-se spre salonul cel mare de la pupa, unde era cea de-a doua masă. Mă salută cu un *bună seara,* plin de demnitate şi curtoazie, cum numai un vechi gentleman din sud era în stare. Şi totuşi nu reuşeam să fac să-mi placă omul. Poza lui exterioară era în contradicţie atît de flagrantă cu individualitatea care zăcea în el ! Chiar în momentul în care îmi vorbea şi îmi zîmbea, am simţit că în mintea lui dăinuia ceva care mă urmărea, mă studia. Şi, nu ştiu cum, într-o clipă de intuiţie, fără să-mi dau seama de ce, mi-am amintit de cei trei tineri atît de deosebiţi care fuseseră scoşi afară ultimii din teugă, cărora le ţinuse domnul Pike o predică. Îmi lăsaseră aceeaşi impresie.

În urma domnului Mellaire, venea greoi un individ timid, stîngaci, cu o mutră de copil înapoiat şi cu un trup de uriaş. Avea nişte picioare chiar mai mari decît ale domnului Pike, însă mîinile, mi-am aruncat ochii şi la ele, nu erau la fel de mari. În timp ce treceau cei doi, m-am uitat întrebător la Wada.

— El tîmplar. Mănînci la masa doi. Nume la el Sam Lavroff. Venit de la New York cu vapor. Steward zice el foarte tînăr pentru tîmplar, poate douăzeci doi, trei.

Cînd m-am apropiat de iubloul deschis deasupra biroului meu, am auzit din nou clipocitul şi bolboroseala apei şi din nou mi-am dat seama că mergeam. Înaintam atît de lin şi fără zgomot, încît atunci cînd stăteam la masă nici nu-mi trecea prin minte că navigam şi că nu eram pe pămînt trainic. Toată viaţa fusesem obişnuit cu vapoare şi-mi venea greu să mă deprind cu ideea lipsei vibraţiilor provocate de elice.

— Ei, ce zici ? l-am întrebat eu pe Wada, care, ca şi mine, nu făcuse niciodată o călătorie cu o navă cu pînze.

Îmi zîmbi politicos.

— Crezi că o să avem necazuri ? l-am întrebat eu direct.

— Eu crede marinari tare ciudat, se eschivă el.

VIII

După ce mi-am aprins țigara, am luat-o alene spre prova, de-a lungul punții, spre partea unde lucrau marinarii. Deasupra capului meu se vedeau contururile întunecate ale velelor profilate pe cerul înstelat. Și pînzele erau ridicate mereu, mereu tot mai multe, dar foarte încet, după cîte îmi dădeam seama chiar și eu care eram cel mai ageamiu. Forme de oameni greu de deslușit, în șiruri lungi, manevrau parîmele. Munceau într-o tăcere nefirească, îndărătnică, deși domnul Pike, omniprezent, își slobozea ordinele mîrîite și lansa blesteme din toate unghiurile asupra capului acelor nenorociți.

Cu siguranță, din cîte am citit eu, nici o navă de odinioară n-a pornit pe mare într-o atmosferă atît de amărîtă și cu atîtea poticneli. N-a trecut mult timp și domnul Mellaire a venit să-l ajute pe domnul Pike în efortul de a conduce adunătura aceea de oameni. Nu era nici opt seara și întregul echipaj era scos la treabă. Mereu, ori de cîte ori indicațiile nostromilor, date cu jumătate de gură, nu erau de nici un folos, i-am văzut cînd pe unul, cînd pe celălalt secund sărind la balustradă și punînd în mîna omului parîma care trebuia.

Cei de pe punte, m-am gîndit eu — sînt neajutorați. Colo sus, mi-am dat seama după glasurile lor, probabil că erau altfel de oameni, fără îndoială cei care arătau cît de cît a marinari, și ei întindeau velele.

Cît despre cei de pe punte, ce să mai zicem ! Douăzeci sau treizeci de nenorociți, înșiruiți pe lîngă o parîmă care ridica o vergă, trăgeau fără nici o coordonare și cu niște eforturi încete și chinuitoare.

— Trageți ! urla domnul Pike.

Și, cîteodată, reușeau să tragă de parîmă vreo doi sau trei iarzi, dar curînd se opreau ca niște gloabe împiedicate la deal. Și cu toate astea, ori de cîte ori unul dintre secunzi venea și punea și el mîna, erau în stare să se miște ca lumea pe punte, fără să se mai oprească. Amîndoi secunzii, bătrîni

cum arătau, făceau cît șase creaturi nenorocite din acelea.

— Uite așa a ajuns navigația cu vele, se opri domnul Pike pentru a-mi spune gîfîind la ureche. Nu asta e treaba ofițerului, să vireze parîme și să ridice. Dar ce să faci cînd nostromii sînt mai nevolnici chiar decît oamenii ?

— Credeam că atunci cînd trag la parîme marinarii cîntă, am zis eu.

— Sigur că da. Vrei să-i auzi și dumneata ?

Mi-am dat seama că în glasul lui se strecurase o notă de răutate, dar i-am spus că mi-ar fi plăcut să-i aud.

— Hei, nostrom ! mîrîi domnul Pike. Trezește-te ! Ia pornește-i la un cîntec ! Treceți la fungile gabierului.

În liniștea care se lăsase, puteam să jur că Sundry Buyers își apăsa abdomenul cu mîinile în vreme ce Nancy, cu o mutră asupra căreia pogorîse o tristețe infinită, își lingea buzele ca să înceapă.

Și tocmai Nancy fu cel care dădu tonul, fiindcă, eram convins, nici un alt suflet de om n-ar fi fost în stare să scoată un tînguit atît de funebru. Era cu totul lipsit de muzicalitate, neplăcut, și de o tristețe de nedescris. Și totuși cuvintele vădeau că cel ce cînta trebuia să fi plesnit de cîtă veselie și nelegiuire erau în el, deoarece versurile cîntecului fonfănit de Nancy sunau cam așa :

„Departe, parte, parte
I-am făcut seama lui Paddy Doyle,
De cizmele lui s-avem parte."

— Încetează o dată, încetează ! urlă domnul Pike. Aici nu-i înmormîntare. Nu-i nici unul între voi care să știe să cînte ? Stați aia-i parîma vergii gabierului.

Și glasul i se frînse, sări la cavilieră ca să smulgă din mîinile oamenilor parîma pe care o luaseră din greșeală și să-i pună să vireze parîma care trebuia.

— Hei, nostrom, dă-i drumul !

Din întuneric se ridică vocea lui Sundry Buyers, spartă și falsă, și încă și mai lugubră decît cea a lui Nancy :

„Atunci hopa pe vergă-n sus !
Whisky pentru Jonny-al meu..."

Al doilea vers ar fi trebuit intonat în cor, dar numai doi oameni reușiră să mormăie și ei ceva abia auzit. Sundry Buyers bîigui și versul următor :

„Ah, wiskyul i-a făcut seama sorei Sue".

Atunci domnul Pike apucă parîma de lîngă cavilieră și ridică vocea cu o vigoare deosebită și îndrăcită :

„Şi whiskyul l-a dat şi pe bătrîn gata,
Whisky pentru Johnny-al meu.“

Cîntă mai departe strofele în care se repetau cuvintele *„Cui dracu-i pasă“*, şi le repetă pînă ce-i puse pe toţi la treabă, şi-i făcu să intoneze apăsat în cor *„Whisky pentru Johnny-al meu“*. Şi se trăgea în ritmul acestei voci, se mişcau ritmul ei, cîntau şi se arătau plini de viaţă, pînă ce-i întrerupse tot el strigînd :

— Asiguraţi legăturile !

Şi atunci toată vigoarea şi energia lor se topiră, iar ei se transformară din nou în nişte creaturi leneşe şi fără nici un rost, împiedicîndu-se şi tîrşindu-şi picioarele prin beznă, şovăind cînd era vorba să apuce o parîmă, iar cînd puneau mîna, aproape totdeauna prima oară era alta decît cea care trebuia. Printre ei mai erau şi dintre cei care încercau să se fofileze şi, la un moment dat, dinspre frontonul castelului travers am auzit nişte plesnituri, blesteme şi gemete, iar din beznă au apărut deodată în grabă doi indivizi şi în urma lor domnul Pike, care le ţinea o predică despre toate nenorocirile ce se vor abate asupra capului lor dacă avea să-i mai prindă cu şmecherii de astea.

Toată scena aceea m-a amărît atît de mult încît n-am mai avut chef să văd mai departe ce se întîmplă, aşa că m-am îndreptat spre pupa şi m-am suit pe dunetă. În partea de sub vînt a camerei hărţilor, se plimbau în sus şi-n jos căpitanul West şi pilotul. Trecînd mai departe spre pupa, l-am văzut la timonă pe bătrînul zbîrcit pe care-l băgasem de seamă mai devreme, în cursul zilei. În lumina de la habitaclul busolei, ochii lui albaştri şi mititei arătau mai răutăcioşi ca niciodată. Bătrînul era atît de zbîrcit şi de mărunţel, iar timona bătută în alamă atît de mare încît părea de aceeaşi mărime. Avea faţa numai riduri, uscată şi, după toată înfăţişarea, părea a fi cu cincizeci de ani mai bătrîn decît domnul Pike. Era cea mai remarcabilă figură de bătrîn rablagit pe care ai fi putut-o găsi în rîndul marinarilor pe una dintre cele mai mîndre nave aflate pe mare. Mai tîrziu aveam să aflu de la Wada că-l chema Andy Fay şi că pretindea a nu avea mai mult de şaizeci şi trei de ani.

M-am rezemat de balustradă, în partea de sub vînt a timoneriei, şi mă uitam ţintă la vergile mîndre şi la miile de parîme pe care le ghiceam a fi acolo, deasupra mea. Nu, m-am hotărît eu, călătoria asta nu mă mai atrăgea.

Toată atmosfera aceasta avea ceva nelalocul ei. Şi mai erau şi orele acelea în care îngheţasem pe cheu. Şi mai era şi povestea cu plecarea domnişoarei West în călătorie. Şi mai era şi echipajul acesta de nevolnici şi nebuni. Mă întrebam dacă grecul acela rănit din ruful central mai aiura şi dacă domnul Pike îl cususe de-acum sau nu, şi eram sigur că nu m-ar fi pasionat ideea de a urmări o astfel de ispravă de chirurg.

Chiar şi Wada, care nu mai fusese în viaţa lui pe o corabie, avea şi el îndoieli asupra acestei călătorii. La fel şi stewardul, care-şi petrecuse cea mai mare parte a vieţii pe corăbii. În ceea ce-l privea, pentru căpitanul West echipajul nici nu exista. Iar domnişoara West era atît de grozav de energică încît nu putea fi decît plină de optimism. Fusese totdeauna plină de viaţă, sîngele ei fierbinte murmura continuu că va trăi veşnic şi că nimic rău nu i se putea întîmpla minunatei sale fiinţe.

Vă rog să aveţi încredere în mine : eu ştiu cum e sîngele ăsta fierbinte. Eram într-o asemenea stare încît sîngele fierbinte al domnişoarei West era o jignire directă la adresa mea fiindcă ştiam eu cît de dezlănţuit şi de lipsit de minte era sîngele ăsta. Şi pentru cel puţin cinci luni de zile — şi aveam în privinţa asta garanţia pariului domnului Pike pe o livră de tutun contra salariului său pe o lună — aveam să fiu condamnat să stau pe aceeaşi corabie cu ea. Şi aşa cum eram convins că marea-i mare, la fel de sigur eram, încă de pe acum, că, încă înainte de a se încheia călătoria, femeia avea să mă plictisească cu dragostea ei. Vă rog să nu mă înţelegeţi greşit. Convingerea mea în această privinţă nu se datora faptului că aş fi nutrit eu cumva ideea că sînt deosebit de ispititor pentru femei, ci era urmarea părerii mele despre ele, socotindu-le, din instinct, înclinate să hăituiască bărbatul. După cîte învăţasem eu, femeile hăituiau bărbatul după aceeaşi lege oarbă care face ca floarea-soarelui să se întoarcă după soare sau cîrceii de vie să se prindă de orice se arată mai trainic.

Numiţi-mă blazat, nu-mi pasă, dacă blazat înseamnă sila asta faţă de lume, de tot ce-i intelectual, artistic, de ceea ce ţine de simţuri şi care-l poate păli pe un bărbat de treizeci de ani. Fiindcă treizeci de ani aveam şi mi-era silă de toate aceste treburi, eram plin de silă şi de îndoială. Şi tocmai din cauza acestor sentimente care mă în-

cercau pornisem în călătorie. Voiam să fug de mine însumi, să fug de toate, să-mi scot gîndurile astea din minte.

Uneori mi se părea că sila de lume atinsese culmea după succesul piesei mele — prima mea piesă după cum știe toată lumea. Fusese un succes atît de copleșitor încît trezise bănuieli chiar și în mintea mea, așa cum îmi trezise îndoielile și succesul celor cîtorva volume de poezie. Avea publicul dreptate ? Aveau criticii dreptate ? Cu siguranță că menirea artistului era să dea glas vieții, și ce știam eu mă rog despre viață ?

Cred că acum se înțelege ce vreau să spun prin sila de lume care mă pălise. Într-adevăr, fusesem și mai eram încă foarte plin de această silă. Mă bîntuiseră gînduri nebunești care mă îmbiau să mă izolez cu totul de lume. Chiar mă bătuse gîndul să mă duc la Molokai și să-mi închin restul anilor îngrijirii leproșilor. Tocmai eu, care aveam treizeci de ani și eram sănătos și zdravăn, și nu trăisem încă nici o tragedie, și aveam un venit mai mare decît m-aș fi priceput eu să cheltuiesc, și care, prin ceea ce realizasem, făcusem ca numele meu să ajungă pe buzele oamenilor și mă dovedisem o putere demnă de luat în seamă. Eu eram nebunul care socotisem la un moment dat că lazaretul era adăpostul menit destinului meu.

Probabil că cineva ar putea gîndi că succesul îmi cam sucise capul. Bine. De acord. Dar capul acesta sucit al meu era autentic, de necontestat, ca și sila mea, dacă vreți, care era o silă adevărată, și prin asta un fapt autentic. Doar atît știam : eram la un fel de cumpănă intelectuală și artistică, o cumpănă a vieții de un fel sau altul. Îmi stabilisem singur diagnosticul și-mi prescrisesem această călătorie. Și uite că dau peste această domnișoară West, cumplit de sănătoasă și profund feminină, ultimul remediu la care m-aș fi gîndit să-l trec în rețeta mea.

O femeie ! Femei ! Dumnezeu știe că fusesem chinuit destul de pedeapsa existenței lor pentru a le cunoaște bine. Acum vă las să judecați : treizeci de ani, nu chiar neatrăgător, cu un loc asigurat în lumea intelectuală și artistică și cu un venit tulburător. Cum să nu mă urmărească femeile ? M-ar fi urmărit și de-aș fi fost cocoșat, numai pentru locul pe care mi-l cîștigasem în lumea artistică, numai pentru venitul meu.

Da, și mai era și dragostea ! Nu cunoșteam eu dragostea ? Dragostea plină de lirism, pasiune, nebunească, romantică ? Și asta făcea parte din vremurile de demult pentru mine. Și eu vibrasem de dragul ei și o cîntasem, și suspinasem și oftasem, da, și cunoscusem suferința, și-mi îngropasem iubirile moarte. Dar trecuse atîta vreme de atunci ! Cît de tînăr eram ! Abia împlinisem douăzeci și patru ! Și după aceea primisem cea mai amară lecție : chiar și suferința cea mai durabilă moare ! Și din nou am rîs și m-am apucat de făcut curte acelor feroci și drăguți fluturași care se învîrteau în jurul flăcării averii și talentului meu artistic. Și după aceea, rînd pe rînd, m-am retras dezgustat din lumea femeilor și m-am apucat de aventurile primejdioase din lumea ideilor. Și iată-mă la bordul navei *Elsinore*, aruncat din șa de întîlnirea cu problemele din ultima categorie, tîrît pe cîmpul de înfruntare cu căpățîna dogită.

Rezemîndu-mă de balustradă, mi-am alungat presentimentele întunecate ale dezastrului, dar n-am reușit să nu mă gîndesc la domnișoara West, pe care o vedeam foindu-se de colo-colo, fredonînd în vreme ce-și aranja frumos cuibulețul. Și de aici, gîndul începu să lunece către veșnica taină feminină. Da, cu toată sila mea față de femei, sînt totdeauna furat de veșnica taină feminină.

Nu, nu-i vorba de iluzii, mulțumesc. Pentru un filozof, femeia reprezintă totdeauna o puternică atracție, aproape bolnăvicioasă, femeia care caută dragoste, femeia obsedantă și acaparatoare, delicată și feroce, blîndă și veninoasă, mai orgolioasă decît Lucifer și totodată lipsită de mîndrie. Care-i flacăra aceea ce o pătrunde, arzînd prin toate contradicțiile ei ? Patima asta neostoită de viață, totdeauna numai de viață, pentru mai multă viață pe planeta asta ? Uneori mi se pare o ființă obraznică, groaznică și lipsită de suflet. Alteori mă face arțăgos, sau sînt cutremurat de sublimul ei. Nu, nu există nici o scăpare din calea femeilor. Așa cum se întoarce sălbaticul întotdeauna la văgăuna întunecată unde sălășluiesc negreșit diavolii, iar zeii s-ar putea să fie și ei acolo, așa mă întorc și eu spre icoana femeii.

Domnul Pike îmi întrerupse șirul gîndurilor. I-am auzit mîrîitul dinspre prova pe puntea principală :

— Colo, la verga gabierului mare ! Dacă te apuci și tai sachetul, îți crăp afurisitul ăla de cap !

Și din nou strigă, pe un cu totul alt ton, și mi-am dat seama că Henry, musul navei, era cel la care tot striga.

— Hei, Henry, rîndunica mare ! strigă el. Nu desfac săcheţii ! Trage-i pe vergă şi leagă-i de troţă !

Văzîndu-mă smuls în chipul acesta din reverie, m-am hotărît să cobor în cabină şi să mă culc. Din nou se auzi vocea secundului :

— Haide, haide, gentleman incognito ce eşti ! Trezeşte-te ! Mai vioi !

IX

N-am dormit prea bine. Mai întîi am citit pînă tîrziu. Abia pe la vreo două dimineaţa am întins mîna şi am stins lampa de petrol pe care o cumpărase şi o instalase Wada. Am adormit imediat, somnul adînc fiind cea mai mare calitate a mea, dar îndată m-am şi trezit. Iar după aceea, m-am chinuit să adorm din nou, furînd doar cîte o aţipeală sau moţăind mai mult şi, în cele din urmă, m-am lăsat păgubaş. Iar după ce că stăteam prost cu nervii, m-au mai apucat şi mîncărimile. Să te apuce urticaria tocmai iarna !

La ora patru, m-am sculat şi m-am apucat de citit, uitînd de pielea mea iritată cînd m-a captivat eseul încîntător al lui Vernon Lee împotriva lui William James şi a „voinţei sale de a crede". Eram în partea din vînt a navei, şi, de deasupra capului, de pe punte, se auzeau paşii apăsaţi ai unui ofiţer de cart. Ştiam că nu erau paşii domnului Pike, şi mă întrebam dacă erau ai domnului Mellaire sau ai pilotului. Cineva acolo sus stătea treaz. Munca nu cunoştea odihnă, ca şi supravegherea vigilentă, şi puteam să-mi dau seama pe deplin că aşa avea să fie în toate ceasurile călătoriei.

La ora patru jumătate, am auzit sunînd ceasul stewardului, care l-a şi oprit îndată şi, cinci minute mai tîrziu, i-am făcut semne prin uşa deschisă a cabinei. Voiam o ceaşcă de cafea, şi Wada fusese împreună cu mine mult prea mulţi ani ca să mă mai îndoiesc că-i dăduse stewardului indicaţii precise, odată cu cafeaua şi instalaţia de făcut cafea.

Stewardul era o comoară. În zece minute mi-a adus o ceaşcă de cafea minunată. Am citit pînă s-a luminat de-a

binelea, şi la ora opt jumătate, după ce-am luat micul dejun în pat, m-am îmbrăcat şi m-am bărbierit, eram pe punte. Încă mai eram traşi de remorcher, dar toate pînzele stăteau ridicate în calea unei brize uşoare şi prielnice dinspre nord. În camera hărţilor, căpitanul West şi pilotul trăgeau din trabuce. La timonă era un individ pe care l-am clasat imediat printre oamenii de nădejde. Nu era înalt, ci mai degrabă scund. Dar avea fruntea largă şi inteligentă. Am aflat mai apoi că-l chema Tom, Tom Spink, şi era englez. Avea ochii albaştri, pielea deschisă la culoare, era cărunt de-a binelea şi, din ochi, arăta a om de cincizeci de ani bătuţi.

Îmi răspunse la salut cu un bună-dimineaţa vioi şi-mi zîmbi. Nu prea arăta a marinar, ca Henry, de exemplu, musul, şi totuşi mi-am dat seama îndată că era marinar, şi încă unul calificat.

Era cartul domnului Pike şi, întrebîndu-l despre Tom, el recunoscu bombănind că individul era cel mai acătării din şleahta aceea.

Domnişoara West îşi făcu apariţia din camera hărţilor cu o faţă îmbujorată, cum se întîmplă dimineaţa, şi cu mersul ei elastic şi plin de energie, şi îndată se apucă de restabilirea relaţiilor. Mă întrebă cum dormisem şi cînd i-am mărturisit că mizerabil mi-a cerut explicaţii. I-am spus de criza aceea de urticarie şi i-am arătat umflăturile de la încheietura mîinii.

— Sîngele dumitale mai trebuie subţiat şi răcorit puţin, aprecie ea deîndată situaţia. Aşteaptă un minut. Să văd ce pot face pentru dumneata.

Şi spunînd aceasta, se duse sub punte şi reveni cît ai clipi, cu un pahar de apă în mînă şi mesteca cu o linguriţă în care era un fel de drojdie de vin.

— Bea ! îmi porunci ea cît se poate de firesc.

Am băut. Iar la ora unsprezece, tot în dimineaţa aceea, era prezentă lîngă scaunul meu, pe punte, cu o nouă doză. De asemenea îmi reproşă pe ocolite că-i îngăduiam lui Wada să-i dea cîinelui carne. De la ea am aflat şi eu şi Wada ce crimă de neiertat era să dai carne unui căţel. Ba mai mult, tot ea hotărî regimul de viaţă şi de mîncare al căţelului, şi asta nu cu mine şi cu Wada, ci direct cu stewardul şi cu tîmplarul şi cu domnul Mellaire. Aceştia doi din urmă luau masa în salonul cel mare de la pupa, tocmai unde se juca Possum şi domnişoara West îşi făcea

probleme din pricina lor, și-și mărturisi îngrijorarea pe față. Tîmplarul bolborosi stînjenit, în engleza lui stîlcită, declarînd solemn și disculpîndu-se de orice crimă din trecut, prezent sau viitor, totodată foindu-se umil și legănîndu-se pe picioarele lui imense. Protestele domnului Mellaire fură cam la fel, numai că de data asta erau exprimate cu eleganța și suavitatea omului din Chesterfield.

Pe scurt, dieta lui Possum stîrni o adevărată furtună în paharul cu apă al navei *Elsinore* și, cînd se însenină, domnișoara West stabilise cu mine o asemenea înțelegere în această privință încît îmi dădu impresia că eram amîndoi stăpînii cățelului. Am băgat chiar de seamă că, mai tîrziu, Wada s-a dus la ea pentru a primi indicații cîtă apă să folosească și cum să dizolve laptele condensat al javrei.

Masa de prînz m-a făcut să-l apreciez mai departe pe bucătar. După-amiază m-am dus în plimbare pînă la bucătărie pentru a face cunoștință cu el. Fără umbră de îndoială era chinez, dar asta numai pînă a deschis gura și a început să vorbească, pentru că în acel moment era englez. De fapt, vorba lui vădea atît de multă educație încît pot spune, pe bună dreptate, că avea chiar și un accent de Oxford. Și acesta era bătrîn, șaizeci de ani trecuți, deși mărturisea numai cincizeci și nouă. Trei lucruri erau remarcabile la el : zîmbetul, care-i cuprindea toată fața lui bine rasă, de asiatic, ca și ochii ; dinții egali, albi, perfecți, pe care i-am bănuit a fi falși pînă cînd Wada m-a convins de contrariul ; precum și mîinile și picioarele. Și tocmai mîinile acelea caraghios de mici, dar frumos făcute, m-au determinat să mă uit la picioarele lui. Și acelea erau caraghioas de mici, dar elegante ; era încălțat ca un dandy.

Am coborît pilotul la amiază, dar *Britannia* ne-a remorcat încă mult în după-amiaza aceea și nu s-a desprins de noi decît atunci cînd am ajuns departe în largul oceanului, iar pămîntul nu se mai bănuia decît ca o umbră ușoară la orizont. Abia acum, în momentul în care ne părăsea remorcherul, venise clipa plecării, adică începea de fapt călătoria noastră, în ciuda faptului că aveam douăzeci și patru de ceasuri bune de cînd pornisem din Baltimore.

Cam la vremea despărțirii de remorcher, pe cînd mă rezemam de balustrada dunetei și priveam înainte, a venit lîngă mine domnișoara West. Toată ziua avusese de lucru sub punte și acum ieșise, după cum zicea ea, să ia o gură

de aer curat. Cercetă cerul, ca unul priceput în ale meteorologiei, vreme de cinci minute, apoi spuse :

— Barometrul a urcat foarte mult : 30—60. Vîntul acesta ușor de nord n-o să țină o veșnicie. Ori se lasă calm, ori se va răsuci vîntul transformîndu-se într-o furtună de nord-est.

— Și care variantă preferi ?

— Bineînțeles că furtuna ! O să ne ajute să ne depărtăm de țărm și o să mă facă să trec prin chinurile răului de mare mai repede. Da, da, adăugă ea. Eu sînt un bun marinar, dar sufăr cumplit la începutul fiecărei călătorii. Probabil că, de-acum încolo, vreo cîteva zile, n-ai să mă mai vezi deloc. De asta am fost atît de ocupată ca să-mi aranjez toate lucrurile de la început.

— Am citit că lordul Nelson nu scăpa niciodată de grețuri pe mare, am spus eu.

— O dată l-am văzut și pe tata prins de rău de mare, adăugă ea. Ba chiar și pe cei mai zdraveni și mai neîncovoiați marinari pe care i-am cunoscut.

Domnul Pike veni și el lîngă noi, întrerupîndu-și marșul în sus și-n jos pe punte, și se rezemă și el de balustrada dunetei. Se zăreau mulți dintre membrii echipajului, trăgînd de parîme pe puntea principală, aflată mai jos de noi. Pentru ochiul meu lipsit de experiență, îmi păreau mai puțin atrăgători ca niciodată.

— Domnule Pike, e un echipaj destul de nenorocit, spuse domnișoara West.

— Cel mai nenorocit pe care l-am văzut vreodată, mormăi el. Și am avut ocazia să văd unele destul de nenorocite. Pe cei mai mulți îi deprindem acum cu parîmele.

— Și arată nemîncați, am adăugat eu.

— Așa-s ei, așa-s de cele mai multe ori, răspunse domnișoara West, și trecu pe deasupra lor cu aceeași privire de negustor de vite ce cîntărește marfa, pe care o surprinsesem și la domnul Pike. Dar se mai împlinesc ei cînd dau de o muncă ce le impune un program regulat, fără whisky și cu mîncare consistentă. Nu-i așa, domnule Pike ?

— Da, sigur, sigur, așa se întîmplă de fiecare dată. Și o să-i vezi mult mai vioi după ce-o să-i domesticim ca lumea... poate. E un echipaj cam nevolnic, totuși.

Mi-am aruncat privirile în sus, la muntele de pînze. Cele patru catarge păreau să fi înflorit, și totuși marinarii de jos, sub îndrumarea domnului Mellaire, ridicau velele

triunghiulare, velele trinca, ca și pe cele dintre catarge, și erau atît de multe că se mascau una pe alta. Marinarii lucrau cu atîta încetineală și stîngăcie încît am întrebat :

— Domnule Pike, ce s-ar întîmpla dacă chiar acum am fi surprinși de o furtună cu toate pînzele întinse și am avea un echipaj atît de neisprăvit ca acesta ?

Ridică din umeri, de parcă l-aș fi întrebat ce-ar fi făcut în cazul în care un cutremur l-ar fi surprins la New York între două șiruri de zgîrie-nori care i-ar fi căzut în cap.

— Ce-am face ? interveni domnișoara West în locul lui. Am strînge velele. Se poate, domnule Pathurst ; se poate face asta cu orice fel de echipaj. Dacă nu s-ar fi putut, aș fi fost înecată de multă vreme.

— Bineînțeles, o susținu domnul Pike. Așa s-ar fi întîmplat și cu mine.

— Ofițerii reușesc uneori să facă minuni pînă și cu cel mai amărît echipaj, cît ai clipi din ochi, continuă domnișoara West.

Din nou domnul Pike dădu din cap și fu de acord, și am băgat din nou de seamă mîinile uriașe ale domnului Pike care, relaxate cu o clipă mai înainte, spînzurînd peste balustradă, se încordară aproape inconștient și se încleștară pumn. De asemenea am văzut niște urme proaspete de julituri pe ele. Domnișoara West rîse din toată inima, de parcă și-ar fi adus aminte de ceva.

— Îmi amintesc că, o dată, am pornit de la San Francisco cu unul din cele mai nevrednice echipaje. Era vorba de *Lallah Rookh*. Îți aduci aminte, domnule Pike ?

— Tatăl dumitale era la cea de-a cincea comandă, spuse el dînd din cap. Pierdută pe coasta de vest, după aceea... A naufragiat la țărm din cauza cutremurului celui mare și a valului de maree. Și-a rupt ancorele, și cînd s-a izbit de stînci au venit stîncile peste ea.

— Ea era ! Echipajul nostru părea format în cea mai mare parte din văcari, cărămidari și vagabonzi, mai ales vagabonzi. Nu-mi pot închipui de unde i-au dibuit cei de la agenția navală. În mod sigur, unii au fost amețiți cu stupefiante înainte de a fi recrutați. Să-i fi văzut cînd au fost trimiși prima oară sus la vele, rîse ea din nou. Era mai frumos decît la un număr de clovni, la circ. Și abia ne părăsise remorcherul dincolo de Coloane, cînd s-a pus vîntul pe suflat și noi pe redus pînze. Și atunci secunzii noștri

au făcut minuni. Îți amintești de domnul Harding ? Silas Harding ?

— Cum să nu ! replică domnul Pike plin de entuziasm. Acela bărbat, și trebuie să fi fost bătrîn încă de pe atunci.

— Era, dar era un om grozav, întări ea și apoi adăugă, aproape cu respect. Un om minunat.

Se întoarse cu fața la mine.

— Era secund, marinarii erau prinși de rău de mare, nenorociți și nedați cu munca. Dar cu toate astea, domnul Harding a redus pînzele așa cum trebuia. Dar uite ce voiam să spun. Eram pe dunetă ca și acum, iar domnul Harding își pusese oamenii aceia amărîți să strîngă baierele de înfășurare la gabierul mare. Cam la ce înălțime era față de punte, domnule Pike ?

— Să văd... *Lallah Rookh*...

Domnul Pike făcu o pauză să se gîndească.

— Să zicem în jur de vreo sută de picioare.

— Am văzut cu ochii mei. Unul dintre nepricepuți, un vagabond, care probabil că reușise să-l înfurie pe domnul Harding, căzu de pe verga gabierului mare. Eu eram abia o copilă, dar mi s-a părut că-i moarte curată, deoarece cădea din partea dinspre vînt a vergii drept pe punte. Dar el căzu în burta pe care o făcea vela mare, ceea ce atenuă căderea, îl dădu peste cap, ajungînd pe punte în picioare, nevătămat. Și nimeri chiar în fața domnului Harding. Nici nu știu care a fost mai mirat, dar cred că tot domnul Harding, pentru că rămăsese acolo împietrit. Se aștepta ca individul să se facă zob. Dar acela nu reacționă la fel. Aruncă o privire domnului Harding și, dintr-un salt turbat, își făcu vînt spre greement și se cățără înapoi tocmai pe verga gabier.

Domnișoara West și secundul se puseră pe rîs și rîdeau cu atîta poftă încît mi s-a părut că nu m-au auzit cînd am spus :

— Uimitor ! Ce și-o fi zdruncinat nervii văzîndu-și moartea cu ochii în cădere !

— Cred că Silas Harding i-a zdruncinat nervii și mai zdravăn, remarcă domnul Pike, cu un nou hohot de rîs, la care-i ținu și domnișoara West hangul.

Într-un fel era foarte bine. Navele cu vele erau nave cu vele și, din cîte cîntărisem eu echipajul nostru, se pare că un tratament mai aspru era necesar. Dar nu era tocmai nimerit ca o tînără femeie frumoasă, cum era domnișoara

West, să cunoască astfel de lucruri și să mai și fie amestecată în viața asta de pe navă. Mie nu mi se părea nimerit, deși îmi trezea interesul, mărturisesc deschis, și mă făcea să pricep mai bine realitatea. Asta însemna totodată să te facă mai dur și nu-mi prea venea la socoteală să mă gîndesc la domnișoara West ca la o ființă atît de dură.

M-am uitat din nou la ea și n-am putut să nu remarc iarăși finețea și sănătatea tenului ei. Avea părul închis la culoare, ca și sprîncenele, care erau aproape drepte și destul de jos plasate, deasupra ochilor prelungi. Și avea și niște ochi cenușii, foarte calzi și foarte sinceri în expresie, plini de inteligență și vioiciune. Probabil că pe întreaga ei față cea mai remarcabilă expresie era aceea a unui calm desăvîrșit. Părea că e totdeauna într-un moment de relaxare, împăcată cu sine și cu lumea din jur. Lucrul cel mai frumos erau ochii, încondeiați de gene la fel de negre ca și sprîncenele. Iar cel mai admirabil lucru era nasul, foarte drept, și doar o idee prea lung.

Avea o gură cu buze senzuale, sensibile și generoase totodată, nu atît prin mărime, care nu depășea media, ci mai degrabă prin aerul de toleranță, putere și capacitatea de a rîde. Toată sănătatea și optimismul i se citeau pe buze ca și în ochi. Cînd zîmbea, rareori își dezvăluia dinții, folosindu-se în acest scop mai mult de ochi, dar cînd rîdea își arăta dinții albi, regulați, nu mici ca de copil, ci de mărime firească, așa cum te-ai fi așteptat de la o femeie sănătoasă și normală ca ea.

N-aș fi putut-o socoti neapărat frumoasă, dar avea multe din calitățile care contribuie la frumusețea unei femei.

— Domnișoara West s-a jucat mai înainte de-a meteorologul profet, i-am spus eu secundului. Ce pronostic aveți în privința vremii ce ne așteaptă ?

— Socot că se pricepe, răspunse domnul Pike, ridicîndu-și ochii de la mișcarea domoală a valurilor către cer. Nu e prima oară cînd străbate Atlanticul de Nord la vreme de iarnă.

Cumpăni o vreme, în timp ce cerceta cerul și marea.

— Ținînd seama de barometrul destul de ridicat, ar trebui să avem parte de o furtună destul de blîndă dinspre nord-est sau de o vreme de calm, șanse mai multe fiind de partea calmului.

Domnișoara West mă răsplăti cu un zîmbet triumfător, dar deodată se încleștă de balustradă în clipa cînd *Elsinore*

se ridică pe un talaz neobișnuit de lung și se lăsă în depresiunea dintre valuri, legănîndu-se în partea opusă vîntului, ceea ce făcu pînzele să fluture și apoi să se umfle cu un bubuit sec.

— Asta-i calmul, spuse domnișoara West, strîmbîndu-se puțin. Și dacă mai ține așa, în cinci minute sînt la mine în pat.

Ea refuză toate semnele de compasiune.

— Ah, nu vă faceți probleme în legătură cu mine, domnule Pathurst, răul de mare e doar oribil și detestabil, ca lapovița, vremea noroiasă de toamnă, iedera otrăvitoare. Și, în plus, prefer să am rău de mare decît urticarie.

Cei de jos, de pe punte, nu se prea descurcau ca lumea, se împotmoliseră, făcuseră vreo prostie, și ne atrase atenția vocea tunătoare a domnului Mellaire. Ca și domnul Pike, și el avea un fel al lui de a mîrîi la marinari, fel care suna tare neplăcut la ureche. Pe chipurile mai multor marinari se vedeau urme de lovituri. Mai ales unul avea un ochi atît de umflat că de-abia îl mai deschidea.

— Parcă s-ar fi izbit pe întuneric de vreun baston, am spus eu.

Dar mai elocventă a fost privirea involuntară a domnișoarei West spre mîinile uriașe ale domnului Pike, cu monturile proaspăt zdrelite, care odihneau pe balustradă. Faptul m-a cam jignit ; însemna că ea știuse !

X

În seara aceea, la cină, n-am fost decît trei persoane, pe masă erau suporturi ca să nu se răstoarne farfuriile, iar *Elsinore* se balansa în calmul care o expediase pe domnișoara West în cabină.

— Vreo cîteva zile n-o s-o vedem, îmi spuse căpitanul West. Și maică-sa era la fel, marinar înnăscut, dar totdeauna suferea de rău de mare la începutul unei călătorii.

— Asta-i purificarea, rosti domnul Pike uluindu-mă, aceasta fiind cea mai lungă replică pe care o rostise el pînă acum la masă. Tot omul trebuie să se purifice atunci cînd părăsește uscatul. Trebuie să uităm distracțiile de care am avut parte la țărm, și ce lucruri minunate se pot cumpăra

atunci cînd ai bani, şi să începem carturile, şirul carturilor, patru ore pe punte, patru ore sub punte. Şi ne vine greu, toate fibrele noastre stau încordate pînă cînd reuşim să facem în noi această transformare. I-aţi ascultat cumva pe Caruso şi Blanche Arral iarna asta, la New York, domnule Pathurst ?

Am dat din cap în semn de încuviinţare, mirîndu-mă mai departe de cheful de vorbă care se stîrnise la masă.

— Ei bine, atunci ia gîndiţi-vă că-i ascultaţi seară de seară şi aveţi parte de Homer şi Witherspoon şi Amato la *Metropolitan*, şi că apoi trebuie să vă luaţi rămas bun de la toate astea şi să porniţi pe mare şi să umblaţi ameţit din cart în cart.

— Nu-ţi place marea ? am îngăimat eu.

Oftă.

— Nu ştiu, dar nu cunosc nimic altceva decît marea...

— În afară de muzică, am remarcat eu.

— Dar, dar marea şi călătoriile astea lungi m-au îndepărtat tot mai mult de muzica de care ar fi trebuit să mă apropii.

— Bănuiesc că aţi audiat-o pe Schumann-Heink.

— Minunat, minunat, murmură el înfocat, apoi se uită la mine cu o privire rugătoare. Am vreo şase înregistrări cu ea. În al doilea cart scurt sînt liber. Dacă domnul căpitan West n-are nimic împotrivă... (căpitanul West dădu din cap în semn că nu avea nimic împotrivă)... şi dacă vrei să o asculţi... Am un aparat bun.

Şi apoi, spre surprinderea mea, după ce stewardul elibera masa, relicva asta încărunţită de pe vremea vătafilor de sclavi şi a crimelor, vagabond tăbăcit al mărilor cum era el, aduse din cabină una din cele mai grozave colecţii de înregistrări de fonograf. Puse pe masă înregistrările şi fonograful. Uşile mari despărţitoare fură date în lături, transformînd salonul şi sufrageria într-o singură mare încăpere. Eu şi căpitanul West stăteam tolăniţi în fotolii în cabină, în vreme ce domnul Pike manevra fonograful. Faţa îi era luminată de lampa din tavan şi-i puteam distinge orice umbră de expresie.

M-am aşteptat degeaba să-l aud că pune muzică foarte comună. Înregistrările erau dintre cele mai bune, şi grija pe care o manifesta faţă de ele era o revelaţie. Le mînuia pe fiecare cu mare atenţie, de parcă erau lucruri sfinte, desfăcîndu-le legăturile şi ştergîndu-le cu o perie fină din

păr de cămilă, în vreme ce se roteau în gol înainte de a aşeza acul. Un timp n-am văzut decît nişte mîini imense, ca de îngrijitor de vite, cu pielea luată de pe monturi, care exprimau afecţiune în fiecare mişcare. Fiecare atingere a discurilor era o mîngîiere şi, în vreme ce se auzea înregistrarea, el plutea pierdut în visuri, într-un imperiu al muzicii care-i aparţinea numai lui.

În tot acest răstimp, căpitanul West rămase tolănit în fotoliu şi fuma din trabuc. Nu se citea nimic pe chipul lui şi părea dus departe, neimpresionat de muzică. Aproape că mă îndoiam că aude. Nu făcu nici o remarcă în timp ce se schimbau discurile, nu vădi nici un semn de aprobare sau nemulţumire. Arăta de o seninătate neverosimilă, nefiresc de departe de toate. Şi, în timp ce mă uitam la el, mă întrebam care era funcţia lui pe navă. Nu-l văzusem făcînd nimic. Domnul Pike se ocupase de încărcarea navei, iar căpitanul West nu urcase la bord decît după ce nava fusese pregătită de drum. Nu-l văzusem dînd nici un ordin. Mi se părea că toată treaba era făcută de domnul Pike şi domnul Mellaire. Căpitanul West nu făcea decît să tragă din trabuc şi să ignore cu totul echipajul de pe *Elsinore*.

După ce puse corul *Aleluia* din Mesia şi *Să-i hrănim turma*, el îmi spuse, aproape cerîndu-şi iertare, că îi plăcea muzica religioasă, şi asta fiindcă, o vreme, destul de scurtă vreme, pe cînd era puşti la San Francisco, fusese băiat de cor.

— Apoi l-am lovit pe învăţător cu crosa de base-ball peste cap şi am şters-o din nou pe mare, încheie el rîzînd amar.

Apoi se lăsă furat de gînduri în vreme ce puse *Gloria, Domnul* de Meyerbeer şi *Odihnă întru Domnul* de Mendelsohn. Cînd se auzi o singură bătaie de clopot, la opt fără un sfert, îşi luă discurile, împachetîndu-le cu grijă pe toate, şi le duse înapoi în cabina lui. Am mai zăbovit în preajma lui, în vreme ce-şi răsucea o ţigară, înainte de a se auzi clopotul bătînd ora opt.

În noaptea aceea am avut un somn mizerabil. Cum eram nedormit din noaptea de dinainte, am închis cartea şi am stins lumina devreme. Dar abia am aţipit puţin, cînd m-am sculat, prins din nou de mîncărimile urticariei. Toată ziua nu mă supărasera. Dar în clipa în care stinsesem lumina şi adormisem, mă apucaseră nişte mîncă-

rimi afurisite. Wada nu se dusese la culcare și mi-a mai adus niște drojdie din aceea. Nu mi-a folosit la nimic și, la miezul nopții, cînd am auzit schimbîndu-se cartul, m-am îmbrăcat pe jumătate, mi-am luat halatul și m-am dus pe dunetă.

L-am văzut pe domnul Mellaire începîndu-și cartul de patru ceasuri și bătînd duneta, în partea dinspre babord, în sus și-n jos. Eu m-am dus spre pupa, am trecut pe lîngă timonier, pe care nu l-am recunoscut, și m-am adăpostit în partea ferită de vînt a timoneriei.

Am cercetat din nou păinjenișul și dantelăria întunecată de parîme și vergile din înalturi ce purtau pînzele, m-am întors cu gîndul la echipajul nostru nevolnic și din nou m-au încercat presimțirile sumbre. Cum era posibilă o astfel de călătorie, cu un asemenea echipaj, pe un velier imens ca *Elsinore,* un cargou, o scoică din oțel de numai jumătate de inci grosime încărcat cu cinci mii de tone de cărbune ? M-am îngrozit la gîndul acesta. Călătoria începuse prost. În starea aceea de dezechilibru pe care o încearcă un om sănătos, obișnuit să doarmă bine, după o noapte de nesomn, nu puteam să nu mă las în voia gîndurilor negre care-mi spuneau că această călătorie era sortită unui sfîrșit tragic. Dar cît de tragic avea să fie nici eu și nici un nebun sadea nu și-ar fi putut închipui.

M-am gîndit apoi la domnișoara West, cea cu sînge fierbinte, care totdeauna o dusese bine și nu avea îndoieli că așa o va duce și de-acum încolo. Mă mai gîndeam și la domnul Pike, cel cu crimele și sclavii și iubitorul de muzică. Iar căpitanul West nu conta. Era o ființă prea neutră, prea departe de toate, un fel de pasager favorizat care nu avea nimic de făcut și care-și desfășura senin și pasiv existența într-un fel de nirvana creată de el însuși.

Apoi mi-am amintit de grecul rănit cu mîna lui, cusut de domnul Pike și care vorbea fără șir între pereții de oțel ai rufului central. Acest tablou aproape că m-a făcut să mă hotărăsc, pentru că în mintea mea febrilă acesta întruchipa întregul echipaj de oameni nevolnici, nebuni și reduși mintal. Cu siguranță că mai puteam să mă întorc la Baltimore. Slavă Domnului, dispuneam de bani ca să-mi împlinesc capriciile. Iar domnul Pike, răspunzîndu-mi la întrebare, nu-mi spusese oare că la bordul navei *Elsinore* cheltuielile mele se vor ridica la două sute de dolari pe zi ? Puteam să-mi îngădui să plătesc cîte două sute de dolari

sau chiar două mii pentru cele cîteva zile cîte vor fi necesare pentru a ajunge din nou la țărm, cu oricare remorcher sau navă care s-ar fi îndreptat spre Baltimore.

Eram cît se poate de hotărît să cobor sub punte și să-l scot din bîrlog pe căpitanul West pentru a-i aduce la cunoștință hotărîrea mea, cînd mi se ridică dinainte o altă întrebare : „Tu, filozof și gînditor cum te socotești, tu cel scîrbit de lume, ți-e teamă să nu te duci la fund, să-ți sfîrșești zilele în bezna aia ?“ Ei, asta-i ! Mîndria mea născută din viața aceea fără mîndrie a salvat somnul căpitanului West. Bineînțeles că aveam să-mi continui aventura mai departe, dacă aventură se putea chema să navighezi în jurul Capului Horn pe o navă plină de nebuni și aiuriți, și unii chiar mai răi. Fiindcă mi-am adus aminte de cei trei babilonieni sau semiți care-l stîrniseră pe domnul Pike și care îi rîseseră în nas, atît de evident, fără să scoată un sunet.

Gînduri întunecate născute în noapte ! Gînduri născute din nesomn ! Le-am alungat pe toate și am dat să cobor sub punte, prins de frig. Dar în ușa cabinei hărților am dat de domnul Mellaire.

— Frumoasă seară, m-a întîmpinat el. Păcat că nu bate și un pic de vînt să ne împingă spre larg.

— Ce părere ai dumneata de echipajul ăsta ? l-am întrebat eu după un minut, două.

Domnul Mellaire ridică din umeri.

— La viața mea, am văzut eu multe echipaje, domnule Pathurst, dar n-am întîlnit unul mai nenorocit decît ăsta : copii, bătrîni, invalizi, și... Doar l-ați văzut pe grecul acela, Tony, care s-a aruncat peste bord. Și-i numai începutul. El e numai o mostră. În cartul meu am de-a face cu un irlandez care a început-o rău. Ați băgat de seamă un scoțian mic și sfrijit ?

— Cu o mutră de parșiv și care-i mînios mai tot timpul, cel care era la timonă ieri seară ?

— Chiar el, Andy Fay. Ei bine, Andy Fay tocmai mi s-a plîns de O'Sullivan. Zice că O'Sullivan l-a amenințat cu moartea. Cînd Andy Fay a ieșit din cart, la ora opt, l-a întîlnit pe O'Sullivan ascuțindu-și briciul pe curea. Am să vă redau discuția așa cum mi-a fost relatată de Andy. «Îmi zice O'Sullivan : „Dom'le Fay, să-ți spun vro două vorbe. Da ?“ „Sigur“, îi răspund eu. „Cu ce te pot ajuta ?“ „Dom'le Fay, vinde-mi mie cizmele dumitale de mare“,

zice O'Sullivan, cît se poate de binecrescut. „Da' ce să faci cu ele ?" zic eu. „Mare serviciu mi-ai face", zice el. „Da' nu le am decît pe astea" zic eu. „Iar dumneata ai o pereche", mai zic eu. „Dom'le Fay", zice O'Sullivan, „o să-mi trebuiască amarnic cînd o fi vreme rea". „Şi în plus nici n-ai bani să le plăteşti". „Ba ţi le plătesc eu cînd coborîm la Seattle". „Nu fac eu una ca asta", i-am zis. „Şi în plus, nici nu vrei să-mi zici ce vrei să faci cu ele". „Ba îţi zic", zice O'Sullivan. „Vreau să le zvîrl peste bord." Şi după ce-mi zice el asta eu mă întorc să mă duc de-acolo, dar O'Sullivan îmi zice, foarte bine crescut, şi cu voce îmbietoare, trăgîndu-şi mai departe briciul pe curea. „Dom'le Fay, zice el, nu vrei să vii pînă aici să-ţi tai puţin gîtul ?" Şi după ce mi-a spus şi asta am priceput că viaţa mi-e în pericol, şi am venit, domnule, să vă raportez, cum că omul e nebun periculos».

— Sau în orice caz va fi în curînd, am subliniat eu. L-am băgat şi eu de seamă încă de ieri, un individ solid, care mormăie mereu de unul singur. Da ?

— El e, spuse domnul Mellaire.

— Şi aveţi destui de ăştia pe cart ? am întrebat eu.

— Mai mulţi decît mi s-ar cuveni, cred eu.

În clipa aceea tocmai îşi aprindea o ţigară şi, cu un gest iute, îşi scoase şapca, îşi înclină capul înainte, şi ţinu chibritul aprins, în aşa fel încît să pot vedea. Şi am văzut un cap nu de tot chel, acoperit în parte de cîteva şuviţe lungi de păr. Iar dispărînd aproape în locurile cu păr mai des dinspre urechi, se zărea cea mai formidabilă cicatrice din cîte mi-a fost dat să văd. S-ar putea ca, din cauză că n-am văzut-o decît o fracţiune de secundă înainte de a se stinge chibritul, şi pentru că era atît de adîncă, să exagerez puţin, dar aş fi putut jura că în despicătura aceea puteam să-mi bag două degete bune, şi că tot de două degete era şi lăţimea ei. Nu părea să mai fi rămas nici un fel de os acolo, ci doar despicătura, o vale adîncă acoperită de piele. Şi eram sigur că creierul pulsa chiar dedesubt. Îşi puse şapca la loc şi rîse înveselit, vrînd să mă liniştească.

— Nebunul de bucătar de pe o navă mi-a făcut treaba asta, domnule Pathurst, cu toporul de oase. Eram la mii de mile depărtare în larg, în Oceanul Indian, pe vremea aceea, mînaţi de alizeul de est, dar bucătarului i-a căşunat că stăm la ancoră în portul Boston, şi că eu nu-l las

pe dumnealui să coboare la ţărm. Şi cum stăteam cu spatele la el, nici n-am ştiut cînd m-a lovit.

— Dar cum de ţi-ai revenit după o lovitură atît de urîtă ? l-am întrebat eu. Trebuie să fi avut parte de un chirurg formidabil la bord, şi trebuie să ai şi dumneata o vitalitate formidabilă.

Scutură din cap

— Probabil că n-a fost de vină decît vitalitatea şi... melasa.

— Melasa ?

— Da, căpitanul era stăpînit de vechile prejudecăţi împotriva antisepticelor. Şi întotdeauna cînd era vorba de răni folosea melasa. Am zăcut în cuşeta mea săptămîni în şir, am avut parte de o lungă călătorie, şi cam pe cînd am ajuns la Hong Kong rana era vindecată şi nu mai era nevoie de nici un chirurg iar eu îmi făceam cartul, cartul ofiţerului al treilea, că pe atunci erau trei secunzi la bord.

Aveau să treacă multe zile pînă să văd ce rol nenorocit avea să joace rana domnului Mellaire pentru propriul său destin ca şi pentru destinul navei *Elsinore*. Dacă aş fi ştiut eu în clipa aceea, căpitanul West ar fi avut parte de cel mai neobişnuit mod de a fi sculat din somn. Fiindcă s-ar fi trezit sculat de un pasager foarte hotărît, îmbrăcat numai pe jumătate, care i-ar fi făcut chiar şi propunerea de a cumpăra pe loc nava *Elsinore*, cu toată încărcătura ei, numai să se îndrepte imediat spre Baltimore.

Dar atunci n-am făcut decît să mă minunez că domnul Mellaire a putut supravieţui atîţia ani cu o crăpătură ca aceea în ţeastă.

Am mai stat de vorbă cu domnul Mellaire, şi mi-a relatat multe amănunte în legătură cu întîmplarea amintită, ca şi în legătură cu alte întîmplări petrecute pe mare cu tot felul de nebuni care par să fi împînzit mările. Şi, cu toate astea, omul nu mi-a devenit mai simpatic. Nu puteam să-i găsesc cusur nici în ceea ce spunea, nici în felul cum relata, părea să fie generos, cu o minte pătrunzătoare şi, cu toate că era marinar, părea a fi în multe privinţe om de lume. Nu-mi venea greu să trec cu vederea felul exagerat de curtenitor în care îmi vorbea, ca şi manierele de o politeţe extremă. Nu din cauza asta nu-l puteam eu înghiţi. În tot timpul acestei discuţii, eram, mai mult dintr-o intuiţie, alarmant de conştient — cu toate că pe întuneric nu-i puteam vedea nici măcar ochii — că înaun-

trul acelei țeste stătea la pîndă o ființă ciudată, care mă spiona, mă cîntărea, mă cerceta, și care una spunea și alta gîndea.

După ce i-am zis noapte bună și am coborît în cabină, am trăit senzația că stătusem de vorbă numai cu o parte a unei ființe cu două personalități. Cealaltă personalitate nu scosese un cuvînt. Dar am simțit-o, în treacăt, în fugă, dincolo de masca omului care-mi vorbea.

XI

Și n-am putut dormi. Am mai înghițit niște drojdie din aceea. Probabil că din cauza căldurii, patul îmi stîrnise toată urticaria. Și cînd am renunțat să mă mai chinui să dorm și am aprins lampa, semnele acelea de urticarie s-au mai estompat. Dar îndată ce am stins lumina și am închis ochii, din nou a început să mă chinuie. Și așa au trecut unul după altul ceasurile, în cursul cărora, între zadarnice încercări de a dormi, am reușit să frunzăresc mai multe pagini din cartea lui Rosny *Le Termite* — alegere nu tocmai fericită — care se ocupă de fapt cu prezentarea foarte elaborată și extrem de amănunțită a nervilor chinuiți ai lui Noël Servaise, a chinurilor lui trupești și a fantasmagoriilor lui mintale. În cele din urmă, am aruncat romanul cît colo, fir-ar să fie toți francezii ăștia analitici, și am găsit oarecare mîngîiere într-un Stendhal mai blînd și mai cinic.

Deasupra capului meu auzeam pașii egali ai domnului Mellaire bătînd puntea în sus și-n jos. La ora patru, s-au schimbat carturile și am distins nota de bătrînețe din pasul domnului Pike. Jumătate de ceas mai tîrziu, chiar cînd se porni ceasul stewardului, oprit pe dată de chinezul acela cu somn ușor, *Elsinore* începu să se canarisească în partea mea. Am auzit ordinele mîrîite și lătrate de domnul Pike și, din cînd în cînd, tîrșîitul și tropăitul mai multor picioare deasupra capului meu, în vreme ce echipajul acela ciudat trăgea și mînuia parîmele. *Elsinore* continuă să se canarisească, pînă cînd am început să văd apa ridicîndu-se pe iublou, și apoi nava o luă din loc și țîșni înainte de auzeam bolboroseala și clipocitul apei pe ochiurile de geam de lîngă mine.

Stewardul îmi aduse cafeaua și am citit pînă s-a făcut ziuă și apoi și după aceea, pînă ce Wada mi-a adus micul dejun și m-a ajutat să mă îmbrac. Și el s-a plîns că nu putuse dormi. Fusese încartiruit împreună cu Nancy în ruful central. Wada îmi povesti cum stăteau lucrurile. Cînd se închidea ușa din fier, în cămăruța aceea etanșă din oțel nu mai pătrundea nici un fir de aer. Și Nancy ținea morțiș să stea cu ușa închisă. Drept urmare, Wada, care ocupa cușeta de sus, era mai mult sufocat. Îmi spunea că aerul înăuntru ajungea atît de viciat că flacăra lămpii, chiar dacă era ridicat fitilul mult de tot, începea să pîlpîie și să se micșoreze și aproape că refuza să mai ardă. Și în vremea asta Nancy sforăia frumușel de tot, iar Wada nu putea nici măcar închide ochii.

— El nici nu curat, îngăimă Wada. El porc. Eu nu mai doarme la loc ăla.

Cînd am ajuns pe dunetă, am văzut că *Elsinore*, cu multe din vele strînse, despica marea agitată, iar deasupra dăinua un cer închis. L-am văzut și pe domnul Mellaire bătînd puntea în sus și în jos, exact așa cum făcuse și cu cîteva ceasuri mai înainte, cînd coborîsem în cabină, și mi-au trebuit cîteva clipe de efort pentru a-mi da seama că între patru și opt cartul lui fusese liber. Dar atunci, îmi spuse el, nu dormise decît de la patru la șapte jumătate.

— Uite, asta-i, domnule Pathurst, totdeauna dorm ca un prunc... ceea ce înseamnă o conștiință curată, da, domnule, o conștiință curată.

Și, în vreme ce-mi debita platitudinea asta, eu eram stînjenitor de conștient că ființa aceea străină din lăuntrul țestei sale mă urmărea, mă cerceta. Căpitanul West nu-și făcuse apariția, și am fost recunoscător cerului că, după ce avusesem criza aceea de urticarie, nu mă mai pocnise în plus și răul de mare.

Fără să mai ceară voie nimănui, Wada și-a aranjat un loc de dormit în colțul cel mai depărtat al salonului cel mare de la pupa, despărțind colțul acela cu un perete zdravăn din cufere și lăzi goale de cărți, bine legate între ele.

Era o zi destul de mohorîtă, fără pic de soare, cu rafale de ploaie din cînd în cînd, cu valuri care se spărgeau mereu, trecînd peste parapetul de protecție, jeturi de apă împroșcînd puntea. Stăteam cu ochii lipiți de iublourile

cabinei și vedeam cum valurile care măturau puntea îi udau pînă la piele pe nenorociții de marinari, ori de cîte ori aveau misiunea să tragă parîmele sau să ridice vergile. De mai multe ori i-am zărit pe unii pierzîndu-și echilibrul și dîndu-se de-a dura, luați de spuma valurilor. Și totuși, printre acești oameni tîrnuiți de valuri, care se prindeau unii de alții și se ghemuiau, domnul Pike sau domnul Mellaire pășeau fără ezitare, drepți, cu siguranța răspunderii și puterii. Pe ei valurile nu reușeau să-i doboare. Nu se fereau niciodată de împroșcăturile lor sau de masele uriașe de apă ce se prăvăleau peste ei. Erau din alt soi, erau însuflețiți de alt spirit, erau durați din oțel, în comparație cu nenorociții pe care-i îmboldeau ca să-și împlinească datoria.

După-amiază am moțăit vreo jumătate de ceas într-un fotoliu în cabină. De n-ar fi fost mișcarea aceea furioasă a navei, aș fi putut dormi ceasuri întregi, fiindcă urticaria nu m-a mai încercat. Căpitanul West, tolănit pe sofaua din cabină, cu niște papuci de cîrpă în picioare, dormea un somn de invidiat. Un fel de instinct îl veghea chiar și în somn adînc — aș zice — pentru că reușea să rămînă la locul lui, fără să fie dat de-a dura pe podea. Și mai și ținea cu nonșalanță în mînă un trabuc pe jumătate consumat. Vreun ceas nu mi-am luat ochii de la el, știam că dormea adînc și mă minunam cum de izbutea să-și mențină poziția aceea lejeră și să nu-și scape trabucul pe jos.

În seara aceea, după cină, n-am mai avut parte de fonograf. Domnul Pike avea al doilea cart scurt pe punte. Și, așa cum ne explică el, balansul era prea puternic, acul ar fi sărit mereu și ar fi zgîriat mult iubitele lui înregistrări.

Și iar o noapte fără somn ! Altă noapte de chin, și altă zi mohorîtă, cu cer întunecat, plumburiu și mare agitată. Și domnișoara West tot nu s-a arătat. Și Wada are rău de mare, dar a rămas în mod eroic în picioare și a încercat să se ocupe de mine în continuare, deși are ochii încețoșați că abia mai vede. L-am trimis să zacă în cușeta lui și am citit continuu în ceasurile acelea care nu se mai sfîrșeau, pînă ce am simțit că mi-au obosit ochii. Și, din lipsă de somn și fiind și extenuat de efort, îmi simțeam mintea confuză.

Căpitanului West nu-i prea plac conversațiile. Cu cît îl văd mai mult, cu atît sînt mai nedumerit. Încă nici acum

nu-mi dau seama cum mi-am format prima impresie despre el. Are prestanță și păstrează aerul unei ființe distante și pline de superioritate, iar uneori mă întreb dacă nu cumva nu-i vorba doar de prestanță și niște aere, și de nimic altceva. La prima noastră întîlnire, înainte de a articula vreo vorbă, tocmai cînd mă așteptam să aud de pe buzele lui fraze de nespusă înțelepciune și pline de har, l-am auzit rostind niște banale cuvinte de politețe, așa că acum mă văd silit să trag concluzia că nervul acela de mare rasă, nasul sugerînd forță, și toată aliura lui zveltă și aristocratică nu au nici o bază mai adîncă.

Și totuși, pe de altă parte, nu am nici un motiv să alung acea primă impresie. N-a vădit pînă acum nici o dovadă de tărie, dar, în aceeași măsură, nici nu se poate spune că a arătat vreo slăbiciune. Uneori mă tot întreb ce sălășluiește în spatele ochilor acelora albaștri. Sigur e faptul că n-am reușit să descopăr dacă are cultură. L-am supus unui examen cu *Diversitatea experienței religioase*. Și-a aruncat ochii pe cîteva pagini, și apoi mi-a restituit-o declarîndu-mi deschis că nu-l interesează. El nu avea nici un fel de cărți. Era limpede că nu prea citea. Atunci ce fel de om putea fi ? Am îndrăznit să-l încerc cu niște subiecte cu caracter politic. M-a ascultat plin de politețe, articulînd cîte un da sau nu, iar cînd am tăcut, cuprins de descurajare, nici el n-a mai scos un cuvînt.

Ofițerii sînt distanți față de oamenii echipajului, dar căpitanul West e și mai distant față de ofițerii săi. Pe dunetă nu l-am auzit spunîndu-i domnului Mellaire decît cîte un bună dimineața. Și deși mănîncă în compania domnului Pike de trei ori pe zi, abia dacă leagă vreo cîteva vorbe cu el. Sînt extrem de mirat de venerația evidentă cu care-l privește secundul pe comandantul său.

Și încă ceva. Care sînt îndatoririle căpitanului West ? Pînă în prezent n-a făcut chiar nimic, doar și-a luat masa de trei ori pe zi, a fumat o groază de trabuce, și în fiecare zi a bătut duneta preț de vreo milă. Secunzii fac toată treaba, și e vorba de treabă grea, patru ceasuri pe punte, patru ceasuri sub punte, ziua și noaptea, fără nici o schimbare. Mă uit la căpitanul West și rămîn uimit. Uneori stă tolănit în cabină și se uită țintă înaintea lui ceasuri în șir, pînă ce mă apucă un chef nebun să-l întreb la ce se tot gîndește. Alteori mă îndoiesc că-i trece vreun gînd prin

minte. Şi-l las în plata Domnului. Pe omul ăsta nu reuşesc să-l înţeleg.

O zi cu totul descurajatoare, cu rafale de ploaie şi valuri ce se sparg pe punte. Acum pot să-mi dau seama că e treabă mai serioasă decît credeam eu să călătoreşti cu un velier încărcat cu cinci mii de tone de cărbune spre Capul Horn. *Elsinore* se afundă în valuri atît de mult încît pare un buştean luat de ape. Parapetul său din oţel, înalt de şase picioare, nu reuşeşte să împiedice valurile să ajungă pe punte. N-are flotabilitatea pe care eşti obişnuit s-o vezi la o navă. Din contra, e atît de încărcată încît abia reacţionează. Aşa că în ziua asta mă cutremur gîndindu-mă cîte mii de tone de apă din Atlanticul de Nord au căzut pe puntea navei şi au dispărut prin gurile de scurgere şi prin sabordurile ce zdrăngăneau.

Da, descurajantă zi. Cei doi secunzi au făcut cu rîndul de cart pe punte şi apoi s-au dus în cabine. Căpitanul West a moţăit pe sofaua din cabină sau a citit. Domnişoara West suferă încă de rău de mare. Am citit pînă n-am mai putut, şi mintea mea năucită de lipsa somnului e înclinată spre melancolie. Pînă şi Wada numai vesel nu-i, abia se tîrîie din cuşeta lui, la intervale stabilite şi, cu ochii lui sfîrşiţi, sticloşi, încă încearcă să vadă de ce mai am nevoie. Aproape că-mi vine să-mi doresc să mă pălească şi pe mine răul de mare. Niciodată n-am visat că o călătorie pe mare poate fi atît de monotonă ca asta.

XII

Altă dimineaţă cu cer mohorît şi mare plumburie, iar *Elsinore*, numai cu jumătate din pînze, îşi zăngăne sabordurile, scuipînd apa prin gurile de scurgere, şi se îndreaptă mai departe spre est, spre inima Atlanticului. Cu totul n-am reuşit să dorm mai mult de jumătate de ceas. În ritmul ăsta, în scurtă vreme, am să termin toată drojdia existentă la bordul navei. Niciodată n-am mai avut urticarie ca acum. Nu pot să pricep. Atîta vreme cît stau cu lampa aprinsă şi citesc nu mă supără nimic. Îndată ce sting lampa şi moţăi începe să mă mănînce pielea şi apar umflături.

Domnişoara West suferă probabil de rău de mare, dar nu-i totuşi în comă pentru că adesea trimite stewardul cu alte porţii de drojdie.

Astăzi am trăit o revelaţie. L-am descoperit pe căpitanul West. E un samurai. Vă amintiţi de samuraiul pe care-l zugrăveşte H.G. Wells în *Utopia modernă ?* Soiul acela de oameni care ştiu totul şi domină cu extremă înţelepciune şi bunătate soarta semenilor lor ? Exact aşa-i căpitanul West. Să vă spun.

Azi vîntul s-a schimbat. Cînd furtuna de sud-vest a ajuns la apogeu, vîntul s-a rotit într-o clipită cu opt carturi, ceea ce echivalează cu un sfert de cerc. Închipuiţi-vă ! Închipuiţi-vă furtuna mugind dinspre sud-vest. Şi apoi închipuiţi-vă vîntul, vînt puternic, furios, izbindu-te deodată dinspre nord-vest. Traversam un ciclon, mi-a mărturisit căpitanul West încă înainte de a se petrece fenomenul, adăugînd că s-ar putea ca vîntul să-şi schimbe cartul.

Echipat cu cizme marinăreşti şi impermeabil, am stat o vreme agăţat de balustradă, la extremitatea dunetei, uitîndu-mă fascinat la nenorociţii aceia de marinari ce se bălăceau mereu pînă la gît în apă, sau erau chiar acoperiţi cu totul de valuri, măturaţi ca nişte paie pe punte, în vreme ce manevrau parîmele, orbiţi, îndobitociţi, stăpîniţi de spaimă, sub ordinele domnului Pike.

Domnul Pike era cu ei, îi muncea şi totodată muncea alături de ei. Risca la fel de mult ca oricare altul, dar, nu ştiu cum, reuşea să nu fie doborît de valuri, deşi de mai multe ori l-am văzut dispărînd sub masele de apă. Nu era numai norocul la mijloc. Pentru că, la un moment dat, l-am văzut de vreo două ori în capul şirului de oameni, chiar lîngă cavilele de virat parîme. Şi de două ori, pe cînd se afla în această poziţie, am văzut Atlanticul de Nord trecînd peste balustradă şi revărsîndu-se peste ei. De fiecare dată numai el a rămas în picioare, ţinînd bine parîma încolăcită în jurul cavilei, în vreme ce toţi ceilalţi au fost răsturnaţi şi măturaţi care încotro.

Îmi părea aproape hazlie scena, era ca la circ, şi urmăream hipnotizat scălîmbăielile lor. Dar n-am înţeles cît de serioasă era situaţia decît după ce vîntul începu să şuiere mai puternic ca oricînd, marea albi de mînie şi doi oameni nu se mai ridicară de pe punte. Unul fu dus la pupa cu un picior rupt — Lars Jacobsen — un scandinav cam nă-

tărău, iar celălalt, Kid Twist, își pierdu cunoștința și fu și el dus de acolo cu capul spart.

Cum eram sus pe dunetă, unde nu se spărgeau valuri, cînd se opintea vîntul mai tare și mai tare mă trezeam că trebuie să mă agăț cu disperare de balustradă ca să nu fiu măturat cine știe unde. Fața mă ustura zdravăn de la picăturile de apă mînate de vînt, și mi se părea că vîntul acela mătura chiar și pînzele de păianjen care-mi încețoșaseră mintea de atîta nesomn.

Și în tot acest timp, căpitanul West se plimba agale în sus și-n jos, cu un aer artistocratic, grațios și zvelt în mantaua lui impermeabilă, parcă fără nici o grijă, fără să dea nici un ordin, echilibrîndu-și fără nici un efort, greutatea trupului la balansul violent al navei.

Cam în acest moment al furtunii el se aplecă spre mine doar atît cît să-mi spună că treceam printr-un ciclon și că vîntul începuse să se rotească. Am băgat de seamă că nu-și lua ochii de la cerul pe care alergau norii. În cele din urmă, cînd vîntul atinse o intensitate pe care nu părea s-o poată depăși, descoperi pe cer ceea ce căuta. Abia atunci i-am auzit glasul cu adevărat — voce de marinar, de neconfundat, ca un clopot, limpede ca argintul, și cu o putere și un îndemn în ea de parcă era trompeta arhanghelului Gabriel. Ce voce ! Dominatoare, fără nici un efort. Gîtlejul uriaș al furtunii începuse să se facă auzit stîrnit de rezistența vădită de *Elsinore,* glăsuia în fiecare strai, urla în toate sarturile, făcea să vuiască toate parîmele întinse la maximum de catargele de oțel, iar din miriadele de frînghii mai mici, de sus, din vîrful catargelor, pornise un cor ce prin țipetele și gemetele sale amintea de oastea iadului. Și totuși, prin babilonia aceea sonoră răsună vocea căpitanului West și transmise instrucțiuni timonierului și domnului Pike, care se bălăcea pînă la brîu în valurile ce se spărgeau pe punte. Și timonierul se supuse poruncii, și domnul Pike se supuse, răcnind și mîrîind ordine către afurisiții de oameni care se bălăceau în jurul lui și care se supuseră ordinelor lui bălăcindu-se mai departe. Iar chipul lui era pe măsura vocii Pînă atunci nu văzusem încă chipul acela. Era chipul unui spirit vizionar, plin de înțelepciune, străluminat de încredere și de calm. Probabil că mai mult calmul acela m-a izbit pe mine. Era calmul celui care traversase haosul pentru a-i salva pe oamenii secătuiți de mare și a le spune că totul era în regulă.

Nu era chipul unui luptător. Pentru imaginația mea febrilă era chipul unuia care trecuse dincolo de toate încercările capriciilor naturii și ale nevolniciei omului.

În mijlocul tunetelor și trăznetelor care mînau aripile furtunii se arătase samuraiul, conducînd uriașa navă *Elsinore,* cu toată complexitatea și masivitatea ei, conducînd mîna aceea de ființe umane după voia sa, care reprezenta voia înțelepciunii. Apoi după ce acea voce tăcu, în vreme ce oamenii îi împlineau voia, căpitanul West, indiferent, detașat, mai zvelt și mai artistocratic ca oricînd în impermeabilul care șiroia de apă, mă atinse pe umăr și-mi arătă cu degetul în traversul pupei, în partea dinspre vînt. M-am uitat și n-am reușit să văd decît un vag amestec de valuri înspumate și aer și un cer încărcat de nori. Și, în aceeași clipă, furtuna dinspre sud-vest încetă. Nu mai bătea nici un fir de vînt, nici o adiere, nimic, domnea doar o mare liniște în aer.

— Ce-i asta ? am îngăimat eu, pierzîndu-mi și echilibrul din cauza căderii subite a vîntului.

— Schimbarea vîntului, spuse el. Uite cum vine !

Și veni într-adevăr, o rafală de vînt dinspre nord-vest ca o izbitură, un impact atmosferic uimitor și năucitor care făcu harfa navei să protesteze. Mă lipi de balustradă. Eram ca un fir de iarbă. Cînd m-am întors spre această nouă rafală de vînt izbucnită pe neașteptate, am simțit cum îmi împinge aerul din nou în plămîni încît m-am sufocat și am fost nevoit să-mi întorc capul într-o parte, ca să pot sufla în partea ferită de vînt. Timonierul auzi din nou vocea căpitanului, ca și domnul Pike, aflat pe punte, și transmise și el mai departe vrerea acelei voci. După care, căpitanul West, zvelt, găsindu-și plin de maiestate echilibrul, se înclină în direcția dinspre care venea vîntul și începu să bată puntea agale.

Era un moment măreț. Acum, pentru întîia oară, știam și eu ce e aceea mare, cum arată oamenii care domină marea. Căpitanul West era răzbunat, se dezvăluise. În cel mai amarnic moment de cumpănă din timpul furtunii, preluase comanda navei, iar domnul Pike devenise ceea ce și era de fapt, vătaful unei șlehte de oameni, vătaful de sclavi, slujidu-l pe cel de deasupra sa, pe samurai.

Căpitanul West mai bătu puntea o vreme, aplecîndu-se în fața noii izbucniri furioase a furtunii, sau întorcîndu-i spatele, apoi coborî în cabină, oprindu-se o clipă, cu mîna

pe clanţa de la cabina hărţilor, pentru a mai arunca o ultimă privire scrutătoare la marea albită de furtună şi la cerul încruntat pe care reuşise să le înfrunte.

Zece minute mai tîrziu, trecînd prin faţa uşii deschise de la cabină, mi-am aruncat ochii înăuntru şi l-am văzut. Nu se mai zărea nici urmă de cizme marinăreşti sau veşminte de vreme rea. Picioarele lui, în papuci de cîrpă, odihneau pe o pernă, iar el stătea tolănit în fotoliul cel mare din piele, fumînd visător, cu ochii larg deschişi, absent, fără să vadă ceva, sau dacă vedea atunci acel ceva sălăşluia dincolo de pereţii cabinei care se legăna, dincolo de mine. Am dobîndit un mare respect pentru căpitanul West, deşi acum nu mai cunoşteam nici puţinul pe care socotisem mai înainte că-l ştiu despre el.

XIII

Nu e de mirare că domnişoara West suferea în continuare de rău de mare pe un ocean atît de agitat, unde vîntul ce se rotea în toate părţile confecţiona cele mai selecte şi mai uriaşe valuri zbîrlite contra rafalelor. E uimitor cum poate să se avînte, să cadă între valuri, să tremure şi să se clatine sărmana *Elsinore* cu toată încărcătura aceea de catarge înalte şi vergi, şi cu cele cinci mii de tone de încărcătură. Mi se pare că nu există nimic care să se mişte mai aiurea pe lumea asta decît biata navă. Şi totuşi, domnul Pike, alături de care bat eu acum duneta, din cînd în cînd îmi spune că de fapt cărbunele constituie o încărcătură bună, şi că *Elsinore* e încărcată aşa cum trebuie, fiindcă supraveghease chiar el, cu ochii lui, felul în care se făcuse depozitarea.

Se opreşte deodată în mijlocul unei interminabile mişcări încolo şi încoace, pentru a observa ce face nava în momentele în care se apucă de cele mai nebune exhibiţii. Priveliştea îi face mare plăcere fiindcă ochii încep să-i strălucească, şi faţa parcă porneşte să radieze şi să-i dea o nuanţă de extaz. Sînt sigur că *Elsinore* ocupă mult loc în inima lui. Spune despre ea că se comportă admirabil, şi în astfel de momente îmi repetă că el a supravegheat personal operaţia de încărcare.

E foarte ciudat modul cum s-a adaptat acest om, de-a lungul întregii sale vieţi pe mare, la mişcările navei. Haosul acela de valuri în răspăr care izbesc din toate părţile are şi el un ritm al lui. Şi eu simt acest ritm deşi nu mă pot adapta lui. Dar domnul Pike îl cunoaşte. În cursul acestei după-amiezi, în vreme ce ne plimbam încoace şi-ncolo, foarte adesea, cînd mie mi se părea că nu ne ameninţă nici o exhibiţie ieşită din comun a navei, el mă prindea de braţ exact în clipa în care-mi pierdeam echilibrul, cînd *Elsinore* se prăbuşea pe-o parte, şi se canarisea iarăşi şi iarăşi, într-un balans imens, care nu părea să se mai sfîrşească niciodată, şi care totdeauna înceta cu un impact brusc, de-ai fi zis că se va sfărîma nava, în clipa în care pornea să-şi reia mişcarea de legănare cuvenită, în direcţia opusă vîntului. Am încercat zadarnic să prind cum reuşea domnul Pike să presimtă aceste mişcări ciudate, şi sînt înclinat să cred că el nici nu era conştient de aceste presimţiri. Pur şi simplu le simţea, le avea în el. Şi acestea, ca şi marea, îi intraseră în sînge.

Spre sfîrşitul acelei plimbări, mi-a venit nu ştiu cum să-i dau deoparte mîna uriaşă cu care mă prinsese brusc de braţ. Nici n-aş fi observat gestul secundului dacă în clipa aceea *Elsinore* s-ar fi zbuciumat mai rău decît în cursul ultimului ceas. Aşa că am înlăturat mîna care mă susţinea, pentru ca în clipa următoare *Elsinore* să se prăbuşească pe-o parte şi să-şi cufunde o bună porţiune din balustrada tribord adînc în apă, iar eu să zbor pe punte la vale, să mă izbesc de peretele cabinei hărţilor, tăindu-mi-se suflarea. Mă dor şi acum coastele şi un umăr. Dar cum de-a ştiut el că vine mişcarea aceea ?

Şi niciodată nu merge clătinîndu-se, şi nici nu pare să fie vreodată în pericol de a fi măturat pe punte. Din contra, are totdeauna o rezervă de echilibru, încît uneori mă poate ajuta şi pe mine. Încep să nutresc mai mult respect nu pentru mare, ci pentru oamenii mării, şi nu pentru cei pe care-i mătură marea cum vrea ea pe puntea navei noastre, ci pentru adevăraţii marinari care-i conduc pe ceilalţi, pentru căpitanul West, pentru domnul Pike şi pentru domnul Mellaire, indiferent că mie nu-mi place omul.

Pe la ora trei după-amiază, vîntul, care avea încă tăria furtunii, se roti din nou spre sud-vest. De cart pe

punte era domnul Mellaire, şi acesta coborî şi-i raportă căpitanului West schimbarea.

— La ora patru facem volta în vînt, domnule Pathurst, îmi spuse al doilea secund cînd veni din nou pe punte. O să vedeţi că-i o manevră interesantă.

— Da' de ce mai aşteptăm pînă la patru ? am întrebat eu.

— Acestea-s ordinele căpitanului. Atunci se schimbă carturile, şi vom avea la dispoziţie întregul echipaj, fără să-i supunem la corvoadă pe cei din cartul liber chemîndu-i acum pe punte.

Şi cînd amîndouă carturile au fost pe punte, căpitanul West, din nou cu impermeabilul pe el, îşi făcu apariţia din camera hărţilor. Domnul Pike, aflat pe pasarelă, avea în seamă numeroşi oameni care urmau să manevreze braţele vergii artimon, de pe punte şi de pe dunetă, în vreme ce domnul Mellaire se duse la prova cu cartul său pentru a manevra braţele vergii trinca şi ale vergii mari. Era o manevră frumoasă, un fel de joc de pîrghii, prin care se slăbea presiunea vîntului asupra părţii din spate a navei, punînd la muncă forţa vîntului în partea dinspre prova.

Căpitanul West nu dădu nici un fel de ordin şi, după cît se părea, nici nu lua în seamă ceea ce se petrecea. Din nou devenise pasager favorizat, care îşi făcea plimbarea din motive de sănătate. Dar eu ştiam de-acum că ambii săi secunzi erau conştienţi, ba chiar stînjeniţi, de prezenţa sa şi se străduiau să arate tot ce cunoşteau în materie de meserie. Acum ştiam care era situaţia căpitanului West la bordul navei. El era creierul navei. Era strategul. Mult mai mult contează pe mare conducerea unei nave decît rutina carturilor şi manevrarea parîmelor. Toţi erau doar nişte pioni, iar ofiţerii figuri cu care căpitanul West îşi purta jocul împotriva mării şi a vîntului, a anotimpurilor şi curenţilor. El era atoateştiutorul. Ei erau doar gura prin care el îşi făcea cunoscută ştiinţa.

Noapte nenorocită, la fel de nenorocită pentru *Elsinore*, ca şi pentru mine. Nava a încasat o tăvăleală cumplită de la Atlanticul de Nord aflat în plină iarnă. Am adormit devreme, sfîrşit de lipsa de somn, şi m-am trezit după numai un ceas înnebunit de umflăturile de pe pielea care mă ardea. Din nou drojdie, din nou citit, alte

zadarnice încercări de a dormi, pînă cu puţin înainte de cinci, cînd stewardul mi-a adus cafeaua ; m-am înfofolit în halat şi, ca o creatură nenorocită, m-am zvîrcolit de colo-colo prin cabină. Am mai moţăit eu într-un fotoliu de piele, şi m-am trezit pe jos, azvîrlit de o mişcare furioasă a navei. Am încercat atunci pe sofa, cufundîndu-mă îndată în somn, ca să mă regăsesc la fel de repede pe podea. Acum sînt convins că, atunci cînd trage cîte un pui de somn pe sofa, căpitanul West nu e decît pe jumătate adormit. Altfel cum şi-ar păstra o poziţie atît de precară ? Dacă nu cumva marea, cu toate mişcările ei, i-o fi intrat şi lui în sînge.

M-am dus în sufragerie, m-am slobozit într-unul din scaunele fixate în podea, şi am adormit, cu capul pe braţe, şi cu braţele pe masă. Iar la şapte şi un sfert stewardul m-a trezit zgîlţîindu-mă de umeri. Venise timpul să aşeze masa.

Încă ameţit de somnul greu care mă doborîse, m-am îmbrăcat şi am pornit clătinîndu-mă pe dunetă, sperînd că vîntul avea să-mi limpezească mintea. Era cartul domnului Pike, care bătea puntea cu pasul lui sigur, bătrînesc. Individul e o minune : şaizeci şi nouă de ani, după o viaţă întreagă de greutăţi, şi se ţinea tare ca un leu. Şi totuşi, numai în noaptea de dinainte programul lui fusese acesta : de la patru la şase după-amiaza de cart, de la opt la douăsprezece de cart, de la patru la opt dimineaţa de cart.

M-am rezemat de balustrada dunetei şi m-am uitat spre prova, la întinderea chinuită a punţii. Fiecare sabord, toate gurile de scurgere erau solicitate din plin pentru a elibera nava de greutatea apelor Atlanticului de Nord, care se revărsau mereu pe punte. Între torentele cascadelor, peste tot apăreau urme de rugină. Un fel de suport cu cavile din lemn pentru volta parîmelor tîrîse la piciorul sarturilor artimon o grămadă de frînghii de toate felurile şi scripeţi măturaţi de ape. Acolo, Nancy şi alţi vreo şase indivizi se chinuiau cu întreruperi, cu frica în sîn, să facă ordine în harababura aceea.

Pe faţa lui Nancy se vedea paloarea unei îndelungate suferinţe, iar cînd munţii de apă se ridicau ameninţători spre balustrada navei, el era primul care se repezea spre parîmele ţin-te-bine, întinse spre prova şi spre pupa, pe punte. Nici ceilalţi oameni nu întîrziau prea mult, lăsînd

totul baltă şi repezindu-se să-şi caute scăparea, dacă scăpare se putea numi aceea, şi să se apuce cu amîndouă mîinile de o parîmă, în vreme ce picioarele le fugeau de sub ei şi erau aruncaţi cît erau de lungi în fierberea aceea a apei reci ca gheaţa. Nu era de mirare că arătau atît de nenorociţi. Amărîţi mai fuseseră atunci cînd veniseră la bordul navei la Baltimore, dar acum arătau mult mai rău, după atîtea zile de chin în umezeală şi frig.

Din cînd în cînd, după ce-şi făcea traseul de-a lungul dunetei, domnul Pike se oprea, înainte de a-şi relua plimbarea, şi pufnea cu o sardonică încîntare, uitîndu-se la ce aveau de pătimit nenorociţii aceia. Omul acesta are o inimă neînduratoare. Era de fier, suferise şi nu avea nici milă, nici îndurare faţă de aceste fiinţe care nu se vădeau a fi plămădite din acelaşi fier.

L-am remarcat pe individul surd de tot, arierat, chinuit, al cărui chip l-am zugrăvit ca fiind asemănător cu al unui faun maltratat şi slab de minte. Ochii lui strălucitori, umezi, chinuiţi, erau mai încărcaţi de teamă ca oricînd, iar faţa-i era şi mai trasă şi mai scofîlcită de suferinţă. Şi, cu toate astea, chipul lui vădea mai multă vioiciune, sensibilitate şi dorinţă patetică de a intra în graţiile celor ce-l conduceau şi a face ce i se spunea. N-am putut să nu bag de seamă că, în ciuda sensibilităţii sale cumplite de handicapat şi a trupului său nevolnic şi chinuit, el muncea cel mai mult, şi că era ultimul din grup care se repezea la ţin-te-bine şi cel dintîi care lăsa parîma din mînă şi se bălăcea pînă la genunchi sau chiar pînă la brîu în apa neboită pe punte pentru a se trudi cu încîlcitura aceea imensă de frînghii şi saule. I-am spus domnului Pike că acum oamenii arătau mai slabi şi mai neajutoraţi decît atunci cînd veniseră la bord, iar el zăbovi o vreme înainte de a-mi răspunde, uitîndu-se la ei cu privirea aceea de negustor de vite.

— Bineînţeles, răspunse el plin de silă. Pentru că-s dintr-un neam de nevolnici, n-ai cum să-i înzdrăveneşti, n-au vlagă în ei. Cel mai mic efort îi doboară. Ei, pe vremea mea, de-am fi avut de muncă aşa cum au ei acum ne îngrăşam, numai că nu aveam noi parte de una ca asta, că trudeam atît de amarnic de nu era chip să se pună grăsime pe noi. Dar ne păstram mereu în formă ca să putem înfrunta greutăţile. Însă cu adunătura asta... Ei,

domnule Pathurst, îţi aminteşti de individul cu care am vorbit eu în prima zi şi zicea că-l cheamă Charles Davis ?

— Acela despre care spuneai că ceva nu e în regulă cu el ?

— Da, şi am avut dreptate. Şi el e în ruful central, laolaltă cu grecul. N-o să muncească nici cît să mute un pai de colo, colo în toată călătoria asta. Dacă a existat vreodată om bun numai de spital el e acela. Zice că e tot ciuruit. Are nişte găuri în el de poţi vîrî degetul. Nu ştiu dacă e vorba de ulceraţii, sau de cancer sau de găuri de schije sau mai ştiu eu ce ! Şi a avut neobrăzarea să-mi toarne că au apărut abia după ce s-a urcat la bord.

— Dar le-a avut dinainte ? am întrebat eu.

— De dinainte ? Crede-mă, domnule Pathurst, le are de ani de zile. Dar individu-i nemaipomenit. L-am urmărit în primele zile, l-am trimis sus pe vergi, l-am expediat în magazia prova să dea cu lopata vreo cîteva tone de cărbune, i-am făcut tot ce-am putut, şi n-a crîcnit. Dar a dat de apă sărată şi a stat în apă pînă-n gît şi asta l-a doborît şi acum a venit şi a raportat că nu mai poate lucra restul călătoriei. Şi are să-şi încaseze frumuşel salariul tot timpul, o să stea noaptea în patul lui liniştit şi n-o să mişte un pai. E mare pramatie dacă ne-a tras pe sfoară în halul ăsta, şi *Elsinore* are acum încă un om mai puţin în echipaj.

— Încă unul ! am exclamat eu. Grecul e pe ducă ?

— Nici o teamă. Pe ăla în cîteva zile îl trec la timonă. Nu, mă refeream la nevolnici. Dacă-i punem grămadă, vreo duzină nu fac cît un om zdravăn. Nu spun asta ca să te sperii, fiindcă nu-i nici un motiv de spaimă, dar în călătoria asta o să fie iadul de pe lume.

Tăcu şi se uită gînditor la monturile rănite ale pumnilor, ca şi cum ar fi cîntărit cîtă vigoare mai rămăsese în ei, apoi oftă şi spuse :

— După cîte văd o să am mult de furcă de data asta.

Era inutil să-ţi manifeşti simpatia faţă de domnul Pike, asta îl făcea să se întunece şi mai mult. Eu am încercat, dar secundul s-a răzbunat :

— Ar trebui să-l vezi şi pe individul ăla cu spinarea îndoită din cartul domnului Mellaire. E cocoşat curat şi, pe deasupra, e doar un golan de uscat, şi n-are nici o sută de livre şi trebuie să aibă vreo cincizeci de ani. Plus

cocoașa aia. Și el e marinar calificat pe *Elsinore*. Și mai rău ca toate, individul îți mai și scoate ochii cu povestea asta, e obraznic, meschin, e o viperă, o viespe, nu-i e frică de nimic, fiindcă știe că n-ai să dai în el de teamă să nu-l frîngi. Cea mai prețioasă comoară de scorpie care s-a pomenit că mînuie pataratina. Asta dacă te întreabă cineva. Dacă nu reușești să dai de el în alt chip, atunci să știi că-l cheamă Mulligan Jacobs.

După micul dejun, din nou pe punte, în timpul cartului domnului Mellaire, am descoperit un alt om capabil la bord. Era la timonă, un individ mărunțel, bine legat, musculos, de vreo patruzeci și cinci de ani, cu părul negru, încărunțit pe la tîmple, cu o aliură ușor acvilină, oacheș, și niște ochi negri, inteligenți. Domnul Mellaire mi-a întărit convingerea și mi-a spus că individul era cel mai capabil marinar din cartul lui, adevărat om al mării. Cînd am auzit că-i spune maltezul Cockney, l-am întrebat de ce-i zice așa.

— Mai întîi pentru că e maltez, domnule Pathurst, și apoi pentru că vorbește în dialectul cockney, ca un englez sadea. Și poți avea încredere în pronunția lui, pentru că înainte de a apuca el să rostească primul cuvînt a auzit glasul clopotului bisericii St. Mary din buricul Londrei.

— A reușit O'Sullivan să cumpere cizmele lui Andy Fay ?

În clipa aceea s-a arătat pe dunetă și domnișoara West. Era la fel de înfloritoare și plină de viață ca întotdeauna și, dacă suferise vreodată de rău de mare, nu se vedea nici o urmă pe chipul ei. A venit spre mine, m-a salutat și n-am putut să nu bag din nou de seamă mersul ei sprinten, ca și tenul fin și totodată sănătos.

— Și ce-ați mai făcut ? întrebă ea plină de exuberanță și continuă să glăsuiască înainte de a apuca eu să-i răspund la salut. Azi-noapte am dormit minunat. Am scăpat cu adevărat de răul de mare ieri, dar am mai stat să mă odihnesc. Am dormit zece ore bune. Ce zici de asta ?

— Aș vrea să mă pot lăuda și eu la fel, am răspuns pe un ton plin de descurajare în timp ce am început să merg alături de ea, fiindcă își manifestase intenția de a face o plimbare.

— Deci ai avut rău de mare ?

— Din contra, am răspuns eu rece. Aș fi preferat să am. De cînd am venit la bord n-am avut parte nici de cinci ceasuri de somn luate la un loc... Urticaria asta...

I-am întins mîna să vadă cît de umflată îmi era încheietura mîinii. Își aruncă o dată ochii, se opri scurt și, echilibrîndu-se pe picioare în așa fel încît să n-o răstoarne legănarea navei, îmi apucă încheietura cu amîndouă mîinile și o cercetă îndeaproape.

— Ah, Doamne ! strigă ea și apoi începu să rîdă.

Eu am primit reacția ei în două chipuri. Pe de-o parte rîsul ei, cristalin și sănătos era plăcut urechii, iar pe de alta mă enerva fiindcă rîdea de nenorocirea mea. Bănuiesc că pe fața mea se citea clar încurcătura pe care o încercam, pentru că, după ce-și mai domoli rîsul și se uită la mine cu o privire mai serioasă, izbucni din nou în hohote.

— Sărman copil, hohoti ea în cele din urmă. Și cînd mă gîndesc la toată drojdia aceea pe care ți-am dat-o !

Era aproape nepoliticos din partea ei să-mi spuie mie sărman copil și eram hotărît să profit de datele pe care le aveam dinainte pentru a stabili cu certitudine cam cu cîți ani era mai tînără decît mine. Îmi spusese că, pe vremea cînd *Dixie* se ciocnise cu vaporul acela fluvial în Golful San Francisco, ea avea doisprezece ani. Numai bine, mie nu-mi rămînea să aflu decît data la care avusese loc tragedia aceea și o aveam la mînă. Iar în vremea asta ea rîdea mai departe de mine și de urticaria mea.

— Într-un fel aș zice că... toată treaba-i cam caraghioasă, am zis eu puțin cam bățos, numai pentru a descoperi că n-avea nici un rost să fii bățos cu domnișoara West, fiindcă asta o făcu să hohotească și mai tare.

— Știu ce-ți trebuie, îmi spuse ea cu o nouă rafală de rîs. Un tratament extern.

— Să nu-mi spui că am vărsat de vînt sau pojar, am protestat eu.

— Nu !

Scutură energic din cap în vreme ce o încerca o altă criză de rîs.

— Dumneata suferi de un serios atac de...

Se opri dinadins și mă privi drept în ochi.

— De ploșnițe, încheie ea, și apoi pe un ton cît se poate de serios și practic continuă. Dar rezolvăm problema într-o clipă. Am să întorc toate încăperile de la

pupa de-a valma deşi ştiu bine că în cabina mea şi a tatei nu-s insecte. Şi, deşi e primul meu voiaj împreună cu domnul Pike, sînt convinsă că e un marinar încercat de prea multe (aici am rîs eu de gluma ei involuntară) ca să nu ştie dacă încăperea lui e infestată sau nu. La dumneata (mi-a fost foarte teamă că avea să spună că eu am adus ploşniţele la bord) mai mult ca sigur că au venit dinspre prova. Cei de la prova au întotdeauna şi din astea. Domnule Pathurst, acum am să mă duc să mă ocup de necazul dumitale. Aş zice că mai bine l-ai pune pe Wada să-ţi încropească un loc de campanie. Vreo cîteva nopţi de acum încolo o să le petreci în camera hărţilor. Şi să ai grijă ca Wada să ia cu el toate obiectele de argint şi de metal care oxidează. O să afumăm încăperile în multe chipuri, şi o să desfacem lemnăria şi o să refacem pereţi, podele. Ai încredere în mine, Ştiu eu ce-i cu bestiile astea.

XIV

Ce curăţenie şi răscoală ! Două nopţi la rînd m-am lăfăit de somn, una petrecută în camera hărţilor şi alta pe sofaua din cabină. Şi acum aproape că mă simt prostit de atîta somn. Pămîntul pare tare departe. Printr-o ciudăţenie, trăiesc impresia că au trecut săptămîni şi luni de zile de cînd am plecat din Baltimore, în dimineaţa aceea aspră de martie. Şi totuşi atunci nu era decît 28 martie, iar acum sîntem în prima săptămînă a lui aprilie.

Am avut întru totul dreptate atunci cînd am cîntărit-o prima oară pe domnişoara West. E cea mai capabilă şi mai practică femeie pe care am întîlnit-o vreodată. Nu ştiu ce discuţie o fi fost între ea şi domnul Pike, dar sigur e că ea rămase cu convingerea că nu el era de vină. Într-un fel foarte ciudat, numai cele două încăperi ale mele fuseseră infestate de insecte. Sub îndrumarea domnişoarei West, tot ceea ce fusese lemn şi se putea desface şi scoate, fusese desfăcut şi scos — cuşete, sertare, rafturi. L-a chinuit pe lemnar din zori şi pînă-n noapte, şi apoi, după o noapte de afumare, doi marinari înarmaţi cu terepentină şi alb de plumb au definitivat operaţia aceea de curăţenie. Acum tîmplarul e ocupat cu refacerea încăperilor mele.

Apoi o să urmeze vopsitul, iar în două sau trei zile, sper să fiu din nou instalat în apartamentul meu.

Dar cu terepentina şi albul de plumb s-au muncit patru marinari. Primii doi au fost curînd expediaţi de acolo de domnişoara West pentru că nu se pricepeau. Primul, Steve Roberts, după cum mi-a mărturisit el că-l cheamă, e un individ interesant. Am vorbit puţin cu el înainte ca domnişoara West să-i facă vînt de acolo şi să-i spună domnului Pike că avea nevoie de un marinar adevărat.

Steve Roberts vedea pentru prima oară marea. Nu mi-a explicat cam cum s-a făcut de a ajuns de la fermele de vite din vest tocmai la New York, aşa cum n-a explicat nici felul în care s-a trezit la bordul navei *Elsinore*. Dar de-acum ajunsese aici, şi nu ca un marinar călare pe situaţie, ci ca un cowboy urgisit pe mare. E mic de statură, dar bine clădit. Umeri largi, muşchii i se umflă sub cămaşă, şi totuşi are un mijloc zvelt, picioare subţiri şi obrajii scofîlciţi. Dar scofîlceala nu i se trage din vreo boală sau pentru că a zăcut. Deşi în ce priveşte marea e cam ageamiu, Steve Roberts e priceput şi inteligent... şi pungaş. Cînd stă de vorbă cu tine are obiceiul să ţi se uite drept în ochi cu cea mai cinstită privire şi, cu toate astea, chiar în astfel de momente, mi-a întărit convingerea că era pungaş. Iar dacă se întîmplă vreun bucluc, el e un individ de care mai bine să te păzeşti. Prin felul lui de-a fi, pare să se înrudească cu cei trei indivizi pe care de la prima vedere domnul Pike nu i-a putut înghiţi — Kid Twist, Nosey Murphy şi Bert Rhine. Şi am şi observat că, în timpul carturilor scurte, Steve Robert cu ei se înhăita.

Cel de-al doilea marinar respins de domnişoara West, după ce l-a lăsat să-şi vadă de lucru preţ de cinci minute, a fost Mulligan Jacobs, viespea aceea de om cu spinarea încovoiată. Dar, înainte de a-l expedia, s-a mai petrecut un lucru care m-a interesat. M-am întîmplat în cameră tocmai cînd a intrat prima oară Mulligan Jacobs pentru a se apuca de lucru şi am băgat de seamă privirea uimită şi avidă pe care a aruncat-o rafturilor cu cărţi. S-a apropiat de ele ca un hoţ de o tainică pradă de aur, şi tot aşa cum rîvneşte un avar la metalul preţios. Cam aşa şi-a trecut ochii şi Mulligan Jacobs peste titlurile cărţilor.

Şi ce ochi ! În ochii lui se vedea tot veninul şi toată amărăciunea de care-mi vorbise domnul Pike. Avea nişte

ochi mititei, de un albastru spălăcit, dar pătrunzători, cu pleoapele inflamate, ceea ce nu făcea decît să sublinieze și mai mult amărăciunea încrîncenată a privirii și intensitatea strălucirii pupilelor. Omul acela fusese clădit din ură, și nu mi-a trebuit mult ca să-mi dau seama că ura totul în afară de cărți.

— Vrei cumva să citești și dumneata vreuna ? l-am întrebat eu binevoitor.

Toată blîndețea cu care se uitase la cărți îi dispăru din privire cînd se întoarse și se uită la mine și, încă înainte de a-l vedea că deschide gura, știam de-acum că și pe mine mă ura.

— Afurisită treabă, dumneavoastră om întreg și zdravăn aveți slujitori care să vă care ditamai maldărul de cărți, iar eu, sărmanul, m-am procopsit doar cu spinarea asta încovoiată care-mi vîră cuiele iadului în creier. Cum vine asta ?

Cum aș putea reda veninul cumplit cu care rostise aceste cuvinte ? Știu doar că atunci cînd domnul Pike a trecut prin fața ușii deschise, tropăind cum îi era felul, am încercat un sentiment de recunoștință pentru că mi-a redat din nou senzația de siguranță. Să stai singur cu individul în aceeași cameră era același lucru cu a fi închis în cușcă împreună cu un tigru. Aerul diavolesc, răutatea și, mai presus de toate, ura aceea înfocată cu care mă privea erau greu de suportat. Jur că am trăit sentimentul de spaimă, nu senzația aceea de precauție logică, nu o teamă ușoară, ci groaza oarbă, spaima irațională. Ființa aceea emana atîta răutate că îți îngheța sîngele în vine. N-avea nevoie de cuvinte pentru a și-o exprima, ci radia din el, din ochii cu pleoape înroșite, arzători, de pe fața lui chinuită, stîlcită și veștejită, din unghiile rupte, din mîinile răsucite ca niște gheare. Și exact în clipa în care am încercat sentimentul acela de repulsie instinctivă, mi-a venit în minte gîndul că numai cu o mînă puteam apuca gîtlejul acelei viespi uscate și infirme curmîndu-i viața diformă.

Dar gîndul acesta nu mi-a dat prea mult curaj totuși și simțeam exact ceea ce simte un om ajuns într-o peșteră cu un șarpe cu clopoței, sau într-o groapă cu miriapozi, și omul știe că-i poate strivi, dar nu înainte ca aceștia să-și verse veninul în trupul lui. La fel era și cu Mulligan

Jacobs. Teama mea în fața lui era teama de a nu fi infestat de veninul lui. Nu mă puteam scutura de ea, fiindcă într-o clipă am avut imaginea dinților lui, înnegriți și cariați, înfipți în carnea mea, înveninîndu-mă, arzîndu-mă cu acidul lor, distrugîndu-mă.

Un lucru era limpede. Ființa aceea nu avea nici o teamă. Nici măcar nu părea să cunoască acest sentiment. Era la fel de netămător ca și dîra puturoasă pe care o calci în picioare într-un coșmar. Ah, Doamne, asta era individul : un coșmar.

— Ai adesea dureri ? l-am întrebat eu, încercînd să devin stăpîn pe situație, gîndindu-mă să-i arăt simpatie.

— Am niște cîrlige în mine, în creieri, niște cîrlige încinse la roșu care mă ard, mă ard, îmi răspunse el. Dar de ce dracu' aveți dumneavoastră voie să stăpîniți atîtea cărți afurisite, ba și timp să le citiți, să vă lăfăiți cu ele, cînd creierii mei sînt pîrjol, și fac cart după cart și eu, care am spinarea ruptă, sînt nevoit să tîrîi singur douăzeci de kilograme de cărți ?

Alt nebun, m-am gîndit eu. Dar îndată am fost nevoit să-mi schimb părerea, pentru că, din dorința de a mă mai amuza cu mintea lui zdruncinată, l-am întrebat cam care erau cărțile acelea ce le căra cu el și făceau douăzeci de kilograme și care erau, mă rog, scriitorii pe care-i prefera. Îmi spuse că în biblioteca lui, între altele, avea mai întîi și mai întîi operele complete ale lui Byron. Apoi opere complete de Shakespeare. Și un Browning complet, într-un singur volum. În teugă avea șase volume din Renan, un volum stingher din Lecky, *Martirajul Omului* de Winwood Reade, mai multe volume de Carlyle, și încă vreo opt sau zece de Zola. Îl lăuda mult pe Zola, deși primul favorit era Anatole France.

S-ar putea să fie nebun, m-am gîndit după aceea, revizuindu-mi părerea, dar era tare deosebit de toți nebunii pe care-i întîlnisem pînă atunci. Am discutat apoi cu el despre cărți și oameni de litere. Știa multe și avea gusturile lui. Și continuă cu cele mai uimitoare comentarii asupra literaturii pe care le-am auzit vreodată. Mă interesau ideile lui și l-am stîrnit și asupra sociologiei.

Și tot timpul cît îmi vorbise simțeam cît mă ura. Părea să urască și ideile pe care le expunea și le împărtășea. M-am gîndit că trebuia să fie, în vreun fel, de origine irlandeză, și era limpede că individul era autodidact. Cînd

l-am întrebat cum s-a întîmplat de-a ajuns pe mare, mi-a răspuns că ghimpii aceia de foc erau la fel de încinși în creierii lui și aici ca și oriunde în altă parte. Catadixi chiar să-mi destăinuie că în tinerețea lui fusese atlet, alergător profesionist în Canada de răsărit. Și apoi îl pălise boala. Vreme de un sfert de secol, a fost un vagabond de rînd, și se lăuda în gura mare că el personal cunoștea mai multe pușcării municipale și închisori districtuale decît oricare altul.

Cam aici ajunsese discuția noastră cînd domnul Pike și-a băgat capul pe ușă. Nu mi-a spus o vorbă, dar m-a onorat cu cea mai încruntată privire de dezaprobare. Chipul domnului Pike e parcă pietrificat. Orice nouă expresie în afară de încruntătură parcă îi fisurează chipul. Dar cînd vrea să arate încruntat, domnul Pike nu întîmpină nici o dificultate. Pielea lui tăbăcită, mutra lui musculoasă pur și simplu se transfigurează în încruntătură. Bineînțeles că mă învinovățea că-l făceam pe Mulligan Jacobs să piardă timpul. Însă lui Mulligan Jacobs îi spuse cu mîrîiala lui obișnuită :

— Apucă-te de treabă ! Trăncănește cînd ai să fii în cartul liber, la tine sub punte.

Și atunci am văzut și eu de ce-i în stare Mulligan Jacobs. Înveninarea plină de ură pe care i-o văzusem pînă atunci pe mutră era nimic în comparație cu expresia de acum. Aveam sentimentul că, exact ca atunci cînd mîngîi o pisică iarna, dacă i-aș fi atins individului fața ar fi țîșnit scîntei electrice.

— Ah, du-te dracului, momîie bătrînă ! spuse Mulligan Jacobs.

Dacă am văzut vreodată în ochii cuiva cum arată gîndul criminal atunci în ochii secundului l-am văzut. Se aruncă în cabină, ridicînd mîna încordată, gata să lovească și cu pumnul încleștat. O singură lovitură a labei aceleia de urs și Mulligan Jacobs și tot veninul lui ar fi dispărut în bezna veșniciei. Dar individului nu-i era frică. Ca un șobolan prins în colț, ca un șarpe cu clopoței surprins pe cărare, el îl înfruntă pe uriașul înfuriat fără să clipească, sfidînd, mîrîind. Mai mult decît atît. Își mai și repezi mutra, bălăbănindu-și-o pe gîtul lui strîmb înainte, ca să înfrunte lovitura. Era prea mult chiar și pentru domnul Pike. Era imposibil să lovești o creatură atît de infirmă, de șubredă și dezgustătoare.

— Eu pot să-ți spun momîie bătrînă, făcu Mulligan Jacobs. Eu nu-s Larry. Hai, lovește-mă ! De ce nu dai ?

Dar domnul Pike era prea zguduit ca să mai fie în stare să dea în creatura aceea. Tocmai el care, pe mare, se afirmase ca un neîndurător vătaf de sclavi într-o orgie a brutalității, acum nu era în stare să lovească frîntura asta dogită de om. Pot să jur că domnul Pike s-a luptat cu sine însuși voind să lovească. Am văzut cu ochii mei. Dar n-a fost în stare.

— Șterge-o la treaba ta, i-a ordonat el. Sîntem abia la începutul călătoriei, Mulligan. Am să te fac să-mi mănînci din palmă înainte de a se încheia.

Și Mulligan Jacobs își mai apropie cu un inci mutra lui bălăbănindu-se pe gîtul strîmb, în vreme ce furia părea a fi pe punctul de a exploda. Ura care-l bîntuia era atît de imensă încît nu găsi cuvinte s-o exprime. Nu era în stare decît să scoată niște sunete gîjîite, guturale, din adîncul gîtului, și n-aș fi fost surprins dacă ar fi reușit să facă în așa fel încît să-i țîșnească veninul în obrazul secundului. Domnul Pike se răsuci pe călcîie și părăsi încăperea înfrînt, înfrînt cu desăvîrșire.

Nu reușesc să-mi scot scena din minte. Tabloul cu secundul și infirmul înfruntîndu-se îmi apare mereu dinaintea ochilor. E ceva cu totul diferit de ceea ce am citit sau am cunoscut eu în viața adevărată. E o revelație. Viața e ceva uimitor. De unde provine flacăra aceea a mîniei care-l însuflețește pe Mulligan Jacobs ? Cînd nu poate nădăjdui să dobîndească nimic în felul acesta, cînd nu-i un erou, nici promotorul vreunui licăr de speranță, nici martir în numele Domnului, ci doar un șobolan jegos, veninos, cum de îndrăznește el, mă întrebam eu, să fie atît de sfidător, să cheme atît de insistent moartea asupra lui ? Cînd mă uit la el încep să mă îndoiesc de toate școlile de filozofie metafizică, ca și de cele realiste. Nici o filozofie nu poate pretinde a sta în picioare dacă nu poate să-l pătrundă pe Mulligan Jacobs. Și oricîte nopți am stat eu chinuindu-mă cu filozofia, nu m-a ajutat nici un pic ca să-l pătrund pe Mulligan Jacobs. Doar dacă n-o fi nebun. Și atunci nici eu nu mai știu ce să zic.

A existat vreodată o adunătură de suflete omenești pe mare aidoma celeia în mijlocul căreia am ajuns să trăiesc pe *Elsinore* ?

Acum, în încăperile mele trebăluieşte cu terepentina şi albul de plumb un alt individ. I-am aflat şi numele, Arthur Deacon. E palid, cu o privire furişă, pe care i-am remarcat-o din prima zi cînd membrii echipajului erau scoşi din teugă ca să manevreze vinciul de ancoră, cel pe care-l cîntărisem dintr-o ochire a fi toxicoman. Şi într-adevăr aşa arată. L-am întrebat pe domnul Pike ce crede despre el.

— Negustor de carne vie, mi-a răspuns el. A trebuit s-o şteargă din New York ca să-şi salveze pielea. O să se înhăiteze cu ceilalţi trei vagabonzi cărora am fost nevoit să le ţin o predică. Pariez salariul meu pe o lună contra unei livre de tutun că vreun procuror districtual sau vreun comitet însărcinat cu activitatea poliţiei din New York taman acum le caută urma. Aş vrea să am eu paralele pe care le-a dat vreun grangure la New York ca să-i vadă dispăruţi în chipul ăsta. Ah, ştiu eu soiul ăsta.

— Gangsteri ? am îngăimat eu.

— Cam aşa. Dar am să le tăbăcesc eu pielea murdară ! Domnule Pathurst, călătoria noastră n-a început încă, dar momîia asta bătrînă încă nu-i cu un picior în groapă. Pentru banii pe care-i plătesc, am să le dau eu distracţie. Pe nava asta am îngropat pe unii mai buni decît cei mai buni dintre ei. Şi am să mai îngrop vreo cîţiva care mă socotesc momîie bătrînă.

Se opri şi mă privi solemn preţ de vreo jumătate de minut.

— Domnule Pathurst, am auzit că eşti scriitor. Şi cînd la agenţie mi-au spus că vii şi dumneata ca pasager la bord, mi-am pus în minte să mă duc şi eu să văd piesa aia a dumitale. Doar atît vreau să spun, că dumneata, ca om al scrisului, o să ai despre ce scrie în călătoria asta. Iadul e pe cale să-şi arate mutra, crede-mă, şi chiar în faţa dumitale stă bătrîna momîie care o să-l scoată la iveală. Mulţi, tare mulţi, or să afle ei cine-i momîie bătrînă.

XV

Ah, ce-am dormit ! Uşurarea pe care o încerci cînd te întorci la normal e nemaipomenită. Mulţumită domnişoarei West. De ce nu au fost în stare căpitanul West şi domnul

Pike, amîndoi oameni cu experienţă, să dea de rădăcina răului ? Şi apoi mai era şi Wada. Dar nu. A fost nevoie de domnişoara West. Din nou m-am gîndit la problema femeii. Şi aceasta-i o întîmplare ca un milion de alte întîmplări care te fac să nu-ţi poţi desprinde ochii de la ea. Într-adevăr, femeile sînt mamele şi păstrătoarele neamului.

Oricît aş boscorodi eu împotriva sîngelui fierbinte al domnişoarei West, care o face atît de mulţumită de sine, trebuie să-mi plec capul dinaintea ei pentru că mi-a dăruit viaţă. Deşi e plină de spirit practic, sensibilă, cu capul pe umeri, ştiind să mîngîie, să dureze un cămin, posedînd toate acele întristătoare calităţi ale orbului instinct ce constituie atributul mamelor neamului, trebuie să mărturisesc că îi sînt foarte recunoscător că e printre noi. De n-ar fi fost ea pe *Elsinore*, de-acum aş fi fost atît de sfîrşit de lipsa de somn încît mi-aş fi sfîşiat venele şi aş fi urlat, la fel de nebun ca tot restul şlehtei îmbarcate la bordul navei *Elsinore*. Şi uite aşa ajungem noi la veşnicul mister al femeii. S-ar putea să nu-ţi fie prea uşor cu ea, dar e sigur însă că fără ea nu te poţi descurca deloc. Dar, în ce-o priveşte pe domnişoara West, eu mai nutresc încă o speranţă şi anume că nu-i şi sufragetă. Asta ar fi chiar prea mult.

Căpitanul West n-are decît să fie samurai, pentru că se vădeşte totuşi uman. În dimineaţa asta e chiar mişcat puţin, în felul lui rezervat şi deplin stăpîn pe sine, atunci cînd îşi exprimă regretul faţă de pacostea de insecte pe care am fost nevoit s-o suport în apartamentul meu. Se pare că are un viu simţ al ospitalităţii, se socoteşte gazda mea pe *Elsinore* şi, deşi nu-l priveşte deloc soarta echipajului, se preocupă de confortul călătoriei mele. Din cele cîteva cuvinte de regret, se pare că nu-şi poate ierta indiferenţa cu care a acceptat diagnosticul greşit al suferinţei mele. Da, căpitanul West se arată a fi într-adevăr om. Nu-i el şi tatăl domnişoarei West, cea cu chipul atît de fin şi trupul atît de vînjos ?

— Slavă Domnului că s-a terminat ! exclamă domnişoara West dimineaţa cînd ne-am întîlnit pe dunetă, după ce i-am mărturisit cît de minunat dormisem.

Apoi, după ce acest episod nenorocit a fost închis, întrucît fusese rezolvat cu adevărat, ea îmi spuse îndată :

— Vino să vezi păsările !

Am însoţit-o de-a lungul acelei pasarele, ca o plasă de păianjen de subţire, pînă în vîrful rufului central, pentru a admira cocoşul şi cele patru duzini de găini grase, cantonate în coteţele navei. În timp ce-o urmam, mi-am încîntat privirile cu mersul ei vioi, dar n-am putut să nu-mi amintesc că, atunci cînd veneam cu remorcherul de la Baltimore, îmi promisese să nu mă bată la cap şi să nu mă silească s-o distrez. Şi acum, „vino să vezi păsările" ! Cît de feminină dorinţă de posesiune în această simplă invitaţie.

Am recitit ceea ce am scris şi am băgat de seamă cum a început să mi se strecoare în felul de a gîndi terminologia marină. Acum, fără să vreau, gîndesc în termenii mării. Am mai observat de asemenea că folosesc în mod exagerat superlativele. Dar totul la bordul navei este superlativ. Mă trezesc mereu în căutarea cuvintelor corecte, adecvate. Dar mereu îmi dau seama că nu reuşesc. De exemplu nici toate cuvintele dicţionarelor nu-s de vreun folos cînd vrei să prezinţi cît de cît caracterul cumplit al lui Mulligan Jacobs.

Dar să ne reîntoarcem la găini. În ciuda măsurilor de precauţie, era limpede că avuseseră de suferit în timpul ultimelor zile de furtună. Bineînţeles că domnişoara West, nici chiar cînd suferise de rău de mare, nu le neglijase. Sub îndrumarea ei, stewardul instalase chiar şi o sobă mică de ulei în coteţul cel mare, iar acum, în vreme ce trecea pe lîngă noi îndreptîndu-se spre cambuză, îl chemă să vină sus. Şi asta numai pentru a-i mai da nişte indicaţii cum să le hrănească. Unde era urluiala ? Aveau nevoie de urluială. El habar n-avea. Sacul se pierduse printre celelalte bagaje, dar domnul Pike promise că va pune cîţiva marinari în după-amiaza aceea să răscolească magazia.

— Şi praf de oase, îi mai spuse ea stewardului. Să nu uiţi. Şi dacă marinarul nu curăţă cum trebuie coteţele în fiecare zi să vii să-mi spui. Să nu le dai decît mîncare bună, nu resturi stricate, ai grijă. Cîte ouă au făcut ieri ?

Ochii stewardului scînteiară de entuziasm şi-i spuse că nouă făcuseră ouă cu o zi înainte şi că acum se aşteaptă să găsească o duzină.

— Sărmanele de ele ! îmi spuse domnişoara West. Nici nu ştii cît de mult le reduce vremea proastă ouatul.

Apoi se întoarse din nou spre steward.

— Ai grijă şi vezi care găini nu ouă azi şi pe acelea să le tai întîi. Şi mă întrebi pe mine ori de cîte ori vrei să tai vreuna.

M-am trezit abandonat acolo pe ruful central bătut de vînturi, în vreme ce domnişoara West vorbea despre păsări cu fostul contrabandist chinez. Dar răgazul mi-a oferit posibilitatea s-o observ mai bine. Cînd ne-am întors pe dunetă, după ce domnişoara West s-a dus în cabina ei, am încercat să intru în vorbă cu domnul Mellaire, ca de obicei.

— I-a cumpărat O'Sullivan cizmele lui Andy Fay ?

— Încă nu, domnule Pathurst, deşi aproape că a pus mîna pe ele în dimineaţa asta. Veniţi să vă arăt.

Fără să-mi mai dea alte amănunte, al doilea secund mă conduse de-a lungul pasarelei, dincolo de ruful central şi teugă. Uitîndu-mă de la capătul teugii în jos spre gura magaziei numărul unu, am văzut doi japonezi care coseau cu ace de vele şi sfoară nişte bucăţi de vele în care era înfăşurat cadavrul unui om.

— O'Sullivan s-a folosit de un brici ! spuse domnul Mellaire.

— Iar acolo-i Andy Fay ! am exclamat eu.

— Nu, domnule, nu-i Andy, ci un danez. Christian Jespersen, după cum e trecut în certificatul de navigaţie. S-a nimerit în calea lui O'Sullivan tocmai cînd se pornise după cizme. Asta l-a salvat pe Andy. Andy e mult mai iute. Jespersen n-a fost în stare să se abată de la drumul lui, şi cu atît mai puţin din drumul lui O'Sullivan. Uite-l pe Andy, colo, stînd jos.

Am urmărit privirea domnului Mellaire şi am văzut un scoţian mărunt, bătrîn şi obosit, ghemuit pe o vergă de rezervă şi trăgînd din pipă. Era cu o mînă într-o eşarfă şi cu capul bandajat. Lîngă el stătea pe vine Mulligan Jacobs. Ce pereche ! Amîndoi cu ochi albaştri, amîndoi cu ochi răutăcioşi. Şi amîndoi la fel de jigăriţi. Era uşor de văzut că încă de la începutul călătoriei descoperiseră că se înrudesc prin amărăciunea care-i rodea. Andy Fay, ştiam, avea şaizeci şi trei de ani, deşi arăta de o sută, iar Mulligan Jacobs, care avea numai cincizeci, compensa cu vîrf diferenţa de vîrstă, prin ura înfocată care-i ardea sufletul şi-i făcea ochii să sticlească. Mă întrebam dacă stătea lîngă cel rănit şi amărît dintr-un sentiment de compasiune sau pentru a se delecta cu priveliştea suferinţei lui. Piticul

tocmai dădea ocol cu pași mari teugii și-mi aruncă zîmbetul lui nelipsit de clovn. Avea și el o mînă bandajată.

— Probabil că domnul Pike a cam avut de furcă, am spus eu în loc de comentariu.

— A tot cusut răniți aproape întreg cartul de la patru la opt.

— Cum ? Mai sînt și alții ?

— Numai unul, un evreu. N-am știut pînă acum cum îl cheamă, dar domnul Pike a aflat : Isaac B. Chantz. N-am văzut în viața mea atîția evrei cîți s-au adunat la bordul navei acum. De regulă, evreii nu pornesc pe mare. Avem mai mulți decît e nevoie. Chantz nu-i rănit prea grav, dar să-l auzi ce se mai jeluiește.

— Unde-i O'Sullivan ? am întrebat eu.

— În ruful central, cu Davis, fără nici un semn pe el. Domnul Pike a intervenit în încăierare și l-a adormit cu un pumn în falcă. Iar acum e legat cobză și vorbește aiurea. A băgat spaima în Davis. Davis stă în capul oaselor în cușeta lui, cu o cavilă de matisit în mînă, amenințîndu-l pe O'Sullivan că-i zboară creierii dacă încearcă să se dezlege, și se plînge tot timpul că nu așa trebuie să arate o infirmerie. Vrea celule căptușite, cămăși de forță, surori de zi și de noapte, paznici zdraveni și, bănuiesc, o casă de convalescență pe dunetă. Ah, Dumnezeule, suspină domnul Mellaire. E cea mai caraghioasă călătorie și cel mai caraghios echipaj cu care am avut de-a face vreodată. N-o s-o scoatem bine la capăt cu ăștia. Se vede și cu ochii închiși. Cînd o să ajungem în largul Capului Horn va fi miezul iernii și n-o să avem decît teuga asta plină de nebuni și invalizi cu care să facem treabă. Uitați-vă la individul acela ! Nebun de legat. E gata-gata să se arunce peste bord în orice clipă.

M-am uitat în direcția în care privea și l-am văzut pe Tony grecul, cel care se aruncase în mare încă din prima zi. Tocmai făcea cotul după teugă, avea o mînă în eșarfă și părea refăcut. Mergea cu ușurință, plin de vigoare, mărturie a virtuților de chirurg improvizat ale domnului Pike. Privirea mi se întoarse la trupul învelit în pînză al lui Christian Jespersen și la japonezii care îi coseau cu sfoară de vele lințoliul de marinar. Unul dintre ei avea mîna dreaptă înfășurată din belșug cu bumbac și bandaje.

— S-a rănit și el ? am întrebat eu.

— Nu, sir, e chiar velarul. Amîndoi sînt velari. Și acela-i unul dintre cei mai buni. Yatsuda-l cheamă. Dar a făcut o infecție și a zăcut într-un spital din New York vreme de optsprezece luni. A refuzat cu îndărătnicie să îngăduie să-i amputeze mîna. Acum s-a înzdrăvenit, dar mîna-i moartă, în afară de degetul mare și de arătător. Acum învață să coasă cu mîna stîngă. E unul dintre cei mai buni velari pe care-i poți întîlni pe mare.

— Un nebun și un brici e o combinație tare nenorocită, am spus eu.

— Drept urmare, cinci oameni nu mai sînt buni la nimic : O'Sullivan, Christian Jespersen care s-a dus, Andy Fay, Piticul și evreul. Și sîntem abia la începutul călătoriei. Și mai e și Lars cu un picior rupt, și Davis, scos definitiv din circuit, și curînd o să ajungem atît de puțini că va fi nevoie de ambele carturi ca să ridicăm un velastrai.

Totuși, în vreme ce discutam pe un ton cît se poate de firesc cu domnul Mellaire, eram zguduit. Nu, nu pentru că moartea era și ea prezentă la bordul nostru. Fusesem în bătaia curentelor filozofice vreme prea îndelungată pentru a mai fi îngrozit de moarte sau crimă. Ceea ce mă tulbura era brutalitatea evidentă, stupidă a întregii întîmplări. Înțeleg chiar și crima, crima cu un anumit motiv. E lesne de înțeles că oamenii se ucid unii pe alții prinși de fiorii dragostei, urii, patriotismului sau religiei. Dar aici era o situație diferită. Era vorba de o crimă fără nici un scop, o dezlănțuire a brutalității oarbe, un gest monstruos de lipsit de logică.

Mai tîrziu, pe cînd mă plimbam cu Possum pe puntea principală, am trecut prin fața ușii deschise a infirmeriei și l-am auzit pe O'Sullivan mormăind o melodie și mi-am aruncat privirea înăuntru. Zăcea acolo, întins pe spate, legat fedeleș de cușeta de jos, aiura și îi umblau ochii în cap. Chiar deasupra lui, în cușeta de sus, zăcea Charles Davis, care-și fuma liniștit pipa. M-am uitat să văd unde-i cavila de matisit. Era acolo, la îndemînă, pe pat, alături de el.

— E ca în iad, sir, îmi spuse el în loc de salut. Și cum naiba am să pot eu dormi cît de cît cu gorila asta mormăind acolo. Nu se lasă deloc, mormăie tot timpul, chiar și cînd doarme, numai că atunci face mai urît. Cumplit mai știe să scrîșnească din dinți. Acum vă las pe dumneavoastră să spuneți, e drept să lași un nebun ca ăsta pe capul unui om bolnav ? Eu sînt bolnav, sir.

În vreme ce discutam, lîngă mine își făcu apariția silueta masivă a domnului Pike, care se oprise în așa fel ca omul din cușetă să nu-l zărească. Și individul glăsui mai departe.

— De drept, cușeta de jos mi se cuvine mie. Îmi provoacă dureri să mă tot cocoț tocmai aici. E neomenesc, asta-i, și marinarii pe mare sînt apărați de lege acum mai bine decît înainte. Și cînd o să ajungem la Seattle am să vă iau drept martor în fața tribunalului.

În cadrul ușii își făcu apariția domnul Pike.

— Mai tacă-ți fleanca, avocat de baltă, mîrîi el. Nu ți-ai făcut jocul murdar îndeajuns atunci cînd te-ai strecurat la bordul navei în halul în care ești ? Și dacă te mai aud că mai crîcnești...

Domnul Pike era atît de furios încît nu fu în stare să-și încheie amenințarea. După ce se tot poticni o vreme încercă din nou :

— Mă... mă... ei bine, mă cam scoți din răbdări, uite asta faci.

— Eu știu legea, sir, răspunse Davis pe dată. Eu pe nava asta am muncit din răsputeri ca marinar ce sînt. Toți oamenii din echipaj stau mărturie. Chiar de la început m-am urcat sus la vele. Da, sir, și am trudit în apă sărată pînă la gît, ziua și noaptea. Și m-ați trimis în cală să dau cărbune. Mi-am făcut munca cu vîrf și îndesat. Pînă ce m-a doborît boala asta...

— Erai putred și ciuruit înainte de a vedea nava asta în viața ta, izbucni domnul Pike.

— Tribunalul o să stabilească asta, sir, răspunse netulburat Davis.

— Și dacă mai continui să-ți bați gura aceea de avocat de baltă, continuă domnul Pike, te scot de-acolo și-ți arăt eu ce înseamnă muncă !

— Și o să-i faceți pe proprietari buni de plată pentru daune cînd ajungem la țărm, mîrîi Davis.

— Nu se mai întîmplă treaba asta dacă te îngrop înainte de a ajunge, replică secundul mohorît deîndată. Și să-ți mai spun ceva, Davis. Nu ești primul avocat care știe legile mării și căruia i-am făcut vînt peste bord cu un sac de cărbuni la picioare.

Domnul Pike se întoarse pronunțînd un „avocat afurisit“ și porni pe punte. Eu mergeam în urma lui, cînd se opri deodată.

— Domnule Pathurst !

Nu mi se adresa ca un ofițer unui pasager. Avea un ton imperativ și i-am acordat întreaga atenție.

— Domnule Pathurst, de acum înainte cu cît veți vedea mai puțin din cele ce se petrec la bordul acestei nave va fi cu atît mai bine. Asta-i tot.

Și se răsuci din nou pe călcîi și se depărtă.

XVI

Nu, precis, marea nu-i un loc prea blînd. Asprimea vieții îi face pe oamenii mării atît de duri. Bineînțeles, căpitanului West nici nu-i pasă de existența echipajului, iar domnul Pike și domnul Mellaire nu stau de vorbă niciodată cu oamenii, ei dau numai ordine. Domnișoara West, în schimb, care aduce mai mult cu mine, adică e pasageră, ignoră complet oamenii echipajului. Nici măcar nu spune bună dimineața timonierului cînd iese prima oară pe punte. Eu însă îl salut cel puțin pe timonier. Înseamnă că nu-s pasager ?

Asta îmi aduce aminte de situația mea. Din punct de vedere tehnic, eu nu-s pasager. *Elsinore* nu are autorizația de a transporta pasageri, iar eu sînt trecut în registrul navei ca al treilea secund, și se presupune că mi se cuvin treizeci și cinci de dolari pe lună. Wada e trecut drept băiat de cabină, deși plătesc un preț destul de ridicat pentru călătoria lui, pentru el care e slujitorul meu.

Pe mare nu se pierde prea mult timp cînd e vorba de a scăpa de morți. La un ceas după ce i-am văzut pe velari la lucru, Christian Jespersen a fost lăsat să lunece peste bord, cu picioarele înainte, cu un sac la picioare pentru a se scufunda. Era o zi blîndă, liniștită, *Elsinore* abia înainta cu vreo două noduri, așa că n-a fost nevoie să fie oprită nava pentru ceremonie. În ultima clipă, căpitanul West s-a arătat la prova, cu *Biblia* în mînă, a citit scurtul pasaj funebru pentru morții pe mare și s-a întors deîndată la pupa. N-am să vă plictisesc cu descrierea înmormîntării. Am să spun numai că a fost la fel de mohorîtă ca și viața și moartea lui Christian Jespersen.

În vremea asta, domnișoara West a stat întinsă pe un scaun de punte pe dunetă, preocupată de nu știu ce fel de

treabă. După ce Christian Jespersen şi sacul lui de cărbune au pleoscăit căzînd în mare, echipajul s-a împrăştiat pe dată, cei din cartul liber s-au dus la cuşetele lor, cei din cartul de pe punte la treaba lor. N-a trecut nici un minut şi domnul Mellaire dădea ordine, iar oamenii mînuiau parîmele. Aşa că m-am întors pe dunetă unde am fost neplăcut impresionat de indiferenţa zîmbitoare a domnişoarei West.

— Înmormîntarea s-a terminat, am spus eu.

— Aha, făcu ea pe un ton total lipsit de interes, pentru ca, după o clipă, să se oprească din lucru şi să se uite la mine. Domnule Pathurst, asişti pentru prima oară la o înmormîntare pe mare ?

— Pe mare moartea nu pare să te impresioneze, am spus eu direct.

— Nu mai mult decît atunci cînd se petrece pe uscat, spuse ridicînd din umeri. Doar ştii că mor atîţia oameni. Şi atunci cînd îţi sînt străini... Ce faci dumneata, de eşti pe uscat, atunci cînd afli că într-una din fabricile pe lîngă care treci în fiecare zi a fost ucis un muncitor ? La fel şi pe mare.

— E destul de rău că avem un om din echipaj mai puţin, am spus eu tărăgănat.

A recepţionat remarca mea şi, la fel de tărăgănat, mi-a răspuns :

— Da, da ! Şi sîntem abia la începutul călătoriei.

Se uită la mine, şi, cînd nu mi-am putut stăpîni un zîmbet, mi-a zîmbit şi ea.

— Domnule Pathurst, ştiu foarte bine că mă socoteşti o nesuferită lipsită de inimă. Dar nu-i aşa. Bănuiesc că... de vină-i marea. Şi nici nu-l cunoşteam pe omul acela. Nici nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată. Acum, la începutul călătoriei, nu cred că sînt în stare să deosebesc jumătate de duzină de marinari dintre cei la care să mă fi uitat. Atunci de ce să mă las tulburată de un necunoscut aiurit care a fost ucis de alt nebun aiurit ? În chipul ăsta poţi să-ţi dai sufletul citind numai coloanele de anunţuri mortuare din paginile ziarelor.

— Şi totuşi aici era o situaţie diferită, am protestat eu.

— O să te obişnuieşti dumneata şi cu asta, mă asigură ea bine dispusă şi se apucă din nou de brodat.

Am întrebat-o dacă a citit cumva cartea lui Moody *Nava cu suflete,* dar n-o citise. Am ispitit-o mai departe.

Îi place Browning, şi o emoţionează în mod deosebit *Inelul şi cartea*. Aici era cheia sufletului ei. N-o interesa decît literatura esenţială, literatura care se preccupă de rădăcinile vitale ale vieţii.

Tocmai ajunsesem la o discuţie despre muzică, temă asupra căreia avea serioase cunoştinţe, şi îmi spunea că Debussy şi şcoala lui nu o încîntau în mod deosebit, cînd Possum schelălăi deodată cumplit. Căţelul o pornise de capul lui de-a lungul pasarelei spre ruful central şi, în mod cert, cercetase cuştile cu păsări cînd nenorocirea se abătu asupra lui. Schelălăitul lui fu atît de plin de groază că amîndoi am sărit în picioare. Cîinele ţîşni de-a lungul pasarelei cu toată viteza, schelălăind la fiecare salt pe care-l făcea şi se uita înapoi mereu în direcţia din care venea. I-am vorbit şi mi-am întins mîna spre el, iar drept recompensă i-am simţit dinţii în carne cînd a trecut gonind pe lîngă mine. Fugea mai departe pe dunetă cu capul răsucit înapoi. Înainte ca eu să-mi pot da seama de primejdie, domnul Pike şi domnişoara West se luară după el. Secundul era mai aproape şi, cu un salt minunat, ajunse la balustradă tocmai la timp pentru a-l opri pe Possum care, în goana lui oarbă, putea să zboare peste bord printre balustradele subţiri. Cu o mişcare abilă de picior, domnul Pike îl expedie pe Possum de-a dura pînă la mijlocul dunetei. Urlînd şi clănţănind din dinţi şi mai cumplit, Posum se ridică în picioare şi porni împleticindu-se spre cealaltă balustradă.

— Nu-l atingeţi ! strigă domnul Pike, cînd domnişoara West vădi că avea de gînd să prindă animalul înnebunit. Nu-l atingeţi ! L-au apucat pandaliile !

Dar sfatul n-a făcut-o să-şi schimbe intenţia. Animalul ajunsese pe jumătate dincolo de balustradă cînd ea îl prinse şi-l ţinu cu mîna întinsă în vreme ce el urla şi lătra şi-i curgeau balele.

— L-au apucat pandaliile ! spuse domnul Pike, cînd foxterierul deveni ca o cîrpă şi se întinse pe punte, zbătîndu-se convulsiv.

— Probabil să-l fi ciupit vreo găină, spuse domnişoara West. Oricum, adu o căldare de apă.

— Poate-i mai bine să-l lăsaţi în seama mea, m-am oferit eu cam neajutorat, pentru că nu prea eram obişnuit cu astfel de simptome la un cîine.

— Nu, nu-i nimic, îmi răspunse ea. Mă ocup eu de el. Acum are nevoie de nişte apă rece. S-a dus prea aproape

de cuștile păsărilor, l-o fi ciupit vreuna de bot și l-a băgat în sperieți.

— E prima oară cînd aud de o criză provocată în chipul ăsta, spuse domnul Pike, în vreme ce turna apă peste cățel sub îndrumarea domnișoarei West. Nu-i decît o criză cum îi apucă în mod obișnuit pe cățel. Totdeauna cînd sînt pe mare, îi pălește cîte una din asta.

— Eu cred că s-a speriat din cauza vreunei vele, am insistat eu. Am băgat de seamă că adeseori se sperie de ele. Cînd pleznesc velele în vînt, cățelul se strînge ghem cuprins de spaimă și apoi o rupe la fugă. Ați văzut cum alerga uitîndu-se mereu înapoi ?

— Am văzut eu cîini apucați de crize din astea cînd nu se întîmpla nimic care să-i bage-n sperieți, replică domnul Pike.

— Nu știm care e cauza, dar e vorba de o criză, spuse în încheiere domnișoara West. Ceea ce înseamnă că a fost prost hrănit. De acum înainte am să-l hrănesc eu cu mîna mea. Domnule Pathurst, te rog să-i spui și băiatului dumitale. De acum nimeni nu-i mai dă nimic de mîncare lui Possum fără încuviințarea mea.

În acest moment s-a arătat și Wada cu cutia în care dormea Possum și se pregăteau să coboare cu el sub punte.

— Domnișoară West, ai fost minunată și foarte iute, i-am spus eu, încît nici n-am să încerc să-ți mulțumesc. Dar să-ți spun ceva. Ia-l, de-acum e cățelul dumitale.

Ea rîse și scutură din cap, în timp ce eu îi deschideam ușa de la camera hărților pentru a o lăsa să treacă.

— Nu, dar o să am grijă de el. Acum nu te mai deranja să cobori sub punte. E treaba mea și m-ai putea încurca. O să mă ajute Wada.

Cînd m-am întors pe punte și m-am așezat pe scaun am fost destul de surprins constatînd cît de tulburat m-am simțit de această întîmplare neînsemnată. Mi-am amintit că la început îmi crescuse pulsul în mod simțitor din cauza tulburării în fața celor întîmplate. Și, în mod ciudat, cînd m-am întins comod în scaun și mi-am aprins o țigară mi-a apărut dinaintea ochilor nefirescul acelei întregi călătorii. Eu și domnișoara West stăm și discutăm filozofie și artă pe duneta acestei mîndre nave, în mijlocul unui ocean strălucitor, în vreme ce căpitanul West visează la căminul său aflat la mare depărtare, domnul Pike și domnul Mellaire fac cu rîndul de cart și aruncă ordinele mîrîite, iar oamenii aceia, ca niște sclavi, mînuiesc parîmele, pe Possum îl apucă crize de spaimă, Andy Fay și Mulligan Jacobs sînt torturați de o ură neîmpăcată, micul bucătar chinez gătește pentru toată lumea, Sundry Buyers își apasă continuu abdomenul, O'Sullivan aiurează în cabina de oțel a rufului central, Charles Davis își tîrîie zilele deasupra lui, mîngîind o cavilă de matisit, pe cînd Christian Jespersen, la multe mile în pupa, se scufundă adînc în ape cu un sac de cărbuni la picioare.

XVII

Azi se împlinesc două săptămîni de la plecare, navigăm pe o mare calmă, sub un cer pe care dăinuie petice de nori, și facem cu ușurință vreo opt noduri, în bătaia unui vînt nu prea tare din est. Căpitanul West e aproape sigur că sînt alizeele de nord-est. Am învățat între timp că pentru ca *Elsinore* să nu se vadă în situația de a se zdrobi de Capul San Roque, pe coasta braziliană, trebuie mai întîi să-și croiască drum spre est, aproape pînă în dreptul coastelor Africii. Uneori, în cursul acestei traversade, se văd insulele Capului Verde. Nu e de mirare că această călătorie de la Baltimore la Seattle e apreciată la optsprezece mii de mile.

În dimineața asta, cînd am ajuns pe punte, l-am văzut la timonă pe Tony, grecul cu sinuciderea. Părea a-și fi revenit, și cînd l-am salutat și-a ridicat pălăria. Marinarii bolnavi își revin destul de repede, cu excepția lui Charles Davis și O'Sullivan. Acesta din urmă încă mai zace legat de cușeta lui, și domnul Pike l-a silit pe Davis să aibă grijă de el. În consecință, Davis bîntuie pe punte, aduce mîncare și apă de la bucătărie și-și mărturisește suferințele fiecărui om al echipajului.

În dimineața asta, Wada mi-a adus la cunoștință un lucru ciudat. Se pare că în fiecare seară, el, stewardul, și cei doi velari se adună în odaia bucătarului, toți fiind asiatici, și acolo dezbat ei toate bîrfele de pe navă. Nu le scapă nimic și Wada îmi relatează totul. Din cele spuse de Wada, curioasă e comportarea domnului Mellaire. Ei au stat și au judecat purtarea lui și nu aprobă relațiile intime ale acestuia cu cei trei gangsteri din teugă.

— Wada, dar nu e el omul ăla, am replicat eu. E destul de sever şi neîndurător cu toţi membrii echipajului. Îi tratează ca pe nişte cîini. Doar ştiu bine.

— Bun, bun, fu de acord Wada. El poartă aşa la alţii marinari. Dar el tare bun prietene la cei trei oameni rău. Louis zice secund doi trebuie stai la pupa cum stai şi secund întîi şi căpitan. Secund doi nu bine vorbeşte prieten la marinari. Nu bun la navă. Acum acum vine necaz. Vede. Louis zice domn Mellaire nebun la el dacă face treabă aşa caraghios.

S-ar fi putut să fi fost adevărate cele spuse de el, nu vedeam de ce trebuia să le pun la îndoială, şi lucrul acesta m-a făcut să mă interesez cum stau lucrurile. Se pare că cei trei gangsteri, Kid Twist, Nosey Murphy şi Bert Rhine s-au declarat căpetenii peste cei de la teugă. Fiind mereu împreună, ei au instituit un regim de teroare şi ei sînt cei care stăpînesc teuga. În treaba asta i-a ajutat şi experienţa lor din vremea cînd urgiseau tot felul de brute şi neajutoraţi din banda lor prin cartierele mărginaşe ale New York-ului. Din cîte mi-am putut da eu seama din cele povestite de Wada, ei au început mai întîi prin a-i trece sub influenţa lor pe cei doi italieni din cartul lor, pe Guido Bombini şi Mike Cipriani. Prin mijloace pe care nu le pot bănui, au făcut din aceşti doi nenorociţi nişte sclavi care tremură în faţa lor. De exemplu, cu o noapte înainte, după cum spune bîrfa navei, Bert Rhine l-a obligat pe Bombini să se scoale şi să-i aducă nişte apă de băut.

Şi Isaac Chantz e în puterea lor, cu toate că el e tratat cu mai multă blîndeţe. Herman Lunkenheimer, un neamţ cumsecade, cam slab de minte, a mîncat o bătaie zdravănă de la cei trei pentru că a refuzat să spele nişte rufe murdare de-ale lui Nosey Murphy. Cei doi nostromi tremură pentru viaţa lor în faţa bandei ale cărei rînduri se îngroaşă mereu. Şi au fost admişi în bandă şi Steve Roberts, fostul cowboy şi negustor de carne vie, ca şi Arthur Deacon.

Eu sînt singurul dintre cei de la pupa care cunosc aceste lucruri, şi mărturisesc că nu ştiu ce să fac. Îmi dau seama că domnul Pike mi-ar spune să-mi văd de treaba mea. Despre domnul Mellaire nu se pune problema. Iar pentru căpitanul West echipajul nici nu există. Şi tare mi-e teamă că domnişoara West ar rîde de temerile mele. În plus, ştiu că în fiecare teugă există cîte unul sau chiar cîte un grup întreg care-i terorizează pe ceilalţi. Aşa că asta e problema celor de la teugă şi nu priveşte pe cei de la pupa. Pe navă treaba merge. Presupun că singura consecinţă a acestor stări de fapt e groaza crescîndă a nenorociţilor care sînt nevoiţi să se plece dinaintea măruntei tiranii de la prova.

Ah, şi mi-a mai spus Wada încă un lucru. Cei din bandă stabiliseră, ca un fel de privilegiu, dreptul de a-şi tăia ei cei dintîi din bucata de carne sărată pe care şi-o pun în gamelă. Abia după aceea ceilalţi îşi pot tăia şi ei din partea refuzată din cei dintîi. Împotriva aşteptărilor mele, cei din teugă sînt bine aprovizionaţi. Oamenilor nu li se dă de mîncare cu porţia. Au de mîncare pe săturate. În teugă se află întotdeauna o ladă de pesmet marinăresc deschisă. Louis coace de trei ori pe săptămînă pîine suficientă. Mîncarea e destul de variată, chiar dacă nu e de calitate. Nu există nici o restricţie în ce priveşte apa de băut. Şi pot spune că pe vremea asta blîndă, oamenii arată din ce în ce mai bine.

Possum e foarte bolnav. Slăbeşte pe zi ce trece. Nu-i mai pot spune nici schelet ambulant pentru că-i prea slăbit ca să mai meargă. Conform instrucţiunilor domnişoarei West, în fiecare zi, profitînd de vremea minunată, Wada îl aduce pe punte cu cutia lui de dormit, şi-l pune în partea ferită de vînt, sub tenda dunetei. Domnişoara West se ocupă numai ea de căţel şi, în fiecare noapte, căţelul doarme în camera ei. Ieri am găsit-o în camera hărţilor, uitîndu-se prin biblioteca medicală a navei. Ceva mai tîrziu a răscolit cutia de medicamente. Structura ei esenţială e aceea a femeii care dăruieşte viaţă, apără viaţa. Purtarea ei în toate, atît în ce-o priveşte, cît şi în ce-i priveşte pe ceilalţi, e îndreptată spre viaţă.

Totuşi, şi acesta-i tocmai ceea ce mă uimeşte, domnişoara West nu manifestă nici cel mai mic interes faţă de cei bolnavi şi răniţi din rîndul echipajului. Pentru ea nu sînt decît nişte biete creaturi sau chiar mai puţin decît atît. Ca una ce face parte dintre cele ce dăruiesc viaţă, mi-aş fi închipuit-o mai degrabă ca pe-o lady Bountiful, abătîndu-se mereu pe la infirmeria aceea cumplită, din cabina metalică a rufului central şi împărţind dojeni, lumină şi chiar mici broşuri. Dar, din contra, pentru ea şi pentru tatăl ei echipajul nici nu există.

Şi totuşi, atunci cînd stewardului i-a intrat o aşchie sub unghie, a fost tare afectată şi cu penseta i-a scos-o. *Elsinore*

îmi amintește de o plantație cu sclavi de dinaintea războiului de secesiune. Domnișoara West joacă rolul stăpînei plantației pe care n-o interesează decît sclavii din casă. Sclavii de plantație nu intră în raza privirii sau interesului ei, iar membrii echipajului sînt tocmai sclavii de plantație. Acum cîteva zile, cînd Wada a avut o cumplită durere de cap, a fost impresionată și nu s-a lăsat pînă nu l-a îndopat cu aspirină. Bănuiesc că purtarea asta i se trage de la educația primită pe mare. A primit o educație foarte aspră.

Pe vremea asta frumoasă, la fiecare două seri profităm și, în cel de-al doilea cart scurt, ascultăm fonograful. În celelalte seri domnul Pike e de cart pe punte. Dar atunci cînd îi vine rîndul ca în al doilea cart scurt să fie liber, încă din timpul cinei începe să vădească semne de nerăbdare greu stăpînite. Și cu toate astea, în astfel de situații el așteaptă, plin de ifose, să-l rugăm să ne facă hatîrul de a ne pune niște muzică. Atunci chipul lui tăbăcit se luminează, deși liniile chipului rămîn la fel de dure ca de obicei, ascunzîndu-i bucuria, și spune deîndată, cu voce morocănoasă, că s-ar putea să pună cîteva înregistrări. Și astfel, din două în două seri, îl vedem pe acest neîndurător om al mării, vătaf de sclavi, cu conștiința încărcată de viețile multora, cum cu labele lui de gorilă cu monturile julite, perie și mîngîie iubitele lui înregistrări, se lasă transportat de muzica lor și, așa cum îmi spunea el la începutul călătoriei, în astfel de momente crede în divinitate.

Viața pe *Elsinore* constituie o experiență foarte ciudată. Mărturisesc că tot nu mă pot descurca deși îmi pare că viețuiesc aici de luni de zile, într-atît de mult m-am familiarizat cu fiecare amănunt al măruntei rutine a vieții de la bord. Mintea mea mereu rătăcește de la lucruri de neînțeles la altele de nepătruns, de la samuraiul nostru de căpitan, cu vocea aceea nemaipomenită de arhanghel, care se aude numai în mijlocul vacarmului și tunetelor furtunii, de la faunul acela chinuit, slab de minte, cu niște ochi strălucitori, apoși și plini de suferință, la cei trei gangsteri care domnesc în teugă și care l-au atras de partea lor pe cel de-al doilea secund, și la O'Sullivan ce mormăie continuu în gaura aceea metalică, la Davis, veșnicul reclamagiu care nu se desparte de cavila de matisit, în cușeta lui de deasupra, și la Christian Jespersen, aflat undeva în imensitatea acestui ocean cu un sac de cărbuni la picioare.

În astfel de momente, viața de pe *Elsinore* pare un miraj, cum miraj apare viața în ochii filozofului.

Toți gînditorii adînci se îneacă în oceanul contradicțiilor. Dar toți ceilalți de la bordul navei, bieți înotători de suprafață, reușesc să se mențină deasupra, numai pentru că nu s-au gîndit niciodată la adîncimea de sub ei. Și-mi închipui cu ușurință care ar fi părerea domnișoarei West, cea cu o judecată atît de pragmatică, cu capul pe umeri, în privința acestor speculații. La urma urmei, cuvintele nu-s decît niște capcane.

Nu mai știu nici eu. Nu mă mai pot orienta. Sînt cel mai înnebunit și cel mai pierdut suflet de la bord. Să o luăm pe domnișoara West. Încep s-o admir. De ce ? Nu știu, dacă nu cumva pentru că e atît de cumplit de robustă. Și, cu toate acestea, tocmai această robustețe, absența oricărei urme de geniu în degenerare o împiedică să fie cu adevărat mare... de exemplu, în muzica pe care o face.

De mai multe ori am auzit-o cîntînd în cursul zilei. Pianul e un instrument bun, și, bineînțeles, a avut parte de cei mai buni profesori. Spre uimirea mea, aflu că a terminat la Bryn Mawr, și că tatăl ei are o diplomă de la Bowdoin luată de multă vreme. Și, cu toate astea, atunci cînd cîntă îi lipsește ceva.

Are un tușeu minunat. Are fermitate, siguranța, fără stridențe sau grosolănie, a unei mîini de bărbat, acea putere și precizie care lipsește celor mai multe femei și numai cîteva știu că le lipsește. Cînd greșește cumva, e neîndurătoare cu sine și exersează pînă învinge dificultatea respectivă. Și reușește cu ușurință.

Da, și se mai manifestă un fel de temperament în stilul ei, dar nu e vorba de sentiment, de înflăcărare. Cînd cîntă Chopin, ea prinde numai siguranța și acuratețea lui. E maestră în tehnica lui Chopin, dar atunci cînd Chopin pășește pe culmi, ea nu-l mai poate urma. Nu știu cum se face, dar nu reușește să ajungă la împlinirea muzicii.

Îmi place cum interpretează Brahms și, la sugestia mea, n-a avut nimic împotrivă să exerseze de mai multe ori cele trei rapsodii. A fost cît se poate de minunată în cel de-al treilea Intermezzo, într-adevăr minunată.

— Vorbeai de Debussy, și-a adus ea aminte. Am ceva de el pe aici. Dar nu reușesc să mă apropii de el. Nu pri-

cep, și n-are nici un rost să mai încerc. Mie nu-mi sună ca o muzică adevărată. Nu reușește să mă cucerească, tot așa cum nici eu nu reușesc s-o prind.

— Și cu toate astea îți place McDowell, am stîrnit-o eu.

— Da, recunoscu ea nemulțumită. *Idilele* sale din New England și *Poveștile din jurul focului*. Îmi place și chestia aceea cu *Sfîrșitul*, Sibelius, deși pentru mine parcă-i prea dulceagă muzica asta, prea dulceagă și împodobită, prea înfrumusețată, dacă poți înțelege ce vreau să spun. Prea încărcată.

Ce păcat, mă gîndeam eu, că deși are acel tușeu bărbătesc atît de plin de noblețe, nu e în stare să surprindă profunzimile muzicii. Într-o zi am să încerc să văd ce înseamnă de exemplu pentru ea Beethoven sau, să zicem, Chopin. N-a citit *Wagnerianul Perfect* de Shaw și nici n-a auzit vreodată de *Cazul Wagner* al lui Nietzsche. Îi plac Mozart și bătrînul Boccherini și Leonardo Leo. De asemenea înclină oarecum spre Schumann, mai ales cel din *Scene silvestre*. Și interpretează cu multă strălucire *Fluturii*. Cînd închideam ochii, puteam să jur că pe clape e o mînă de bărbat.

Și, cu toate astea, în cele din urmă, interpretarea ei mă scoate din sărite. Mereu mă las ispitit să mă aștept la altceva decît ceea ce îmi oferă. Mereu pare a fi pe punctul de a atinge perfecțiunea, marea perfecțiune, și tocmai atunci nimerește cu foarte puțin pe alături. Exact cînd mă aștept la acel moment de iluminare, nu mă aleg decît cu o interpretare corectă din punct de vedere tehnic. Trebuie să fie rece... Sau poate — dar teoria asta mai trebuie cumpănită — e prea robustă.

XVIII

S-a mai pomenit vreodată o călătorie ca asta ? Azi-dimineață, cînd am ieșit pe punte, n-am văzut pe nimeni la timonă ! Era o priveliște zguduitoare să vezi nava *Elsinore*, mînată de vînt, sub un munte de vele, cu toate pînzele sus, de la contrarîndunică la randă și brigantină, lunecînd pe fața mării în suflarea blîndă a alizeului, fără ca nimeni să stea la timonă s-o călăuzească !

Nici pe dunetă nu era nimeni. Era cartul domnului Pike, și m-am îndreptat iute spre prova să-l găsesc. Era la gura de magazie numărul unu, dînd niște ordine velarilor. Am așteptat să prind un moment potrivit cînd și-a ridicat privirea și m-a salutat.

— Bună dimineața, i-am răspuns eu. Cine-i la timonă acum ?

— Nebunul acela de grec, Tony, îmi răspunse el.

— Pariez salariul pe o lună contra unei livre de tutun că nu-i acolo, am făcut eu.

Domnul Pike se uită iute și tăios la mine.

— Și cine-i la timonă ?

— Nimeni ! am răspuns eu.

Atunci se mișcă de parcă ar fi luat foc. Nu mai rămăsese nimic din mersul lui bătrînesc de om masiv, țîșni spre pupa, de-a lungul pasarelei, cu o viteză nedepășită de nimeni altcineva la bordul navei, și mă îndoiesc că mulți ar fi putut alerga la fel de iute. Porni pe scara dunetei, sărind cîte trei trepte o dată, și dispăru în direcția timonei, în spatele camerei hărților. Îndată veniră niște urlete și ordine și tot cartul începu să slăbească brațele de vergă dinspre pupa tribord, orientîndu-le spre babord. Învățasem și eu de-acum manevra asta. Domnul Pike făcea volta sub vînt.

Pînă cînd mă întorceam la pupa, de-a lungul pasarelei, domnul Mellaire și dulgherul se arătară pe ușa cabinei. Se ștergeau la gură, semn că își întrerupseseră masa. Domnul Pike stătea la frontonul dunetei și de acolo striga ordinele către cel de-al doilea secund, care o porni spre prova și-l trimise pe dulgher la timonă.

Elsinore se răsuci în loc, iar domnul Pike puse nava pe drum înapoi, ca să bată apele pe unde trecuse mai înainte. Coborî ocheanul cu care cerceta marea și arătă cu mîna la tambuchiul care dădea spre încăperea cea mare de la pupa. Scara nu mai era.

— Cred că a luat și scara de la magazia de alimente, spuse domnul Pike.

Căpitanul West apăru din camera hărților. Spuse bună dimineața, în stilul lui caracteristic, plin de politețe către mine, și oficial spre secund, se îndreptă spre timonă, unde se opri pentru a se uita la compas. Se întoarse și porni agale spre frontonul dunetei. Din nou veni spre noi. Trecură două minute bune înainte de a scoate o vorbă.

— Ce s-a întîmplat, domnule Pike ? Avem om peste bord ?

— Da, sir, veni răspunsul.

— Şi a luat cu el şi scara de la magazie ? se interesă căpitanul West.

— Da, sir. E vorba de grecul care a sărit în mare la Baltimore.

Se vedea limpede că situaţia nu era atît de gravă încît căpitanul West să ia poza samuraiului. Îşi aprinse o havană şi începu să bată puntea. Şi cu toate astea nu-i scăpase nimic, nici chiar lipsa scării. Domnul Pike trimise oameni de veghe sus pe vergile tuturor contrarîndunicilor, iar *Elsinore* despica fără şovăire faţa liniştită a mării. Domnişoara West ieşi şi ea pe punte şi veni lîngă mine, scrutînd oceanul în vreme ce eu îi relatam puţinul pe care-l cunoşteam. Nu manifestă nici o urmă de tulburare, şi-mi întări moralul spunîndu-mi cît de greu era să pierzi un individ cu temperamentul de sinucigaş al lui Tony.

— Se pare că pe indivizii de genul ăsta nebunia îi apucă întotdeauna cînd e vremea frumoasă şi în împrejurări deloc primejdioase, spuse ea zîmbind. Atunci cînd se poate lăsa la apă o barcă sau cînd se află prin preajmă vreun remorcher. Şi uneori mai iau cu ei şi mijloace de salvare, ca în cazul de faţă.

După un ceas, domnul Pike întoarse nava din nou, reluînd traseul pe unde navigase atunci cînd se aruncase grecul în apă. Căpitanul West bătea puntea mai departe şi fuma, iar domnişoara West făcu o scurtă plimbare sub punte pentru a-i da lui Wada nişte indicaţii de care uitase, în legătură cu Possum. Andy Fay fu trimis la timonă, iar dulgherul coborî pentru a-şi termina micul dejun. Atmosfera aceea mi se părea că demonstrează multă lipsă de simţire. Nimănui nu-i prea păsa de omul care plutea undeva pe faţa oceanului pustiu. Şi, cu toate astea, trebuie să recunosc că s-a făcut totul pentru a-l găsi. Am stat puţin de vorbă cu domnul Pike şi el se arătă mai degrabă scîrbit de toată tărăşenia. Nu-i plăcea să întrerupă rutina de la bordul navei în felul acesta. Domnul Mellaire era indiferent.

— Şi aşa avem în echipaj mai puţini oameni decît ne trebuie, îmi spuse el cînd veni lîngă noi pe dunetă. Nu ne putem permite să-l pierdem şi pe ăsta, chiar dacă e nebun. Avem nevoie de el. Cînd nu-l apucă, e un marinar bun.

Strigătul de avertizare răsună de pe verga rîndunicii artimon. Maltezul cu un accent londonez fu cel dintîi care-l zări pe omul nostru şi dădu de ştire. Uitîndu-se în direcţia vîntului, secundul îşi coborî deodată ocheanul, se frecă uimit la ochi şi se uită din nou. Apoi domnişoara West, folosind alt binoclu, strigă de uimire şi apoi începu să rîdă.

— Ce părere aveţi de asta, domnişoară West ? întrebă secundul.

— Nici nu pare să stea pe apă. Stă cocoţat pe ceva.

Domnul Pike dădu din cap afirmativ.

— Am uitat că stă pe scară. Treaba asta la început m-a cam încurcat. Nu pricepeam.

Se întoarse spre cel de-al doilea secund.

— Domnule Mellaire, vrei te rog să lansezi barca cea mare, să pregăteşti echipajul, în vreme ce eu maschez velele arborelui principal ? Mă duc eu cu barca. Alege şi dumneata nişte oameni care ştiu să tragă la rame.

— Mergi şi dumneata, îmi spuse domnişoara West. Este un prilej să te depărtezi de *Elsinore* şi să vezi cum arată nava cu toate pînzele sus.

Domnul Pike dădu din cap în semn de încuviinţare, aşa că m-am dus şi eu cu el ; m-am aşezat alături pe bancheta din pupa bărcii unde ţinea echea, în vreme ce vreo şase oameni trăgeau la rame, îndreptîndu-se spre sinucigaşul care stătea atît de curios pe faţa mării. Maltezul trăgea la prima ramă, iar între ceilalţi cinci era unul al cărui nume abia îl aflasem — Ditman Olansen, un norvegian. Domnul Mellaire, în cartul căruia era, îmi spuse că era un bun marinar. Bun marinar, dar cam trăsnit. Cînd l-am silit să-mi explice de ce, domnul Mellaire mi-a spus că individul era apucat din cînd în cînd de nişte furii oarbe şi că nu puteai să ştii niciodată din ce fleac i se putea trage cîte o criză de furie. După cîte mi-am dat seama, Ditman Olansen era din neamul apucat al eroilor scandinavi. Îl studiam, în vreme ce trăgea la rame. Mi s-a părut că ochii lui mari şi albaştri, aveau ceva bovin în ei, şi arăta a fi ultimul om în stare de o criză de furie. În timp ce ne apropiam de grec, acesta începu să strige ameninţător la noi şi să vînture un şiş. Sub greutatea lui scara se afundase în apă încît apa îi ajunsese pînă la genunchi şi pe acest suport se echilibra el chinuindu-şi trupul şi mîinile în toate chipurile. Mutra lui, schimonosită ca la maimuţe, nu era prea atrăgătoare.

Văzîndu-l cum ne amenința mereu cu cuțitul, mă întrebam cum va fi rezolvată problema salvării lui.

Dar ar fi trebuit să am încredere în privința asta în domnul Pike. El scosese rezemătoarea de sub picioarele maltezului și o puse la îndemînă lîngă el, la pupa. Apoi ordonă oamenilor să răsucească barca și să o dea cu spatele înapoi spre grec. Ferindu-se de cuțitul pe care-l vîntura grecul, domnul Pike așteptă să prindă un prilej nimerit, și un val săltă pupa bărcii taman cînd Tony se lăsa între valuri. Acela fu momentul. Din nou am avut ocazia să constat viteza fulgerătoare a bătrînului de șaizeci și nouă de ani. Alegîndu-și exact momentul, mînui scîndura bărcii, într-o clipită și cu toată greutatea, drept în capul grecului. Cuțitul zbură în valuri, iar nebunul se prăbuși amețit luînd-o după cuțit. Domnul Pike îl prinse din zbor, aproape fără nici un efort, mi s-a părut, și-l aruncă pe fundul bărcii, la picioarele mele.

În clipa următoare, oamenii echipajului se opinteau în rame și secundul îndreptă barca din nou spre *Elsinore*. Domnul Pike îi administrase grecului o lovitură zdravănă cu scîndura aceea. Din căpățîna rănită, pe care se lipise părul ud, se scurgeau șuvițe subțiri de sînge. Nu puteam face nimic decît să mă uit la grămada aceea inconștientă de la picioarele mele, de pe care se scurgea apa de mare. E întotdeauna fascinantă pentru ochiul contemplativ al filozofului priveliștea unui om care, cu un moment mai înainte plin de viață și de mișcare, sfidează universul, ca apoi, îndată, să fie redus la nemișcare, la bezna și uitarea morții. Iar în cazul de față totul se petrecuse atît de simplu, doar cu ajutorul unei scînduri de lemn, pusă brusc în contact direct cu căpățîna individului.

În vreme ce meditam astfel, din întîmplare mi-am ridicat privirea și am rămas copleșit de priveliștea minunată a navei *Elsinore*. Fusesem atît de multă vreme la bordul navei, înăuntrul ei, încît uitasem că e o navă vopsită toată în alb. Corpul era atît de mult scufundat în apă, și arăta atît de delicat și de zvelt, încît catargele și vergile, care se ridicau pînă la cer, ca și imensitatea aceea de vele păreau a fi o imposibilitate, o bătaie de joc la adresa legii gravitației. Trebuia să faci un efort pentru a înțelege că de fapt coca aceea zveltă ducea cu ea pe fața mării cinci mii de tone de cărbune. De asemenea, părea o minune că niște prichindei de oameni au putut să conceapă și să construiască ceva atît de magnific, care sfidează elementele naturii, prichindei de oameni, în marea lor majoritate, la fel de nenorociți ca grecul întins la picioarele mele, care puteau fi aruncați în beznă doar cu o lovitură de scîndură în cap.

Tony scoase un mîrîit din gît, apoi tuși și, în cele din urmă, gemu. Se ridica din nou de undeva din adîncuri. L-am văzut pe domnul Pike că se uită iute la el, ca să-și dea seama dacă nebunia își făcea și ea apariția și dacă mai era nevoie de rezemătoare. Dar Tony doar clipi din ochii lui mari și negri, se uită apoi țintă la mine preț de vreun minut cu mare uimire, pentru ca apoi să-i închidă din nou.

— Ce-o să faci acum cu el ? l-am întrebat eu pe secund.

— Am să-l pun din nou la treabă, veni răspunsul. Doar de atîta-i bun. Și e întreg și nevătămat. Cineva trebuie să muncească pentru ca nava să ajungă să ocolească Capul Horn.

După ce barca a fost ridicată la bord, am văzut că domnișoara West coborîse în cabină. Căpitanul West era în camera hărților și întorcea cronometrele. Domnul Mellaire se culcase, sperînd să mai fure vreun ceas sau două de somn înainte de a-i veni rîndul de cart pe punte, la amiază. Am uitat să spun, dar domnul Mellaire nu doarme la pupa. El împarte cu Nancy, nostromul domnului Pike, cabina din ruful central.

Nimeni nu a manifestat nici un fel de simpatie față de nefericitul grec. I s-a făcut vînt pe gura de magazie numărul doi, ca unui cadavru, și a fost lăsat acolo să-și recapete cunoștința după cum îi va fi voia. Da, chiar și eu m-am învățat cu treburile astea atît de mult încît recunosc singur că nici eu n-am nutrit prea multă simpatie pentru el. Ochii îmi erau încă plini de priveliștea navei *Elsinore*. Pe mare devii cam aspru.

XIX

Nici nu mai bagi de seamă alizeele. Alizeul de nord-est ține de acum de zile întregi, și milele rămîn în urmă în timp ce lochul mecanic se rotește și zdrăngăne la balustrada pupa. Ieri lochul și observațiile au indicat că am parcurs

o distanță de două sute cincizeci și două de mile, cu o zi înainte am făcut două sute patruzeci de mile și cu o zi și mai înainte două sute șaizeci și una de mile. Dar nu apreciem cum se cuvine puterea vîntului. E atît de îmbălsămat și amețitor încît e ca un vin atmosferic. Mi-ar place să-mi deschid plămînii și porii în fața lui. Nu e un vînt rece. La orice oră din noapte, în vreme ce toți ceilalți din cabine dorm, îmi întrerup uneori lectura și ies afară pe dunetă în cea mai subțire dintre pijamalele mele făcute pentru tropice.

Niciodată pînă acum n-am avut habar ce înseamnă alizeul. Iar acum sînt îndrăgostit de el. Uneori bat puntea cîte o oră în șir, alături de secundul care e de cart. Domnul Mellaire e totdeauna îmbrăcat din cap pînă-n picioare, dar domnul Pike, în astfel de împrejurări, cînd e de cart după miezul nopții, iese numai în pijama. E un bărbat numai mușchi. Cînd mă uit la el și văd veșmîntul acela subțire, lipit de el ca un tricou, și care plesnește pe el de atîția mușchi și oase, nu-mi vine să cred că are șaizeci și nouă de ani. Grozav bărbat ! Nici nu-mi pot închipui cum trebuie să fi arătat cînd era el în floarea vîrstei, cu cîteva zeci de ani în urmă.

Zilele, care se scurg sub semnul acestei rutine simple, trec ca în vis. Aici, unde timpul e atît de sever măsurat și drămuit de schimbarea continuă a carturilor, unde fiecare jumătate de ceas și fiecare ceas e cu atîta insistență marcat de bătaia clopotului de la pupa și de la prova, tocmai aici timpul pare că nu există. Zilele se suprapun una peste alta, săptămînile se confundă una cu alta, încît eu unul nu-s în stare să-mi amintesc niciodată în ce zi a lunii sau măcar a săptămînii sîntem.

Elsinore nu doarme complet niciodată. Zi și noapte, permanent, există oameni de cart, omul de veghe pe teugă, omul de la timonă și ofițerul pe punte. Stau și citesc în cușeta mea, aflată în partea din vînt, iar deasupra capului meu se aud continuu, în cursul lungilor nopți, sunetul pașilor unui secund sau ai celuilalt, care bat puntea în sus și-n jos și, după cum bine știu de-acum, omul scrutează în permanență de la frontonul dunetei drumul înainte sau se uită la compas, sau stă și încearcă să simtă vîntul, tăria și direcția lui pe obraji, sau urmărește norii care aleargă pe cer după cum trec prin dreptul stelelor sau

lunii. Totdeauna, totdeauna există un ochi treaz pe *Elsinore.*

Aseară, sau mai degrabă azi-dimineață, cam pe la ora două, în vreme ce stăteam cu paginile cărții dinainte și le vedeam plutind prin fața ochilor împăienjeniți de somn, am fost trezit dintr-o dată de urletul domnului Pike. Mi-am dat seama că venea de la frontonul dunetei, iar cel la care urla era Larry, ce se afla, bineînțeles, pe puntea principală, mai jos de el. Abia cînd Wada mi-a adus micul dejun am aflat ce se întîmplase.

Larry, amărîtul cu nasul lui de boxer, o mutră ciudat de lătăreață și schimonosită, și cu niște ochi plîngăreți și certăreți de cimpanzeu, fusese împins de ceasul rău să facă o observație obraznică la adăpostul întunericului, pe cînd se afla pe puntea principală. Dar domnul Pike, de deasupra, de la frontonul dunetei, l-a dibuit pe obraznic fără greș. Atunci făcuse el explozie. Nefericitul de Larry, pe jumătate drac, dar complet copilăros, se supărase și-i răspunsese și mai obraznic. Apoi abia a avut timp să-și dea seama că secundul coborîse asupra lui ca un uragan și-l legase cu cătușele de arborele artimon.

Îmi închipui că domnul Pike a făcut demonstrația asta nu atît pentru Larry cît mai mult pentru Kid Twist, Nosey Murphy și Bert Rhine. Nu pot fi atît de absurd încît să spun că secundului îi e frică de acești gangsteri. Mă îndoiesc să fi cunoscut vreodată ce înseamnă frica. Nu are frică în el. Pe de altă parte, sînt convins că se așteaptă să aibă necazuri cu indivizii ăștia și, pentru a le da lor o lecție, îl pedepsise pe Larry exemplar.

Larry n-a rezistat mai mult de un ceas în fiare, după care prostia lui de brută i-a învins teama de care fusese stăpînit, și a început să strige spre dunetă că mai bine să vie secundul și să-l doboare în luptă cinstită. Domnul Pike s-a înființat cu toată promptitudinea cu cheile de la cătușe în mînă. Ca și cum Larry ar fi avut vreo umbră de șansă în fața acelui zdrahon. Wada mi-a spus că, printre altele, Larry a pierdut vreo cîțiva dinți din față și a fost dus și întins în cușeta lui pentru tot restul zilei. Cînd l-am întîlnit mai apoi pe domnul Pike pe dunetă, după ora opt, m-am uitat la mîinile lui. Întăreau cele spuse de Wada.

Nu reușesc să mă stăpînesc și să nu mă amuz eu însumi de interesul deosebit pe care-l manifest față de în-

tîmplări precum cea de mai înainte. Nu numai timpul pare a înceta să mai existe, ci și lumea. Cînd stau și mă gîndesc, îmi pare ciudat că în toate aceste săptămîni n-am primit o scrisoare, nici un telefon, nici o telegramă, nici un mesaj. În ceea ce mă privește, nu mai există nici piese de teatru, nici ziare. Toate astea au dispărut odată cu lumea lor. Nu mai există decît *Elsinore*, cu ciudata ei alesătură omenească și încărcătura ei de cărbune, despicînd un ocean mărginit doar de orizontul care dăinuie la vreo douăsprezece mile.

XX

Dumnezeule ! Cît am citit pe vremea asta frumoasă ! Fac atît de puțină mișcare încît am nevoie de foarte puțin somn. Și intervin atît de puține lucruri care să te întrerupă, așa cum se întîmplă în viața de la țărm, încît citesc pînă mă prostesc aproape. Ca om ce am rămas mereu cu lecturile în urmă, recomand oricînd o călătorie pe mare. Am recuperat ani întregi. Am făcut o orgie a cititului, m-am depravat în lecturi și sînt sigur că marinarii ăștia găunoși mă socotesc cea mai ciudată creatură de la bord.

Uneori de atîta citit mă simt amețit, încît sînt bucuros de orice divertisment. Cînd o să atingem zona calmurilor ecuatoriale, care se află între zona alizeelor de nord și de sud, am să-l pun pe Wada să-mi monteze pușca aia mică automată și am să încerc să învăț să trag cu ea. Pe vremea cînd eram băietan, obișnuiam să trag cu arma. Îmi aduc și acum aminte cum băteam dealurile tîrînd o pușcă de vînătoare după mine. Mai aveam și o pușcă cu aer comprimat, cu care mai împușcam și cîte un măcăleandru și atunci era sărbătoare.

Duneta e destul de mare ca să te plimbi, dar cînd e vorba să te întinzi cu scaunele de punte, spațiul e destul de limitat, doar la cele două deschideri mai mari de o parte și de alta a camerei hărților, și fiecare are exact lățimea acesteia. Dar tot acest spațiu e restrîns la una sau cealaltă dintre laturi, după cum bate soarele dimineața sau seara, și după tăria vîntului. Așadar, de cele mai multe ori scaunul meu și al domnișoarei West se nimeresc alături. Căpitanul West are un scaun, dar rareori stă pe el. Are atît de puțin de-a face cu activitatea curentă pe navă, doar cînd face observații asupra poziției navei, dar și atunci execută totul cu mare iuțeală, încît e numai rareori de găsit în cabina hărților timp mai îndelungat. Preferă să-și petreacă ceasurile în cabina cea mare fără să citească, fără să facă nimic, ci doar visînd cu ochii larg deschiși, în bătaia vîntului care pătrunde prin iublourile deschise și pe ușă, lunecînd de pe vela în cruce și valastraiul pupa.

Domnișoara West nu stă niciodată degeaba. Își spală singură în încăperea cea mare de la pupa. Nu-l lasă pe steward să se ocupe nici de lenjeria fină a tatălui ei. A instalat chiar o mașină de cusut în cabina principală. Dar cu tot ceea ce înseamnă lucru de mînă, broderie, domnișoara West nu se îndeletnicește decît în scaunul de punte, alături de mine. Declară că îi place marea și atmosfera vieții de pe mare și cu toate astea și-a adus lucruri personale de acasă și multe altele care fac parte din viața celor de pe uscat, chiar și serviciul ei de ceai din porțelan chinezesc.

E femeie și gospodină prin esența ei. E o bucătăreasă înnăscută. Stewardul și cu Louis pregătesc niște feluri de mîncare extraordinare, de lux, pentru cei de la masa căpitanului. Dar domnișoara West e în stare, cît ai clipi, să aducă îmbunătățiri chiar și acestor feluri. Niciodată nu-i lasă să gătească înainte de a stabili felurile de mîncare împreună cu ea, sau fără a-i supraveghea. Știe să cumpănească dintr-o privire, are un gust fără greș și tăria necesară pentru a lua hotărîri. Pare că e destul să se uite la un fel de mîncare, indiferent cine e cel care a făcut-o, dintr-o ochire ghicește ce-i lipsește sau ce-i prisosește, și indică ce trebuie făcut pentru ca să devină ceva cu totul diferit și deosebit de delicios. Ah, și ce mai mănînc ! Sînt aproape uluit de apetitul meu cumplit. Încă de pe acum aproape că mă bucur că domnișoara West a venit cu noi în călătorie.

Așa că, în zona aceasta a alizeelor, o văd foarte des pe domnișoara West. Citesc tot timpul, și destul de des îi citesc cu voce tare și ei pasaje, ba chiar și cărți întregi, atunci cînd vreau să văd ce părere are, s-o tatonez. Astfel de lecturi dau loc la discuții și, deocamdată, n-a spus nimic care să mă facă să-mi schimb impresia despre ea.

Şi, cu toate astea, nu s-ar putea spune că e o fată încîntătoare. Nici măcar nu e fată, e o femeie matură care are toată prospeţimea unei fetişcane.

Vizitele la coteţele de păsări au devenit ceva obişnuit. Cel puţin o dată pe zi facem cîte o plimbare de-a lungul pasarelei, spre prova, pînă pe ruful central. Possum, care acum e în convalescenţă, ne însoţeşte şi el. Stewardul face ce face şi e şi el acolo, pentru a primi instrucţiuni şi a informa asupra ouatului şi numărul de ouă. În prezent, cele patru duzini de găini fac două duzini de ouă, record de care domnişoara West e tare încîntată.

De-acum a ajuns să boteze cele mai multe găini. Cocoşul e Peter, bineînţeles. O găină foarte pestriţă e Dolly Varden. Alta zveltă, cochetă, care păşeşte numai pe urmele lui Peter, e Cleopatra. Unei găini care face proba celei mai melodioase voci îi spune Bernhardt. Am observat un lucru : ori de cîte ori ea şi stewardul condamnă la moarte cîte o găină care nu ouă — ceea ce se întîmplă cu regularitate o dată pe săptămînă — domnişoara West nu mănîncă din carnea ei, nici chiar atunci cînd e transformată în cel mai delicios curry. În astfel de cazuri mănîncă conserve de homari sau pui.

Şi să nu uit. Am aflat că nu din interes faţă de cineva (faţă de mine, dacă vreţi) a pornit ea aşa pe nepusă masă în această călătorie. Pentru taică-său a făcut-o. Căpitanul West e bolnav. Uneori am băgat de seamă cum se uită la el cu o privire în care dăinuie o nespusă îngrijorare şi preocupare.

Tocmai spuneam o istorioară amuzantă ieri, la masa de prînz, cînd, din întîmplare, m-am uitat la domnişoara West. Nu mă asculta. Rămăsese cu furculiţa în aer, în timp ce era numai ochi la taică-su. Era o privire plină de spaimă. Şi-a dat seama că mă uitam la ea şi, cu o uimitoare putere de stăpînire, şi-a coborît încet, aproape firesc, furculiţa şi a lăsat-o în farfurie, ţinînd-o mai departe în mînă, fără să-şi ia privirea de la chipul tatălui ei.

Dar eu am văzut tot ! Da. Am văzut mai mult decît ceea ce se vedea. Am văzut că faţa căpitanului West devenise de o albeaţă transparentă, în vreme ce pleoapele i se zbăteau şi buzele i se mişcau fără să scoată un sunet. Apoi pleoapele s-au ridicat, buzele şi-au recăpătat expresia lor obişnuită, şi culoarea i-a revenit, încet, din nou în obraji.

Parcă fusese plecat o vreme şi tocmai se întorsese. Dar eu, *am văzut* şi am ghicit secretul fetei.

Şi acelaşi căpitan West, şapte ceasuri mai tîrziu, avea să pedepsească orgoliul de marinar al domnului Pike. În aceeaşi seară, în timpul celui de-al doilea cart scurt, se făcuse întuneric beznă, iar oamenii de cart trudeau la parîme pe puntea principală. Tocmai ieşisem pe uşa camerei hărţilor şi l-am văzut pe căpitanul West cu mîinile în buzunar, îndreptîndu-se spre frontonul dunetei. Deodată, dinspre arborele artimon, s-a auzit un zgomot puternic, ca şi cum s-ar fi sfîşiat ceva şi s-ar fi rupt. În aceeaşi secundă oamenii căzură pe spate şi se împrăştiară pe punte. Urmă un moment de tăcere şi se auzi vocea căpitanului West :

— Ce a cedat, domnule Pike ?

— Fungile, sir, veni din beznă răspunsul.

Urmă o pauză. Apoi din nou se auzi vocea căpitanului West.

— Data viitoare ai grijă şi slăbeşte întîi vela.

Fără îndoială că domnul Pike e un marinar de mîna-ntîi. Şi totuşi, în cazul acesta a greşit. Ajunsesem să-l cunosc şi îmi puteam imagina cu uşurinţă cît de rănit fusese în mîndria lui. Ba mai mult, avea un caracter răutăcios, primitiv, răzbunător şi, deşi răspunse destul de respectuos „Da, sir !", eram sigur că nenorociţii de sub comanda lui aveau să simtă greutatea nemulţumirii sale în următoarele carturi din noaptea aceea.

Aşa s-a întîmplat, pentru că azi dimineaţă am băgat de seamă că John Hackey, un vagabond din San Francisco, avea un ochi învineţit, iar Guido Bombini o falcă proaspăt şi bine umflată. L-am întrebat pe Wada ce se întîmplase, şi îndată mi-a şi adus amănuntele. Pe cînd noi cei de la pupa aveam parte de un somn tihnit, în timpul nopţii, pe puntea din faţă, a avut loc o încăierare în regulă.

Chiar şi azi domnul Pike umblă morocănos şi întunecat, urlînd la oameni mai mult decît de obicei, reuşind cu greu să fie politicos cu domnişoara West şi cu mine cînd îi adresăm vreun cuvînt. Răspunde doar cu un mîrîit monosilabic şi chipul lui e nespus de mohorît. Domnişoara West, care nu ştie ce s-a întîmplat, rîde şi spune că-i vorba de o toană de mare, domeniu în care pretinde că are o vastă experienţă.

Dar eu îl cunosc pe domnul Pike, pe bătrînul lup de mare, minunat și îndărătnic. O să treacă trei zile pînă are să-și revină la normal. E nespus de mîndru de priceperea lui de marinar, și nimic nu-l supără mai mult decît să știe că s-a făcut vinovat de o stîngăcie.

XXI

Astăzi, după douăzeci și opt de zile, dimineața devreme, în timp ce-mi beam cafeaua, încă mînați de alizeul de nord-est, am trecut ecuatorul. Iar Charles Davis a marcat momentul ucigîndu-l pe O'Sullivan. Vestea a adus-o Boney, sfrijitul acela de flăcău din cartul domnului Mellaire. Al doilea secund și cu mine am ajuns la infirmerie tocmai cînd intra și domnul Pike. Necazurile lui O'Sullivan luaseră sfîrșit. Individul din cușeta de sus pusese capăt cu cavila de matisit cursului vieții nenorocitului.

Nu-l pot înțelege pe acest Charles Davis. Stătea cuminte în cușeta lui, își aprinsese liniștit pipa înainte de a-i răspunde domnului Mellaire. Cu siguranță că nu e nebun. Și cu toate astea omorîse cu sînge rece un om care nu se putea apăra.

— De ce-ai făcut asta ? întrebă domnul Mellaire.

— Fiindcă, sir, începu Charles Davis, apropiind un al doilea chibrit de pipa lui, fiindcă, puf, puf, nu puteam să dorm din cauza lui.

În clipa aceea surprinse privirea șfichiuitoare a domnului Pike.

— Fiindcă, puf, puf, mă enerva. Data viitoare, puf, puf, sper că o să se cumpănească mai bine ce fel de tovarăș o să mi se trimită. În plus de asta, puf, puf, cușeta asta de sus nu-i nimerită pentru mine. Tare mă chinui pînă urc aici, puf, puf, și am să trec în cușeta cealaltă de jos de îndată ce-o să-l săltați pe O'Sullivan de acolo.

— Dar de ce-ai făcut-o ! urlă domnul Pike la el.

— Doar v-am spus, sir. Fiindcă mă enerva. M-am săturat de mizeria asta, așa că de dimineață l-am scăpat pe amărît de suferință. Și ce-o să-mi faceți acum ? Gagiul e

mort. Da ? L-am omorît în legitimă apărare. Doar știu și eu legea. Cu ce drept ați băgat un nebun sadea la un loc cu mine, om bolnav și neajutorat ?

— Ah, Doamne ! Davis ! izbucni secundul. N-o să ai tu parte să-ți primești banii la Seattle niciodată. Am să am eu grijă de tine în privința asta. Să omori tu un biet nebun legat de cușetă, care nu făcea rău nimănui ! O să te duci după el peste bord, drăguțule !

— Dacă mi se-ntîmplă mie una ca asta și dumneavoastră o să fiți spînzurat, sir, replică Davis.

Își întoarse privirea și se uită netulburat la mine.

— Și vă iau ca martor, pe dumneavoastră, sir, că m-a amenințat. Și o să depuneți dumneavoastră mărturie în fața tribunalului de treaba asta. Și o să se trezească în ștreang tot atît de sigur pe cît am să zbor eu peste bord. Ah, cunosc eu ce are dumnealui la activ. Îi e teamă să se arate cu ele dinaintea tribunalului. A fost de mai multe ori acuzat de omor și brutalitate pe mare. Și oricine ar putea ieși la pensie și ar putea trăi ca lumea numai din dobînzile de la amenzile pe care le-au plătit proprietarii din cauza lui...

— Tacă-ți fleanca, sau ți-o mut din loc ! urlă domnul Pike, repezindu-se la el cu pumnul încleștat.

Davis, fără să vrea, s-a făcut mic de tot. S-a dovedit slab de constituție, dar tare de spirit. Își reveni pe dată și-și aprinse încă un chibrit.

— Degeaba încercați, că tot nu mă stîrniți dumneavoastră, mîrîi el pe cînd se mai afla sub amenințarea pumnului. Nu mi-e teamă să mor. O dată și o dată, omul tot moare, și cînd nu mai ai încotro nici nu-i mare scofală să mori. O'Sullivan a murit atît de ușor, că-i de mirare. Și, în plus de asta, eu nici n-am să mor așa de repede. Eu am să fac călătoria asta pînă la capăt, iar cînd am să ajung la Seattle am să dau în judecată proprietarii navei. Eu cunosc legea și drepturile mele. Și am și eu ceva în căpățîna asta.

Eram într-adevăr cu sufletul împărțit între admirația față de curajul acelui marinar nenorocit și simpatia față de domnul Pike, ce se vedea astfel înfruntat de un bolnav pe care nu se putea îndura să-l lovească. Cu toate astea, se repezi la individ cu o furie calculată, îl apucă de grumaz cu cele două labe noduroase ale lui și-l zgîlțîi cumplit, cu

violență, preț de vreun minut. A fost minune că nu i-a frînt omului gîtul.

— Vă oblig să fiți martor, sir, bîigui Davis spre mine în clipa în care se văzu scăpat.

Tuși și se înecă, își pipăi gîtul și făcu niște mișcări ciudate ca să arate că fusese molestat.

— În cîteva minute se arată ele și urmele, murmură el mulțumit, în vreme ce-l lăsa amețeala și-și recăpăta suflarea.

Dar asta fu prea mult pentru domnul Pike, care se răsuci în loc și părăsi încăperea, mîrîind și înjurînd fără șir, cu voce răgușită. O clipă mai tîrziu, cînd am plecat și și eu, Davis își umplea din nou pipa și-i spunea domnului Mellaire că o să-l cheme și pe el ca martor la Seattle.

Așa că am mai avut parte de o înmormîntare pe mare. Domnul Pike era supărat de toată tărășenia și pentru faptul că *Elsinore*, conform tradiției mării, mergea prea repede pentru o înmormîntare ca lumea. Așa că vreo cîteva minute fură pierdute pentru a se masca vela gabierului mare ca să se reducă viteza, în vreme ce era citită slujba funebră și O'Sullivan era lăsat să lunece peste bord, cu nelipsitul sac de cărbune la picioare.

— Sper să ne ajungă cărbunele, dacă o mai ține tot așa, mormăi domnul Pike morocănos, cinci minute mai tîrziu.

Și uite așa, eu și domnișoara West, cu fel de fel de slujitori grijulii în jurul nostru, stăm pe dunetă și ne bem ceaiul de după-amiază, coasem tot felul de lucruri drăguțe, discutăm filozofie și artă, în vreme ce, la numai cîțiva pași de noi, pe această măruntă lume plutitoare se derulează toate tragediile cumplite ale vieții înseși, ale unei vieți nenorocite, diforme, brutale. Iar căpitanul West, pierdut într-o lume îndepărtată, stă netulburat și visează în lumina crepusculară a cabinei, în vreme ce asupra lui pogoară suflarea vîntului prelins pe vela în cruce și pătruns prin iublourile deschise. Nu-l chinuie nici un fel de îndoială, nici un fel de griji. Totul e cum se cuvine, limpede și bine, pe măsură ce se apropie tot mai mult de îndepărtatul tărîm. E de o seninătate imensă, de invidiat. Dar nu-mi poate șterge de dinaintea ochilor scena aceea cînd viața păruse să-l părăsească, gura i se lăsase, iar ochii i se închiseseră, în vreme ce chipul lui împrumutase albeața transparentă a morții.

Acum mă întreb cine va fi următorul care își va încheia socotelile și va pleca cu un sac de cărbune după el.

— Ah, asta nu-i nimic, sir, îmi spuse domnul Mellaire amuzat pe cînd băteam duneta în timpul primului cart. O dată eram pe un vapor încărcat cu patru sute de chinezi. Între ei erau hamali, muncitori angajați care se întorceau acasă după ce le expirase contractul. Și izbucni și holera. Vreo trei sute am tot aruncat peste bord, sir, laolaltă cu amîndoi nostromii, cea mai mare parte a echipajului format din băștinași indieni, ba chiar și pe căpitan, pe secund, pe al treilea secund și primul și al treilea mecanic. Din echipaj n-au mai rămas decît al doilea mecanic și un ungător, iar cînd am ajuns în port eram la comandă pe punte. Doctorii nici nu voiau să calce la bord. M-au obligat să ancorez în afara căilor bătute și mi-au spus să mă descotorosesc de morți. La vremea aia am avut parte de niște înmormîntări nemaipomenite, domnule Pathurst, și oamenii erau aruncați peste bord fără saci, nici cărbune, nici lanț. Eram nevoit. Nu aveam pe nimeni care să mă ajute, iar pasagerii de sub punte nu ridicau nici un deget. Eram silit să cobor singur sub punte, să tîrăsc cadavrele trăgîndu-le cu funiile, apoi mă cățăram pe punte, și le trăgeam afară cu macaraua auxiliară. Și la fiecare drum pe care-l făceam mai trăgeam un gît de băutură. Cînd am terminat treaba eram matol.

— Dar dumneata nu te-ai molipsit ? am îngăimat eu.

Domnul Mellaire ridică mîna stîngă. Băgasem de seamă de mai demult că arătătorul lipsea.

— Numai cu atît m-am ales, sir. Căpitanul avea un foxterier ca al dumneavoastră. Și după ce bătrînul și-a dat duhul, javra a început să-mi cam poarte pică. Tocmai cînd mă îndeletniceam cu ridicatul ultimului cadavru, ce-i vine javrei în gînd să sară pe piciorul meu și să-mi adulmece mîna. M-am întors să-l mîngîi și în clipa următoare m-am trezit că-mi lunecă cealaltă mînă și intră între roți și că nu mai am deget.

— Dumnezeule ! am exclamat eu. Ce ghinion afurisit să treci printr-o experiență atît de cumplită, să scapi și la urmă să-ți pierzi degetul !

— Exact așa m-am gîndit și eu, sir, fu de acord Mellaire.

— Şi ce-ai făcut ?
— L-am săltat şi m-am uitat la el. Am spus un sfinte Dumnezeule şi am mai tras un gît.
— Şi după aia dumneata nu te-ai îmbolnăvit de holeră ?
— Nu, sir. Mărturisesc că eram atît de îmbuibat de alcool că microbii cădeau morţi grămadă înainte de-a mă atinge.
Rămase o clipă pe gînduri.
— Sincer să fiu, domnul Pathurst, nu ştiu ce să cred despre teoria asta cu alcoolul. Bătrînul şi secunzii au murit beţi criţă, la fel ca şi al treilea mecanic. Dar şeful mecanic era abstinent complet şi tot a murit şi el.

Niciodată n-am să mă mai mir că marea e aspră. M-am depărtat de domnul Mellaire şi m-am uitat pierdut la ţesătura măreaţă de pînze şi parîme a navei *Elsinore* care acoperea în legănarea ei cu mari petice curbe de beznă faţa cerului înstelat.

XXII

S-a mai întîmplat ceva. Dar, în afară de cei implicaţi, care nu scot o vorbă, nimeni nu ştie nimic, nici la pupa, nici la prova. Şi totuşi nava toată e un stup de zvonuri şi presupuneri.

Doar atît ştiu : domnul Pike s-a ales cu o cumplită lovitură în cap. Ieri la amiază am ajuns tîrziu la masă şi, trecînd prin spatele scaunului său, i-am văzut un ditamai cucuiul în creştetul capului. Cînd m-am aşezat chiar faţă în faţă cu el, am văzut că avea ochii cam înceţoşaţi, şi citeam chiar şi suferinţă în ei. Nu lua parte la discuţia noastră, mînca fără nici un chef, se purta uneori chiar cam ciudat, şi se vedea limpede că se chinuia să se stăpînească cu o mînă de fier.

Şi nimeni n-a îndrăznit să-l întrebe ceva, şi nici măcar eu care sînt pasager, persoană privilegiată. Această formidabilă relicvă a mării mi-a inspirat un respect imens, care pe jumătate e timiditate şi pe jumătate groază.

Se poartă de parcă ar fi suferit un traumatism cerebral. E limpede că are dureri nu numai după privirea ochilor şi expresia chinuită a feţei, ci şi după comportarea lui atunci cînd crede că nu-l vede nimeni. Azi-noapte, am ieşit pe punte să iau o gură de aer şi să mă uit o clipă la stele, m-am dus pe puntea principală, sub frontonul dunetei. Chiar de deasupra capului meu venea un geamăt adînc şi persistent. Mi-a trezit curiozitatea, am intrat din nou sub punte, am ieşit apoi uşurel pe dunetă, pe la camera hărţilor, şi m-am îndreptat fără zgomot, eram în papuci, spre pupa. Acolo domnul Pike. Stătea prăbuşit pe balustradă, cu capul sprijinit în mîini. Dădea în taină glas durerii care-l chinuia. La zece paşi mai departe nu se auzea nimic. Dar cînd am ajuns aproape lîngă umărul lui i-am auzit geamătul continuu, înăbuşit, care părea un fel de incantaţie. Din cînd în cînd îngăima „Ah, Doamne, ah, Doamne, ah, Doamne, ah, Doamne, ah, Doamne". Totdeauna repeta de cîte cinci ori, şi apoi iar începea să geamă. M-am îndepărtat la fel de uşurel cum venisem.

Şi, cu toate acestea, îşi face cu conştiinciozitate carturile şi îşi îndeplineşte toate îndatoririle de prim ofiţer. Ah, uitasem : domnişoara West a îndrăznit să-l tachineze, dar el i-a răspuns că are o durere de dinţi şi că dacă nu se face mai repede bine are să şi-o scoată.

Wada nu reuşeşte să afle ce s-a întîmplat. N-a existat nici un martor la incident. Mi-a spus că adunarea aceea de asiatici, dezbătînd problema în cabina bucătarului, socoteşte că aici e mîna celor trei gangsteri. Bert Rhine umblă cu un umăr într-o parte, Nosey Murphy cam şontîcăieşte de parcă şi-ar fi scrîntit şoldul, iar Kid Twist e atît de rău bătut că n-a putut să se scoale din pat vreo două zile. Acestea sînt datele de care dispunem pentru a reconstitui cele petrecute. Gangsterii sînt la fel de greu de descusut ca şi domnul Pike. Adunarea asiaticilor a hotărît că a fost vorba de o tentativă de crimă şi că numai căpăţîna lui tare îl salvase pe secund.

Aseară, în cursul celui de-al doilea cart scurt, am avut încă o dovadă că nici căpitanul West nu e chiar atît de absent faţă de ceea ce se petrece la bordul navei *Elsinore*, cum s-ar părea. Mă dusesem pe pasarelă, spre arborele artimon, şi stăteam rezemat de el. De pe puntea principală, din pasajul dintre ruful central şi balustradă, se auziră glasurile lui Bert Rhine, Nosey Murphy şi cea a domnului Mellaire. Nu era vorba despre vreo problemă privind activitatea pe navă. Stăteau la taclale prieteneşti, ba chiar de societate, pentru că vocile lor aveau un ton domol, şi cînd unul, cînd altul rîdeau, sau chiar toţi trei laolaltă.

Mi-am amintit de cele spuse de Wada cu privire la comportarea celui de-al doilea secund față de gangsteri deloc conformă codului mării, și am încercat să prind care era natura discuției lor. Dar gangsterii vorbeau cu glas scăzut și n-am putut înțelege nimic, decît doar tonul amical, buna lor dispoziție.

Deodată, de pe dunetă, se auzi vocea căpitanului West. Nu era vocea samuraiului care domină furtuna, ci vocea unui samurai calm și rece. Era limpede, domoală, și melodioasă aidoma celui mai melodios clopot turnat de meșteșugarii orientului de demult, care cheamă credincioșii la rugăciune. Recunosc că eu am cam înghețat. Era nemaipomenit de imperioasă și, cu toate astea, la fel de rece ca un oțel într-o noapte geroasă. Și mi-am dat seama că asupra oamenilor de pe punte a avut un efect electrizant. Puteam să-i simt că au încremenit, au înghețat, cum pățisem și eu. Și nu spusese decît atît :

— Domnule Mellaire !

— Da, sir, răspunse domnul Mellaire după un moment de tăcere încordată.

— Vino aici la pupa ! se auzi vocea căpitanului West.

L-am auzit pe cel de-al doilea secund mergînd pe punte, pe sub mine, și oprindu-se la piciorul scării dunetei.

— Locul dumitale este la pupa, pe dunetă, domnule Mellaire ! se auzi vocea rece și indiferentă.

— Da, sir, răspunse cel de-al doilea secund.

Asta a fost tot. Nu s-a mai rostit nici un cuvînt. Căpitanul West și-a reluat promenada în partea din vînt a dunetei, iar domnul Mellaire, urcînd scara, porni să bată puntea în partea de sub vînt. Eu mi-am continuat drumul pe pasarelă spre teugă și, intr-adins, am rămas acolo vreo jumătate de oră înainte de a mă întoarce în cabină luînd-o pe puntea principală. Deși n-am cumpănit prea mult motivul care mă îndemnase la asta, am simțit că n-aveam chef să știe nimeni că eu fusesem martor al întregului incident.

XXIII

Alizeul de nord-vest ne-a mînat în brațele celui de sud-est și, vreme de mai multe zile, ne-a părăsit cu totul, lăsîndu-ne să ne legănăm și să ne bălăcim într-o zonă de acalmie. În cursul acestora am descoperit că sînt înzestrat cu un fel de geniu în materie de tras cu pușca. Domnul Pike a spus că ar fi jurat că am un îndelung exercițiu, și recunosc că și eu am fost uluit de ușurința cu care am învățat să trag. Bineînțeles că e vorba de talent, dar trebuie să ai darul ăsta din naștere pentru ca să fii în stare să dobîndești acest talent.

După o jumătate de ceas de stat pe puntea ce se legăna sub mine și de tras în sticlele ce pluteau pe talazurile mișcătoare, am descoperit că nimeream orice sticlă de la primul foc. După ce s-a terminat rezerva de sticle goale, domnul Pike s-a arătat atît de interesat de talentul meu încît l-a pus pe dulgher să-mi taie o grămadă de mici bucăți pătrate de lemn tare. Acestea erau mai bune. O lovitură bine țintită le făcea să salte din apă și să zboare învîrtindu-se prin aer, și puteam folosi o bucată din asta pînă cînd ajungea dincolo de bătaia puștii. Într-un ceas, trăgînd repede, la intervale scurte, reușeam să golesc un încărcător asupra unei singure bucăți de lemn și s-o nimeresc de nouă ori, uneori de zece ori din unsprezece focuri.

N-aș fi socotit că talentul meu e atît de neobișnuit dacă nu i-aș fi convins și pe domnișoara West și pe Wada să încerce și ei. Nici unul n-a avut norocul meu. În cele din urmă l-am convins și pe domnul Pike să încerce, și el se duse după timonerie ca să nu-l vadă cumva nimeni din echipaj cît de slab trăgător era. N-a fost în stare să nimerească nici o dată și s-a făcut vinovat de cele mai absurde stîngăcii.

— N-am reușit niciodată să mă obișnuiesc cu trasul, a mărturisit el scîrbit. Dar cînd e vorba de distanță mică și de revolver, eu i-s tată. Cred că n-ar fi rău să-l aduc pe-al meu, să-l mai lustruiesc puțin.

Se duse sub punte și veni cu un pistol imens, automat, de calibrul 44, și cu o mînă de încărcătoare pline.

— Domnule Pathurst, e uimitor ce treabă se poate face cu o armă ca asta cînd țintești spre stomacul omului, chiar de lîngă el, sau de la o distanță de pînă la zece pași. Și într-o învălmășeală nu se poate folosi pușca. S-a întîmplat să mă trezesc dedesubt, cu o șleahtă întreagă de indivizi grămadă deasupra mea, cînd taman am făcut jucăria să

vorbească. Şi să vezi ce pagube am făcut. I-am găurit cît erau de lungi. Unul tocmai nimerise cu bocancul în mutra mea cînd i-am slobozit unul din ăsta. Glontele i-a intrat chiar deasupra genunchiului, i-a zdrobit clavicula pe unde a şi ieşit şi apoi i-a ciuntit o ureche. Cred că glontele ăla mai zboară şi acum prin aer. Nu-i ajungea un trup zdravăn de om ca să se oprească. Aşa că eu zic că atunci cînd se stîrneşte tămbălăul, dă-mi mie numai un pistol ca lumea !

— Nu ţi-e teamă că ai să termini muniţia ? m-a întrebat el neliniştit jumătate de oră mai tîrziu, în timp ce eu tot pocneam mai departe cu noua mea jucărie.

S-a liniştit cînd i-am spus că Wada a avut grijă să aducă cincizeci de mii de cartuşe. Cînd eram în culmea exerciţiilor mele, s-au arătat, dîndu-ne tîrcoale, doi rechini. Erau destul de mari, spunea domnul Pike şi aprecie lungimea lor la vreo cincisprezece picioare. Era o dimineaţă de duminică, aşa că oamenii din echipaj, în afară de cei angrenaţi în manevrarea navei, erau liberi să se ocupe de treburile lor, şi curînd dulgherul, cu o saulă de pescuit, un cîrlig mare de fier, în care pusese drept nadă o bucată de carne sărată de porc, cam cît un cap de mare, a prins primul rechin, şi-apoi pe cel de-al doilea monstru. Au fost ridicaţi amîndoi la bord pe puntea principală. Apoi am fost martor la ceea ce înseamnă cruzime.

Tot echipajul s-a adunat în jurul lor cu şişuri, securi, ghioage şi cuţite de măcelărie împrumutate de la bucătărie. N-am să dau prea multe amănunte, ci am să spun doar atît că gloata se desfăta pe cinste şi urla de bucurie, satisfăcută de cruzimile la care se deda. În cele din urmă, primul rechin fu aruncat înapoi în ocean, avînd o scîndură ascuţită la capete fixată între fălci, în aşa fel încît animalul nu-şi mai putea închide gura. Soarta sorocită era aceea a unei îndelungi şi inevitabile morţi prin înfometare.

— Am să vă arăt eu ceva, băieţi, strigă Andy Fay, în timp ce marinarii se pregăteau să se ocupe de cel de-al doilea rechin.

Cu cel dintîi rechin, maltezul se dovedise un maestru de ceremonii deosebit de înzestrat. Cred că m-am încrîncenat împotriva acestor brute de oameni mai mult din cauza celor văzute atunci. În cele din urmă, nefericitul peşte ajunse să se zbată pe punte complet eviscerat. În locul

măruntaielor nu mai rămase nimic decît cavitatea aceea de carne complet goală şi, cu toate astea, animalul nu murea. Era uimitor cît de mult rezista încă viaţa în trupul acela după ce organele vitale fuseseră scoase. Dar lucru şi mai de mirare abia de acum avea să urmeze.

Mulligan Jacobs, cu mîinile însîngerate pînă la coate, ca un măcelar, fără să zică nici o vorbă, nici măcar „cu voia dumneavoastră“, mi-a pus o bucată de carne în mînă. Am sărit înapoi, speriat, şi am lăsat-o să cadă pe punte, stîrnind un urlet de încîntare din piepturile celor cîteva zeci de oameni. În ciuda dorinţei mele, m-am simţit umilit. Indivizii aceia nu prea aveau respect faţă de mine şi, la urma urmei, firea omului e ceva atît de ciudat încît nici măcar unui filozof nu-i place să fie umilit de nişte brute din propria lui specie.

M-am uitat la bucata aceea pe care o lăsasem să-mi cadă din mînă. Era inima rechinului şi, în timp ce mă uitam la ea, pe puntea aceea încinsă, unde catranul ieşise prin harmuzul dintre scînduri inima aceea pulsă sub ochii mei, vădindu-se încă vie.

Şi atunci am îndrăznit. Nu aveam de gînd să îngădui indivizilor acelora să rîdă de pretenţiile mele. M-am aplecat şi am ridicat inima şi, în timp ce-mi stăpînea sila şi mă străduiam să arăt liniştit, am ţinut-o în mînă şi am simţit-o cum pulsează. În orice caz, înregistram o foarte măruntă victorie asupra lui Mulligan Jacobs, fiindcă acesta mă părăsi pentru o distracţie mult mai plăcută, aceea de a chinui rechinul care nu se îndura să moară o dată. Preţ de mai multe minute rămase nemişcat. Atunci Mulligan Jacobs îl izbi peste bot zdravăn cu latul unei barde şi cînd animalul tresări electrizat la viaţă şi începu să-şi zvîrcolească trupul pe punte, mărunţelul veninos strigă în extaz :

— Are cîrligele în bot şi-l ard ! Are cîrligele în bot !

Tremura şi se răsucea cuprins de o plăcere parşivă şi-l lovi pe bietul animal din nou în bot, făcîndu-l să se zbată. Era prea mult pentru mine şi am bătut în retragere, prefăcîndu-mă că-s plictisit de-acum şi că nu-mi mai trezea nici un interes spectacolul. Şi am plecat cu inima care-mi pulsa încă în mînă.

Cînd am ajuns pe dunetă am văzut-o pe domnişoara West ieşind pe uşa dinspre tribord a camerei hărţilor cu

coşul ei de lucru de mînă. Scaunele de punte erau în partea aceea, aşa că m-am strecurat în partea dinspre babord a camerei hărţilor pentru ca să arunc inima aceea nenorocită peste bord, neobservat. Dar, cum la suprafaţă se uscase în căldura de la tropice şi totuşi încă pulsa, mi se lipise de mînă, aşa că n-am reuşit s-o arunc prea departe. În loc să treacă dincolo de balustradă, se lipi de cavilieră şi rămase prinsă acolo ; n-o mai zăream dar, cînd am deschis uşa ca să cobor sub punte să mă spăl, aruncîndu-mi ochii înapoi, am văzut inima tot acolo unde căzuse şi încă mişcînd.

Cînd m-am întors după aceea încă mai pulsa. Am auzit un pleşcăit peste bord, în dreptul traversului, şi am înţeles că fusese aruncat şi celălalt rechin. Nu m-am dus în cealaltă parte a camerei hărţilor ca s-o întîlnesc pe domnişoara West, şi am rămas hipnotizat de spectacolul acelei inimi care încă mai mişca în zăpuşeala tropicală.

Răcnetele încîntate ale marinarilor mi-au atras atenţia. Toţi se urcaseră pe balustrade sus şi se uitau la ceva în ocean. M-am uitat şi eu în aceeaşi direcţie şi am văzut un lucru uimitor. Rechinul acela lung, care fusese golit de măruntaie, nu murise. Se mişca, încet, plesnea din coadă şi se străduia continuu să se afunde, să scape de la suprafaţa oceanului. Uneori reuşea să se cufunde cincizeci sau o sută de picioare, şi apoi, încercînd să se afunde şi mai mult, ieşea fără să vrea la suprafaţă. De fiecare dată cînd nu reuşea să se afunde, oamenii salutau eşecul cu hohote sălbatice. Dar de ce rîdeau ? Spectacolul acela era sublim, îngrozitor, dar numai de rîs nu. Ce era de rîs la peştele acela nenorocit care se zbătea neputincios la suprafaţa oceanului, dezvăluind în soare faptul că fusese golit de tot ce e esenţial vieţii ?

M-am răsucit să plec, cînd o nouă salvă de urlete mi-a atras atenţia. Apăruse o jumătate de duzină de rechini, rechini mai mici, de numai nouă, zece picioare. Şi-au atacat semenul neputincios. L-au sfîşiat în bucăţi, l-au înfulecat. Am văzut cum ultima bucată din el a dispărut între fălcile lor. Se terminase cu el, fusese dezintegrat, înmormîntat în pîntecele semenilor săi şi intrase de-acum în procesul lor de digestie. Şi, cu toate acestea, acolo, în umbra unei caviliere, inima aceea de necrezut, îngrozitoare, încă mai bătea.

XXIV

Călătoria asta e sortită dezastrului şi morţii. Acum îl cunosc pe domnul Pike şi dacă descoperă vreodată adevărata identitate a domnului Mellaire, va avea loc o crimă. Domnul Mellaire nu e domnul Mellaire. Nu e din Georgia. E din Virginia. Şi-l cheamă Waltham, Sidney Waltham. E din familia Waltham din Virginia, oaia neagră, e adevărat, dar totuşi un Waltham. Sînt convins de treaba asta, aşa cum sînt convins că domnul Pike are să-l ucidă dacă va afla cu cine are de-a face.

Să vă spun cum am descoperit. Treaba s-a petrecut aseară, cu puţin înainte de miezul nopţii, cînd am urcat pe dunetă, ca să iau o gură de aer, aerul pe care-l aduce alizeul de sud-est, în bătaia căruia navigam acum cu vîntul strîns pentru ca să dublăm Capul San Roque. De cart era domnul Pike, şi am mers în sus şi-n jos alături de el, în vreme ce îmi povestea vechi întîmplări din viaţa sa. Adesea făcuse la fel, atunci cînd nu-i făcea silă marea, şi adesea amintise cu mîndrie, da, cu veneraţie chiar, de căpitanul cu care navigase vreme de cinci ani. Îl numea „bătrînul căpitan Somers, cel mai minunat, mai cinstit şi mai nobil om sub conducerea căruia am navigat vreodată, sir".

Azi-noapte discuţia noastră s-a abătut asupra unor subiecte mai întunecate, şi domnul Pike, bătrîn înrăit cum e el, a ţinut o predică asupra răutăţii lumii şi a răutăţii individului care-l omorîse pe căpitanul Somers.

— Era bătrîn, avea peste şaptezeci de ani, continuă domnul Pike. Se zice că era atins chiar de o uşoară paralizie. Şi nu-l văzusem de ani de zile. Ştii, eu cam trebuise s-o şterg de prin apropierea coastei din cauza unor necazuri. Şi bestia aia, al doilea secund, l-a surprins noaptea în pat şi l-a bătut pînă l-a ucis. A fost cumplit. Mi s-a povestit totul. S-a întîmplat în San Francisco, la bordul navei *Jason Harrison*, acum unsprezece ani. Şi ştii ce-au făcut ? L-au lăsat pe criminal în viaţă, cînd ar fi trebuit să atîrne în ştreang. S-a apărat declarîndu-se nebun, nebunie care cică i se trage de cînd îi crăpase ţeasta un bucătar nebun. Şi după ce a făcut şapte ani de puşcărie, guvernatorul l-a graţiat. El nu făcea nici două parale, dar cei din familia lui erau oameni puternici în Virginia. Familia Waltham, bănui că ai auzit de ea, s-a folosit de

toate mijloacele și a exercitat presiuni. Individul se numea Sidney Waltham.

În clipa aceea răsună clopotul de la timonerie, se auzi o singură bătaie, anunțînd că mai erau cincisprezece minute pînă la schimbarea cartului, și sunetul lui fu repetat de omul de veghe de pe teugă. Apăsat de amintiri, domnul Pike încetase să mai bată puntea și se oprise la frontonul pupei. Și soarta parcă înadins făcu în așa fel încît domnul Mellaire să se arate cu un sfert de oră mai devreme decît ar fi trebuit ; urcă scara dunetei și veni lîngă noi, în vreme ce secundul își încheia povestirea.

— Toată treaba nu m-a supărat, continuă domnul Pike, atîta vreme cît era condamnat pe viață și-și executa pedeapsa. Dar cînd i-au dat drumul și l-au lăsat în libertate după numai șapte ani, am jurat să pun mîna pe el. Și am să pun. Nu cred nici în Dumnezeu, nici în dracu', și lumea asta-i nebună și putredă și așa. Dar cred în presimțiri. Și știu bine că am să dau eu de el.

— Și ce-o să faci ? am îngăimat eu.

— Ce-o să fac ? și vocea domnului Pike sună plină de surprindere că nu înțelesesem ce-o să facă. El ce i-a făcut bătrînului căpitan Somers ? Dar în ultimii trei ani s-a dat la fund. N-am reușit să-i aflu nici umbra urmei. Dar e marinar și se întoarce el iar la mare, și într-o zi...

La lumina chibritului cu care al doilea secund își aprindea pipa, am văzut că brațele de gorilă și labele uriașe ale secundului se ridicară încleștate spre cer, iar fața i se zbătea spasmodic. Tot în acea scurtă scăpărare am văzut că mîna cu care cel de-al doilea secund ținea chibritul tremura.

— N-am reușit să văd nici o fotografie de-a lui, continuă domnul Pike. Dar am o idee generală cam cum arată, și mai are el și un semn de neconfundat. Și pe întuneric îl dibuiesc eu după semnul ăsta. Nu-mi rămîne decît să-i pipăi semnul. Odată și odată tot îmi înfig eu degetele în cicatricea aia.

— Și cum spuneați, sir, că-l chema pe căpitanul acela? întrebă domnul Mellaire într-o doară.

— Somers..., bătrînul căpitan Somers, îi răspunse domnul Pike.

Domnul Mellaire repetă cu voce tare numele de mai multe ori și apoi spuse :

— Nu era cumva căpitan pe *Lammermoor*, acum treizeci de ani ?

— Chiar el.

— Am bănuit eu că mi l-am amintit. Stăteam la ancoră cu o navă lîngă el, în Golful Table, la vremea aceea.

— Ah, lume afurisită, lume afurisită, murmură domnul Pike în vreme ce se răsuci și se îndepărtă.

I-am spus noapte bună celui de-al doilea secund și am pornit spre cabină cînd, deodată, el mă strigă cu voce scăzută.

— Domnule Pathurst !

M-am oprit și apoi mi-a spus în grabă, cam fără noimă:

— Nu-i nimic, sir... vă rog să mă scuzați... m-am răzgîndit...

Pe cînd stăteam întins în pat la mine în cabină, am văzut că nu mai eram în stare să citesc nimic. Mintea mi se întorcea mereu la cele petrecute cu puțin înainte pe punte și, în ciuda voinței mele, au început să-mi treacă prin cap cele mai nenorocite speculații. Și apoi s-a arătat și domnul Mellaire. Coborîse prin tambuchiul încăperii celei mari de la pupa și, de acolo, prin coridor, a ajuns pînă la cabina mea. A intrat fără să facă nici un zgomot, călcînd stîngaci în vîrful picioarelor, și-și duse degetul la buze în semn de avertisment. N-a scos o vorbă decît după ce a ajuns lîngă patul meu, și chiar și atunci abia în șoaptă.

— Sir, vă cer iertare. Domnule Pathurst... vă cer iertare. Dar vedeți, sir, tocmai treceam pe aici și, văzînd că nu dormiți... m-am gîndit că n-am să vă deranjez... vedeți, m-am gîndit că v-aș putea ruga să-mi faceți o mică favoare... socotind că n-am să vă deranjez... eu...

Am așteptat să-l aud continuînd și, în pauza care a urmat, în vreme ce el își trecu limba peste buzele uscate, acel ceva pînditor din mintea sa m-a privit prin ochii lui și părea pe punctul de a țîșni afară și a se arunca asupra mea.

— Sir, începu el din nou, de data asta mult mai coerent, doar un lucru mărunt... e nebunie din partea mea, bineînțeles... așa o toană... dar vă aduceți aminte, cam pe la începutul călătoriei, v-am arătat o cicatrice pe care o am la cap... o chestie neînsemnată, sir, cu care m-am ales dintr-o întîmplare nenorocită. E o infirmitate și îmi place mie să nu știe nimeni de ea. Pentru nimic în lume n-aș vrea, sir, ca de exemplu domnișoara West să afle că am

o infirmitate ca asta. Bărbatul e bărbat, sir..., doar știți... și cred că nu i-ați spus nimic de asta. Da ?

— Nu, am răspuns eu. Din întîmplare nu i-am spus nimic.

— Și nici altcuiva ? Să zicem căpitanului West... ? Sau poate domnului Pike ?

— N-am vorbit de treaba asta nimănui, l-am încredințat eu.

Nu și-a putut ascunde ușurarea. Tulburarea se șterse de pe chipul și din purtarea lui, și acel ceva ce stătea la pîndă se trase îndărăt, și mai adînc, în vizuina din mintea sa.

— Domnule Pathurst, aș vrea să-mi faceți o favoare și să nu pomeniți nimănui nimic despre fleacul ăsta. Bănuiesc că la mine (și aici zîmbi, iar vocea îi deveni nespus de mieroasă) e vorba de vanitate, înțelegeți, sînt convins.

Am dat afirmativ din cap și am făcut un gest de nerăbdare cu cartea, ca semn că aș vrea să-mi reiau lectura.

— În privința asta deci pot conta pe dumneavoastră, domnule Pathurst !

Și glasul și purtarea i se schimbaseră în întregime. Era de fapt o poruncă, și puteam vedea colții arătîndu-se amenințători în gura acelui ceva care mi se părea că sălășluiește dincolo de privirea sa.

— Bineînțeles, am răspuns eu rece.

— Vă mulțumesc, sir, vă mulțumesc, spuse el și, fără să mai facă nici un zgomot, ieși în vîrful picioarelor din cameră.

Bineînțeles că n-am mai dormit. Cum aș fi putut ? Și nici somnul nu s-a mai lipit de mine. Gîndurile mi se învălmășeau mereu unele după altele și nu s-au liniștit decît atunci cînd stewardul mi-a adus cafeaua cu puțin înainte de ora cinci, după care am ațipit. Un lucru e cît se poate de limpede. Domnul Pike nici nu visează că ucigașul căpitanului Somers se află la bordul navei *Elsinore*. N-a zărit nici o secundă cicatricea aceea imensă care brăzdează țeasta domnului Mellaire, sau mai bine zis a lui Sidney Waltham. Iar eu unul n-am să-i spun niciodată nici o vorbă domnului Pike. Și acum știu de ce chiar de la început nu mi-a plăcut mutra celui de-al doilea secund. Acum înțeleg și ce-i cu ființa aceea, cealaltă individualitate, care pîndește dinăuntru și se uită prin tăietura ochilor lui. Același lucru l-am simțit și la cei trei gangsteri de la teugă. Ca și cel de-al doilea secund, și ăștia sînt tot pușcăriași. Atmosfera severă, plină de taine, și ordinea de fier a vieții de pușcărie contribuiseră la nașterea celei de-a doua individualități cumplite.

Da, e limpede încă un fapt. La bordul acestei nave care străbate Atlanticul de Sud pentru a forța trecerea Capului Horn în plină iarnă, se află toate elementele necesare unei groaznice tragedii pe mare. Călătorim laolaltă cu niște dinamite umane care s-ar putea să explodeze în orice clipă și să arunce în aer, bucățele, mica noastră lume plutitoare.

XXV

Zilele trec mai departe. Alizeul de sud este destul de violent și, din cînd în cînd, îmi aruncă prin hublourile deschise stropi de apă de mare. Ieri, cabina domnului Pike a fost inundată. E singurul lucru mai deosebit care s-a petrecut de o vreme încoace. Gangsterii conduc mai departe teuga. Larry și Piticul s-au bătut, dar fără urmări prea serioase. În capul lui Mulligan Jacobs, ghearele de fier continuă să ardă. Charles Davis locuiește tot singur în cămăruța aceea din metal, de unde iese numai ca să-și ia porția de mîncare de la bucătărie. Domnișoara West cîntă la pian și din gură, îl doftoricește pe Possum, spală și e mereu ocupată cu lucrul ei de mînă. Domnul Pike pune fonograful tot la două seri o dată, în cursul celui de-al doilea cart scurt. Domnul Mellaire își ascunde cu grijă cicatricea din țeastă. Eu păstrez secretul. Iar căpitanul West, aflat mai departe ca niciodată, stă în curentul făcut de vînt, în lumina blîndă a cabinei.

De-acum sîntem de treizeci și șapte de zile pe mare, timp în care pînă azi n-am zărit nici o altă navă. Iar azi, la un moment dat, de pe punte se vedeau nu mai puțin de șase nave. Abia cînd am zărit aceste nave mi-am dat seama, într-adevăr, cît de pustiu e oceanul acesta.

Domnul Pike mi-a spus că sîntem la mai multe mii de mile de coasta Americii de Sud. Dar parcă nu mai departe decît ieri eram cam la aceeași distanță de Africa. În dimineața asta a nimerit pe punte un fluture mare, catifelat, și acum facem tot felul de presupuneri. Cum de-a putut să parcurgă atîtea mii de mile, tocmai de pe coastele Americii de Sud, zburînd împotriva alizeului ?

Steaua Sudului se vede bine de săptămîni întregi, Steaua Polară a dispărut după curbura pămîntului, iar Carul Mare, în toată strălucirea lui, e foarte jos la orizont. Curînd va dispare și el și o să vedem Norii lui Magellan.

Mi-am adus aminte de bătaia dintre Larry și Pitic. Wada mi-a spus că domnul Pike a privit o vreme încăierarea, pînă s-a enervat de nepriceperea combatanților, iar atunci le-a ars la fiecare cîte o palmă și i-a făcut să termine, spunîndu-le că pînă nu vor fi în stare să prezinte un spectacol mai ca lumea, își asumă numai el dreptul de a bate la bordul navei *Elsinore*.

Nu-mi vine să cred nici acum că are șaizeci și nouă de ani. Și cînd mă uit cît de bine clădit e, la mîinile lui îngrozitoare de vătaf de sclavi, prin minte îmi trece imaginea scenei în care el răzbună uciderea căpitanului Somers.

Viața e foarte crudă. Alături de cele cinci mii de tone de cărbune, *Elsinore* mai cară și mii de șobolani. N-au cum să iasă din închisoarea lor de metal, fiindcă toate gurile de ventilație sînt acoperite cu plase zdravene de sîrmă. În cursul călătoriei precedente, cînd nava transporta orz, șobolanii se înmulțiseră. Acum sînt prizonieri ai cărbunelui și trebuie să treacă la canibalism. Domnul Pike îmi spune că atunci cînd vom ajunge la Seattle, nu vor mai supraviețui decît vreo duzină sau vreo zece, dar aceia vor fi niște șobolani imenși, cei mai fioroși. Uneori cînd trec pe lîngă gura de ventilație care se află lîngă peretele din spate al camerei hărților, aud chițcăitul lor plîngăreț, țipetele lor venind de departe, din maldărul de cărbune.

Alți șobolani, mai norocoși, se află între punți, la prova, unde sînt depozitate toate materialele de rezervă pentru vele. Noaptea ies afară și aleargă pe punte, fură mîncare de la bucătărie și ling roua. Asta îmi amintește că domnul Pike nu se mai uită la Possum. Se pare că, la sugestia lui, Wada a prins cu capcana un șobolan în camera motorului

auxiliar. Wada se jură că era tatăl tuturor șobolanilor și că, măsurîndu-l exact, avea optsprezece inci de la bot pînă la vîrful cozii. Se pare că domnul Pike și Wada, cu ușa închisă, au ațîțat șobolanul împotriva lui Possum și că Possum a fost învins fără drept de apel. Au fost nevoiți să omoare șobolanul, iar Possum, după ce s-a isprăvit toată povestea, a avut o nouă criză.

Domnului Pike îi e silă de lași și are o greață imensă față de Possum. Nu se mai joacă cu terierul, nici nu-i mai vorbește și, ori de cîte ori trece pe lîngă el pe punte, se uită încruntat.

Am citit cartea-pilot privind Atlanticul de Sud și am aflat că acum intrăm în zona cu cele mai minunate apusuri din lume. Și în seara asta am avut chiar o mostră. Eram în cabina mea și-mi cercetam cărțile, cînd domnișoara West mă strigă de la capul scărilor camerei hărților.

— Domnule Pathurst ! Vino repede, hai, vino repede ! Să nu pierzi momentul !

De la zenit pînă la linia orizontului dinspre vest, jumătate de cer era lucire de aur curat, pal. Și în acest cîmp de aur, la orizont, strălucea soarele, un disc de aur și mai bogat. Aurul cerului deveni mai gălbui, apoi se topi sub ochii noștri și începu să bată ușor în roșu. Pe măsură ce roșul devenea tot mai închis, pe deasupra acestui cîmp auriu și a soarelui galben se întinse un fel de ceață. Turner n-a reușit să se facă niciodată vinovat de o orgie de culori într-o ceață de un auriu atît de îndrăzneț.

Deodată, de-a lungul orizontului, închizînd complet cercul cerului și al mării, chiar din ceața aceea, se arătară norii denși ai alizeului și, pe măsură ce prindeau formă tot mai precisă, marginea lor de sus se nuanța în roz, în vreme ce baza lor era de un albăstrui care pulsa. Și afirm asta cu toată tăria. Toate nuanțele acestui spectacol pulsau.

Și ceața se destrămă încet, culorile deveniră mai tari, mai îndrăznețe, turcoazul se abătu spre verde, iar rozul ajunse roșu sîngeriu. Purpuriul și indigoul talazurilor lungi ale mării împrumutară lucirea bronzului, urmare a conflictului de culori de pe cer, iar pe fața oceanului, ca niște șerpi uriași, se tîrau reflecțiile roșietice și verzui ale cerului. Apoi, iute, toată această minunăție se stinse, și deasupra noastră se așternu bezna toropită a tropicelor.

XXVI

Elsinore e cu adevărat o navă a sufletelor, o lume în miniatură. Şi fiind o lume atît de mică, înconjurată de imensitatea oceanului, aşa precum lumea noastră cea mare e înconjurată de infinit, ciudata lor alăturare e uimitoare.

De exemplu, în după-amiaza asta, pe dunetă. Să v-o zugrăvesc mai întîi. Uite-o pe domnişoara West, într-un costum de marinar, plin de prospeţime, de un alb imaculat, deschis la gît, unde sub gulerul larg e înnodată o eşarfă de mătase neagră cu o navă de război pe ea. Avea un păr minunat, frumos pieptănat, doar o idee ciufulit în faţă de vînt. Şi iată-mă-s şi eu, cu nişte pantaloni albi, pantofi albi, cu o cămaşă de mătase, la fel de imaculată şi călcată ca şi bluza ei. Stewardul tocmai îi adusese frumosul servici de ceai domnişoarei West, iar Wada aştepta în apropiere.

Am discutat filozofie, sau, mai bine zis, eu o tot tatonam în direcţia asta, şi de la tratatul lui Spinoza, în care se anticipa modul de gîndire modern, trecînd prin interpretările ultimelor rezultate din fizică ale lui sir Oliver Lodge şi sir William Ramsay, am ajuns, ca de obicei, la De Casseres, pe care îl citam, cînd deodată domnul Pike tună aruncînd nişte ordine oamenilor din cart.

— În această ascensiune spre azurul percepţiei pure, la care ajung numai foarte puţine fiinţe omeneşti, se naşte simţul spectacular, citam eu. Viaţa în acest sens nu mai e bună sau rea. E un joc permanent dintre forţe, fără început şi fără sfîrşit. Iar intelectul, eliberat de povară, se confundă cu voinţa lumii şi se împărtăşeşte din esenţa sa, care nu e esenţă morală, ci una estetică...

În clipa aceea oamenii de cart dădură buzna pe dunetă pentru a manevra braţele de vergă dinspre babord ale contrarîndunicii, rîndunicii şi zburătorului pupa. Marinarii au trecut pe lîngă noi, unii au început să trudească în apropiere, cu ochii lăsaţi în jos. Nici nu s-au uitat la noi, într-atît de străini eram de ei. Şi contrastul dintre noi şi ei mi-a sărit în ochi. Aveau picioarele goale, cu solzi de pitură şi catran pe ele. Pe trupurile lor nespălate erau aruncate nişte ţoale mizere, jegoase, roase, puse alandala. Nici unul n-avea pe el decît două feluri de veşminte : nişte pantaloni grosolani şi o cămaşă ieftină din bumbac.

Stăteam pe nişte scaune confortabile, cu doi servitori în spatele nostru, model de lene elegantă, ne beam în tihnă ceaiul din ceşti delicate şi ne uitam la acei nenorociţi prin truda cărora era posibilă călătoria micii noastre lumi. Nu le adresam nici un cuvînt, nici nu voiam să luăm act de prezenţa lor, în aceeaşi măsură în care nici ei n-ar fi îndrăznit să ne spună o vorbă. Şi domnişoara West se uită la ei cu privirea unei stăpîne de plantaţie care cîntăreşte starea sclavilor.

— Ai văzut cum au mai pus carne pe ei ! îmi spuse ea în vreme ce marinarii făceau ultimele ochiuri de parîmă pe caviliere şi se îndepărtau iarăşi spre prova. E rezultatul vieţii organizate, al vremii bune, al muncii serioase, în aer liber, cu mîncare suficientă şi fără whisky. O să-şi păstreze condiţia asta fizică pînă o să ajungă în largul Capului Horn. Şi atunci să-i vezi cum se jigăresc de la o zi la alta. Trecerea Capului Horn în vreme de iarnă e o încercare nemiloasă pentru oameni. Dar, după aceea, cînd ajungem din nou în zona cu vreme frumoasă a Pacificului, o să-i vezi cum se întremează iar de la o zi la alta. Şi cînd o să acostăm la Seattle, o să fie într-o formă straşnică. Numai că atunci o să coboare pe uscat, o să-şi bea toţi banii în numai cîteva zile, şi o să se îmbarce pe alte nave în exact aceeaşi stare nenorocită în care erau cînd au pornit cu noi de la Baltimore.

Şi chiar atunci căpitanul West ieşi din camera hărţilor, se preumblă în sus şi în jos doar o singură dată şi, după ce ne adresă un zîmbet şi o vorbă şi aruncă o privire căreia nu-i scăpa nimic asupra navei, aliurei velelor, vîntului şi cerului, cumpănind şi vremea probabilă, se duse înapoi în camera hărţilor, ca un samurai ce era.

Mi-am terminat de băut ceaiul care avea o aromă şi un gust minunat, servitorii au luat tot tacîmul acela fin, iar eu am citat mai departe din De Casseres.

XXVII

Am ajuns acum la sud de Rio şi navigăm mai departe spre sud. Am depăşit latitudinea alizeelor şi vîntul a devenit capricios. Vijelii, uneori însoţite de ploaie, chinuie nava. Acum s-ar putea să ne legănăm scîrbiţi într-un calm

plat și, în ceasul următor, putem goni cu paisprezece noduri despicînd valurile, fiind nevoiți să reducem velele cît de repede pot oamenii să le strîngă și să coboare vergile. O noapte de calm, cînd somnul e aproape imposibil în aerul înăbușitor, sufocant, poate fi urmată de o zi cu soare strălucitor și cu niște valuri uleioase dinspre sud, care vestesc furtuni mari în zona oceanului spre care navigăm. Iar în cîte o zi cu un cer acoperit, *Elsinore* se zbate și se saltă cu contrarîndunicile și rîndunicile strînse, mînat de suflarea vîntului și izbit de valuri scurte și schimbătoare.

Și pentru oamenii echipajului toate astea înseamnă trudă, nu glumă. Dacă ar fi să ne luăm după domnul Pike, oamenii nu prea sînt la înălțime, deși de-acum cunosc care sînt parîmele de manevră. Urlă și bombăne, pufnește și mîrîie cînd îi vede făcînd cîte ceva. Astăzi, pe la unsprezece dimineața, s-a stîrnit un vînt atît de violent, care continuă în rafale și mai puternice, încît domnul Pike ordonă strîngerea velei mari. Marea velă în cruce fusese strînsă mai înainte. Dar oamenii cartului nu se arătau în stare să lege vela cea mare și după o serie de zadarnice hei-rupuri, și după zadarnice manevre de parîme, a fost chemat și cartul liber să-i ajute.

— Ah, Dumnezeule, mîrîi domnul Pike. Două carturi pentru o cîrpă ca aia, cînd jumătate de cart ca lumea ar fi putut să strîngă vela ! Și uită-te la nostromii ăștia care nu-s decît niște încurcă lume !

Sărmanul Nancy ! Arăta a fi cea mai tristă, mai bolnavă și mai nenorocită creatură din cîte văzusem. Era atît de amărît, atît de mizerabil și neajutorat ! Iar Sundry Buyers era la fel de neputincios. Pe fața sa se citea o expresie chinuită, disperată, și mereu își apăsa pîntecele și rătăcea fără rost, căutînd ceva de făcut fără să reușească vreodată să găsească. Se învîrtea fără spor. Stătea uneori în picioare și se uita țintă la cîte o parîmă preț de un minut, urmărind-o cum dispărea sus în arboradă, prin păienjenișul de parîme, straiuri și manevre, cu toată hotărîrea omului care încerca să rezolve o problemă dificilă. Apoi, apăsîndu-și pîntecele cu mîna, mergea alandala vreo cîțiva pași și își alegea altă parîmă pe care o studia.

— Ah, Doamne, ah, Doamne ! se plîngea domnul Pike. Cum poate cineva stăpîni nava cu astfel de nostromi și echipaj ? Și totuși, dacă eram eu căpitan pe nava asta, le

rătam eu. Le arătam eu ce înseamnă a conduce, chiar dacă asta ar fi însemnat să pierd cîțiva oameni. Și cînd o să se jigărească pe la Capul Horn ce-o să ne facem atunci ? Tot timpul va fi nevoie de amîndouă carturile, ceea ce o să-i dărîme cu atît mai repede.

Era limpede că traversarea pe la Capul Horn, la vreme de iarnă, era exact așa cum își putea închipui unul care-i robă de carte după ce-a citit relatările navigatorilor. Oamenii de fier cum sînt cei doi secunzi păstrează mult respect Capului Țeapăn, cum numesc ei cea mai sudică proeminență a continentului american. Și dacă e vorba de cei doi secunzi, oameni de fier și cu glasuri neîndurătoare cum sînt, e foarte hazliu să-i auzi pe amîndoi în momente dificile cum blestemă și spun „Ah, Doamne, ah, Doamne."

În perioadele de acalmie mă distrez foarte mult cu pușca cea mică. De-acum am consumat vreo cinci mii de cartușe și am ajuns să mă socotesc expert. Indiferent care o fi talentul acela al țintașului, sînt sigur că eu îl am. Cînd am să mă întorc, am să trec la exerciții de tras la țintă. E un sport frumos, care cere pricepere.

Possum nu se teme numai de vele și de șobolani, ci și de trosnetul puștii, și la prima împușcătură o întinde schelălăind sub punte. Sila pe care o încearcă domnul Pike pentru bietul cățel e caraghioasă. Chiar mi-a spus că, dacă ar fi fost cățelul lui, l-ar fi aruncat peste bord și l-ar fi folosit drept țintă. Cu toate astea, cățelul e un pungaș mițuț și plin de afecțiune, ce te unge la inimă și care și-a făcut loc în sufletul meu atît de adînc încît îmi pare bine că domnișoara West n-a primit cînd i l-am oferit.

Se străduie și acum să doarmă cu mine, deasupra așternutului, obicei care l-a scandalizat pe secund.

— Bănuiesc că după treaba asta o să-ți ceară și periuța de dinți, mormăise domnul Pike.

Dar cățelului îi place tovărășia mea și nu-i niciodată mai fericit decît cînd e în pat cu mine. Și, cu toate astea, patul nu e chiar un rai, fiindcă Possum e tare înspăimîntat cînd sîntem în partea din vînt și valurile se izbesc și se sparg de iublouri. Atunci nenorocitul ăla mic, cu fiecare fir de păr zburlit pe el de frică, se ghemuiește și mîrîie amenințător și aproape în același timp schelălăie implorator la monstrul furtunii care bîntuie afară.

— Tata cunoaște marea, mi-a spus azi după-amiază domnișoara West. O înțelege și o iubește.

— Sau s-ar putea să fie obișnuința, am îndrăznit să spun.

A scuturat din cap în semn că nu era asta.

— O știe cu adevărat și o iubește. De asta s-a înto la ea. Toți moșii și strămoșii lui au fost oameni ai mări Bunicul lui, Anthony West, a făcut patruzeci și șase d călătorii între 1801 și 1847. Iar tatăl lui, Robert, era căp tan de navă pe coasta de nord-vest înainte de anii goan după aur, și a ajuns să comande unul dintre cele mai r pide clipere după descoperirea aurului. Elijah, străbuni tatei, a fost corsar în vremea revoluției. Comanda bric înarmat *Noua Apărare*. Și chiar înainte de el, tatălui l Elijah și tatăl tatălui lui Elijah au fost comandanți și pr prietari de nave comerciale de cursă lungă. Anthony We a comandat în 1813 și 1814 nava *David Bruce* care av autorizație de navă corsar. Era coproprietar alături de Gr *cie and Sons* și alții. Era o goeletă de două sute de tone, co struită chiar la Maine. Avea un tun de optsprezece livr două tunuri de zece livre și zece de șase livre și naviga o nălucă. A spart blocada din largul portului Newport s-a îndreptat spre Canalul Englez și Golful Biscaya. Și șt că cu totul n-a costat decît douăsprezece mii de dolari, a luat mai bine de trei sute de mii de dolari pradă de l englezi ? Un frate de-al lui era Wasp. Așa că vezi, ave marea în sînge. E maica noastră. Și atît cît am putut n descoperi, toți strămoșii au fost sortiți mării.

Rîse și continuă.

— În familia noastră au fost și pirați și negustori d sclavi, tot felul de pungași care au bătut mările. Bătrîn Ezra West, nici eu nu mai știu cît de multă vreme a trec de atunci, a fost executat pentru piraterie și cadavrul l a fost agățat în lanțuri la Plymouth. Marea e viața tat Și el știe ce e aceea navă, așa cum cunoști dumneata u cal sau un cîine. Fiecare navă pe care a comandat-o a av pentru el o personalitate distinctă. L-am urmărit în m mente de tensiune și l-am văzut cum știe să gîndeasc Dar au fost momente cînd l-am văzut că nu gîndește, simte și știe totul fără să aibă nevoie să se gîndească. Ză e un artist în toate care aparțin mării și navelor. Nu șt să fie un alt cuvînt mai nimerit pentru asta.

— Porți multă dragoste și respect tatălui dumita

— E cel mai minunat om pe care l-am cunoscut, îmi ăspunse ea. Să nu uiți că nu l-ai văzut atunci cînd era la pogeu. De cînd a murit mama, nu mai e același om.

Se întrerupse o vreme, apoi încheie deodată :

— Nu-l cunoști. Nu-l cunoști deloc.

XXVIII

— Cred că o să avem parte de un apus minunat, ne-a pus căpitanul West aseară.

Eu și domnișoara West am lăsat baltă jocul de cărți și e-am grăbit să ieșim pe punte. Încă nu începuse apusul, lar totul era pregătit. Ne uitam și am văzut cum cerul își dună cele trebuitoare, aranjîndu-și norii cenușii în șiruri ungi, pe suprafețe întinse, lărgindu-și paleta încet, spre onuri strălucitoare și izbucniri bruște de culoare.

— E Poarta de Aur, strigă domnișoara West, arătînd pre apus. Uite, chiar acolo, acum sîntem în port. Uită-te pre sud. Spune dacă nu e exact cerul de la San Fran-isco ! Colo-i Call Building, iar colo, departe, mai jos, erry Tower, și dincolo, cu siguranță, Fairmont !

Rătăcea cu privirea prin deschiderea aceea din masele e nori și bătu din palme.

— E un apus într-un apus ! Uite ! Farallones ! Plutind mijlocul unui amurg în miniatură, dominat de oranj și oșu. Nu-i așa că e exact ca la San Francisco, Poarta de ur, Farallones ? îl întrebă ea pe domnul Pike care stă-a aproape, rezemat de balustrada dunetei, și-și împărțea tenția — privind mohorît — între puntea principală unde ancy tăndălea de colo-colo și Possum, care se afla pe unetă, ghemuit de groază de fiecare dată cînd vela în uce fîlfîia fără vînt deasupra capului lui.

Secundul își întoarse capul și onoră priveliștea cerului u o privire solemnă.

— Nu știu, mormăi el. S-ar putea să pară ca Faral-ones, dar mie mi se pare că e o navă de linie venind drept rin Poartă, cu un os în bot și înaintînd cu douăzeci de oduri.

Cu siguranță că așa era. Plutitorii Farallones se trans-ormară într-o imensă navă de război. Apoi veni și bătălia

culorilor, tonul dominant fiind verdele. Era verde, verd verde, albastrul-verzui al primăverii, galbenul-verzui verdele veșted, și ruginiul verzui al toamnei. Mai erau oranj-verzui și verde-auriu și arămiu-verzui. Și tot ace verde era de o bogăție de nespus, și cu toate astea, chia în timp ce priveam, această bogăție de verde începu să s piardă, coborînd din norii cenușii în marea care împrumută culoarea auriu-trandafirie a aramei lustruite, î vreme ce văile dintre șirurile de valuri mătăsoase, lin aveau cel mai eteric verde deschis.

Norii cenușii deveniră o lungă fîșie joasă de un roș rubiniu, roșu granat, așa cum se vede cînd ții în lumin un pahar cu vin greu de Burgundia. Roșul acesta ave atîta adîncime ! Iar sub nori, despărțit de culoarea dominantă printr-o linie de fum alb-gri, sau linia mării, s vedea o altă fîșie mai subțire de culoarea vinului ce bat spre bronz.

— Ah, vino la pupa ! Uite ! Uite ! îmi strigă domnișoara West.

— Ce rost are ? am răspuns eu. În partea asta e la fe de frumos.

Veni ea lîngă mine și, în vreme ce se apropia, pe chipu domnul Pike am văzut un zîmbet acru. Cerul spre răsări oferea o priveliște la fel de minunată. Porțiunea aceea d cer era ca o scoică de un albastru curat și delicat, mai deschis în partea de sus, care se schimba continuu, trecîn prin toată armonia aceea de nuanțe, pierzîndu-se spre u roz pal, dar totuși cald, și totul era tremurător, palpita ceața aceea albastră topindu-se în trandafiriu. Reflecția î ape a acelei scoici pline de culoare transformă marea într-o apă mătăsoasă, de un albastru veșnic schimbător, u verde amintind apele Nilului și roșu somon. Erau catife late, o minunată mătase care îmbrăca apele ce unduia domol, vălureau. Iar luna palidă arăta exact ca o perl umedă, strălucind prin ceața plină de culoare din ace scoică de cer.

În partea de sud, apusul împrăștia cu totul alte nuanțe și s-ar fi putut spune că era un amurg minunat în tonu de oranj și roșu cu niște nori cenușii, plutind jos, la orizont, cu toată marginea de jos înmuiată în culoare.

— Eh, mormăi domnul Pike morocănos, în vreme c noi nu mai scoteam decît exclamații, încîntați de nou

descoperire. Uitați-vă ce face apusul aici, spre nord. Acum nu arată prea rău. Vă las să vă uitați singuri.

Și, într-adevăr, nu era rău deloc. Regiunea de nord era un larg evantai de culori și norii striau tot cerul, de la zenit la orizont, cu dungi trandafirii. Totul era uimitor. Patru amurguri în același timp pe cer. Fiecare cvadrant de cer strălucea, ardea și pulsa etalînd un amurg al său propriu.

Și pe măsură ce culorile mureau în acel prelung amurg, luna, încă învăluită în ceață, plîngea cu lacrimi strălucitoare de argint în liliachiul adînc al mării. Și apoi veni și tăcerea nopții și întunericului, și cu toții ne-am revenit din reverie, ne-am întors la noi înșine, pătrunși de frumusețe, sprijinindu-ne unii pe alții, așa cum ne sprijiniserăm mai înainte de balustradă, unii lîngă alții.

Nu mă satur niciodată să-l urmăresc pe căpitanul West. Într-un fel, seamănă cu unele dintre portretele lui Washington. E un aristocrat uscățiv, de vreo șase picioare, și are un fel de a se mișca plin de noblețe, fără grabă, și cu grație. E aproape un tip ascetic. După cum arată și după cum se poartă, e prototipul perfect al vechiului gentleman din Noua Anglie.

Are aceiași ochi cenușii ca și fiica lui, deși ai lui sînt mai degrabă blînzi decît calzi. Și ochii lui au și același fel de a zîmbi. Are un ten mai măsliniu decît al ei, iar sprîncenele și genele sînt mai blonde. Dar pare că trăiește departe de pasiune sau chiar de simplul entuziasm. Domnișoara West e foarte hotărîtă, ca și tatăl ei, dar are ceva mai multă căldură în fermitatea ei.

Căpitanul stăpînește în mod desăvîrșit arta de a nu face nimic. Nu citește niciodată nimic, și totuși nu se plictisește. Adesea l-am văzut stînd pe scaunul de pe punte studiindu-și unghiile perfecte, și pot să jur că nici pe acelea nu le vedea. Domnișoara West spunea că tatălui ei îi place marea. Iar eu mă întreb de o mie de ori : Cum ? Nu arată în nici un fel ca marea să-l intereseze la vreun moment dat. Cu toate astea, ne-a atras atenția asupra acelui minunat amurg pe care l-am zugrăvit mai înainte, dar el n-a rămas pe punte ca să se bucure de el. S-a dus în cabină, s-a așezat în fotoliul de piele, nu citea, nu moțăia, ci doar se uita țintă înaintea lui, în gol.

Trec şi zilele, trec şi anotimpurile. Părăsisem Baltim la sfîrşitul iernii, am intrat în primăvară, am trecut p vară, şi acum sîntem în toamnă, şi ne grăbim spre s către iarna de la Capul Horn. Şi după ce vom dubla Ca şi vom lua-o spre nord, o să trecem prin primăvară şi va o vară lungă, urmînd soarele spre nord în mişcarea sa declinaţie şi vom ajunge la Seattle tot în vreme de va Şi toate aceste anotimpuri s-au perindat şi se vor mai p rinda în numai cinci luni de zile.

Pantalonii albi au dispărut, şi la latitudinea sudică treizeci şi cinci de grade purtăm veşminte călduroase, în zona temperată. Am băgat de seamă că Wada mi-a d lenjerie mai groasă şi pijamale mai groase, iar Possu noaptea, nu se mai mulţumeşte să stea în vîrful patului se strecoară sub aşternut.

Acum sîntem în largul La Platei, regiune cunoscu pentru furtunile sale, iar domnul Pike se uită mereu zărească vreun pampero. Căpitanul West nu pare să îngrijorat de nimic. Dar am băgat de seamă că şi el îşi p trece mai mult timp pe punte atunci cînd cerul şi ba metrul se arată ameninţătoare.

Ieri am avut o mică mostră de ce înseamnă vremea largul La Platei, iar astăzi am asistat la un cumplit fia al aceleiaşi vremi. Mostra a venit aseară, între amurg lăsarea întunericului. Practic, nu mai era nici urmă vînt şi *Elsinore* îşi păstra drumul doar folosind timona, perioadele de curenţi intermitenţi dinspre nord, şi se b lăcea exasperant în valuri imense, sticloase, care vene spre noi ca un ecou al unei furtuni de pe undeva prin su

În faţa noastră se înălţă cu iuţeală, ca prin farmec masă de un negru albăstrui, densă. Bănuiesc că era o fo maţie de nori, dar nu semăna cu norii. Era doar un de beznă care se ridica tot mai sus şi mai sus, pînă cî ajunse deasupra noastră, ca să se întindă şi în dreapta în stînga, întunecînd jumătate de mare.

Şi totuşi în vele nu se simţea decît cîte o pală de vî dinspre nord. Şi cu toate astea, în vreme ce *Elsinore* bălăcea în valurile acelea imense, regulate, şi velele fă vînt atîrnau mai departe moale, detunînd uneori, noi n îndreptam încet spre acea beznă rău prevestitoare. În e unde se vedea limpede că sînt nori de furtună, luce

fulgere, iar bezna de dinaintea noastră era învîrstată de zig-zagul descărcărilor electrice.

Ultima pală de vînt ne-a părăsit şi, în tăcerea care s-a lăsat între tunetele furtunii ce se apropia, se auzeau glasurile oamenilor urcaţi sus la vele, de parcă ar fi fost lîngă noi. Era limpede că erau şi ei impresionaţi de ceea ce se pregătea, mai ales după tragerea de inimă cu care munceau. Trudeau din plin ambele carturi, sub comanda celor doi secunzi, iar căpitanul West bătea duneta în stilul său indiferent, şi nu dădea nici un ordin, decît cînd venea domnul Pike pe dunetă şi se sfătuia cu el, dar şi atunci pe un ton de banală discuţie.

Domnişoara West, care părăsise scena cu cinci minute mai înainte, se reîntoarse îmbrăcată, ca un adevărat marinar, într-o manta impermeabilă, pălărie de vreme proastă, şi cu nişte cizme marinăreşti, lungi în picioare. Îmi spuse pe un ton aproape imperativ să fac acelaşi lucru. Dar nu m-am putut hotărî să părăsesc puntea de frică să nu pierd ceva din acel spectacol, aşa că am făcut un compromis şi l-am trimis pe Wada să-mi aducă veşmintele de vreme rea.

Şi atunci s-a arătat şi vîntul, s-a aruncat din beznă deodată, însoţit de un fulger şi de cel mai drăcesc tunet. Şi odată cu ploaia şi fulgerul, veni şi bezna peste noi. O beznă palpabilă. Veni peste noi mînată de vîntul care urla şi era cît se poate de materială. Şi bezna şi vîntul s-au repezit asupra noastră. Nu se poate zugrăvi altfel acest moment decît spunînd, ca în vechime, că era o beznă chioară de să-ţi scoţi ochii cu degetele.

— Nu-i aşa că-i minunat ! strigă domnişoara West la urechea mea, de foarte aproape, în timp ce ne ţineam agăţaţi de balustrada de la pupa dunetei.

— Minunat, am strigat la rîndul meu, cu buzele aproape lipite de urechea ei, încît părul mi-a gîdilat obrazul.

Şi nu ştiu cum s-a făcut, probabil că a fost un gest spontan din partea amîndorura, dar, în bezna aceea urlătoare bîntuită de vînt, mîinile noastre s-au întins una spre alta şi palmele s-au încleştat şi s-au apucat, aşa îngemănate, de balustradă.

— Ce se întîmplă ? am strigat eu la urechea ei.

— Am pierdut cîrma, veni răspunsul ei. Cred că s-au mascat velele ! Avem cîrma banda, dar nu poate guverna.

Se auzi atunci vocea de arhanghel a samuraiului.

— Ai cîrma banda ? se adresă vocea aceea dominîn furtuna către omul de la timonă.

— Cîrma banda, sir, răspunse timonierul, cu glas n sigur, răgușit de încordare, înăbușit.

Și veniră și fulgerele, înaintea noastră, înapoia noa tră, în ambele borduri, scăldîndu-ne uneori minute în ș în lumină. Și în tot acest timp am fost asurziți de neîn cetatele tunete. Era o priveliște ciudată acolo sus, cata gele întunecate de pe care velele fuseseră strînse arăta ca un schelet, iar mai jos, marinarii, ca niște gîngăn uriașe, se țineau cu disperare de ce puteau, în vreme ce- treceau parîmele de înfășurare a velelor și se chinuiau s le prindă ; sub ei, cîteva vele întinse, împinse de vî înapoi, lipite de catarge, lucind albe, răutăcios, rău pr vestitor, sub lumina nemiloasă a fulgerelor ; iar și m jos, puntea și pasarela, rufurile de pe *Elsinore* și un ta meș-balmeș de parîme zburînd în toate părțile, și niș ghemuri de ființe omenești care se clătinau, trăgeau și m nuiau parîmele.

Era un moment măreț, era momentul în care căpitanu trebuia să-și arate puterea, cînd întreaga navă fusese lua pe neașteptate, cu toată încărcătura ei, cu infinitatea acee de structuri, și catarge care se ridicau în înalturi la dou sute de picioare deasupra capetelor noastre. Dar căpitanu era la post, în rafalele acelea de lumină, la fel de zvel indiferent, netulburat, și era nevoit ca, împreună cu c doi ofițeri ai lui, dintre care unul era un criminal, să- transmită și să-și impună voința în fața unei adunătu de nevolnici fără valoare care să se supună acestei voin și să manevreze parîmele și numai prin forța lor fizică s stăpînească lumea noastră plutitoare silită să înfrunte fu- ria elementelor.

Ce s-a mai întîmplat apoi, ce-au făcut nu știu, îm amintesc doar atît că din cînd în cînd auzeam vocea sa- muraiului, fiindcă veni bezna și o ploaie în rafale orizon- tale. Îmi umplea gura de apă, îmi apăsa plămînii, de parc aș fi căzut peste bord. Părea că vine de sus și de jos, fă- cîndu-și loc pe sub pălăria impermeabilă, prin mantau de vreme rea, pe sub gulerul încheiat strîns, ca și în ciz- mele marinărești. Eram năucit, amețit de toată avalanș aceea de fulgere, vînt, beznă și apă.

Nu știu cum s-a întîmplat, dar domnișoara West și cu mine ne-am făcut amîndoi ghem, agățați de balustradă și unul de celălalt, sub tenda de protecție care bubuia deasupra noastră. Îmi petrecusem o mînă pe după fată și mă prinsesem de balustradă, iar ea stătea cu umărul vîrît în mine, și se ținea cu o mînă de gulerul mantalei mele.

Un ceas mai tîrziu, ne croiam drum pe dunetă, spre camera hărților, sprijinindu-ne unul de celălalt ca să ne menținem în picioare, în timp ce *Elsinore* se prăbușea și sălta printre talazuri și era aplecată puternic pe-o parte de furtuna ce se opintea în cele cîteva pînze ridicate. Vîntul, care se oprise în timp ce potopise ploaia, se stîrnise din nou în rafale, ajungînd la tăria furtunii. Dar nava aceea vitează răzbi prin toate. Pericolul trecu, nava supraviețui, supraviețuiam și noi și ne uitam unul la celălalt cu ochi luminoși, iar pe fețele noastre șiroia apa, și ne-a pufnit rîsul cînd am ajuns în dreptul luminii de la camera hărților.

— Cine te poate învinui că iubești marea ? exclamă domnișoara West exaltată, în timp ce-și storcea apa din cozile ce se desfăcuseră în timpul furtunii. Și pe oamenii mării ! L-ai văzut pe tatăl meu...

— E un rege ! am zis eu.

— E un rege, repetă ea.

Iar *Elsinore* se ridică pe un talaz și se lăsă pe o parte, încît am fost aruncați de perete de ne-am pierdut suflarea.

Cînd am ajuns la piciorul scării i-am spus noapte bună și, trecînd prin fața cabinei, am aruncat o privire înăuntru. Căpitanul West era înăuntru, deși eu credeam că se mai afla încă pe punte. Își scosese veșmintele de vreme rea, iar în picioare avea papuci și nu cizme. Stătea tolănit în fotoliul lui uriaș din piele, cu ochii larg deschiși și, prin rotocoalele de fum ale trabucului, se perindau pe dinainte-i viziuni proiectate pe peretele cabinei care se clătina cumplit.

În dimineața asta, pe la ora unsprezece, La Plata ne-a lăsat baltă. Cu o noapte înainte avusesem parte de un adevărat pampero, deși unul destul de blînd. Astăzi ni s-a promis unul mai amarnic și, în cele din urmă, și-a rîs de noi ca un adevărat clovn. În timpul nopții, vîntul a slăbit atît de mult încît pe la ora nouă dimineața am întins toate velele zburător. Pe la zece ne legănam într-un calm plat.

Pe la ora unsprezece am văzut că situaţia începea să se arate ameninţătoare dinspre sud.

Cerul se acoperi în întregime de nori. Merele catargelor păreau că zgîrie norii din înalturi la zenit. Orizontul se îngustă în jurul nostru pînă ce păru a fi la numai jumătate de milă depărtare. *Elsinore* era prinsă într-un univers minuscul de ceaţă şi talazuri. Cerul şi orizontul se apropiară atît de mult, încît părea că nava era pe punctul de a fi înghiţită cu totul, prăvălindu-se în adîncuri, zburînd în înalturi.

Atunci, din crucea boltei pînă la orizont, cerul plesni sub lovitura unui trăsnet, şi atmosfera umedă deveni de un verde îngrozitor. Ploaia, care se pornise încet, în acel calm plat, deveni potop. Se făcu tot mai întuneric, tot mai beznă, o beznă verde, chiar şi în cabină, deşi era abia amiază, şi Wada şi stewardul aprinseră luminile. Fulgerul izbucni tot mai aproape, pînă ce nava fu încolţită. Acea beznă verzuie părea că tremură de atîtea flăcări, prin care răzbăteau fulgere şi mai puternice. Şi aceste fulgere deveniră şi mai violente pe măsură ce ploaia se mai potolea, încît ajunsesem centrul unui maelstrom electric şi nu se mai putea face legătura dintre un tunet şi un anume fulger. În jurul nostru, atmosfera gemea de o continuă detunătură şi de o lumină neîntreruptă. Totul se rupea, totul se sfîşia. În fiecare clipă ne aşteptam ca *Elsinore* să fie trăsnită. Niciodată în viaţă n-am mai văzut fulgere în asemenea tonalităţi. Deşi de la o clipă la alta eram năuciţi de imensele străfulgerări, totdeauna mai dăinuia o undă tremurătoare, mai slabă, de lumină, uneori de un albastru moale, alteori de un purpuriu deschis, care vibra, topindu-se într-o sută de nuanţe de culoarea levănţicăi.

Şi nici urmă de vînt. Vîntul nu se arăta. Şi nu se întîmplă nimic. *Elsinore*, cu catargele pustii, avînd numai velele de jos ridicate, cu brigantina şi vela în cruce strînse, era pregătită pentru orice. Velele gabier atîrnau moi de vergi, grele de apă, fluturînd ude ori de cîte ori se legăna nava. Masa de nori se mai subţie, lumina deveni tot mai strălucitoare, bezna aceea verzuie se transformă într-un amurg cenuşiu, fulgerele încetară, tunetele se depărtară, şi totuşi nu se simţea nici urmă de vînt. În jumătate de ceas, soarele strălucea, se mai auzea din cînd în cînd cîte un tunet la orizont şi *Elsinore* rămase să se legene mai departe în aerul nemişcat.

— Sir, niciodată nu ştii ce se poate întîmpla, mormăi domnul Pike către mine. Acum treizeci de ani, chiar aici, în largul La Platei, am rămas fără catarge într-o avalanşă de vînt care a venit peste noi exact ca şi acum.

Era tocmai schimbarea carturilor, şi lîngă mine apăru domnul Mellaire care venise să-l schimbe pe secund.

— Una dintre cele mai afurisite ape din lume, întări el. Acum optsprezece ani, La Plata mi-a arătat mie ce poate, ne-am pierdut jumătate din catarge, douăzeci de ceasuri am stat cu nava aplecată într-un bord, încărcătura s-a deplasat şi nava s-a scufundat. Am petrecut două zile într-o barcă de salvare, înainte să ne culeagă altă navă. Dar n-a mai fost văzută nici una din celelalte bărci.

— *Elsinore* s-a comportat bine azi-noapte, am spus eu încîntat.

— Ah, la dracu', asta n-a fost nimic, mîrîi domnul Pike. Aşteaptă să vezi ce înseamnă un pampero adevărat. Zona asta e tare afurisită şi eu unul am să fiu fericit cînd o să trecem de ea. Prefer o duzină de furtuni la Capul Horn decît una singură aici. Dumneata ce părere ai, domnule Mellaire ?

— Şi eu la fel, sir, răspunse el. Furtunile alea din sud-vest sînt o treabă cinstită. Ştii la ce să te aştepţi. Dar aici nu poţi ghici niciodată ce se întîmplă. Cei mai grozavi căpitani o pot încurca în largul La Platei.

— *„Aşa cum am aflat eu bine*
Fără îndoială vine..."

Domnul Pike fredona din *Celeste* de Newcomb, în vreme ce cobora scara.

XXIX

In largul acestei coaste a Argentinei, apusurile devin mai spectaculoase, mai bizare. Aseară am avut parte de nori de mare altitudine, poleiţi în alb şi auriu, aruncaţi la întîmplare, generos, în jumătatea de vest a cerului, în vreme ce, înspre răsărit, era zugrăvit un doilea amurg, reflecţie, probabil, a celui dintîi. Cerul spre răsărit era o masă de nori palizi ce răsfrîngeau asupra mării de un albastru cenuşiu dungi molcome de albastru şi alb.

Și cu o seară înainte am fost martorii unui magnific incendiu, ca pe vremea revoltei din Arizona. Șiruri de nori clădite peste șiruri de nori, imense, înalte, pînă cînd ni s-a părut că ne uităm la Marele Canion, numai că de miliarde de ori mai imens, mai pierdut în înalturi decît cel din Colorado. Norii luaseră aliura rocilor stratificate, și toate spațiile dintre ele erau umplute cu un albastru de opal și cu nuanțe purpurii.

Instrucțiunile de navigație spun că aceste admirabile apusuri se datoresc prafului ridicat în aer la mare înălțime de către vînturile care bîntuie pampa Argentinei.

Și ce apus în seara asta — scriu aceste rînduri la miezul nopții, stînd în capul oaselor în pat, înconjurat de perne, în vreme ce *Elsinore* se bălăngăne într-un calm plat și o hulă foarte puternică venind din regiunea Capului Horn, unde, se pare, bîntuie mereu furtunile. Ziceam de apusul din seara asta. Ar fi putut fi zugrăvit de Turner. Parcă pictorul s-ar fi îndepărtat de lucrare și ar fi aruncat pensule întregi de vopsea cenușie pe o pînză verde. Iar pe acest fundal al cerului se învîrtejeau și se striveau mase de nori.

Dar ce fundal! O orgie de verde. Nu lipsea nici o nuanță de verde printre interstiții, mari sau mici, printre norii lăptoși, brînziți; verde ca Nilul, sus de tot, apoi în ordine, fiecare cu o mie de tonuri, verde-albăstrui, verde-cenușiu și un minunat verde-oliv, care își pierdea strălucirea într-un verde-bronz bogat.

În timpul acestui spectacol, restul cerului strălucea de dungi late, trandafirii, albastre, verde pal și galben. Ceva mai tîrziu, cînd soarele dispăruse aproape la orizont, pe fundalul acelor nori ca laptele închegat începu să mocnească o masă de un roșu ca vinul, care se stinse spre un roșu de bronz și pătă tot acel verde din jur cu o ceață sîngerie. Chiar și norii se aprinseră într-un trandafiriu de toate nuanțele, în vreme ce, spre zenit, se desfășură un evantai de flamuri de un roz pal. Iar acestea se transformară într-un roz de flacără ce flutură arzînd îndelung în amurgul care murea încet.

Și în vreme ce toate aceste minunății și frumuseți ale lumii dăinuie arzînd încă în mintea mea de ceasuri întregi, aud deasupra capului meu urletele domnului Pike, tropăit și tîrșîit de picioare, pe cînd oamenii aleargă de la o parîmă de manevră la alta și le mînuiesc. Se pare că se cam strică vremea și, după felul în care se reduc pînzele, furtuna nu poate fi prea departe.

Și cu toate acestea, la revărsatul zorilor, azi-dimineață, ne legănam încă în același calm plat și aceeași hulă care-ți face rău. Domnișoara West îmi spune că barometrul a coborît, dar că semnele acestea de avertisment țin de prea multă vreme pentru ca să se mai întîmple ceva în regiunea La Platei. Aici furtunile, aceste pampero, vin pe neașteptate și cu toate că *Elsinore*, stînd cu catargele goale pînă sus, la velele contragabier, e pregătită pentru orice eventualitate, s-ar putea foarte bine ca, într-un ceas, velele să încarce din nou catargele.

Domnul Pike s-a păcălit atît de tare încît chiar ridicase velele zburător, iar de la rîndunici fuseseră desfăcute baierile de înfășurare, cînd tocmai se arătă pe punte samuraiul, se plimbă în sus și-n jos, fără să manifeste prea mult interes, vreme de vreo cinci minute și apoi îi spuse ceva în trecere domnului Pike. Domnului Pike nu i-a plăcut ce-a auzit. Mie, un ageamiu, mi s-a părut că el nu prea e de acord cu căpitanul. Cu toate acestea, își dădu drumul glasului și urlă către oamenii urcați sus pe velele zburător să le strîngă la loc. Apoi urmă manevra contrașcotelor, a sacheților și coborîrea vergilor în timp ce se strîngeau velele întinse. Fu redusă și vela în cruce precum și unele dintre velastraiurile prova și pupa, a căror ordine și nume n-am să le țin minte niciodată.

Dinspre sud-vest se porni o briză, destul de prielnică sub un cer senin. Vedeam că domnul Pike era încîntat în taină. Samuraiul se înșelase. Și, de fiecare dată cînd se uita în sus la vergile zburător și rîndunici despuiate, știam că domnul Pike se gîndea în sinea lui că mai bine ar fi fost să fi întins și velele respective. Și eu eram convins că La Plata îl păcălise pe căpitanul West. Aceeași convingere nutrea și domnișoara West și, fiind și ea tot pasager de favoare ca și mine, îmi spuse deschis treaba asta.

— În jumătate de ceas, tata are să ordone ridicarea velelor, profeți ea.

Nu știu ce simț neobișnuit al vremii o fi avînd căpitanul West, numai dacă nu l-o fi avînd ca un drept al sa-

muraiului. Era un aer blînd, nemaipomenit de frumos sub un soare minunat şi un vînt plăcut. Şi, cu toate astea, să vedeţi, totul se schimbă în numai un sfert de ceas. Tocmai urcasem, după o scurtă absenţă sub punte, şi domnişoara West îşi manifesta dispreţul faţă de fluviul La Plata, intenţionînd să coboare pentru a se apuca de cusut la maşină, cînd îl auzirăm pe domnul Pike scoţînd un fel de geamăt. Era un geamăt ciudat, de silă, remuşcare şi recunoaştere a inferiorităţii sale faţă de căpitan.

— Uite că vine încoace toată La Plata, gemu el.

Urmărindu-i privirea spre sud-vest, am văzut şi noi ce ne păştea : o masă de nori care şterseseră soarele şi lumina zilei. Păreau să se umfle şi să erupă şi se bulucea unii peste alţii, în vreme ce înaintau cu o iuţeală care trăda violenţa enormă a vîntului ce-i mîna din urmă şi-i răscolea în toate chipurile. Aveau o viteză nemaipomenită, iar sub nori, o masă cenuşie de ceaţă înainta odată cu ei.

Căpitanul West îi vorbi secundului care urlă ordinele mai departe, şi oamenii din cartul de serviciu, cărora li se adăugară cei din cartul liber, se repeziră să strîngă vela mare şi vela trinca şi urcară în arboradă.

— Ţine sub vînt ! Banda ! Cîrma banda ! îi spuse domol căpitanul timonierului.

Timona cea mare începu să se rotească, şi prova navei *Elsinore* veni sub vînt ca să nu fie prinsă, cu velele mascate, sub furia dezlănţuirii. În năvala aceea se prăvăliră şi tunetele, odată cu bezna învîrtejită a norilor sfîşiată de fulgere, şi toate se abătură asupra noastră. Şi se întreceau ploaia, vîntul, bezna aceea chioară, fulgerele. Doar o fracţiune i-am zărit pe oamenii de pe vergile de jos, după care au fost şterşi din faţa ochilor, în timp ce *Elsinore* porni să se clatine în toate părţile. Pe fiecare vergă erau vreo cincisprezece oameni şi saulele de înfăşurare fuseseră petrecute prin baiere înainte de a ne prinde furtuna. Nu ştiu cum au ajuns oamenii aceia pe punte, n-am apucat să văd. Fiindcă *Elsinore,* numai cu velele gabier şi contragabier, se lăsase pe o parte, cu balustrada tribord înecată în mare şi nu se mai îndrepta.

Pe puntea aceea atît de cumplit înclinată nu aveai cum să stai drept în picioare fără să te ţii de ceva. Toată lumea se prinse de ce putu. Domnul Pike dădu cinstea pe ruşine şi se apucă cu amîndouă mîinile de balustrada dunetei, eu şi domnişoara West ne-am apucat şi noi cu dis-

perare, chinuindu-ne să nu cădem jos. Dar am băgat de seamă că samuraiul se cumpănea uşor, pe cîte un picior, ca o pasăre pe punctul de a-şi lua zborul, şi abia atingea cu o mînă balustrada. Nu dădu nici un ordin. Aşa cum am bănuit, nu mai era nimic de făcut. Aştepta, doar atît, în linişte şi netulburare. Situaţia era cît se poate de simplă : sau aveau să se rupă catargele, sau *Elsinore* avea să-şi revină la poziţia normală cu catargele întregi, sau n-avea să se mai ridice niciodată.

În toată vremea asta, nava rămase nemişcată, cu capetele vergilor de sub vînt atingînd faţa mării, marea spumega cu adevărat în gura magaziilor, după ce trecuse peste balustrada îngropată în ape. Minutele ne-au părut secole pînă cînd prova începu să se abată în vînt, întorcîndu-se cu pupa spre furtună, şi *Elsinore* se aşeză pe chilă dreaptă. Îndată, căpitanul West făcu nava să se răsucească sub vînt. Şi imediat, ca urmare a acestei manevre, trinca se desfăcu din saulele ei de înfăşurare. Şocul, sau succesiunea de şocuri care urmă izbiturii cumplite a vîntului fu groaznică. Păru că nava avea să se desfacă în bucăţele. Căpitanul şi secundul se aflau unul lîngă celălalt în clipa aceea şi expresia de pe feţele lor era elocventă pentru fiecare în parte. Dar pe nici una nu se citea spaimă. Pe chipul domnului Pike dăinuia un rînjet acru la adresa nenorociţilor care bulibăşiseră treaba în halul acela. Faţa căpitanului West era senină şi contemplativă.

Nici de data asta nu mai era nimic de făcut. Şi preţ de vreo cinci minute *Elsinore* fu zgîlţîită de parcă ar fi fost mestecată între fălcile unui monstru uriaş, pînă cînd şi ultima şuviţă din vela aceea imensă fu smulsă.

— Trinca noastră a pornit-o spre Africa, spuse rîzînd domnişoara West la urechea mea.

Era ca şi taică-său, netemătoare.

— Şi acum ne putem duce sub punte să ne odihnim frumos, îmi spuse ea, cinci minute mai tîrziu. Ce-a fost mai rău a trecut. De acum o să tot bîntuie furtuna, o să tot bîntuie, şi o să ne asalteze valuri mari.

Şi furtuna bîntui toată ziua. Iar valurile mari care se stîrniră făcură viaţa la bordul navei *Elsinore* intolerabilă. N-am reuşit să-mi găsesc un loc cît de cît confortabil decît suindu-mă în pat şi făcîndu-mi parapet din perne proptite în marginea cuşetei cu nişte cutii de săpun aranjate

de Wada. Domnul Pike, agățat de tocul ușii, în vreme ce picioarele îi fugeau într-o parte și-n alta, ca urmare a unor cumplite balansuri ale navei, făcu o mică haltă pentru a-mi spune că un pampero ca acela era chiar și pentru el o noutate. Încă de la început o luase aiurea. Nu pornise așa cum trebuia să pornească. Și nici n-ar fi trebuit să se iște.

Zăbovi ceva mai mult și apoi așa, ca din întîmplare, cu o indiferență ridicol de transparentă, dădu în vileag ce-l frămînta. Mai întîi și mai întîi se arătă caraghios de interesat dacă Possum mai vădise vreun fel de simptome de boală. Apoi își descărcă sila față de nevolnicii din cauza cărora se pierduse vela trinca, și-i căină pe velari pentru munca suplimentară care le cădea astfel în seamă. Apoi îmi ceru permisiunea de a împrumuta o carte și, ținîndu-se de cușeta mea, alese cartea lui Buchner *Forța și materia,* o luă din raft cu mare grijă, punînd în locul ei o revistă îndoită pe care o foloseam eu tocmai ca să țină cărțile.

Totuși nu se arătă dornic să plece și, scormonindu-și creierul pentru a găsi un pretext, se porni să țină un discurs fără noimă despre vremea pe fluviul La Plata. În tot acest timp eu mă întrebam cam încotro vrea el să bată. Și în cele din urmă se dădu de gol :

— Apropo, domnule Pathurst, vă amintiți cam cînd spunea domnul Mellaire că a rămas fără catarge și i s-a scufundat nava prin părțile astea ?

Am înțeles eu pe dată ce-l frămînta.

— Parcă acum opt ani, nu-i așa ? am mințit eu.

Domnul Pike rămase puțin descumpănit, rumegînd răspunsul domol, în vreme ce *Elsinore* făcu ce făcu și se aplecă groaznic de vreo trei ori spre babord și înapoi.

— Eu tot mă întreb ce navă o fi fost aceea care s-a scufundat în largul gurilor La Platei acum opt ani, mormăi el mai mult parcă pentru sine. Cred că trebuie să-l întreb pe domnul Mellaire cum se chema nava. Și doar mă poți întreba despre oricare că-mi aduc aminte.

Îmi mulțumi cu exagerată politețe pentru *Forța și materia,* deși știam că n-avea să citească nici măcar un rînd din ea, și o porni pe dibuite spre ușă. Acolo mai zăbovi o clipă, de parcă i-ar fi venit așa deodată o idee cu totul întîmplătoare.

— Nu cumva a spus că povestea s-a petrecut acum optsprezece ani ? mormăi el.

Am scuturat din cap.

— Nu, acum opt ani. Eu așa-mi aduc aminte, deși nu văd de ce mi-aș fi amintit chiar și asta. Dar așa a zis, am continuat eu cu și mai multă siguranță. Acum opt ani. Sînt sigur.

Domnul Pike se uită la mine gînditor și așteptă pînă cînd *Elsinore* reveni pe chilă dreaptă vreme de o secundă, înainte de a-și continua drumul de-a lungul holului. Cred că am reușit să înțeleg cam cum îi lucra mintea. De multă vreme mă convinsesem că avea o memorie prodigioasă în privința navelor, ofițerilor de pe ele, încărcăturilor, furtunilor și naufragiilor. Era o adevărată enciclopedie a mării. De asemenea, fără îndoială că știa povestea vieții lui Sidney Waltham ca pe apă. Deocamdată nici nu visa că domnul Mellaire era chiar Sidney Waltham, se întreaba doar dacă nu cumva domnul Mellaire o fi fost pe aceeași navă cu Sidney Waltham în urmă cu optsprezece ani, navă care se scufundase în largul gurilor La Platei.

Și nu puteam să-i iert domnului Mellaire greșeala de a-l fi luat gura pe dinainte. Ar fi trebuit să fie mai cu băgare de seamă !

XXX

Groaznică noapte ! Minunată noapte ! Dacă am dormit ? Bănuiesc că am mai și dormit, mai mult furînd cîte un moment de ațipeală, dar pot să jur că am auzit fiecare bătaie de clopot pînă la ora trei jumătate. Atunci se produse o schimbare, un fel de ușurare. *Elsinore* începu din nou să navigheze. Puteam simți cum luneca, se avînta și tăia apa. În timp ce mai înainte era mereu aruncată pe-o parte înspre babord, acum se legăna și într-o parte și în cealaltă.

Știam ce se întîmplase. Căpitanul West renunțase să mai mențină nava la capă în bătaia acelui pampero. O întorsese și pornise cu vîntul din spate. Am înțeles că era vorba de o furtună în toată regula, fiindcă nord-estul era ultima direcție în care ar fi dorit căpitanul West s-o pornească. Dar, deși nava gonea dezlănțuită, mișcările ei

erau mai suportabile, așa că am adormit. La ora cinci am fost trezit de bubuitul valurilor care se prăvăleau pe punte și se spărgeau de peretele cabinei. Vedeam prin ușa deschisă apa plescăind încolo și încoace de-a lungul coridorului și, de fiecare dată cînd nava se apleca spre tribord, de sub cușeta mea năvălea pe podea făcînd spume o leorbăială de apă de vreun picior adîncime.

Stewardul mi-a adus cafeaua și, sprijinit de perne și cutii, ca un echilibrist, m-am așezat în capul oaselor și am băut-o. Din fericire am reușit s-o termin la vreme, fiindcă o succesiune de legănări cumplite a făcut să-mi zboare cărțile de pe unul din rafturi. Possum, care se strecurase pe sub așternut tocmai de la picioare pînă lîngă mine, începu să scheaune de groază cînd valurile porniră să se spargă bubuind asupra navei, iar avalanșa cărților se prăvăli asupra noastră. Și am zîmbit cînd *Coroana de carton* mă nimeri chiar peste cap, iar cartea lui Chesterton *Ce e rău pe lumea asta* îl izbi pe Possum de-i luă suflarea.

— Ei, ce zici ? am îngăimat eu către stewardul care ne dădea o mînă de ajutor să așezăm cărțile la loc și să ne găsim un loc cît de cît confortabil.

Acesta ridică din umeri și ochii lui luminoși, oblici, deveniră și mai strălucitori cînd răspunse :

— Multe văzut eu de astea. Eu bătrîn. Multe ori văzut mai rău. Mult vînt, mult lucru. Afurisit treburile.

Bănuiam că pe punte era un adevărat spectacol și, la ora șase cînd se arătară zorile cenușii în iublourile mele, în perioadele în care nu se aflau sub apă, am trecut peste marginea cușetei ca un acrobat, mi-am pescuit papucii care navigau și m-am cutremurat cînd mi-am băgat picioarele goale în ei și am simțit răceala aceea umedă. N-am mai așteptat să mă îmbrac. Numai în pijama, am luat-o spre dunetă, în vreme ce Possum urla plin de jale fiindcă îl abandonasem.

Să mergi pe coridoarele acelea înguste era mare ispravă. De nenumărate ori m-am oprit și m-am apucat de ce-am putut pînă cînd am simțit că mă dureau buricele degetelor. În momentele cînd mișcarea aceea dezlănțuită se mai potolea, mai înaintam și eu puțin. Dar cu toate astea, am calculat greșit la un moment dat. Capătul scării celei mari către camera hărților se afla într-un hol lat de vreo douăsprezece picioare. Dezastrul s-a produs din cauza încrederii mele exagerate în propriile-mi forțe și a

unei formidabile mișcări acrobatice a navei. *Elsinore* se aruncă spre tribord atît de neașteptat și atît de mult încît podeaua mi-a fugit de sub picioare și eu am luat-o la vale pe panta aceea fără nici o putere de împotrivire. N-am reușit să mă prind de pilonul balustradei deși am încercat cu disperare, mi-am salvat fața numai punîndu-mi palmele dinainte și, din nenorocire, m-am răsucit în loc, prăbușindu-mă mai departe, m-am izbit cu umărul în ușa cabinei căpitanului West.

Tinerețea își croiește drum întotdeauna. La fel și o navă pe mare. Și tot așa se întîmplă și cu un bărbat de șaptezeci de livre. Tăbliile din lemn de esență tare ale ușii frumoase plesniră, broasca cedă, iar patru unghii mi s-au rupt în încercarea zadarnică de a mă agăța de ușa care se deschise în lături, lăsînd pe furnirul panourilor patru zgîrieturi urîte, paralele. Dar am mers mai departe, dînd buzna în încăperea spațioasă cu patul de alamă al căpitanului West.

Domnișoara West, înfășurată într-un capot de lînă, avînd încă ochii grei de somn, cu părul de data asta încă nepieptănat, stătea ținîndu-se în cadrul ușii care dădea spre cabina principală și mi-a întîlnit privirea uimită cu o uimire la fel de mare. Nu era timp pentru scuze. Mi-am continuat traiectoria mai departe, am apucat stîlpul patului și m-am răsucit în jurul lui o jumătate de cerc, trezindu-mă pe burtă pe patul de alamă al căpitanului West. Domnișoara West porni să rîdă.

— Dar te rog, poftim înăuntru, hohoti ea.

Pe limbă mi-au venit vreo douăzeci de replici, toate delicios de nepotrivite. Așa că n-am mai spus nimic, mulțumindu-mă să mă țin mai departe cu mîna stîngă, în vreme ce-mi oblojeam dreapta zdrobită ținînd-o la subțioară. În spatele fetei, în cabina principală, l-am văzut pe steward hăituind biblia căpitanului și o foaie din partiturile domnișoarei West ajunse pe jos. Și, în vreme ce ea hohotea de rîs pe seama mea, uitîndu-mă la ea și văzînd-o că se simțea în elementul ei în mijlocul furtunii, prin minte mi-a trecut un gînd : e femeie, e ispititoare.

Dar cum de-a simțit ea străfulgerarea asta din mintea mea ? Nu știu, dar rîsul i-a pierit, și îndelunga educație ieși la iveală în clipa în care-mi spuse :

— Știam eu că toate au pornit care încotro în camera tatei. Noaptea asta nici n-a călcat pe aici. Auzeam cum

lunecau lucrurile într-o parte şi-n alta. Ce s-a întîmplat ? Te-ai rănit ?

— Mi-am zdrelit degetele, doar atît, am răspuns eu, uitîndu-mă la unghiile rupte şi ridicîndu-mă domol în picioare.

— Ah, ce s-a mai legănat ! spuse ea plină de înțelegere.

— Da. Tocmai porneam spre punte, am spus eu, şi nici prin gînd nu-mi trecea să intru în dormitorul tatălui dumitale. Îmi pare rău, dar cred că am stricat uşa.

Veni o altă serie de balansuri groaznice. M-am aşezat pe pat şi m-am ținut bine. Domnişoara West, sprijinindu-se în cadrul uşii începu să hohotească din nou, în timp ce, în cealaltă încăpere, stewardul trecu în mare viteză pe podeaua cabinei, ţinînd în braţe o măsuţă de scris de care se agăţase ca să nu cadă şi care se desfăcuse din podea. De peretele din faţă al cabinei se izbiră alte valuri. Nereuşind să se prindă de nimic mai solid, stewardul o porni înapoi pe covorul cabinei, ţinînd încă în braţe măsuţa ca s-o ferească să nu se strice.

Profitînd de cîteva perioade de răgaz, am reuşit să ies din încăpere şi să mă prind de stîlpul de susţinere a scării, înainte de a veni alte mişcări de balans. Şi pe cînd mă ţineam aşa şi aşteptam, nu puteam să-mi scot din minte cele văzute cu puţin mai înainte. Sub pleoape dăinuia figura domnişoarei West cu ochii încărcaţi de somn, îi vedeam părul şi toată acea moliciune care o înconjura. În mintea mea stăruia : o femeie, o femeie ispititoare.

Dar am uitat chiar şi asta cînd, abia ajuns la piciorul scărilor, am pornit fără voia mea pe ele, ceea ce fusese înainte urcuş, devenind brusc coborîş. Picioarele îmi lunecau de pe o scară pe alta în timp ce încercam să nu cad, şi am zburat, sau mai bine zis am căzut în susul lor, iar cînd am ajuns în capul scărilor m-am agăţat cu disperarea morţii în clipa în care pupa navei se aruncă spre înalturi săltată pe un val imens.

O navă atît de mare care să se deda la astfel de acrobaţii ! Nu putea fi descrisă altfel decît ca o jucărie. O biată jucărie în puterea elementelor. Şi, cu toate astea, în ciuda acelui sentiment copleşitor de nevolnicie, de gînganie, eram conştient de o senzaţie de siguranţă. Samuraiul trăia. Beneficiind de voinţa şi experienţa sa, *Elsinore* nu putea fi o jucărie. Totul era în ordine, sub control. Nava

executa tot ceea ce-i poruncea el şi, indiferent care titani ai furtunii mugeau asupra ei şi o izbeau, ea avea să se supună poruncii sale.

Am aruncat o privire în camera hărţilor. Stătea acolo, rezemat de spătarul unui scaun înşurubat în podea, cu picioarele în cizmele marinăreşti, sprijinite de o canapea, reuşind astfel să nu fie clintit nici chiar în timpul celor mai violente legănări ale navei. Impermeabilul negru cu miile de picături pulverizate de ocean strălucea în lumina lămpii, ceea ce arăta că abia se întorsese de pe punte. Trăgea din trabuc, îmi zîmbi şi mă salută. Dar arăta foarte obosit şi tare bătrîn, bătrîn de cîtă experienţă adunase, şi nu bătrîn din cauza slăbiciunii. Roşeaţa din obraji i se ştersese aproape, iar pielea feţei îi era mai transparentă ca oricînd, şi cu toate astea nu fusese niciodată mai senin, niciodată un stăpîn mai absolut asupra măruntei şi fragilei noastre lumi. Vîrsta care îşi arăta semnele nu era urmarea anilor trăiţi. Era o vîrstă lipsită de vîrstă, emana de dincolo de fiinţa omenească, de dincolo de pasiune. Niciodată nu mi-a părut atît de mareţ, de distant, un spirit atît de vizionar.

Cu o voce domoală, cu rezonanţă de argint, el mă puse în gardă şi-mi indică exact clipa în care să deschid uşa cabinei hărţilor pentru a mă aventura afară. El ştia cînd avea să vină momentul potrivit, lucru pe care eu nu l-aş fi ghicit niciodată, şi mi-a spus la timp ca să pot ajunge pe dunetă.

Pretutindeni era numai apă. *Elsinore* gonea prin noiane de apă. Valurile se spărgeau în spume şi lingeau marginea punţii dunetei, cînd la tribord cînd la babord. Pupa noastră era urmărită de valuri foarte înalte, copleşitoare, care se prăvăleau primejdios la vale. Aerul era plin de miriade de picături infime, ca o ceaţă, ca un fum. Nu se vedea nici un ofiţer de cart. Duneta era pustie, nu se zăreau decît cei doi timonieri cu impermeabilele şiroind, în timoneria numai pe jumătate acoperită. Am dat din cap în semn de bună-dimineaţa.

Unul dintre cei doi era Tom Spink, marinarul englez mai în vîrstă, inteligent şi de nădejde. Celălalt era Bill Quigley, aparţinînd unui grup de trei marinari de la teugă ce puteau fi văzuţi mereu împreună, deşi ceilalţi doi, Frank Fitzgibbon şi Richard Giller erau în cartul celui

de-al doilea secund. Cei trei s-au dovedit destul de pricepuţi în materie de pumni şi destul de exclusivişti. S-au înfruntat într-o luptă hotărîtoare cu clica gangsterilor din teugă, şi au dobîndit un fel de neutralitate şi independenţă proprie. Nu s-ar putea spune că erau chiar marinari. Domnul Mellaire îi numea în bătaie de joc „cărămidari".

Nu era chiar o ispravă uşoară să traversezi duneta de la camera hărţilor pînă la fronton, dar am reuşit şi m-am agăţat de balustradă, în vreme ce vîntul îmi biciuia faţa cu reverul pijamalei. Chiar în clipa aceea, şi numai pentru o clipă, *Elsinore* se aşeză pe chilă dreaptă şi ţîşni printr-un val care se prăvălea ca o avalanşă. Şi cum stătea dreaptă, puntea se acoperi de apă, de la o balustradă la alta. Deasupra acestui diluviu, sau mai degrabă pînă la genunchi în el, domnul Pike şi vreo jumătate de duzină de marinari erau înghesuiţi în jurul cavilierei de la arborele artimon. Printre ei era şi dulgherul, cu vreo două ajutoare.

Următorul balans al navei aruncă vreo cinci sute de tone de apă drept peste balustrada tribord şi toate sabordurile s-au deschis automat şi au început să verse fluvii de apă. Apoi veni balansul în cealaltă parte, spre babord, şi uşile de metal ale sabordurilor zăngăniră cînd se închiseră, şi o sută de tone de apă se revărsară de pe punte, peste balustrada babord, în timp ce toate uşile metalice ale sabordurilor se deschiseră larg în bordul acesta şi începură să toarne. N-am să uit niciodată cum în vremea asta *Elsinore* gonea mai departe pe faţa oceanului.

Nava nu avea decît trei vele gabier ridicate. Nu se zărea nici una dintre velele prova. Nu o mai văzusem niciodată cu o suprafaţă de vele atît de redusă, iar cele trei vele înguste, întinse de forţa vîntului atît de tare încît păreau a fi din fier, purtau nava cu o viteză ameţitoare.

Cînd apa de pe punte se mai retrase, oamenii refugiaţi în jurul cavilierei îşi părăsiră adăpostul. Un grup, condus de redutabilul domn Pike, începu strădaniile pentru capturarea unei mase de scînduri şi fier răsucit. Pe moment n-am ştiut despre ce era vorba. Dulgherul cu doi oameni săriră pe gura magaziei numărul trei şi se apucară în grabă de lucru, chinuindu-se în draci. Şi am înţeles de ce căpitanul West întorsese spatele furtunii. Gura magaziei numărul trei era distrusă. Între altele, traversa de întăritură în spate era ruptă. Căpitanul n-avusese de

ales decît să fugă în faţa furtunii sau să se scufunde. Înainte ca puntea să fie măturată din nou, am reuşit să văd reparaţiile de urgenţă făcute de dulgher. Luase bucăţi de cherestea nouă, prindea în buloane, lega, fixa cu pene, chinuindu-se să etanşeze gura magaziei.

Cînd *Elsinore* îşi înfipse din nou balustrada babord în valuri şi ambarcă mai multe sute de tone din apa Atlanticului de Sud iar apoi se lăsă şi în bordul tribord, şi alte sute de tone de valuri se prăvăliră pe punte, toată lumea abandonă lucrul şi fiecare se repezi spre cavilieră să-şi salveze viaţa. Dispărură cu toţii în explozia de apă. Apoi i-am văzut din nou şi am început să-i număr pe măsură ce apăreau la vedere. Aşteptau să se retragă apele.

Masa de sfărîmături pe care o vîna domnul Pike şi oamenii săi lunecase vreo sută de picioare de-a lungul punţii de la prova, pupa navei se prăbuşi la rîndul ei într-unul din hăuri, sfărîmăturile porniră înapoi şi se izbiră de peretele cabinei. Acum le-am identificat ca făcînd parte din pasarelă. Porţiunea dintre artimon şi ruful central lipsea, iar barca tribord de pe ruful central era altă grămadă de sfărîmături. Eram chiar curios să văd ce se poate întîmpla, dacă oamenii aveau să fie surprinşi de avalanşa aceea zdrobitoare de ape înainte de a putea ajunge la adăpost, lîngă cavilieră.

Şi am văzut. Domnul Pike, în frunte, bineînţeles, pînă la brîu în şuvoiul de apă, se repezi înainte, prinse sfărîmăturile acelea ambulante cu o bucată de parîmă, fixă scurt cu o răsucire parîma de unul dintre sarturile babord ale artimonului. *Elsinore* se aruncă în babord, şi o masă verzuie, înaltă ca un perete, se prăbuşi de la vreo douăsprezece picioare peste balustradă. Oamenii se repeziră spre cavilieră. Dar domnul Pike, ţinînd parîma, rămase pe loc, se uită drept la masa de ape şi primi avalanşa. Apăru din spumă, ţinînd mai departe parîma cu care fixase porţiunea de pasarelă.

Faunul cel slab de minte, individul surd ca lemnul, porni în ajutorul domnului Pike, urmat de Tony, grecul sinucigaş. După ei se avîntă Paddy, şi apoi, în ordine, veniră Piticul, Henry, musul şi Nancy, ultimul, bineînţeles, şi arătînd de parcă se ducea la execuţie.

Pe punte apa nu mai era decît pînă la genunchi, deşi gonea ca un torent, în clipa în care domnul Pike şi cei şase oameni ridicară porţiunea de pasarelă şi porniră cu

ea spre prova. Se clătinau și se împiedicau, dar totuși reușiră să meargă mai departe.

Primul care zări muntele de apă ce-i amenința fu dulgherul. L-am auzit strigînd către oamenii lui și apoi către domnul Pike, înainte de a se repezi spre cavilieră. Dar oamenii domnului Pike nu mai aveau scăpare. Cam în traversul rufului central, dinspre tribord, valul se ridică cu vreo cincisprezece picioare deasupra balustradei și cu douăzeci de picioare deasupra punții și apoi se prăvăli asupra navei. Resturile bărcii fură măturate complet de pe ruful central. Apa, izbindu-se de peretele lateral al rufului, țîșni spre înalturi, ridicîndu-se pînă la verga velei în cruce. Și apa asta mătură totul în cale și se prăbuși asupra domnului Pike și a oamenilor lui.

Dispărură. Pasarela dispăru și ea. *Elsinore* se apleacă în babord și toată puntea de la o balustradă la alta fu invadată de ape. Apoi se apleacă în prova, și toată masa aceea de ape porni înainte. Prin fierberea aceea înspumată, din cînd în cînd, se arăta cîte un braț, cîte un cap sau o spinare, în vreme ce muchii tăioase sau nemilos zimțuite de scînduri și bucăți de fier contorsionate dovedeau că pasarela se răsucea, se zvîrcolea. Mă întrebam care dintre ei ajunsese sub masa aceea și fusese zdrobit.

Prova navei țîșni spre ceruri, în vreme ce pupa se prăbușea într-o prăpastie înspumată. Nici unul dintre oameni nu era în picioare. Și pasarela, și oamenii fură măturați înapoi spre mine și ajunseră la sarturile arborelui pupa. Și atunci din ape apăru bătrînul acela nemaipomenit, de necrezut, stînd în picioare, tîrînd în fiecare mînă cîte un om, trupurile neajutorate aparținînd lui Nancy și faunului.

Elsinore se prăvăli din nou spre tribord și apoi spre babord, spuma ajunse pînă la vergile de jos, și o mie de tone din apele Atlanticului de Sud năboiră pe punte de la o balustradă la alta. Din nou totul fu măturat și dispăru sub ape, deasupra oamenilor bîntuind bucăți de scîndură zimțuită și fier contorsionat. Uriașul acela apăru iarăși stînd în picioare, cu cîte un nevolnic, ca un șobolan înecat, în fiecare mînă. Își croi drum prin șuvoaiele de apă ce-i ajungeau pînă la brîu, își lăsă povara lîngă dulgher, la cavilieră și se întoarse ca să-l apuce pe Larry care se răsucea în apă la picioarele lui, și-l depuse și pe el alături. Tony, grecul, scăpat de potop, se tîrî în genunchi și se prăbuși și el tot lîngă ceilalți. Nu mai rămăsese nimic de sinucigaș în atitudinea lui. În ciuda eforturilor sale, nu reuși să se salte în picioare pînă cînd secundul, apucîndu-l de gulerul impermeabilului cu o mînă, îi făcu vînt prin aer drept în brațele dulgherului.

Veni și rîndul Piticului, care apăru cu fața șiroind de sînge, un braț atîrnîndu-i neputincios, și fără cizme în picioare. Domnul Pike îl așeză și pe el hopa pe cavilieră și se întoarse să-l ajute și pe ultimul dintre oamenii săi. Era vorba de Henry, musul. Îl văzusem plutind nemișcat, fără să se mai zbată, ca un înecat, și apoi dispăruse cînd năvălise din nou apa dinspre pupa care-l izbi de cabină. Domnul Pike, cu apa pînă la piept, de două ori trîntit în genunchi și dispărînd sub năvala apelor, reuși să-l prindă pe flăcău, îl săltă pe umăr și-l duse spre prova.

Un ceas mai tîrziu l-am întîlnit pe domnul Pike în cabină, în timp ce se ducea să servească micul dejun. Își schimbase hainele și se bărbierise. Față de el nu puteam să-mi manifest altfel entuziasmul decît spunîndu-i, indiferent, că trebuie să fi avut parte de un cart amuzant.

— Doamne, răspunse el la fel de indiferent, ce baie am făcut !

Doar atît. Nu avusese vreme să mă vadă la frontonul dunetei. Era doar vorba de meseria sa de fiecare zi, de munca pe navă, o treabă de BĂRBAT, scris cu majuscule. Dacă n-aș fi fost pe dunetă la ora aceea atît de matinală, nimeni n-ar fi aflat nimic despre isprăvile lui din acea dimineață cenușie de furtună.

— A fost rănit careva ? am întrebat eu.

— Ei, vreo cîțiva oameni s-au cam udat și ei. Dar nici-unul nu și-a rupt nici un oscior. Henry o să zacă toată ziua. L-a răsturnat un val și s-a cam lovit la cap. Piticul și-a scrîntit un umăr, bănuiesc. Da' să-ți spun una bună. Davis s-a suit în cușeta de sus ! Valurile i-au umplut cabina și a fost nevoit să se cocoațe acolo. Acum e la apă și-i murat tot. Trebuia să mă vezi cum mă rugam să aibă parte și de mai multă apă.

Se opri și oftă.

— Bănuiesc că am cam îmbătrînit. Ar fi trebuit să-i sucesc gîtul, dar, nu știu de ce, nu-mi prea vine la-ndemînă. Cu toate astea, ajunge el peste bord înainte de a fi noi în port.

— Salariul pe o lună contra unei livre de tutun că nu se va întîmpla una ca asta, l-am provocat eu.

— Nu, răspunse domnul Pike tărăgănat. Am să-ți spun eu cum fac. Pariu cinstit pe o livră de tutun sau pe salariul meu pe o lună că am să am plăcerea de a-i atîrna la picioare un sac cu cărbuni care nu se va mai ridica în vecii vecilor la suprafață.

— S-a făcut, am zis eu.

— S-a făcut, a răspuns domnul Pike. Și acum bănuiesc că am să mă duc să îmbuc ceva.

XXXI

Cu cît o văd mai des, cu atît domnișoara West îmi place mai mult. Explicați-vă treaba ca datorindu-se apropierii dintre noi, sau izolării, sau cum poftiți. Eu, cel puțin, nu încerc să explic nimic. Nu știu decît că e femeie și încă una ispititoare. Și, într-un fel, sînt mîndru că am ajuns și eu un bărbat ca oricare bărbat. Sînt bucuros să recunosc că toate nopțile pierdute din cauza femeilor și hăituiala neobosită la care am fost condamnat în trecut de întregul clan nu m-au stricat de tot.

Mă obsedează cîteva cuvinte : femeie, femeie ispititoare. Îmi aleargă prin creier, prin gînduri. Mă abat din drumul meu ca să mai arunc o privire domnișoarei West prin ușa cabinei, sau să-i fur imaginea cînd e pe coridor și habar nu are că eu mă uit la ea. Femeia e un lucru minunat. Părul unei femei e minunat. Gingășia unei femei e un miracol. Trebuie să le recomand tuturor filozofilor care suferă de silă față de lume să facă o lungă călătorie pe mare cu o femeie ca domnișoara West.

În tot cursul acestei relatări nu i-am spus decît domnișoara West. Doar atît. Dar de-acum nu mai e domnișoara West. De-acum e Margaret. E un cuvînt minunat, un cuvînt feminin. Un nume care te îmbie la vis, plin de înțelesuri. În numele acesta stă înscrisă istoria acestei goane spre vest. E plin de mîndrie, de aventură, de isprăvi de cuceritori. Cînd îl pronunț, în minte îmi apar viziuni de nave zvelte, cu prova ascuțită, de coifuri cu aripi, călcîiele îmbrăcate în fier ale unor bărbați neîmblînziți, sugestia unor prinți porniți la luptă.

Ca să nu uit. Are douăzeci și patru de ani. L-am întrebat pe domnul Pike cînd a avut loc coliziunea navei *Dixie* cu vaporul acela fluvial în golful San Francisco. S-a întîmplat în 1901. La vremea aceea Margaret avea doisprezece ani. Sîntem în 1913. Binecuvîntat fie cel care a inventat aritmetica. Are douăzeci și patru de ani. O cheamă Margaret și e ispititoare.

Sînt atîtea lucruri de povestit. Dar cum și unde are să se sfîrșească această călătorie zănatică ce întrece orice putere de imaginație ? *Elsinore* aleargă mai departe și cronica ei se scrie cu sînge în fiecare zi. Și, în vreme ce unii se omoară și toată tragedia asta plutitoare gonește mai departe spre mohorîtul ocean de sud și spre suflarea înghețată a Capului Horn, eu stau la loc de cinste, printre cei ce hotărăsc soarta navei, fără teamă, și sînt mîndru că trebuie să spun că trăiesc într-un fel de extaz și murmur iară și iară : Margaret, femeie, Margaret, ispititoare.

Dar să rezumăm. E prima zi din iunie. De la acel pampero au trecut zece zile. După ce s-a reparat grinda de rezistență de la gura magaziei numărul trei, căpitanul West a făcut volta în vînt, a așezat-o la capă și a înfruntat din nou furtuna. De atunci încoace ne-am îndreptat mereu spre sud prin calm, ceață, umezeală, furtună și acum am ajuns în traversul insulelor Falkland. Coasta Argentinei e undeva spre vest, dincolo de orizont, și în dimineața asta am trecut cea de-a cincizecea paralelă latitudine sudică. De acum începe traversarea Capului Horn, fiindcă așa socotesc navigatorii : de la cincizeci de grade latitudine în Atlantic la cincizeci de grade latitudine în Pacific.

Și, cu toate acestea, din punctul de vedere al vremii o ducem bine. *Elsinore* despică valurile purtată de vînturi prielnice. Cu fiecare zi se face mai frig. Soba cea mare din cabină vuiește și se încinge pînă se face albă, toate ușile de legătură sînt deschise, încît în toate încăperile de la pupa e cald și plăcut. Dar pe punte aerul pișcă și, cînd ne plimbăm pe dunetă sau o luăm de-a lungul pasarelei reparate spre prova ca să vedem ce mai fac găinile de pe ruful central, și eu și Margaret ne punem mănuși. Sărmane creaturi nenorocite, pradă instinctului lor natural și climei ! În vreme ce ne apropiem de miezul iernii australe

de la Capul Horn, tocmai cînd ar avea şi ele nevoie de mai multe pene, nenorocitele au început să năpîrlească, pentru că, din păcate, în zona din care vin ele acum e plină vară. Sau poate că năpîrlirea e determinată de perioada cînd au ieşit din ou ? Trebuie să văd. Margaret trebuie să ştie.

Ieri s-au făcut pregătiri rău prevestitoare pentru trecerea Capului Horn. Toate braţele au fost desfăcute de la cavilierele bordurilor punţii principale şi instalate astfel încît să poată fi manevrate de pe acoperişurile rufurilor. Braţele arborelui prova au fost aduse pe acoperişul rufului prova, braţele catargului mare pe ruful central, iar braţele arborelui pupa pe dunetă. Era limpede că se aşteptau ca puntea principală să fie în mod frecvent inundată de ape. O navă încărcată, navigînd pe valuri mari, seamănă cu un buştean luat de ape, încît la prova şi la pupa, în ambele borduri, de-a lungul punţii, au fost instalate parîme ţin-te-bine pînă la înălţimea umerilor. De asemenea, cele două uşi metalice din babord şi tribord ale ansamblului de cabine din pupa care dădeau spre puntea principală au fost înţepenite zdravăn şi călăfătuite. Abia cînd vom ajunge în Pacific şi vom începe să navigăm spre nord se vor deschide din nou.

Şi, în vreme ce ne pregătim pentru chinul de a ocoli cel mai ameninţat de furtuni cap al lumii, situaţia de la bordul navei devine tot mai întunecată. În dimineaţa asta, Petro Marincovich, marinar din cartul domnului Mellaire, a fost găsit mort pe gura magaziei numărul unu. Cadavrul păstra urma mai multor lovituri de cuţit şi avea beregata tăiată. E clar că isprava aparţine unuia sau mai multora dintre cei de la teugă, dar nimeni n-a putut scoate un cuvînt de la ei. Cei care sînt vinovaţi păstrează totală tăcere, în vreme ce ceilalţi care s-ar putea să ştie ceva se tem să spună un cuvînt.

Înainte de lăsarea serii, cadavrul a fost trecut peste bord însoţit de obişnuitul sac de cărbune. De-acum omul aparţine trecutului. Dar fiinţele acelea de la prova aşteaptă pline de încordare să vadă ce va urma. În dimineaţa asta am mers spre prova şi pentru prima dată am băgat de seamă semne de ostilitate faţă de mine. Nimeni nu mi-a spus nimic, dar se vedea limpede asta din felul în care se uitau aproape toţi la mine sau se fereau să mă

privească. Numai Mulligan Jacobs şi Charles Davis au comentat faptul.

— Bine c-am scăpat de el, spuse Mulligan Jacobs. Porcul n-avea curaj nici cît un păduche. Şi-i mai bine pentru el acolo unde-i acum, nu-i aşa ? A trăit ca un gunoi şi a murit aşijderea, iar acum s-a dus de-a binelea şi a terminat cu toate gunoaiele. La bord mai este unii care ar trebui să dorească să aibă şi ei norocul lui Marincovich. Şi îi ajunge şi pe ei norocul ăsta.

— Adică ce vrei să spui ? am mormăit eu.

— Închipuie-ţi ce pofteşti, spuse nenorocitul cu trupul diform, zîmbindu-mi răutăcios.

Cînd mi-am aruncat ochii în cabina lui Charles Davis, acesta s-a arătat foarte entuziast.

— Încă o mică povestioară pentru tribunalul din Seattle, spuse el încîntat la culme. Şi cazul meu va arăta cu atît mai întemeiat. Şi să vezi cînd o să pună reporterii mîna pe o poveste ca asta ! „*Elsinore,* nava iadului !" O să aibă o recoltă grozavă !

— Eu n-am văzut nici o navă a iadului, am spus cu răceală.

— Dar cum se poartă cu mine ai văzut, aşa-i ? îmi replică el. Ai văzut de ce iad am avut eu parte, aşa-i ?

— Ştiu că eşti un criminal care ucide cu sînge rece, i-am răspuns eu.

— Tribunalul o să stabilească el şi treaba asta, domnule. N-o să ai nimic altceva de făcut decît să depui mărturie cum s-au petrecut lucrurile.

— Am să mărturisesc că dacă aş fi fost în locul secundului te-aş fi spînzurat pentru crimă.

Ochii îi luciră de plăcere.

— Am să te rog să-ţi aduci aminte de discuţia asta atunci cînd o să fii sub prestare de jurămînt, domnule ! strigă el încîntat.

Mărturisesc că individul îmi stîrneşte admiraţia, în ciuda sentimentelor mele faţă de el. M-am uitat prin încăperea aceea metalică, respingătoare. În timpul furtunii, cabina fusese inundată. Vopseaua albă se cojea de pe pereţi în bucăţi mari şi peste tot ieşea la iveală rugina.

Podeaua era jegoasă. Aerul păstra miasme de om bolnav. Pe podea erau împrăştiate cana de tablă şi tacîmurile murdare rămase de la ultima masă. Păturile îi erau jilave, ca şi hainele dealtfel. Într-un colţ era îngrămădit un maldăr de rufărie murdară, îmbibată de apă. Stătea întins în cuşeta în care îi zdrobise capul lui O'Sullivan. Zăcea de luni de zile în vizuina aceea nenorocită. Şi trebuia să-şi mai petreacă alte luni de zile acolo ca să ajungă la liman. Şi, în vreme ce vitalitatea lui de şobolan îmi stîrnea admiraţia, îl blestemam şi mi-era silă pînă la greaţă de el.

— Şi nu ţi-e teamă deloc ? l-am întrebat eu. Ce te face să crezi că vei ajunge la capătul acestei călătorii ? Nu ştii că se fac chiar şi pariuri că n-o s-o duci pînă la capăt ?

Se arătă atît de interesat încît parcă ciuli urechile atunci cînd se ridică într-un cot.

— Bănuiesc că dumneata eşti prea înfricoşat ca să-mi spui şi mie ce-i cu pariurile alea, rînji el.

— Ei, eu am pus pariu că o să rezişti, l-am asigurat eu.

— Asta înseamnă că-s şi alţii care au pariat că n-am să ajung pînă la capăt, replică el în grabă. Şi asta înseamnă că chiar acum există oameni la bordul navei care au tot interesul, împboldiţi de bani, să mă curăţ.

În acest moment, stewardul, care venea de la bucătărie şi se îndrepta spre pupa, se opri în uşă şi ascultă zîmbind. Charles Davis îşi greşise vocaţia. Ar fi trebuit să fie avocat şi să se ocupe de probleme funciare, nu de probleme maritime.

— Atunci foarte bine, domnule, continuă el. Am să te pun să depui ca martor şi în privinţa asta la Seattle, dacă nu cumva minţi un biet marinar bolnav şi neajutorat, sau dacă nu cumva o să te dovedeşti un sperjur şi o să spui minciuni sub prestare de jurămînt.

Se alese cu ceea ce merita, fiindcă mă împboldi să-i mărturisesc :

— Am să depun mărturie. Deşi trebuie să-ţi spun, cu toată sinceritatea, că nu prea cred că am să cîştig pariul.

— Dumneavoastră pierde pariu, tot sigur, se băgă în vorbă stewardul, dînd aprobativ din cap. Om ăsta mort acuş-acuş.

— Pune pariu şi cu el, domnule, mă împboldi Davis. Îţi dau eu un pont sigur, domnule, mergi pe mîna mea !

Toată situaţia aceea era atît de grotescă şi nenorocită, şi mă băgasem atît de absurd în treaba asta, încît pe moment n-am ştiut ce să fac şi ce să spun.

— Sînt bani buni, mă îndemnă Davis. Eu n-am să mor. Ascultă, steward, cam cîte parale vrei să pui la bătaie ?

— Cinci dolar, zece dolar, douăzeci dolar, răspunse stewardul, ridicînd din umeri, ceea ce însemna că suma nu conta.

— Foarte bine, steward. Domnul Pathurst îţi garantează banii, să zicem pentru vreo douăzeci de dolari. Intri, domnule ?

— De ce nu pariezi chiar tu ? l-am întrebat eu.

— Bineînţeles că am să pariez, domnule. Uite, steward, am să pariez douăzeci de dolari că n-am să mor.

Stewardul scutură din cap.

— Eu pariez douăzeci contra zece atunci, spuse bolnavul. Ce te deranjează ?

— Dacă la tine trăieşte, eu pierde, eu plăteşte, explică stewardul. Dacă la tine moare, eu cîştigi, tu murit, nu plăteşte la mine.

Tot zîmbind şi scuturînd mai departe din cap, stewardul îşi continuă drumul.

— Şi cu toate astea, domnule, va fi un proces de toată frumuseţea, spuse Davis chicotind. Dumneata nu-i vezi pe reporteri cum halesc cu lăcomie toate astea ?

Tagma asiaticilor din cabina bucătarului avea bănuielile ei cu privire la moartea lui Marincovich, dar nu spunea nimic. De la Wada şi de la steward n-am putut scoate decît nişte mormăieli şi clătinări din cap. Cînd am deschis discuţia cu velarul, acesta a început să se plîngă că-l supăra mîna la care se rănise şi că avea să fie tare fericit cînd o să ajungă la un doctor în Seattle. Iar cînd l-am strîns cu uşa, întrebîndu-l despre crimă, m-a lăsat să înţeleg că nu era treaba japonezilor sau chinezilor de la bord, iar el era japonez.

Însă Louis, corcitura aceea de chinez cu accent de Oxford, fu mai deschis. L-am prins în spatele bucătăriei, pe cînd se ducea la infirmerie să ia nişte provizii.

— Sir, noi sîntem alt neam decît oamenii ăştia, îmi spuse el. Şi pentru noi cea mai sigură politică e să-i lăsăm în pace. Am discutat treaba asta bine şi n-avem nimic de spus, domnule, absolut nimic de spus. Gîndiţi-vă la situaţia mea. Eu lucrez la prova, la bucătărie. Eu sînt mereu în legătură cu marinarii, ba chiar şi dorm în partea lor de navă şi nu-s decît unul singur faţă în faţă cu atîţia. Singurul meu compatriot de la bord e stewardul, iar el doarme la pupa. Servitorul dumneavoastră şi cei doi velari sînt japonezi şi nu-s înrudiţi cu noi decît de foarte departe, deşi am hotărît să ne ţinem împreună şi la distanţă de tot ce se întîmplă.

— Dar mai este şi Piticul, am zis eu amintindu-mi de părerea domnului Pike în ce priveşte naţionalitatea amestecată a acestuia.

— Dar noi nu-l recunoaştem a fi de-al nostru, domnule, îmi răspunse Louis cu politeţe. E portughez, e malaiez, e japonez, e drept, dar e o corcitură, domnule, corcitură şi bastard. Şi pe deasupra mai e şi nebun. Şi vă rog, domnule, amintiţi-vă că noi sîntem foarte puţini şi că situaţia noastră ne obligă să fim neutri.

— Dar cu toate astea, perspectiva pe care o vedeţi e întunecată, am insistat eu. Cum crezi că are să se sfîrşească ?

— O să ajungem noi la Seattle cumva, cel puţin unii dintre noi. Dar, domnule, atît vă pot spune : am trăit destul de mult pe mare la viaţa mea, dar n-am pomenit un echipaj ca ăsta. Sînt doar puţini marinari adevăraţi, restul nebuni sau chiar şi mai rău. Vedeţi bine că nu pomenesc nici un nume, domnule, şi sînt la bord oameni pe care nu vreau să-i stîrnesc. Eu nu-s decît Louis, bucătarul. Îmi fac treaba cît mă pricep mai bine, şi asta-i tot, domnule.

— Dar crezi că Charles Davis are să ajungă şi el la Seattle ? l-am întrebat eu schimbînd subiectul şi recunoscînd că avea dreptul să fie prudent.

— Nu, eu nu cred una ca asta, domnule, îmi răspunse el, în vreme ce din ochi îmi mulţumea pentru înţelegerea arătată. Stewardul mi-a spus că aţi pariat că va ajunge. Domnule, părerea mea e că aţi făcut un pariu greşit. Abia începem să dăm ocol Capului Horn. Eu am trecut pe aici de multe ori. Acum e mijlocul iernii şi mergem de la est la vest. Cabina lui Davis va fi săptămîni de zile plină cu apă. N-o să se usuce niciodată. Chiar şi un om zdravăn, sănătos, obligat să stea numai acolo poate muri din cauza vitregiei acestor condiţii. Iar Davis e departe de a fi sănătos. Pe scurt, domnule, eu ştiu cît de bine se ţine, şi omu-i în stare de şoc. Medicii i-ar putea prelungi zilele, dar aici, pe o navă cu vele, zilele i se vor scurta foarte iute. Eu am văzut mulţi oameni murind pe mare. Vă mulţumesc, domnule.

Şi amestecătura aceea de chinez şi englez făcu o plecăciune şi se depărtă.

XXXII

Lucrurile stau mai prost decît mi-am închipuit eu. Iată două întîmplări din ultimele şaptezeci şi două de ceasuri. De exemplu, domnul Mellaire a cam început să dea semne că nu mai rezistă. Nu poate să mai suporte calvarul de a fi pe aceeaşi navă cu omul care s-a jurat să răzbune moartea căpitanului Somers, mai ales cînd omul acesta e redutabilul domn Pike.

Eu şi Margaret am băgat de seamă de mai multe zile că al doilea secund are mereu ochii injectaţi, un chip chinuit şi ne-am întrebat dacă nu-i cumva bolnav. Dar astăzi secretul a ieşit la iveală. Wada nu-l prea înghite pe domnul Mellaire şi, azi dimineaţă, cînd mi-a adus micul dejun, am văzut după strălucirea răutăcioasă, plină de încîntare din ochii lui migdalaţi, că ardea de nerăbdare să dea drumul la ultimele bîrfe care circulau pe navă.

Am aflat că, vreme de cîteva zile, el şi cu stewardul se chinuiseră să rezolve unul dintre misterele petrecute în cabină. O cutie de un galon, în care era alcool metilic, aflată pe unul din rafturile încăperii de la pupa, se tot golea de la un timp. S-au sfătuit între ei şi apoi s-au

transformat în Sherlock Holmes şi doctorul Watson. Mai întîi au măsurat cam cu cît scădea conţinutul în fiecare zi. Apoi au urmărit scăderea lichidului de cîteva ori pe zi, şi au aflat că din alcool începea să dispară imediat după mese. Atunci atenţia lor s-a îndreptat asupra a doi suspecţi — al doilea secund şi dulgherul, singurii care luau masa în încăperea de la pupa. Restul a fost treabă uşoară. Ori de cîte ori domnul Mellaire sosea înaintea dulgherului, lipsea mai mult alcool. Cînd soseau şi plecau împreună, alcoolul rămînea nevămuit. Dulgherul nu rămînea niciodată singur în încăpere. Silogismul era rezolvat. Iar acum stewardul ţinea alcoolul sub cuşeta lui.

Alcoolul metilic e o otravă ucigătoare. Ce constituţie trebuie să aibă bărbatul acela de cincizeci de ani ! Nu era de mirare că avea ochii injectaţi. De mirare era că porcăria aceea nu-l nenorocise de tot.

Nu i-am suflat o vorbă despre treaba asta Margaretei. Şi nici n-am să spun nimic. Aş vrea să-l pun pe domnul Pike în gardă, dar ştiu bine că dacă dezvălui identitatea domnului Mellaire asta va declanşa o nouă crimă. Şi navigăm mai departe spre sud, cu vîntul strîns, spre neospitalierul cap al continentului. Astăzi sîntem la sud de linia ce desparte strîmtoarea Magellan şi insulele Falkland, iar mîine, dacă mai ţine vîntul acesta uşor, o să zărim coasta Ţării Focului, aproape de intrarea strîmtorii Le Maire, prin care intenţionează căpitanul West să treacă dacă avem parte de vînturi prielnice.

Celălalt episod a avut loc azi-noapte. Domnul Pike nu spune nimic, dar el ştie care e situaţia echipajului. De la moartea lui Marincovich sînt foarte atent la cele ce se întîmplă. Acum sînt sigur că domnul Pike nu se aventurează niciodată pe puntea principală după lăsarea întunericului. Dar nu scoate o vorbă, nu are încredere în nimeni şi joacă mai departe un joc periculos, plin de amărăciune, prefăcîndu-se că totu-i firesc, obişnuit, făcînd parte din rutina muncii zilnice.

Şi acum episodul de care vorbeam. Îndată după terminarea celui de-al doilea cart scurt, aseară, m-am dus spre prova, pînă la coteţele găinilor de pe ruful central, fiindcă

mă rugase Margaret să văd ce mai e pe acolo. Trebuia să mă încredinţez că stewardul îi împlinise poruncile. Învelitorile de pînză de pe coteţul cel mare trebuiau să fie lăsate, să funcţioneze sistemul de ventilaţie şi să ardă ca lumea soba de petrol. După ce m-am convins că stewardul era un om în care puteai avea deplină încredere, tocmai cînd eram pe cale să pornesc înapoi spre dunetă, am fost atras deodată de ţipătul ciudat al pinguinilor în beznă şi de zgomotul de neconfundat pe care-l făcea o balenă răsuflînd nu departe de noi.

M-am urcat pe lîngă capătul bărcii din babord şi am rămas acolo, ascuns în beznă, cînd deodată am auzit mersul bătrînesc al secundului care înainta de-a lungul pasarelei, venind dinspre dunetă. Era o noapte întunecată, plină de stele, iar *Elsinore* luneca uşor şi frumos, despicînd cu vreo opt noduri pe oră faţa liniştită a oceanului, sub vîntul Ţării Focului.

Domnul Pike se opri la capătul dinspre prova al rufului şi rămase în ascultare. De pe puntea principală, de jos, de lîngă gura magaziei numărul doi, se auzea murmurul unor glasuri. I-am recunoscut pe Kid Twist, Nosey Murphy şi Bert Rhine, cei trei gangsteri. Mai erau şi Steve Roberts, cowboyul, ca şi domnul Mellaire, amîndoi aparţinînd celuilalt cart, şi aceştia ar fi trebuit să fie sub punte, în pat, deoarece la miezul nopţii venea rîndul lor de serviciu. Nelalocul ei era mai ales prezenţa domnului Mellaire, care făcea degajat conversaţie cu membrii echipajului, încălcare foarte gravă a eticii de pe navă.

Totdeauna am fost blestemat să fiu o fire curioasă. Totdeauna am vrut să ştiu ce se petrece, şi pe *Elsinore* am fost martor la o mulţime de mici scene care, în sine, constituie fiecare cîte o bijuterie dramatică frumos montată. Aşa că nu mi-am dat în vileag prezenţa, ci am urmărit totul mai departe. Minutele treceau. Oamenii vorbeau în continuare. Ţipetele pinguinilor mă torturau, ca şi balena aceea, căreia îi ardea evident de joacă, şi ajunsese să se bălăcească şi să răsufle la nici o aruncătură de băţ. Am văzut că domnul Pike şi-a răsucit capul cînd a auzit aceste sunete, s-a uitat drept spre mine, dar nu m-a

zărit. Apoi a tras mai departe cu urechea la murmurul acelor glasuri care venea de jos.

Nu știu dacă Mulligan Jacobs a nimerit întîmplător sau dacă spiona într-adins. Relatez doar ce s-a întîmplat. Pe latura rufului central există o scară. Și Mulligan Jacobs se cățără atît de nesimțit pe scara asta, încît n-am fost conștient de prezența lui pînă cînd nu l-am auzit pe domnul Pike mîrîind :

— Ce dracu' faci acolo ?

Abia atunci l-am văzut pe Mulligan Jacobs în întuneric, la numai doi iarzi de secund.

— Ce-ți pasă dumitale ce fac eu ? mîrîi la rîndul lui Mulligan Jacobs.

Glasurile de pe punte tăcură. Știam că toți cei de acolo rămăseseră încordați și ascultau. Nu, hotărît lucru, filozofii n-au reușit deocamdată să descifreze caracterul lui Mulligan Jacobs. Are în el mai mult decît s-a scris în oricare carte. El, o ființă fragilă, cu spinarea cocîrjată, stătea în întuneric, înfruntîndu-l singur pe secund, și nu era deloc temător. Domnul Pike îl înjură cumplit, spunîndu-i vorbe de nereprodus, și din nou îl întrebă ce căuta acolo.

— Mi-am uitat tutunul cînd am așezat ultima oară colacii de parîme, spuse sfrijitul de cocoșat, sau nu, nu spuse, ci scuipă vorbele ca pe un venin.

— Șterge-o de-aici sau te arunc peste bord, cu tutun cu tot, urlă secundul.

Mulligan Jacobs se dădu și mai aproape de domnul Pike și, în bezna aceea, din cauza legănării navei, începu să se bălăngăne dinaintea secundului.

— Pe Dumnezeu, Jacobs ! exclamă secundul.

— Momîie bătrînă ! reuși să replice stîrpitura aceea de infirm.

Domnul Pike îl apucă de guler și-l ridică în aer cu totul.

— Ai de gînd s-o ștergi jos sau te arunc eu ? îl întrebă secundul.

N-aș putea descrie tonul discuției lor. Era o înfruntare între fiare sălbatice.

— Încă n-am ajuns să mănînc din mîna dumitale, sună răspunsul.

Domnul Pike mai încercă să spună ceva, ținîndu-l încă pe infirm în aer, dar nu reuși decît să se sufoce de propria lui neputință și furie.

— Momîie bătrînă, momîie bătrînă, ești o momîie bătrînă ! scandă Mulligan Jacobs, la fel de fără șir și vădindu-se lipsit de fantezie în acele momente de furie oarbă.

— Mai spune asta o dată și zbori de nu te vezi ! reuși să mîrîie răgușit secundul.

— Ești o momîie bătrînă ! bîigui Mulligan Jacobs.

Secundul îi făcu vînt. Infirmul zbură prin aer ca zvîrlit din praștie și chiar pe cînd zbura prin beznă repeta :

— Momîie bătrînă, momîie bătrînă !

Se prăbuși printre cei de la gura magaziei numărul doi și jos se stîrni panică și se auziră gemete. Domnul Pike începu să bată puntea îngustă în sus și-n jos, scrîșnind din dinți. Apoi se opri. Își sprijini brațele de balustrada pasarelei, își rezemă capul pe brațe preț de un minut bun și apoi gemu :

— Ah, Doamne, ah, Doamne !

Doar atît. Apoi se îndreptă încet spre pupa, tîrîndu-și picioarele de-a lungul pasarelei.

XXXIII

Zilele au devenit tot mai cenușii. Soarele și-a pierdut căldura și în fiecare zi, la amiază, se arată tot mai jos, înspre nord. Toate constelațiile cunoscute au dispărut de mult, și se pare că și soarele vrea să se ducă pe urmele lor. Lumea, singura lume pe care o știu, a rămas în urma noastră, departe spre nord, și între noi și ea se ridică imensitatea curburii pămîntului. Oceanul acesta pustiu, cenușiu și rece pare să fie capătul lumii, sfîrșitul tuturor lucrurilor. Numai cenușiul devine tot mai cenușiu și frigul tot mai frig, iar pinguinii țipă noaptea, și uriașele cetacee gem și plescăie, în vreme ce imenși albatroși, și ei cenușii de

atîtea înfruntări cu furtunile acestui tărîm, planează și se lasă pe cîte o aripă.

Ieri dimineață s-a auzit strigătul : „Pămînt ! Pămînt !" Am început să tremur de emoție cînd l-am văzut prima oară, prima zare de uscat de cînd părăsisem Baltimore, cu veacuri în urmă. Soarele încă nu se ridicase, dimineața era umedă și rece, și bătea un vînt subțire care pătrundea prin orice fel de veșminte. Termometrul de punte arăta 30 de grade *, cu două grade sub punctul de îngheț, și peste noi, din cînd în cînd, trecea cîte o fulguială.

Pămîntul pe care-l vedeam era tot îmbrăcat în zăpadă. Din ocean se ridicau lanțuri de munți și piscuri acoperite de zăpadă. Ne apropiam tot mai mult, dar nu se zărea nici un semn de viață. Era un tărîm sălbatic cu adevărat, mohorît, uitat de Dumnezeu. Pe la ora unsprezece, în largul intrării în strîmtoarea Le Maire, vijelia se potoli, vîntul începu să bată statornic, iar mareea porni să pătrundă în strîmtoare chiar în direcția în care voiam să navigăm.

Căpitanul West nu avu nici o ezitare. Îi dădu cu promptitudine domnului Pike ordine pe un ton liniștit. Timonierul schimbă de drum, în vreme ce ambele carturi se repeziră să întărească rîndunicile și contrarîndunicile. Cu toate astea, căpitanul West știa toate riscurile pe care și le asuma în acest cimitir al navelor.

Cînd am pătruns în strîmtoarea îngustă, cu toate pînzele ridicate, prinși de un val copleșitor de maree, promontoriile pustii ale Țării Focului au început să treacă pe lîngă noi cu o viteză amețitoare. Eram aproape de ele, dar eram aproape și de coastele zimțuite ale Insulei Statelor, în cealaltă parte. Și tocmai aici, într-un fel de golf sălbatic, între doi pereți prăpăstioși și întunecați de stîncă, unde nici măcar zăpada nu găsea loc unde să se așeze, și-a găsit căpitanul West să cerceteze, așa în treacăt, împrejurimile cu binoclul, ca apoi să-și oprească privirea numai asupra unui singur punct. Am găsit și eu locul cu pricina, uitîndu-mă cu propriul meu binoclu, și am simțit pe dată cum mă ia cu frig cînd am zărit ieșind din apă cele patru catarge ale

* E vorba de grade Fahrenheit.

unei nave mari. Nu știu despre ce navă era vorba, dar fusese la fel de mare ca *Elsinore* și naufragiul avusese loc de curînd.

— Una dintre navele acelea germane care transportă nitrați, spuse domnul Pike.

Căpitanul West încuviință dînd din cap, cercetă mai departe epava și spuse :

— Pare părăsită de tot. Cu toate astea, domnule Pike, trimite pe catarge cîțiva marinari cu ochi mai ageri și ai grijă și veghează și dumneata bine. S-ar putea să mai fie supraviețuitori pe mal care încearcă să ne facă semne.

Dar am navigat mai departe și nu ne-a făcut nimeni nici un fel de semnale. Domnul Pike era încîntat de norocul de care aveam parte. Ajunse pînă acolo încît bătea puntea în sus și-n jos frecîndu-și mîinile și chicotind de unul singur. Tocmai din 1888 nu mai fusese prin strîmtoarea Le Maire. Mi-a mai spus că știa căpitani care făcuseră cîte patruzeci de călătorii pe la Capul Horn, dar n-avuseseră niciodată norocul să răzbească prin strîmtoare. Trecerea obișnuită se află mult mai la est, ocolind Insula Statelor, ceea ce înseamnă că, în loc să mergi spre vest, trebuia s-o iei în partea opusă, iar aici, la capătul pămîntului, unde vîntul din vest bîntuie mereu în jurul acestei gîtuituri a uscatului, ca să navighezi spre vest trebuie să te lupți pentru fiecare milă, fiecare inci. Cărțile Pilot îi sfătuiesc pe căpitanii care merg pe la Capul Horn : „Țineți vestul, indiferent cum, țineți vestul !"

La începutul după-amiezii, cînd am ieșit din strîmtoare, ne-a împins mai departe același vînt statornic, și în apele liniștite din partea adăpostită a Țării Focului, care se întinde spre sud-vest pînă la Capul Horn, am navigat cu o viteză de vreo opt noduri.

Domnul Pike era transfigurat. Cu greu se urnea de pe punte cînd îi venea rîndul să fie de cart liber. Chicotea, își tot freca mîinile, și fredona încontinuu. Pe deasupra, mai era și vorbăreț.

— Mîine dimineață am terminat cu Capul Horn. Trecem pe lîngă el la vreo douăsprezece, cincisprezece mile. Ia gîndește-te numai ! O ștergem iute de-aici ! Niciodată n-am avut norocul ăsta, și nici nu ne-am așteptat la așa

baftă. Oh, *Elsinore*, fetițo, ești tu cam putredă la teugă, dar la cîrmă e o mîna binecuvîntată !

La un moment dat, l-am găsit după tenda de protecție și l-am auzit că vorbea de unul singur. Era mai degrabă un fel de rugăciune.

— Numai de n-ar veni furtuna, repeta el întruna. Numai de n-ar veni...

Domnul Mellaire era de altă părere.

— Niciodată nu s-a mai întîmplat una ca asta, îmi spuse el. Nici o navă n-a trecut Capul Horn în felul ăsta. Să vezi cum se stîrnește furtuna. Totdeauna vine val-vîrtej dinspre sud-vest.

— Dar nu s-ar putea ca totuși o navă să treacă așa, pe neveste ? am întrebat eu.

— Sorții foarte mari sînt împotriva unei astfel de eventualități, răspunse el. Dar am să vă vînd un pont. Pariu cinstit, domnule, un pariu obișnuit pe o livră de tutun că în douăzeci și patru de ceasuri o să ținem la capă numai cu velele gabier. Și pariez zece livre de tutun contra cinci că nici de-acum într-o săptămînă n-o să fim la vest de Capul Horn, și cum pasajul se socotește încheiat de la cincizeci la cincizeci de grade, pariez douăzeci de livre de tutun contra cinci că în două săptămîni nu vom trece paralela de cincizeci de grade în Pacific.

În vremea asta, căpitanul West, știind pericolele strîmtorii Le Maire lăsate în urmă, se retrăsese sub punte, și stătea cu picioarele întinse în papuci de casă, fumîndu-și trabucul. Nu mai avea nimic de spus, deși eu și Margaret radiam de bucurie.

Iar azi-dimineață, pe o mare oglindă și o briză ușoară, Capul Horn apăru aproape, la nord, la nu mai mult de șase mile. Ajunsesem aici, în traversul său, și navigam mai departe spre vest.

— Care-i cota tutunului în dimineața asta ? l-am tachinat eu pe domnul Mellaire.

— Urcă, îmi răspunse el. Aș vrea să fac o mie de pariuri ca și cel pe care l-am încheiat cu dumneavoastră.

M-am uitat în jur la mare și la cer, am cîntărit viteza noastră după spuma siajului, dar n-am reușit să văd nimic

care să fi îndreptățit pesimismul lui. Fără îndoială că aveam parte de o vreme frumoasă, iar stewardul, întărind această impresie, încerca să prindă cu un ac îndoit și o bucată de sfoară porumbei sălbatici care zburau în jur. La frontonul dunetei l-am întîlnit pe domnul Pike. A fost o întîlnire foarte ciudată fiindcă în loc de salut el mîrîi ceva.

— După cîte văd, mergem mai departe, am îndrăznit eu să spun, încîntat.

Nu mi-a răspuns, dar s-a întors și a început să se uite lung spre cenușiul dinspre sud-vest, cu cea mai acră expresie pe care o văzusem vreodată pe chipul lui. Mormăi ceva din care n-am înțeles nimic, și cînd l-am rugat să mai spună o dată mi-a zis :

— Se coace o furtună. Nu vezi ?

Am scuturat din cap.

— De ce naiba crezi că scoatem noi cîrpele alea ? mîrîi el.

M-am uitat spre greement. Contrarîndunicile erau de-acum strînse, iar oamenii strîngeau și rîndunicile, vergile zburătorului erau coborîte, iar contrașcotele și cargafunzii parcă își cereau velele înapoi. Și, cu toate astea, briza dinspre nord bătea încă și mai blînd.

— Zău dacă sînt în stare să văd vreun semn de furtună, am zis eu.

— Atunci du-te și uită-te la barometru, mormăi el, în vreme ce se răsucea pe călcîie, și se îndepărtă de mine.

Căpitanul West era în camera hărților, trăgîndu-și cizmele lungi de vreme rea. Atitudinea lui spunea totul, chiar dacă n-ar fi existat barometrul, atitudinea căpitanului era cît se poate de elocventă. Cu o seară înainte, barometrul arăta 30.10. Acum coborîse la 28.64. Nici chiar în timpul acelui pampero nu coborîse atît de mult.

— Programul obișnuit de la Capul Horn, spuse el zîmbindu-mi, în vreme ce se ridică cît era de înalt și zvelt și întinse mîna să-și ia impermeabilul cel lung.

Mie tot nu-mi venea să cred.

— E încă departe ? m-am interesat eu.

El scutură din cap, și chiar cînd voi să răspundă se opri și ridică mîna făcîndu-mă să ascult atent. *Elsinore* se

clătină stînjenită, şi de afară se auzi pocnetul velelor care fîlfîiau lovindu-se de catarge şi de parîme. Am mai stat de vorbă vreo cinci minute, şi deodată el ridică din nou mîna făcîndu-mă atent. De data asta *Elsinore* se bandă uşor şi rămase aşa înclinată, în vreme ce în greement se trezi un oftat şuierat, stîrnit de vînt.

— S-a pornit, spuse el, în vechiul limbaj al marinarilor.

Apoi l-am auzit pe domnul Pike urlînd ordine, şi am descoperit deodată că în sufletul meu se năştea tot mai mult respect pentru Capul Horn. Capul Îndărătnic, cum îi spun marinarii. Un ceas mai tîrziu eram la capă, cu murele în babord, şi numai cu velele contragabier şi vela trinca ridicate. Vîntul se pornise dinspre sud-vest, iar în partea noastră de sub vînt era uscatul de care ne apropiam mereu. Căpitanul West îi dăduse dispoziţii secundului să fie pregătit în orice clipă să facă volta sub vînt. Amîndouă carturile strînseseră velele, aşa că tot echipajul era pe punte pentru manevre.

Era uluitor în cît de puţin timp se stîrniseră valuri atît de mari. Vîntul sufla acum cu putere de furtună în rafale şi se înteţea mereu. Nu se vedea nimic la o sută de iarzi. Ziua deveni de un cenuşiu închis. În cabină se aprinseră lămpile. De pe dunetă, priveliştea de-a lungul navei care trudea din greu era impresionantă. Peste bordul din vînt năvăleau spumegînd valuri, şi punţile erau mereu pe jumătate acoperite, în ciuda gurilor de evacuare şi a saborzilor de scurgere care lucrau din plin.

Echipajul întreg al navei, în impermeabile, stătea în grupuri pe cele două rufuri şi pe dunetă. Cu prova era însărcinat domnul Mellaire. Domnul Pike preluase conducerea la ruful central şi dunetă. Căpitanul West bătea puntea în sus şi-n jos, vedea totul şi nu spunea nimic, asta fiind treaba secundului.

Cînd domnul Pike ordonă să se pună timona banda în bordul din vînt, dispuse să se slăbească şi toate vergile pupa, după care se slăbiră şi cele ale arborelui mare, ca să se reducă presiunea asupra părţii din spate a navei. Trinca, gabierul şi contragabierul fură lăsate moi pentru ca să se

poată suci prova în vînt. Pentru toate astea a fost nevoie de timp. Oamenii se vădeau înceţi, slabi, fără vlagă. Iar vîntul, care bătuse tot mai tare, acum sufla drăceşte. Numai din cînd în cînd reuşeam să-i zăresc pe cei de pe teugă. Cei de pe ruful central, aplecîndu-se în vînt, dispăreau mereu, ascunşi de valurile înspumate care se izbeau de balustradă, se aruncau pînă la vergile de jos şi apoi masele de apă erau mînate de vînt orizontal. Domnul Pike, asemeni unui enorm păianjen prins într-o plasă fluturată de vînt, păşea înainte şi-napoi pe pasarela aceea subţire, care nu era decît o ţesătură neînsemnată în bătaia rafalelor furtunii.

Rafalele erau atît de puternice că prima dată *Elsinore* refuză să răspundă la manevre. Se culcă pe o parte, fu împinsă de vînt, zguduită, dar prova nu viră, iar în acest timp eram împinşi spre coasta aceea neîndurătoare, nenorocită. Totul în jur era de un cenuşiu întunecat, dezlănţuit, domnea un frig cumplit încît stropii de apă îngheţau imediat peste tot unde ajungeau.

Aşteptam. Oamenii, cu capetele plecate, aşteptau. Domnul Pike, dezlănţuit şi el, mînios, cu ochii lui albaştri la fel de muşcători ca şi gerul, arătîndu-şi colţii cam la fel ca şi elementele împotriva cărora se lupta, aştepta şi el. Samuraiul aştepta liniştit, distant, indiferent. Şi Capul Horn aştepta, acolo, în bordul de sub vînt, aştepta să culeagă rămăşiţele noastre şi ale navei.

Şi atunci pupa începu să se lase în vînt. Unghiul de atac al furtunii se schimbă şi, curînd, cu viteză cumplită, am ţîşnit înaintea furtunii, drept spre stîncile pe care nu le puteam vedea. Dar orice îndoială se spulberase. Succesul manevrei era asigurat. Informat prin mesagerii trimişi de-a lungul pasarelei de către domnul Pike, domnul Mellaire slăbi vergile arborelui trinchet. Cu ochii pe timonier, indicînd ordine echipajului cu mîna, domnul Pike dispuse să se pună cîrma banda în babord ca să vadă cum intră *Elsinore* în vînt atunci cînd reveni pe chilă dreaptă cu murele în tribord. Totul era forfotă.

Toată manevra asta a durat treizeci de minute pentru a obliga nava să facă volta, iar eu am înţeles cum şi cei mai buni comandanţi reuşesc să-şi piardă navele fără să

li se poată reproșa nimic. Închipuiți-vă că *Elsinore* s-ar fi încăpățînat să nu facă volta în vînt ! Închipuiți-vă că toată arborada ar fi fost măturată ! Dar aici intră în scenă domnul Pike a cărui menire permanentă era să aibă grijă ca fiecare parîmă și scripete și toată puzderia de manevre mărunte din vastul greement al navei să fie trainice și să nu cedeze la solicitări.

Înainte de a coborî sub punte, l-am auzit pe căpitanul West spunîndu-i domnului Pike că, întrucît amîndouă carturile erau pe punte, ar fi fost bine să se pună o terțarolă la vela trinca. Cum vela mare și vela în cruce erau strînse, puteam vedea bine oamenii înghesuiți pe arborele trinchet. Se părea că nu prea aveau spor cu terțarola. Era și domnul Mellaire acolo, el fiind direct însărcinat cu treaba asta, în vreme ce, pe dunetă, domnul Pike urla și mormăia, proferînd nesfîrșite înjurături.

— Ce s-a întîmplat ? l-am întrebat eu.

— Două carturi stau cocoțate pe o singură vergă și nu-s în stare să pună o terțarolă la batista aia de velă ! mîrîi el. Ce-o să se întîmple dacă o să fim nevoiți să ne mai bălăcim pe aici vreo lună ?

— O lună ? am exclamat eu.

— O lună-i nimic pentru Capul Îndărătnic, spuse el mohorît. Am petrecut o dată aici vreo șapte săptămîni și după aceea am întors, dînd bir cu fugiții și am luat-o pe cealaltă parte.

— Cum ? Ați ocolit pămîntul pe dincolo, prin Indian și Pacific ? am făcut eu uluit.

— Era singura cale de a ajunge la Frisco, îmi răspunse el. Capul Horn e Capul Horn, și prin împrejurimi nu prea am văzut eu niciodată vară.

Degetele îmi amorțiseră, eram înghețat pînă la os, am mai aruncat o privire nenorociților de pe verga trinchetului, după care am coborît ca să mă mai încălzesc. Puțin mai tîrziu, pe cînd mă duceam la masă, printr-unul din iublourile cabinei, am aruncat o privire spre prova și i-am văzut pe oameni încă chinuindu-se pe verga aceea înghețată.

Eram toți patru la masă, era foarte confortabil, în ciuda eschibițiilor făcute de *Elsinore*. Suporturile de furtună de

pe masă țineau farfuriile la locul lor. Stewardul se mișca și ne servea fără nici o dificultate și cu o evidentă indiferență, deși eu băgam de seamă cîte o lucire neliniștită ce-i trecea prin priviri cînd se cumpănea bine pe picioare cu cîte o farfurie în mînă, ori de cîte ori nava sălta și se clătina cu o neobișnuită violență.

Lămpile navei erau aprinse și se clătinau în balansierele cardanice, luptîndu-se mereu cu umbrele mișcătoare. Lemnul scîrțîia și gemea. Piciorul arborelui artimon, un imens cilindru de oțel gol pe dinăuntru, care cobora traversînd puntea de deasupra și podeaua cabinei, făcea niște vocalize îngrozitoare cu furtuna de afară. Acolo, sus, în vîrful lui, parîmele întinse la maximum se izbeau de el, iar catargul răsuna ca o cazangerie. Se auzea continuu bubuitul valurilor care se prăvăleau pe punte și apoi se spărgeau de peretele din față al dunetei, în vreme ce cele zece mii de parîme și manevre din greement urlau și țipau sub biciuirea furtunii.

XXXIV

— Ce-ai zice de puțină ascensiune ? mă întrebă Margaret, la scurt timp după ce plecasem de la masă.

Stătea provocatoare în cadrul ușii cabinei mele, își luase impermeabilul, pălăria de vreme rea și cizmele.

— De cînd am plecat în călătoria asta nu te-am văzut urcîndu-te în arboradă nici măcar de-o palmă, continuă ea. Ești sigur că n-ai să amețești ?

Mi-am pus semn la carte, m-am răsucit și m-am dat jos din cușeta în care-mi făcusem culcuș să nu mă răstorn, și am bătut din palme chemîndu-l pe Wada.

— Atunci vii cu mine ? strigă ea încîntată.

— Numai dacă mă lași pe mine să te conduc, am răspuns eu degajat, și dacă-mi promiți că ai să te ții aproape. Și încotro, mă rog ?

— În vîrful artimonului. E cel mai ușor. Iar cît privește treaba cu ținutul, te rog să-ți amintești că eu am făcut adesea experiența asta. Dar de dumneata mă îndoiesc.

— Foarte bine, am replicat eu. Atunci treci tu în frunte. O să am grijă să mă ţin aproape.

— Am văzut eu mulţi oameni de uscat speriindu-se de ideea asta, rîse ea de mine. Acolo, în vîrful catargului, nu-i prea nimerit pentru nepricepuţi.

— Şi mai mult ca sigur că eu sînt un nepriceput, m-am arătat de acord. N-am urcat pe catarg în viaţa mea, şi dacă nu-i un loc nimerit pentru nepricepuţi...

Ea s-a uitat la mine, pe jumătate crezînd şi ea în mărturisirea nevolniciei mele, în vreme ce eu mi-am întins mîna să-mi iau impermeabilul.

Pe dunetă era minunat, groaznic şi sumbru. Infinitul începea din imediata noastră apropiere. Am fost învăluiţi în rafalele dezlănţuite ale furtunii, stropi de apă şi cenuşiul ce domnea pretutindeni. Pe puntea principală nu se putea păşi, şi cel care trebuia să-l înlocuiască pe timonier venea pe sus, pe pasarelă. Era ora două, şi nenorociţii aceia de marinari stăteau pe verga trinchetului de mai bine de două ceasuri. Şi acum erau tot acolo, neajutoraţi, nevolnici, fără speranţă. Căpitanul West, ieşit pe punte în partea adăpostită a camerei hărţilor, se uită la ei preţ de mai multe minute.

— Trebuie să renunţăm la terţarola aceea, îi spuse el domnului Pike. Ai grijă doar să întărească bine vela. Mai bine să pună o saulă dublă de înfăşurare la velă.

Şi secundul porni spre prova, tîrîndu-şi picioarele de-a lungul pasarelei, oprindu-se atunci cînd treceau peste el creste de valuri sau rafale de picături, ca să-şi verse dispreţul asupra celor două carturi ale unei nave cu patru catarge care nu-s în stare să pună o terţarolă la o trincă.

Nu reuşeau, în ciuda strădaniilor. Fiindcă se străduiau cu adevărat, şi învăţasem şi eu că oamenii îşi împlinesc cel mai bine treaba atunci cînd li se ordonă reducerea unei vele. Şi asta pentru că-i stăpîneşte teama. Ei nu au curajul de fier al domnului Pike, experienţa, priceperea şi tăria căpitanului West.

Margaret nu mi-a refuzat ajutorul cînd i-am întins o mînă ca să se salte pe caviliera de la piciorul artimonului. Dar a făcut asta numai ca o recunoaştere a gestului

de politeţe, fiindcă în clipa următoare ea îşi trase mîna înmănuşată din mîna mea, se săltă fără teamă în bătaia furtunii, apucîndu-se bine de grijele. Apoi începu să urce. Eu am pornit după ea, aproape fără să-mi dau seama cît de riscantă era isprava asta pentru un ageamiu, într-atît eram de stîrnit de exemplul ei şi de dispreţul meu faţă de nevolnicii de la prova. Unde erau în stare să urce oamenii echipajului, eram în stare să urc şi eu. Ce erau ei în stare să facă puteam şi eu. Şi nici fata samuraiului nu mă putea umili lăsîndu-mă în urmă.

Dar treaba mergea încet. Cînd nava se apleca în partea dinspre vînt, rafalele furtunii te proiectau ca pe-un fluture neajutorat, lipindu-te de greement. În astfel de momente, presiunea vîntului era atît de mare că nu puteai să-ţi mişti nici măcar o mînă sau un picior. Dar nici nu mai erai nevoit să te mai ţii bine. Vîntul te ţintuia pur şi simplu acolo unde erai.

Prin viscolul care începuse să mîne zăpada, puntea părea tot mai mică, iar orice prăbuşire însemna spinare ruptă şi moarte, dacă nu cumva cădeai în mare, în care situaţie urmarea era înecul imediat, paralizat de apa îngheţată. Şi Margaret urca mai departe. Fără să se oprească o clipă, merse mai departe, pînă sub platforma din vîrful catargului, îşi muta greutatea, apucîndu-se de parîmele greementului care duceau în sus, se săltă pe ele, cu uşurinţă, fără nici o teamă, coordonîndu-şi mişcarea cu balansul navei, şi apoi se sui în picioare pe platformă.

Am urmat-o. Nici nu începusem să spun rugăciuni, nici nu simţisem că mă ia spaima cînd lăsasem puntea în urmă şi începusem să urc pe parîmele acelea ce duceau în sus, căutînd pe pipăite de unde să mă apuc. Eram în extaz. Eram în stare de orice nebunie. Dacă Margaret s-ar fi aruncat în aer, cu mîinile întinse şi ar fi dispărut luată de furtună, aş fi urmat-o fără ezitare.

Cînd am reuşit să trec cu capul de marginea platformei am zărit-o şi am văzut că se uita la mine cu ochii strălucitori, înviorați de furtună. Iar după ce m-am săltat pe după parîme şi am urcat uşor lîngă ea, am citit în ochii ei o lucire de încuviinţare, dar îndată în privire îi apăru şi mînia.

— Da, dar ai mai făcut isprava asta și înainte ! îmi reproșa ea strigînd din răsputeri ca s-o pot auzi, foarte aproape de urechea mea.

Am scuturat din cap în semn de negare, iar ochii i s-au luminat din nou. Încuviință din cap și-mi zîmbi, se așeză jos, legănîndu-și picioarele încălțate cu cizme marinărești în abisul bîntuit de zăpadă de dincolo de marginea platformei. M-am așezat și eu alături de ea, uitîndu-mă în jos prin vîrtejurile de zăpadă care ascundeau puntea navei, făcînd și mai adînc hăul din care urcasem.

Acolo sus eram numai noi. O pereche de păsări ale furtunii se opriseră pe o bară de oțel care ieșea din cernerea aceea de zăpadă ca să dispară apoi în sus, în aceeași fulguială. Ajunsesem la capătul pămîntului, ba chiar și acel capăt dispăruse de-acum. Din ninsoare, adus de vînt, apăru un albatros uriaș care plutea fără să-și miște aripile, cu vreo optzeci, nouăzeci de mile la oră. De la vîrful unei aripi la celălalt să tot fi avut cincisprezece picioare. El simțise primejdia înainte de a-l vedea noi și, cumpănindu-și trupul în rafalele furtunii, ocoli de departe, fără efort, nava. Pe cap avea o pată albă și în jurul gîtului o dungă albă, datorită vîrstei sau poate gerului, și cu ochii lui strălucitori ca mărgelele s-a uitat la noi, în vreme ce trecea făcînd un cerc larg și dispărînd în ninsoare. Margaret își vîrî mîna într-a mea.

— Chiar și numai pentru el, merita să ne cățărăm aici, îmi strigă ea.

Și în clipa aceea, *Elsinore* se lăsă pe o parte și mîna ei se încleștă de a mea, în vreme ce din hăul de dedesubt se auzi bubuitul valurilor uriașe, mînate de vîntul de vest, spărgîndu-se de punți.

Dar rafala aceea de ninsoare trecu la fel de repede precum venise și, într-o clipită, am văzut sub noi nava în toată lungimea ei, puntea principală acoperită de valuri în fierbere, teuga scufundată cu partea din față într-o explozie de ape, omul de veghe, cocoțat ca să-și salveze pielea pe vîrful teugii, ținîndu-se cum putea mai bine și stînd cu capul în jos, ca să se ferească de rafalele oceanului și, chiar sub noi, duneta șiroind de ape și pe domnul Mellaire, cu o mînă de oameni chinuindu-se să execute manevre care să slăbească presiunea asupra cîrmei. Și l-am zărit și pe samurai apărînd în partea de sub vînt a camerei hărților, legănîndu-se sigur de sine ca să contrabalanseze mișcările zănatice ale punții, în vreme ce-i dădea indicații domnului Pike.

Cercul nostru vizual se lărgi simțitor ajungînd pînă la cîteva sute de iarzi, și acum puteam vedea valurile uriașe ale oceanului în toată splendoarea lor. Imense talazuri zburlite, de cîte șaizeci de picioare înălțime, se repezeau din cenușiul lăptos și, în șiruri fără sfîrșit, se aruncau asupra navei, acum înălțîndu-se amenințător deasupra firavei ei alcătuiri, pentru ca, în clipa următoare, o sută de tone de apă să se prăvălească asupra punților, împroșcînd spre înalturi, ca apoi să se strecoare pe dedesubt, spumegînd și dispărînd din nou în ceață. Iar uriașul albatros ne dădea tîrcoale, zburînd în cerc în jurul nostru, răzbind prin furtuna aceea turbată și țîșnind cu măreție din nou, cu o iuțeală mai mare decît cea a vîntului.

Margaret se feri să mă privească, să nu-i văd ochii întrebători. Degetele îmi erau amorțite în mănușile groase, dar am reușit să-i dau la o parte clapa căciulii din dreptul urechii ca să-i strig :

— Pentru mine nu-i nimic nou. Am mai fost pe aici. Odată cu toți ceilalți strămoși ai mei am fost pe-aici. Fața mi-a înghețat, sarea îmi arde nările, vîntul îmi șuieră în urechi, dar toate astea sînt lucruri vechi. Acum știu că strămoșii mei erau vikingi. Sînt sămînță de pe acele vremuri. Am bîntuit cu ei coastele Angliei, am sfidat Coloanele lui Hercule, am prădat prin Mediterana și am stat la loc de mare cinste alături de stăpînitori de popoare supuse, moleșite de căldura soarelui. Sînt Hengist și Horsa, ba fac parte din neamul eroilor de odinioară care și pentru aceștia erau intrați de mult în legende. Am bătut și am înfruntat mările înghețate și înainte de ei, încă înainte de a veni glaciațiunea, umărul îmi era îmbibat de sîngele ciutelor, am doborît mastodonți, și strămoși ai tigrilor colțați, mi-am însemnat șirul isprăvilor pe pereți de peșteri adînci, da, da, și am supt laptele alături de frații mei puii de lup la sînul lupoaicei.

Rîse încîntată şi asupra noastră se abătu o rafală de viscol, care ne biciui obrajii, iar *Elsinore* se aruncă înainte şi se aplecă într-o parte de parcă niciodată n-avea să se mai ridice, în vreme ce noi ne-am ţinut cu disperare, descriind prin aer un cerc ameţitor. Margaret ridică o mînă şi-mi dădu la o parte clapa căciulii, rîzînd mereu.

— Te pricepi mai bine decît mine la lucruri din astea, îmi strigă ea. Pare un fel de poem. Dar eu te cred. Trebuie să fie aşa fiindcă aşa a fost. Am mai auzit demult din astea, pe cînd oameni îmbrăcaţi în piei de animale se adunau în jurul focului şi intonau cîntece care alungau frigul şi întunericul nopţii. Şi ce-ţi mai fac cărţile ? îmi spuse ea răutăcioasă, în vreme ce ne pregăteam să coborîm.

— La naiba cu ele, şi odată cu ele la naiba şi cu toţi nebunii aceia sătui de lume, nebuni care le-au scris, am făcut eu.

Din nou rîse încîntată, ţinîndu-se numai în mîini, în vreme ce căuta cu piciorul un punct de sprijin, după care dispăru în jos, sub periculoasa platformă din vîrful catargului.

XXXV

— Care mai e cursul tutunului ? îmi spuse domnul Mellaire în loc de salut, cînd m-am arătat pe punte azi-dimineaţă, sfîrşit şi zgîriat, durîndu-mă fiecare oscior şi fiecare muşchi după şaizeci de ceasuri de tăvăleală încoace şi-ncolo.

Vîntul căzuse, instalîndu-se un calm plat către dimineaţă, iar *Elsinore* se legăna dezordonat, într-un chip mai nenorocit ca oricînd, avînd doar cîteva vele ce fluturau pocnind. Domnul Mellaire îmi arătă ceva înaintea traversului tribord. Am desluşit un ţărm mohorît, cu stînci albe şi ascuţite.

— Insula Statelor, cel mai estic pămînt, spuse domnul Mellaire.

Şi am înţeleş că eram în situaţia unei nave care abia începea să dubleze Insula Statelor, manevră preliminară înconjurării Capului Horn. Cu trei zile înainte eram în traversul Capului Horn, şi chiar îl depăşisem cu cîteva mile. Şi iată-ne din nou aici luînd-o de la început, cu mult în urmă faţă de punctul de unde pornisem iniţial.

Echipajul e într-o situaţie cu adevărat nenorocită. În timpul furtunii teuga fusese inundată de două ori. Asta însemna că totul înăuntru se afla în apă, şi că toate veşmintele, ba chiar şi saltelele şi păturile sînt ude şi aşa vor rămîne cît vom adăsta prin aceste regiuni nemiloase, pînă cînd vom dubla Capul Horn şi vom ajunge la o latitudine cu o climă mai blîndă. Acelaşi lucru e valabil şi pentru ruful central. În afară de cabinele bucătarului şi ale velarilor, la care se ajungea prin tambuchiul numărul doi din prova, toate celelalte încăperi sînt pline de apă. Şi nici nu există sobe la care oamenii să-şi usuce hainele. Am aruncat o privire în încăperea lui Charles Davis. Era groaznic. Îşi arătă dinţii şi dădu din cap.

— Sir, bine că nu-i şi O'Sullivan aici, îmi spuse el. În cuşeta de jos s-ar fi înecat pînă acum. Şi trebuie să vă spun că pentru ca să mă cocoţ în cea de sus am fost nevoit să înot. Şi la rănile mele numai apă sărată nu-mi trebuie. Pe o vreme ca asta la Capul Horn n-ar trebui să fiu ţinut aici. Uitaţi-vă la gheaţa aia de pe jos. Chiar şi acum îngheaţă apa aici, iar păturile mele sînt îmbibate de apă, eu sînt om bolnav, şi asta o poate spune orice om întreg.

— Dacă te-ai fi purtat cum trebuie cu secundul, s-ar fi purtat şi el ca lumea cu dumneata în schimb, i-am spus eu.

— Hm, făcu el rînjind. Să nu vă treacă prin gînd că o să rămîneţi fără mine, sir ! Sînt în stare să fac să-mi priască situaţia asta. Ehei, cînd mă gîndesc eu la tribunalul acela din Seattle, nu-mi mai vine să mor. Sir, ascultaţi-mă pe mine, ţineţi pariul cu bucătarul ! Nu puteţi pierde. Aşa vă sfătuiesc, fiindcă sînteţi un om cumsecade. Oricine pariază că am să zbor peste bord pierde ca popa.

— Dacă știai în ce hal ești, cum de-ai avut curajul să pornești într-o călătorie ca asta ? l-am întrebat eu.

— Hal ? se minună el afișînd perfect inocența. Păi nu așa m-am suit eu pe navă ! Cînd am pornit la drum eram într-o formă nemaipomenită. Toată nenorocirea asta m-a pălit abia după aceea. Doar vă aduceți aminte că m-ați văzut urcat hăt sus, pe catarge, și pînă la gît în apă. Și am mai și așezat cărbune în magazie. Un om bolnav n-ar fi fost în stare de una ca asta. Nu uitați că o să trebuiască să depuneți mărturie cum mi-am împlinit munca înainte de a cădea la pat. Și dacă tot mai credeți că o să-mi dau duhul aici, sînt în stare să pariez chiar eu cu dumneavoastră ! strigă el după mine.

De-acum oamenii din echipaj vădesc semne evidente de oboseală după toate greutățile îndurate. E uimitor cît de mult li s-au scofîlcit fețele, cît de ciolănoase și trase au ajuns mutrele lor într-un timp atît de scurt. Sînt nevoiți să-și usuce lenjeria pe ei. Veșmintele de deasupra, pe care le poartă pe sub impermeabile sînt jilave. Și cu toate astea, în chip paradoxal, în ciuda chipurilor slăbite, scofîlcite, oamenii au devenit foarte dolofani. Merg clătinîndu-se, și mersul lor trădează un fel de obezitate. Dar asta se datorează numai multelor rînduri de haine pe care le pun pe ei. Azi am băgat de seamă că Larry avea pe el două veste, două haine și un pardesiu, iar pe deasupra și impermeabilul. Merg ca niște elefanți, pentru că, pe lîngă toate, și-au înfășurat picioarele în bucăți de saci de iută, peste cizme.

E frig cumplit, deși termometrul de punte arăta azi la amiază treizeci și trei de grade. L-am pus pe Wada să cîntărească hainele pe care le port pe punte. Fără impermeabil și cizme, cîntăresc optsprezece livre. Și, cu toate astea, cînd începe să bată vîntul nu mi-e prea cald nici așa înfofolit. Nu pot înțelege pentru nimic în lume cum marinarii, după ce au simțit pe pielea lor ce înseamnă Capul Horn, mai au chef să se îmbarce pentru o călătorie în partea asta.

Îmi pare rău de Henry, musul navei. Are pielea delicată, mi-am dat seama în după-amiaza asta, pe cînd

trăgea la parîme, brațînd o vergă, că mînecile impermeabilului, cu ajutorul apei sărate, îi roseseră încheieturile mîinii, încît e carne vie și sîngerează, și s-au făcut niște bube obișnuite pe mare. Domnul Mellaire îmi spune că într-o săptămînă o să fie un fel de epidemie de bube la toți oamenii echipajului de la teugă.

— Cînd crezi dumneata că mai ajungem în traversul Capului Horn ? l-am întrebat eu cu nevinovăție pe domnul Pike.

El se răsuci furios la mine, de parcă l-aș fi insultat și-mi mîrîi în obraz înainte de a-mi întoarce spatele, plecînd fără să facă nici un efort să-mi răspundă, măcar din politețe. E limpede că pentru el marea e treabă serioasă. Probabil că de aceea e și un marinar atît de bun.

Zilele trec, dacă acel interludiu cenușiu întunecat, care dăinuie între două perioade de beznă, se poate numi zi. De o săptămînă n-am mai zărit soarele. Poziția navei noastre în aceste mări bîntuite de furtuni e un fel de ghicitoare. La un moment dat, prin estimă, ne-am dat seama că am ajuns în dreptul Capului Horn, dar la vreo sută de mile mai la sud de el. Și apoi ne-a prins o altă furtună de sud-vest care ne-a sfîșiat gabierul arborelui trinchet și randa nouă-nouță și ne-a mînat cum a vrut pînă undeva la est de Insula Statelor.

Acum cunosc și eu Curentul Marelui Vînt de Vest, care bate necontenit de jur împrejurul lumii la sud de paralela 55 de grade. Și știu și de ce cartografii îl scriu cu majuscule. Acum înțeleg de ce cărțile pilot recomandă : „Țineți vestul, indiferent cum, țineți vestul !"

Iar Marele Vînt de Vest și curentul provocat de el nu îngăduie navei să înainteze spre vest. Furtunile vin una după alta, și totdeauna vin dinspre vest, așa că noi o luăm iar spre est. Și e un frig cumplit, și fiecare furtună începe cu un viscol.

În cabină, lămpile ard toată ziua. Domnul Pike nu mai pune fonograful, Margaret nu se mai atinge de pian. Se plînge că iar s-a julit și iar o dor toate oasele. Eu mi-am scrîntit umărul cînd am fost zvîrlit de un perete. Și atît stewardul cît și Wada merg șchiopătînd. Singurul refugiu pe care-l aflu e cușeta mea, aranjată pe margini cu cutii

și perne încît să nu fiu azvîrlit jos nici la cele mai afurisite zvîrcoliri ale navei. În afară de perioadele cînd mă duc la masă sau cînd mai fac cîte o promenadă să mă mai dezmorțesc la aer curat, restul timpului mi-l petrec în cușetă, unde stau și citesc cîte optsprezece, nouăsprezece ceasuri din douăzeci și patru. Dar efortul acela la care e supus necontenit trupul te sfîrșește.

Cum or mai fi supraviețuind nenorociții de la teugă nu-mi pot imagina. Teuga iar a fost inundată de apă de mai multe ori și totul musteşte. În plus, oamenii sînt sleiți și, de cele mai multe ori, e nevoie de ambele carturi pentru a împlini treaba unuia singur. Așa încît nenorociții sînt nevoiți să stea pe puntea spălată continuu de valuri și pe vergile înghețate cam tot atîtea ceasuri cîte stau eu în cușetă. Wada îmi spune că oamenii nici nu se mai dezbracă, ci se trîntesc în paturile ude, înveliți în mantăile de ploaie, cu veșmintele ude pe ei și încălțați.

E destul să te uiți la ei cum se tîrîie pe punte și pe greement. Sînt sleiți cu totul. Sînt scofîlciți, cu pielea feței cenușie, și cu cearcăne mari sub ochi. Și i-a ajuns și nenorocirea bubelor de mare, așa cum s-a bănuit, și mîinile și picioarele lor arată groaznic. Cînd unul, cînd altul, cînd mai mulți sînt nevoiți să zacă în cușetă cîte o zi întreagă, fie din cauză că l-au tăvălit valurile, fie că nu s-a mai putut ține în picioare din cauza slăbiciunii. Asta înseamnă mai multă muncă în spinarea celorlalți, așa că cei care se mai pot ține în picioare nu-s prea blînzi cu cei bolnavi, și omul trebuie să fie doborît rău de tot ca să nu fie tîrît la muncă de tovarășii săi.

Andy Fay și Mulligan Jacobs mă uimesc. Debili și bătrîni cum sînt, pare de necrezut că rezistă acestor condiții groaznice. Și nu înțeleg de ce mai și lucrează. Nu înțeleg de ce în iadul ăsta înghețat al Capului Horn mai pune vreunul mîna pe ceva și muncește. Numai de teama morții se chinuie așa și nu lasă totul baltă, sortindu-ne pe toți sfîrșitului ?

Și, cu toate astea, cei mai mulți, la o săptămînă după ce vom ajunge la Seattle, or să se urce pe alte nave care se îndreaptă spre Capul Horn. Margaret spune că singura explicație e că marinarii uită repede greutățile prin care

au trecut. Domnul Pike e de acord cu ea. El spune că e destul să stea o săptămînă în bătaia alizeului de sud-est, cînd vom ajunge în Pacific, ca să uite cu totul că au trecut pe la Capul Horn. Mă uimesc.

Și nici nu se arată prea curajoși. Azi-dimineață, la ora două, au dovedit-o din plin. N-am văzut niciodată atîta panică, spaimă animalică. Era cartul domnului Mellaire. Din întîmplare citeam chiar cartea lui Boas *Inteligența omului primitiv*, cînd am auzit un tropăit de picioare deasupra capului meu. În clipa aceea *Elsinore* stătea la capă cu murele în babord, și cu foarte puține vele ridicate. Mă întrebam ce alarmă îi împinsese pe toți oamenii cartului pe dunetă, cînd am auzit un alt tropăit, ceea ce însemna că venise și al doilea cart. Nu auzeam să fie vorba de manevra parîmelor și prin minte mi-a trecut ideea unei revolte la bord.

Dar nu se întîmpla nimic și, stîrnit de curiozitate, m-am săltat în cizme, mi-am luat o haină de blană și impermeabilul deasupra, mi-am pus căciula și mănușile și m-am dus pe punte. Domnul Pike se îmbrăcase și ajunsese pe punte înaintea mea. Căpitanul West, care pe vreme rea doarme în camera hărților, stătea în ușa prin care se strecura o geană de lumină ce dezvăluia chipurile îngrozite ale oamenilor din echipaj.

Cei din ruful central nu erau de față, în schimb se adunaseră toți cei de la teugă, în afară de Andy Fay și Mulligan Jacobs. Andy Fay, care făcea parte din cartul liber, rămăsese liniștit în cușeta lui, în vreme ce Mulligan Jacobs profitase de împrejurare pentru a se strecura în teuga ca să-și umple pipa cu tutun.

— Ce s-a întîmplat, domnule Pike ? întrebă căpitanul West.

Înainte ca secundul să poată răspunde, Bert Rhine necheză :

— Sir, diavolul s-a suit la bord.

Dar în nechezatul acela al lui se simțea și un fel de indiferență forțată pe care individul n-o avea obișnuit. Cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît sînt mai surprins că niște oameni atît de ageri la minte cum erau gangsterii s-au putut speria de cele întîmplate. Și erau cu adevărat

înspăimîntaţi toţi trei, de-au sărit din cuşetele lor şi-au renunţat la preţiosul răgaz, deşi cartul lor era liber să se odihnească.

Larry era atît de speriat că-i clănţăneau dinţii, se schimonosea ca o maimuţă, şi se înghionti şi se zbătu să iasă din întuneric şi să ajungă la lumina ce se strecura pe uşa camerei hărţilor, la adăpost. Tony, grecul, arăta la fel de rău, vorbea de unul singur şi-şi făcea cruce fără încetare. Împreună cu ceilalţi doi italieni, Guido Bombini şi Mike Cipriani, care făceau şi ei la fel, formau un fel de cor. Arthur Deacon era aproape leşinat, şi el şi cu evreul Chantz se ţineau fără să le fie ruşine unul de celălalt ca să-şi facă curaj. Bob, tînărul acela dolofan şi crescut fără măsură, scîncea, în vreme ce un alt tînăr, Bony Splinter, tremura din toate încheieturile şi clănţănea din dinţi. Ba chiar şi cei doi marinari de mîna-ntîi, Tom Spink şi maltezul, rămăseseră mai deoparte, dar stăteau cu spatele spre beznă şi cu faţa plină de jind se uitau către lumină.

M-am uitat la domnul Mellaire. S-ar putea ca de domnul Pike să-i fie teamă. S-ar putea să fie şi criminal. Dar, în orice caz, nu-i este teamă de nimic supranatural. Deşi era cartul său, în faţa celor doi care erau deasupra lui în ierarhia navei el nu întreprindea nimic. Se legăna înainte şi înapoi o dată cu mişcările dezordonate ale navei şi se uita cu nişte ochi amuzaţi şi cinici.

— Şi cam cum arată diavolul acela, omule ? întrebă căpitanul West.

Bert Rhine zîmbi sfios.

— Răspunde cînd te întreabă căpitanul ! urlă domnul Pike la el.

În ochii gansterului străfulgeră deodată crima, dorinţa de crimă adevărată, ca răspuns la urlatul acela. Apoi îi răspunse căpitanului West :

— N-am aşteptat să-l văd, sir. Dar e ditamai diavolul.

— E cît un elefant de mare, sir, răspunse îndatoritor Bill Quigley. M-am întîlnit cu el nas în nas, sir. Aproape c-a pus gabja pe mine cînd am şters-o din teugă.

— Ah, Doamne, sir, gemu Larry. Să vedeţi cum s-a izbit în teugă, sir. Parcă era la judecata de apoi.

— Omule, cunoştinţele tale de religie sînt cam amestecate, spuse căpitanul West zîmbind liniştit, deşi nu puteam să nu bag de seamă cît de obosit îi era chipul, şi cît de osteniţi îi erau ochii frumoşi de samurai.

Se întoarse spre secund.

— Domnule Pike, vrei să fii atît de bun să te duci la teugă şi să stai de vorbă cu diavolul acela ? Leagă-l şi aranjează-l bine că dimineaţă am să vin să-l văd şi eu.

— Da, sir, spuse domnul Pike.

Am pornit spre prova după domnul Pike şi domnul Mellaire, prin zidul acela de beznă, de-a lungul pasarelei firave, îngheţate, spălate de valuri, dar nici un marinar n-a îndrăznit să ne însoţească.

Pe ruful central am tras o baie care mă face să tremur şi acum cînd îmi aduc aminte. Mă îmbrăcasem prea în grabă ca să-mi închei ca lumea impermeabilul la gît, aşa că m-am trezit ud pînă la piele. Am parcurs cealaltă porţiune a pasarelei printr-o ploaie de stropi, şi ajunsesem tocmai pe teugă cînd ceva care plutea la întîmplare pe punte se izbi cumplit de peretele din faţă al teugii.

— Uite cine se juca de-a diavolul, urlă domnul Pike la urechea mea, în vreme ce încerca să prindă obiectul respectiv în fascicolul de lumină al lanternei pe care o luase cu el.

Firul acela de lumină porni să bîjbîie prin apa întunecată, plină de spumă, ce se revărsa pe punte.

— Vine ! urlă domnul Pike cînd *Elsinore* se afundă cu prova în valuri, aruncînd cu putere apa înainte.

Lumina dispăru atunci cînd toţi trei ne-am apucat de ce-am putut şi ne-am ghemuit sub potopul de apă năvălit peste bord. Cînd am ieşit din potop, am auzit o bufnitură cumplită sub frontonul teugii. Iar cînd prova se ridică, firicelul de lumină prinse pentru o clipă un obiect întunecat, pe care l-am desluşit doar vag, ce o luase la vale pe puntea înclinată de pe care apa se scursese.

Domnul Pike coborî pe punte, urmat de domnul Mellaire. Cînd *Elsinore* se aplecă din nou în prova, ambarcînd un potop de apă care năvăli pe căile de acces, am

văzut obiectul întunecat îndreptîndu-se spre prova, drept spre cei doi secunzi. Aceştia se repeziră la adăpost din calea obiectului, lumina dispăru, în vreme ce alt potop îngheţat năvăli la bord.

O vreme nu i-am mai văzut pe cei doi oameni. Apoi fulgeră lumina lanternei, şi am bănuit că domnul Pike pornise în urmărirea obiectului. Era limpede că reuşise să-l facă prizonier la balustradă, lîngă manevrele tribord şi să-l cetluiască bine cu un capăt de parîmă. Cînd nava se aplecă în vînt, îmi păru că are loc un fel de luptă. Al doilea secund se repezi în ajutorul secundului şi amîndoi, folosindu-se şi de alte capete de parîmă, parcă reuşiseră să stăpînească obiectul. Am coborît şi eu. La lumina lanternei am văzut că era vorba de un butoi imens, acoperit de crustacee.

— Butoiul ăsta se bălăceşte în mare de patruzeci de ani, îl cîntări domnul Pike. Uită-te la crustacee ce mustăţi au.

— Şi e plin cu ceva, adăugă domnul Mellaire. Sper să nu fie apă.

M-am băgat şi eu să dau o mînă de ajutor ca să dăm de-a dura butoiul spre prova, între valuri, profitînd de legănările laterale şi transversale ale navei, la adăpost, sub frontonul teugii. Drept urmare m-am tăiat în marginile ascuţite ale resturilor de cochilii care răzbăteau chiar şi prin mănuşi.

— E o băutură înăuntru, spuse secundul, dar pînă dimineaţă nu vreau să risc să-i dau cep.

— Dar cum o fi ajuns aici ? am întrebat eu.

— Nu putea veni decît peste balustradă, glumi domnul Pike. Uite la el ! Stă la apă de ani şi ani de zile.

— Băutura dinăuntru trebuie să fie învechită bine ! comentă domnul Mellaire.

I-am lăsat să lege bine butoiul, m-am îndreptat de-a lungul punţii spre teugă şi am aruncat o privire înăuntru. În goana lor zănatică, oamenii uitaseră să închidă uşile, încît apa pătrunsese peste tot. La lumina unei lămpi marinăreşti chioare şi fumegoase, priveliştea era groaznică. Sînt sigur că nici un om respectabil din epoca grotelor n-ar fi suportat o văgăună ca aia.

Chiar în timp ce mă uitam se sparse un val şi inundă locul de trecere dintre teugă şi balustradă, iar prin uşa în dreptul căreia mă aflam, a năvălit un şuvoi de apă pînă la brîu, încît am fost nevoit să mă ţin din răsputeri ca să nu fiu şi eu măturat în teugă. Andy Fay, cocoţat într-o cuşetă de sus, stătea tolănit pe-o parte şi mă privi ţintă cu ochii lui albaştri şi trişti. Mulligan Jacobs, suit pe o masă primitivă din dulapi grei de lemn, îşi bălăcea picioarele cu cizme în apă şi trăgea din pipă. Cînd mă zări, îmi arătă cu mîna nişte pagini umflate de apă care pluteau încoace şi-ncolo.

— Biblioteca mea s-a dus naibii, se jelui el. Uite ce-a ajuns Byron al meu. Iar colo e Zola şi Browning care înoată alături de ce-a mai rămas din Shakespeare, iar la urmă şi *Antichrist*. Iar dincolo-s Carlyle şi un Zola atît de amestecaţi că nu-i mai poţi deosebi.

În clipa aceea *Elsinore* se lăsă în tribord şi apa din teugă năvăli spre mine cuprinzîndu-mi picioarele pînă la coapse. Mănuşile ude mi-au alunecat pe marginea de fier, şi am fost măturat în pasaj şi de acolo drept în gura de drenaj unde am fost răsucit de alte şuvoaie năvălite acum peste bordul dinspre vînt.

Atîta ştiu că eram năuc, că am înghiţit o porţie bună de apă sărată, înainte de a reuşi să mă apuc de balustrada scării ca să urc pe teugă. În vreme ce mă îndreptam spre pupa, m-am întîlnit cu oameni din echipaj care veneau spre prova. Domnul Mellaire şi domnul Pike stăteau de vorbă la adăpostul camerei hărţilor, iar înăuntru, pe cînd mă îndreptam sub punte, l-am zărit pe căpitanul West fumîndu-şi trabucul.

După ce m-am frecat bine cu un prosop, m-am băgat în pijama uscată, şi abia mă instalasem din nou în cuşetă cu *Mintea omului primitiv* în mînă cînd, deasupra capului meu, se repetă tropăitul de picioare de la început. Am aşteptat şi al doilea val de tropăituri. Veni şi acesta şi am început iar să mă îmbrac.

Pe dunetă scena amintea de cea de mai înainte, numai că de data asta oamenii erau şi mai speriaţi, mai tulburaţi. Vorbeau şi se bîlbîiau laolaltă.

— Gura ! urlă domnul Pike cînd am ajuns eu acolo. Vorbiţi numai pe rînd şi numai cînd vă întreabă căpitanul.

— De data asta nu-i vorba de nici un butoi, îndrăzni Tom Spink. Mişcă ! Şi dacă nu-i dracul în persoană atunci e stafia vreunui înecat. L-am văzut cu ochii mei. E om, sau o fi fost o dată...

— Era vreo doi, sir, se băgă în vorbă Richard Giller, unul dintre „cărămidari".

— Mie mi se pare că arăta taman ca Peter Marincovich, sir, continuă Tom Spink.

— Iar ălălalt era Jespersen, doar i-am văzut eu, adăugă Giller.

— Ba erau trei laolaltă, sir, spuse şi Nosey Murphy. Al treilea era chiar O'Sullivan, sir. Toţi sînt înecaţi. S-au săltat peste prova şi au venit la bord. Sorensen l-a văzut pe primul. M-a prins de mînă şi mi-a arătat cu mîna şi l-am văzut şi eu cu ochii mei. Era taman sus pe teugă. Şi Olansen i-a văzut, sir... şi Deacon şi Hackey. Cu toţii i-am văzut, sir... şi cînd toţi au şters-o eu am mai rămas doar atît cît să-l văd şi pe-al treilea. Poa' că-s mai mulţi. N-am mai stat să văd.

Căpitanul West îi opri pe oameni.

— Domnule Pike, spuse el scîrbit, vrei să fii bun şi să vezi ce-i cu prostia asta ?

— Da, sir, răspunse domnul Pike, şi apoi se întoarse la oamenii din echipaj. Veniţi cu mine, cu toţii ! De data asta-s trei diavoli care trebuie legaţi !

Dar oamenii se traseră înapoi temători în faţa acestui ordin şi a secundului.

— Fir-ar să fie al naibii..., mîrîi domnul Pike şi apoi îi rămaseră cuvintele în gît.

Se răsuci iute pe călcîie şi se îndreptă spre pasarelă. În aceeaşi ordine ca şi mai înainte, domnul Mellaire porni al doilea, iar eu la coadă. A fost o expediţie similară, numai că de data asta am făcut o baie pe la mijlocul primei porţiuni a pasarelei şi una pe ruful central.

Ne-am oprit pe acoperişul teugii. Zadarnic şi-a aprins domnul Pike lanterna. Nu se vedea şi nu se auzea nimic decît năboiala apei întunecate pe punte, urletul furtunii în greement şi bubuitul valurilor care se spărgeau trecînd peste bord. Am înaintat cam pînă la jumătatea ultimei

porţiuni a pasarelei şi am fost siliţi de o avalanşă de valuri să ne oprim şi să ne ţinem bine de arborele trinchet.

Între seria de valuri, domnul Pike şi-a aprins lanterna. L-am auzit scoţînd o exclamaţie. Apoi a pornit mai departe spre frontonul teugii, urmat de domnul Mellaire, în vreme ce eu am rămas pe loc, ţinîndu-mă din răsputeri, şi făcînd încă o baie. Între două valuri am văzut firul de lumină al lanternei apărînd şi dispărînd, izbucnind ici şi colo. Cîteva minute mai tîrziu, cei doi secunzi veniră lîngă mine.

— Jumătate din arborada de la prova s-a dus, îmi spuse domnul Pike. Probabil că am dat peste ceva.

— Ultima dată, chiar cînd am coborît sub punte parcă am auzit eu un fel de frecare, sir, spuse domnul Mellaire. Dar am socotit că era de la o izbitură de valuri.

— Şi eu am simţit-o, fu de acord secundul. Tocmai îmi scoteam cizmele. Dar unde-s diavolii aceia trei ?

— Probabil că dau cep butoiului, fu de părere al doilea secund.

Am înaintat spre frontonul teugii, am coborît scara de fier, şi am mers spre prova, pe dinăuntru, pe dedesubt, la adăpost de vînt şi valuri. Butoiul era acolo, legat zdravăn. Era uimitor cît de mari erau crustaceele înfipte în lemn. Erau cît un măr de mari şi băgate cam de un inci în lemnul butoiului. Cînd nava s-a lăsat brusc în prova, în jurul cizmelor apa s-a ridicat cam de un picior, iar cînd prova s-a ridicat şi apa s-a scurs, a tras după ea alge lungi prinse de butoiul cu crustacee.

Conduşi de domnul Pike, încercîndu-ne norocul între valuri, am cercetat puntea, balustradele, partea dintre teugă şi ruful prova şi n-am găsit nici urmă de diavoli. Secundul se opri în uşa teugii şi raza lanternei sale tăie ca un cuţit obscuritatea de dinăuntru, ameţită de lampa aceea chioară. Şi am văzut şi diavolii. Nosey Murphy avusese dreptate. Erau trei.

Lăsaţi-mă să vă zugrăvesc tabloul. O încăpere de fier, plină de rugină, îngheţată, cu tavanul jos, în care erau trei rînduri de cuşete, şi se simţea duhoarea murdăriei a treizeci de oameni, în ciuda apei de mare în care era scăldată. În cuşeta de sus, trîntit pe-o parte, încălţat cu cizme şi cu impermeabilul pe el, se uita ţintă, cu ochii albaştri

şi trişti, Andy Fay ; pe masă, trăgînd din pipă şi bălăngănindu-şi picioarele mînate încolo şi-ncoace de mişcarea apei — Mulligan Jacobs, care se uita solemn la trei indivizi, cu cizme marinăreşti, şi plini de sînge, ce stăteau unul lîngă altul, trei indivizi cam de aceeaşi înălţime, dar nu tocmai înalţi, legănîndu-se la unison, după cum *Elsinore* se sălta sau se lăsa în jos.

Şi ce indivizi ! Sînt destul de tăvălit prin lume şi cam cunosc toate neamurile de oameni, dar pe aceştia trei nu ştiam de unde să-i iau. Mediterana n-a zămislit niciodată soiul ăsta. Nici Scandinavia. Nu erau blonzi. Nu erau nici bruneţi. Nu erau nici măslinii, nici negri şi nici galbeni. Tenul le era alb sub tuciuriul pielii tăbăcite de soare şi de vînt. Părul le era ud, dar părea decolorat, nisipiu. Şi parcă aveau ochii închişi la culoare, parcă nu. Nu erau nici albaştri, nici cenuşii, nici verzi, nici căprui. Dar nici negri. Erau de culoarea topazului, un topaz pal, şi luceau visători ca ochii felinelor mari. Ne priveau ca nişte somnambuli cu părul decolorat, cu ochi de topaz, aduşi de furtună. Nu se înclinară, nu zîmbiră, parcă nici nu băgau de seamă prezenţa noastră, doar atît că se uitau la noi şi visau.

Însă Andy Fay ne întîmpină cu mîrîieli.

— Afurisită noaptea asta ! Cu toată mişculaţia asta, nu-i rost să închidă omul un ochi.

— Fir-ar să fie, de unde or fi nimerit şi ăştia aici pe o noapte ca asta ? se plînse Mulligan Jacobs.

— Doar ai şi tu limbă. De ce nu i-ai întrebat ? urlă domnul Pike.

— De parcă n-ai şti că pot să-mi folosesc limba cînd vreau eu, momîie bătrînă, îi replică pe acelaşi ton Jacobs.

Dar nu era vreme pentru înfruntarea lor acum. Domnul Pike se întoarse către visătorii musafiri şi li se adresă într-o babilonie de limbi, cam cîte ar putea anglosaxonul rătăcitor prin toată lumea să deprindă, dacă n-ar fi prea încăpăţînat şi n-ar avea şi gura cam prea cusută ca să le înveţe cum trebuie.

Musafirii nu catadixiră să răspundă. Nici măcar n-au dat din cap în vreun fel. Aveau chipurile ciudat de liniştite, placide, fără să trădeze vreun fel de curiozitate, plăcute, chiar în vreme ce privirile lor pluteau undeva în lumea viselor adînci. Şi cu toate astea erau fiinţe umane. Sîngele rănilor stătea mărturie pe ei, le îmbîcsise hainele.

— Ăştia-s olandezi, mîrîi domnul Pike cu tot dispreţul pe care-l nutrea pentru neamul lor, în vreme ce le făcea semn să se aciueze în oricare cuşetă, cum le-o fi pofta.

Cunoştinţele etnologice ale domnului Pike sînt foarte restrînse. În afară de cei din neamul lui, el nu mai recunoştea decît trei rase : negri, olandezi şi macaronari.

Musafirii se dovediră din nou fiinţe omeneşti. Înţeleseră invitaţia secundului şi, după ce se uitară unul la altul, se săltară în trei cuşete de sus şi închiseră ochii. Pot să jur că primul a adormit în jumătate de minut.

— Trebuie să facem ordine la prova sau o să ne trezim că ne împiedicăm în surcele, spuse secundul, luînd-o din loc. Pune oamenii la treabă, domnule Mellaire, şi cheamă dulgherul.

XXXVI

Şi tot nu reuşim s-o luăm spre vest. Din noaptea în care ne-au venit musafirii, am fost mînaţi înapoi spre est cu trei grade. Cei trei oameni ai mării constituie încă un mare mister.

— Hoinarii de la Capul Horn, îi porecli domnişoara West.

Domnul Pike i-a etichetat drept olandezi. E cert însă un lucru : au o limbă a lor de care se folosesc cînd vorbesc între ei. Cu toate astea, din cocteilul de naţionalităţi care populează prova şi pupa navei noastre nu-i nimeni în stare să aibă măcar o idee asupra limbii pe care o vorbesc sau măcar a naţionalităţii lor.

Domnul Mellaire avansă ideea că trebuie să fie un fel de finlandezi, dar ideea a fost combătută cu vehemenţă de dulgherul nostru cel cu picioare uriaşe care se jură că el e finlandez. Louis, bucătarul, afirmă că o dată, de mult,

într-unul din voiajele sale uitate pe undeva prin lume, întîlnise niște oameni la fel cu musafirii noștri, dar nu mai știa nici despre ce voiaj era vorba și nici de ce neam de oameni. Și el și ceilalți asiatici au acceptat prezența lor ca pe un lucru firesc. Dar oamenii echipajului, în afară de Andy Fay și Mulligan Jacobs, pun apariția lor în legătură cu tot felul de superstiții și nu vor să aibă în nici un fel de-a face cu ei.

— Sir, de la ăștia n-o să avem decît necazuri, spuse Tom Spink, aflat la timonă, scuturînd din cap a semn rău.

Margaret îmi puse mîna înmănușată pe braț în vreme ce ne legănam după ruliul ușor al navei. Făceam un popas în timpul promenadei, respectate cu religiozitate în fiecare zi de la o vreme, între unsprezece și douăsprezece.

— Ei, ce-i necazul cu ei ? întrebă ea, făcîndu-mi semn să fiu atent la ce avea să urmeze.

— Pen' că, don'șoară, nu-s oameni din cei care știm noi. Nu-s ca toți oamenii.

— Da, felul în care au ajuns la bord nu e chiar obișnuit, spuse ea.

— Taman asta-i, don'șoară, exclamă Tom Spink, luminîndu-se deodată cînd i se păru că găsește înțelegere. Da' de unde-au venit, mă rog ? Nu vor să spună. Bineînțeles că nu vor. Nu-s oameni ca toti oamenii. Ăștia-s duhuri, năluci ale marinarilor înecați hăt demult, cam de cînd a ajuns în mare și butoiul ăla, odată cu nava care s-a dus la fund, și asta-i de ani și ani de zile, don'șoară, după cum bine poate vedea oricine, dacă se uită cît de mari îs moluștele alea pe butoi.

— Zău ? Chiar așa zici ? ciripi Margaret.

— Toți socotim așa, don'șoară. N-am omorît noi atîta pustiu de vreme pe mare chiar degeaba. Ăștia care-s dați mai mult cu uscatul nu prea cred ei în olandezul zburător. Da' ce știu ei ! Nu-s decît niște oameni de uscat. Nu i-a apucat niciodată o stafie de vreun picior, cum mi s-a întîmplat mie, cînd eram pe *Kathleen*, acum treizeci și cinci de ani, în cală, între butoaiele cu apă. Și două zile după aia nu ziceți c-am căzut prin gura tambuchiului și mi-am frînt un umăr ? Și acum, don'șoară, i-am văzut eu cum prin semne îi arătau domnului Pike că am intrat în nava lor

taman cînd țineau la capă în celălalt bord. Să nu credeți una ca asta. N-a fost nici o navă.

— Dar atunci cum îți explici că tot greementul nostru de la prova s-a dus și el ? am întrebat eu.

— Îs o mulțime de lucruri care nu se pot esplica, sir, îmi răspunse Tom Spink. Cine poa' să esplice șmecheriile alea ale finlandezilor cînd se joacă ei cu vremea după pofta inimii lor ? Și doar toată lumea știe că așa fac ei. Și de ce-am avut noi un ghinion atît de afurisit cu Capul Horn, sir ? Uite, vă întreb eu asta. De ce, sir ?

Am dat din cap în semn că nu știam.

— Din cauza dulgherului, sir. Am descoperit că-i finlandez. De ce n-a spus nici o vorbuliță de treaba asta de la Baltimore încoace, tot drumul ?

— Dar atunci de ce a spus-o totuși ? îl provocă Margaret.

— N-a spus nimic, don'șoară, cel puțin n-a spus nimic pînă n-au apărut și ăilalți trei la bord. Am eu bănuielile mele că el știe mai multe despre ei decît ne spune nouă. Și uitați și la vremea asta care ne ține pe loc. Și nu știe toată lumea că finlandezii sînt magicieni care se joacă cu vremea cum vor ei ?

Am ciulit urechile.

— De unde ai auzit tu cuvîntul de magician ? l-am întrebat eu.

Tom Spink se arătă încurcat.

— Dar ce-i rău în asta, sir ?

— Nimic. E-n regulă. Dar spune-mi de unde l-ai auzit.

— Nu l-am auzit de nicăieri. Îl știu eu așa. Că asta sînt finlandezii ăia, magicieni.

— Dar cei trei care au apărut acum la bord nu-s finlandezi ? întrebă Margaret.

Bătrînul englez scutură solemn din cap.

— Nu, don'șoară. Ăia sînt niște marinari înecați, de multă vreme înecați. Ajunge să te uiți la ei ca să vezi. Iar dulgherul poa' să ne spună și el multe dacă vrea.

Cu toate astea noii sosiți constituie un ajutor binevenit pentru echipajul nostru destul de slăbit. Îi urmăresc în

vreme ce muncesc. Sînt puternici şi dornici să muncească. Domnul Pike spune că-s marinari adevăraţi, chiar dacă nu le înţelege limba. După teoria lui, noii sosiţi sînt din vreo ţărişoară de pe vechiul continent, porniţi pe mare, iar nava lor, aflată la capă în celălalt bord faţă de *Elsinore*, a fost izbită şi scufundată.

Am uitat să amintesc că butoiul acela cu moluşte pe el era plin cu un soi de vin din cele mai straşnice, dar pe care nimeni n-a fost în stare să-l determine. Îndată ce furtuna s-a mai domolit, domnul Pike i-a pus pe oameni să aducă butoiul la pupa şi să-i dea cep, iar stewardul şi Wada l-au tras pe tot în sticle şi damigene de rezervă. Are o vîrstă respectabilă, iar domnul Pike e convins că e un fel de ţuică mai slabă de care n-a auzit el încă. Domnul Mellaire doar îşi linge buzele, în vreme ce căpitanul West, Margaret şi cu mine susţinem cu tărie că e vin.

Starea oamenilor devine tot mai jalnică. N-au fost ei niciodată grozavi la mînuirea parîmelor, dar acum e nevoie de cîte doi sau chiar trei ca să manevreze una singură. Au norocul că sînt hrăniţi pe săturate, deşi mîncarea lor nu e grozavă. Pot mînca atît cît vor, dar mîncarea de care au parte e rece, îmbibată de apă, din cauza condiţiilor nenorocite de la teugă. În schimb nu mai au parte de somn ca lumea şi amîndouă carturile au de lucru aproape permanent pe punte.

Am prins care este calitatea principală a unei nave cu pînze durată din metal. O navă de genul ăsta, pe vreme rea, cu valuri mari, dacă e încărcată bine nu începe să ia apă pe la încheieturi. Doar la picul prova are o mică infiltraţie, încă de la Baltimore, şi apa e evacuată o dată la cîteva săptămîni. În rest, *Elsinore* e uscată iască. Domnul Pike îmi spune că o navă din lemn, de mărimea navei noastre şi cu încărcătura ei, dacă ar fi trecut prin ce-a trecut *Elsinore*, ar fi făcut acum apă ca o strecurătoare.

Domnul Mellaire mi-a impus prin experienţa dovedită în privinţa Capului Horn. Pe vremea cînd era tînăr avusese o dată parte de opt săptămîni ca să ajungă de la cincizeci grade latitudine în Atlantic la aceeaşi latitudine în Pacific. Altă dată nava lui a fost obligată de două ori să

se întoarcă pînă la insulele Falklands pentru reparaţii. Iar o a treia oară, pe cînd naviga pe o navă din lemn, avariată şi aflată în drum spre Falklands, s-a scufundat la o schimbare a furtunii chiar în gura şenalului de la Port Stanley. Îmi povestea :

— Şi după ce-am stat acolo o lună, cine credeţi că îşi face apariţia dacă nu *Lucy Powers*. Ce privelişte ! Arborele trinchet măturat cu totul ca şi jumătate din vergi, căpitanul ucis chiar de o vergă, secundul şi el cu amîndouă braţele rupte, al doilea secund bolnav, vai de el, iar ce mai rămăsese din echipaj trăgea la pompe. Cum noi pierdusem nava cu totul, căpitanul meu preluă comanda noii nave, o rearmă, dublă numărul echipajului şi o pornirăm în direcţia opusă, drept spre Honolulu, trăgînd la pompe cîte două ceasuri în fiecare cart.

N-are nici un rost să mai zugrăvesc aceste monotone şi permanente furtuni dinspre vest. Seamănă perfect una cu cealaltă, şi vin atît de iute una după alta încît marea nu mai are cînd să-şi arate faţa liniştită.

În ultimele zece zile, de două ori am ajuns în dreptul stîncilor Diego Ramirez. În clipa de faţă, prin estimă aproximativă, sîntem la vreo două sute de mile est de stîncile cu pricina. În ultima săptămînă, nava a fost culcată în trei rînduri pe o parte, de a ajuns apa pînă la gurile magaziilor. Şase vele din pînza cea mai tare, strînse pe vergă cu două rînduri de saule au fost sfîşiate şi smulse de pe vergile lor. Uneori oamenii noştri sînt atît de sleiţi încît numai jumătate din ei sînt în stare să se arate atunci cînd întreg echipajul e chemat pe punte.

Lars Jacobsen, care-şi rupsese piciorul încă la începutul călătoriei, acum cîteva zile a fost dărîmat de un val şi şi l-a rupt din nou. Ditman Olansen, norvegianul cu ochi neliniştiţi, azi noapte, în timpul celui de-al doilea cart scurt, a avut o criză de demenţă şi aproape i-a pus pe fugă pe jumătate din cei aflaţi în teugă. Wada îmi spune că a fost nevoie de intervenţia cărămidarilor, Fitzgibbon şi Gilder, a maltezului şi a lui Steve Roberts, cowboyul,

pentru a-l putea stăpîni în cele din urmă pe nebun. Toți sînt din cartul domnului Mellaire. John Hackey, derbedeul din San Francisco, din cartul domnului Pike, care îi înfruntase pe gangsteri, pînă la urmă s-a dat pe brazdă și s-a alăturat bandei. Și chiar în dimineața asta, domnul Pike l-a scos tîrîș, ținîndu-l de ceafă, pe Charles Davis, din teugă unde ținea un curs de drept maritim nenorociților de acolo. Domnul Mellaire, am băgat eu de seamă, este mai departe în relații foarte intime cu clica gangsterilor. Totuși încă nu s-a întîmplat nimic grav.

Iar Charles Davis n-are de gînd să dea ortul popii. Din contra, pare că a început să se cam întremeze. Nu lipsește niciodată cînd e vorba de mîncare. Îl văd adesea cînd stau la frontonul dunetei, înfofolit în haine groase și privesc puntea de care se sparg și bubuie valuri înghețate, cum se strecoară spre prova, cu farfuria și cana în mînă, speculînd răgazul dintre năvala a două valuri, ca să-și ia porția de mîncare. Cunoaște bine mișcările navei fiindcă nu l-am văzut încă niciodată să facă o baie mai serioasă. Uneori, bineînțeles, că se mai alege și el cu cîte o stropeală, sau se mai bălăcește în apă pînă la genunchi, dar ori de cîte ori dă buzna pe punte vreun talaz mai mare știe să se ferească din calea lui.

XXXVII

Azi a avut loc un eveniment minunat. La amiază, soarele s-a arătat preț de cinci minute. Dar ce soare ! Un glob palid, rece și bolnav care se ridica la meridian abia cu nouă grade și optsprezece minute deasupra orizontului. Și în numai un ceas de la eveniment, reduceam velele și puneam la capă ca să înfruntăm un nou viscol dinspre sud-vest.

Indiferent cum, țineți vestul, țineți vestul ! Această poruncă a navigatorilor de la Capul Horn a fost durată trainic. Acum înțeleg de ce au existat căpitani de nave care, prinzînd un vînt prielnic, nu s-au îndurat să pună la capă

cînd au avut om peste bord pentru ca să coboare barca de salvare, ci au preferat să-l lase pe nenorocitul de marinar să se înece. Capul Horn e neîndurător și e nevoie de căpitani neîndurători ca să răzbească de la est la vest în jurul lui.

Iar noi acum mergem spre est. Vîntul ăsta de vest bate veșnic. Ascult și nu-mi vine să cred cînd îi aud pe domnul Pike și domnul Mellaire pomenind de vremea cînd la aceste latitudini bătea și un vînt de est. E imposibil. Vîntul de vest bate mereu și furtunile vin una după alta și nu se mai termină, altfel de ce-ar mai fi trecut pe hărți Marele Vînt de Vest ? Noi cei de la pupa ne-am săturat de această veșnică zgîlțîială. Oamenii echipajului nu mai sînt oameni, ci niște umbre, sleite, stoarse, numai suferință. Nu m-ar surprinde dacă, în cele din urmă, căpitanul West s-ar lăsa păgubaș și ar porni spre est, pentru a ajunge la Seattle pe la celălalt capăt de lume. Dar Margaret zîmbește sigură de ea și scutură din cap, afirmînd că tatăl ei va reuși să ajungă la latitudinea de cincizeci de grade în Pacific.

A mai trecut o săptămînă și azi sîntem, după cum arată observațiile făcute, la șaizeci de mile sud de Strîmtoarea Le Maire, și stăm la capă, în mijlocul furtunii. Barometrul a coborît la 28,58 și chiar domnul Pike recunoaște că asta-i una dintre cele mai amarnice furtuni de care a avut parte la Capul Horn.

Odinioară, vechii navigatori obișnuiau să coboare spre sud pînă la șaizeci și patru sau șaizeci și cinci de grade, în curentul antarctic, sperînd să prindă o perioadă prielnică și să se îndrepte spre vest cu o viteză uimitoare, dacă ținem seama cît de mică e distanța între două meridiane la latitudinea respectivă. Dar, mai recent, toți căpitanii sînt de acord că e mai bine să țină aproape de marginea uscatului atunci cînd dau ocol capului. În consecință, căpitanul West navighează aproape de uscat. Ține la capă în babord pînă cînd deriva navei ne aduce în proximitatea primejdioasă a țărmului și atunci face voltă în tribord, pune la capă în bordul tribord și derivăm în direcția opusă.

S-ar putea să mă fi săturat de toată călătoria asta năucă pe un ocean înghețat, dar nu-mi mai pasă acum. În min-

tea mea nu încape decît un singur gînd, o mare descoperire și o mare realizare. Am descoperit acel ceva în fața căruia toate cărțile nu mai au nici o valoare. Am descoperit că iubesc o femeie. Nu știu dacă ei îi pasă de mine. Și nu asta-i problema. Cunosc o femeie pe nume Margaret. Margaret, o femeie, femeie ispititoare. Simt că sîngele în mine începe să se înfierbînte.

Nu e decît o femeie ca toate celelalte femei și doar Dumnezeu cunoaște că știu ce înseamnă una ca asta. Eu știu ce-i Margaret — o femeie. Dar în sufletul meu de îndrăgostit mai știu că nu-i ca oricare femeie. Nu seamănă cu celelalte femei și, așa cum e, pentru mine-i încîntătoare. Presupun că, în cele din urmă, am să mă apuc și eu să-mi pregătesc cuibul, și știu că ea e făcută pentru un astfel de cuib. Și cine poate spune ce-i mai de preț : să scrii o bibliotecă întreagă sau să-ți durezi un cuib ?

Zilele se tîrîie mai departe mohorîte, cenușii, umede și reci. A trecut o lună de cînd am început traversarea capului Horn și iată-ne nu prea departe de punctul de unde am plecat, la vreo sută de mile sud de Strîmtoarea Le Maire. Ba chiar și această poziție e îndoielnică, fiind stabilită prin estimă, bazată pe deriva unei nave aflate la capă, cînd într-un bord, cînd în celălalt, și cu Marele Vînt de Vest veșnic contra noastră. Sînt patru zile de la ultima stabilire a poziției prin măsurarea cu instrumentele a înălțimii soarelui.

Oceanul acesta bîntuit de furtuni a devenit foarte populat. Nici o navă nu reușește să dubleze Capul Horn așa că, în fiecare zi, numărul navelor din jur crește. Acum nu mai trece o zi fără să zărim de la două-trei nave la o duzină, care țin la capă în babord sau în tribord. Căpitanul West apreciază că trebuie să fie vreo două sute de nave ca a noastră prin aceste ape. O navă la capă cu axul cîrmei blocat cu parîme nu mai poate fi guvernată. În fiecare noapte sîntem în pericol de coliziune și nu putem preveni dezastrul. Și, din cînd în cînd, prin rafalele de viscol, zărim și blestemăm navele care trec pe lîngă noi, spre est, împinse din urmă de Marele Vînt de Vest. Iar atît domnul Pike cît și domnul Mellaire și-au pierdut mințile într-atît încît vorbesc de furtuni care au mînat nave de la est spre vest, dintr-o suflare, în jurul Capului Horn. A trecut cu siguranță un an de zile de cînd am fost mînați din partea adăpostită a Țării Focului în zona furtunilor veșnice de sud-vest. Iar de cînd am plecat din Baltimore a trecut cu siguranță un veac.

Dar eu nu dau nici două parale pe tot oceanul acesta înfuriat, mohorît și cenușiu de la capătul lumii. I-am spus că o iubesc. M-am destăinuit aseară, în timpul celui de-al doilea cart scurt, pe cînd stăteam pe dunetă și ne țineam unul de altul în bătaia vîntului. Și ne-am mărturisit totul din nou unul altuia în camera hărților, luminată puternic, după ce s-au schimbat carturile la ora opt.

— Încă de la plecare am hotărît în sinea mea un lucru, mi-a mărturisit Margaret azi-dimineață, în cabină, după ce i-am dat drumul din îmbrățișare. Că n-am să-ți îngădui să-mi faci curte.

— Deci încă de la început te-a bătut gîndul ăsta ! Încă de atunci te uitai la mine cîntărindu-mă cu un ochi de femeie.

Ea rîse înfumurată și nu-mi răspunse.

— Ce te-a împins să crezi că am să-ți fac curte ? am insistat eu.

— Pentru că așa fac toți tinerii pasageri în cursul călătoriilor mai lungi, îmi răspunse ea.

— Deci și alții...

— Așa fac întotdeauna, mă încredință ea cu un aer serios.

Și în clipa aceea am știut și eu ce înseamnă primul junghi al geloziei, dar am rîs singur de ideea asta.

XXXVIII

Mă tot mir. Mă tot întreb. A putut greși cumva samuraiul ? Sau poate că bezna morții care se apropie de el i-a înghețat și i-a încețoșat mintea aceea limpede și i-a făcut de rușine înțelepciunea ? Sau poate că tocmai această

greşeală i-a grăbit paşii morţii ? Nu ştiu, n-am să ştiu niciodată. Fiindcă e un subiect la care nici unul nu îndrăznim să facem aluzie şi cu atît mai puţin să-l discutăm.

Am să încep cu începutul. Cu ieri după-amiază. Fiindcă s-a petrecut ieri după-amiază, cinci săptămîni numărate de cînd am ieşit din strîmtoarea Le Maire şi am pătruns pe acest ocean cenuşiu, bîntuit continuu de furtuni iar acum sîntem din nou la capă, exact în largul Capului Horn. La schimbarea carturilor la ora patru, căpitanul West i-a dat ordin domnului Pike să facă volta în vînt. Eram cu murele la tribord şi derivam îndepărtîndu-ne de ţărm. Această manevră ne aduse cu murele în babord şi în consecinţă în partea de sub vînt a navei venea acum ţărmul, deşi într-un unghi foarte ascuţit.

Uitîndu-mă, de curiozitate, în camera hărţilor la hartă, am apreciat din ochi distanţa şi am socotit că eram la vreo cincisprezece mile în largul Capului Horn.

— Cu deriva noastră, o să fim foarte aproape de ţărm în zori, da ? am îndrăznit eu să mă bag în vorbă.

— Da, îmi răspunse căpitanul West dînd din cap, şi, dacă n-ar fi vîntul ăsta de sud-vest, şi dacă pămîntul n-ar fi la nord-est, în zori am fi la ţărm. Dar aşa cum stau lucrurile, în zori o să fim destul de aproape şi gata să trecem de el, dacă o să avem noroc, şi gata să virăm în vînt dacă nu avem norocul.

Nu mi-a trecut prin minte să pun la îndoială hotărîrea lui. Aşa trebuia să fie cum spusese el. Şi, cu toate astea, cîteva minute mai tîrziu, după ce căpitanul coborîse sub punte, l-am văzut pe domnul Pike intrînd în camera hărţilor. După ce-am făcut vreo cîţiva paşi în sus şi-n jos şi o scurtă pauză ca să mă uit la Nancy şi la cei cîţiva oameni care schimbau tendele de protecţie din partea de sub vînt în partea din vînt, m-am îndreptat şi eu spre camera hărţilor. Împins de nu ştiu ce instinct, m-am uitat printr-unul din iublouri. Domnul Pike îşi scosese pălăria, de pe impermeabil i se scurgeau rîuleţe pe podea iar el, cu riglele şi compasul în mînă, se aplecase asupra hărţii. Expresia de pe chipul lui mă făcu să tresar. Dispăruse obişnuita lui mohorală. Nu citeam acum decît nelinişte şi teamă... da,

şi vîrsta i se citea pe faţă. Pînă acum nu arătase niciodată atît de bătrîn. Dar în clipa aceea am zărit ravagiile şi oboseala celor şaizeci şi nouă de ani în care înfruntase marea, privise ţintă numai marea.

M-am îndepărtat de iublou şi m-am îndreptat spre frontonul dunetei, unde m-am sprijinit de balustradă şi am privit, prin ceaţa aceea cenuşie, în presupusa direcţie în care derivam. Ştiam că undeva, spre nord-est şi nord, exista o coastă stîncoasă neîndurătoare de care se spărgeau, mugind, brizanţii. Iar în camera hărţilor, un marinar redutabil stătea aplecat asupra hărţii şi calcula şi măsura, şi iar calcula şi măsura poziţia navei şi deriva ei.

Ştiam că totuşi nu putea fi nici o greşeală. Nu samuraiul, ci secundul greşea şi se dovedea slab. În cele din urmă, vîrsta începea să-şi spună cuvîntul şi la el, lucru absolut normal dacă ne gîndim că la zece mii de oameni numai unul reuşeşte să-şi poarte vîrsta atît de bine ca el.

Am rîs singur de criza aceea de neîncredere şi am coborît sub punte, fericit că aveam să-mi întîlnesc iubita şi că puteam să mă las în mîna experimentată a tatălui ei. Bineînţeles că el avea dreptate. Dovedise de atîtea ori că are dreptate în cursul acestei lungi călătorii de la Baltimore pînă aici.

La cină, domnul Pike se arătă preocupat numai de gîndurile lui. Nu luă parte la discuţia noastră şi părea să tragă mereu cu urechea la ce se întîmpla afară, la pocnetul parîmelor întinse la refuz izbite de corpul găunos al catargului artimon, la urletul înăbuşit al furtunii în greement, la bubuitul valurilor care se spărgeau de pereţii de oţel ai navei.

M-am trezit că împărtăşesc şi eu teama lui, deşi eram prea discret ca să-l întreb ceva atunci sau chiar după aceea, cînd am rămas singuri. La ora opt s-a urcat pe punte să-şi ia cartul în primire pînă la miezul nopţii şi, cînd m-am dus la culcare, mi-am alungat toate presimţirile rele şi mă întrebam la cîte călătorii va mai rezista secundul, după atacul acesta brusc de bătrîneţe.

Am adormit pe dată, şi m-am trezit la miezul nopţii. Lampa ardea încă, *Oglinda mării* a lui Conrad odihnea pe

pieptul meu unde ajunsese după ce-mi căzuse din mînă. Am auzit cum se schimbau carturile, şi eram treaz de-a binelea şi citeam cînd domnul Pike coborî sub punte, o luă pe coridor, trecu prin faţa uşii mele deschise şi se îndreptă spre cabina lui. Făcu un lung popas în uşă, după cum bine ştiam de-acum şi îşi răsuci o ţigară. Apoi l-am auzit tuşind aşa cum făcea întotdeauna cînd îşi aprindea ţigara şi trăgea primul fum în piept. La douăsprezece şi un sfert, chiar în mijlocul capitolului minunat *Greutatea poverii,* l-am auzit pe domnul Pike pe coridor. Uitîndu-mă pe deasupra cărţii, l-am văzut trecînd, îşi pusese impermeabilul, pălăria şi cizmele. Cartul lui era liber ; şi aşa avea parte de foarte puţin somn din cauza nenorocitei de vreme, dar, cu toate astea, se ducea pe punte.

Am mai citit vreun ceas şi am aşteptat să-l văd întorcîndu-se, însă nu s-a întors, şi ştiam că acolo, deasupra, el scruta bezna bîntuită de furtună. M-am îmbrăcat şi eu, punîndu-mi veşmintele de vreme rea, de la cizme la căciulă şi cojoc, pe sub impermeabil. Cînd am ajuns la capătul scărilor, am văzut că lumina de la Margaret din cabină răzbătea pe coridor. Am aruncat o privire înăuntru — ţinea uşa deschisă să mai intre aer — şi am văzut-o că citea.

— Nu mi-e somn, m-a încredinţat ea.

Nici nu mi-a trecut prin gînd că încerca vreun sentiment de teamă. Ea nici acum nu ştie — sînt sigur — ce greşeală a făcut samuraiul, fiindcă greşeală a fost. După cum zicea, nu-i era somn, deşi e greu de spus în ce fel şi pe ce căi întortocheate ajunsese la ea, fără să ştie, neliniştea domnului Pike.

Cînd am ajuns în capul scărilor, în vreme ce treceam prin holul cel mic ca să ies pe uşa de sub vînt, am aruncat o privire în camera hărţilor. Căpitanul West dormea întins pe spate, pe canapea, cu capul ridicat foarte sus, incomod de sus, mi s-a părut mie. În încăpere era cald, căldura urcînd dinspre cabine şi, drept urmare, căpitanul West nu se învelise cu pătura. Era îmbrăcat, numai impermeabilul şi cizmele şi le scosese. Respira uşor, regulat, şi trăsăturile ascetice, colţuroase ale feţei erau estompate de lumina slabă a lămpii. Privirea pe care i-am aruncat-o

a fost suficientă ca să-mi redea toată încrederea în priceperea şi experienţa lui, aşa că am rîs în sinea mea pentru că-mi părăsisem căldura patului ca să ies şi să îngheţ pe punte.

L-am întîlnit pe domnul Mellaire la frontonul dunetei, la adăpostul tendei. Nu vădea nici un semn de îngrijorare. Era limpede că nici nu-i trecuse prin minte să se gîndească la manevra de voltare sub vînt din după-amiaza zilei precedente şi cu atît mai puţin s-o pună sub semnul întrebării.

— Furtuna se domoleşte, îmi spuse el vînturîndu-şi mănuşa spre un sector de cer unde apăruseră stelele prin stratul subţire de nori.

Dar unde era domnul Pike ? Al doilea secund ştia oare că şi el era pe punte ? Am început să-l tatonez pe domnul Mellaire în vreme ce ne îndreptam spre timonierie de-a lungul dunetei care se mişca zănatic. M-am plîns că era greu să dormi pe furtună, i-am vorbit despre neliniştea pe care mi-a stîrnit-o mişcarea continuă a navei şi l-am întrebat pe el dacă ofiţerii nu resimţeau şi ei urmările vremii proaste.

— Pe cînd veneam încoace l-am văzut pe căpitanul West în camera hărţilor dormind ca un nou-născut, am zis eu.

Se opri la adăpostul camerei hărţilor.

— Puteţi fi convins că dormim la fel de bine, domnule Pathurst, îmi spuse al doilea secund rîzînd. Cu cît e mai nenorocită vremea, cu atît ne apasă mai multă răspundere şi, deci, cu atît dormim mai adînc. Cînd am pus capul pe pernă sînt mort. Domnului Pike îi ia mai mult timp pentru că el îşi termină de fumat ţigara înainte de a se culca. Dar fumează şi în timp ce se dezbracă, aşa că nu-i trebuie mai mult de un minut ca să adoarmă buştean. Pariu că de la douăsprezece şi zece pînă acum nici n-a clintit.

Deci al doilea secund nici nu visa că primul secund era pe punte. M-am dus dedesubt ca să mă conving că aşa era. În cabina domnului Pike ardea o lampă mică, marinărească şi am văzut că patul era gol. Am intrat în salon

şi m-am dus să mă încălzesc lîngă soba cea mare, şi apoi iar am urcat pe punte. Nu m-am îndreptat spre tenda de protecţie unde ştiam că aveam să dau de domnul Mellaire. Mergînd tot prin partea adăpostită, am ajuns la pasarelă şi am luat-o spre prova.

Nu mă grăbeam, aşa că m-am oprit de mai multe ori în cursul acelei plimbări pline de frig şi umezeală. Furtuna era pe cale de a se potoli, fiindcă tot mai des zăream stele licărind prin norii zdrenţuiţi de furtună. Nici urmă de secund pe ruful central. Am traversat ruful, înţepat de picături îngheţate mînate de vînt, şi am cercetat cu grijă acoperişul rufului prova, unde ştiam că pe vreme atît de proastă stătea veghea. Ajunsesem la vreo douăzeci de paşi de locul cu pricina şi un petec mai mare de cer senin şi înstelat mi-a îngăduit să-i văd pe omul veghe — cine o fi fost — şi pe domnul Pike, stînd unul lîngă celălalt. M-am uitat îndelung la el, fără să-mi dezvălui prezenţa, şi ştiam că ochii domnului Pike sfredeleau ca nişte burghie bezna răvăşită de vînt care despărţea *Elsinore* de coasta neîndurătoare, bîntuită de brizanţi pe care căuta s-o descopere domnul Pike.

Cînd m-am întors pe dunetă, m-a mirat surprinderea cu care m-a întîmpinat domnul Mellaire.

— Credeam că dormiţi de-acum, sir.

— Nu-s în apele mele, i-am explicat eu. Am citit pînă am simţit că mă dor ochii, iar acum vreau să mai şi îngheţ puţin ca să fiu sigur că atunci cînd am să dau de căldura aşternutului am să dorm buştean.

— Sir, vă invidiez, îmi spuse el dojenitor. Ce chestie ! Să aveţi toată noaptea la dispoziţie şi să nu puteţi dormi. O dată şi o dată, dacă ajung să dau şi eu lovitura şi să mă căpătuiesc, am să fac şi eu o călătorie ca asta, şi în calitate de pasager am să stau toate carturile sub punte. Ce chestie ! Toate carturile sub punte ! Şi, ca şi dumneavoastră, am să-mi aduc şi un servitor japonez cu mine, şi am să-i spun să mă trezească de fiecare dată cînd se schimbă carturile pentru ca să mă pot bucura, pe deplin treaz, de norocul meu, în cele cîteva minute de care am nevoie înainte de a mă întoarce pe cealaltă parte ca să dorm.

Am rîs amîndoi şi ne-am urat noapte bună. Am mai aruncat o privire în camera hărţilor şi l-am văzut pe căpitanul West dormind mai departe ca şi mai înainte. Nu se mişcase din loc, deşi se legăna cu tot trupul, odată cu mişcările navei. Dedesubt, am zărit lumină la Margaret, dar cînd m-am uitat în cabina ei am văzut că dormea, cartea îi căzuse din mîini, cum mi se întîmpla de atîtea ori şi mie.

Jumătate din cei de pe *Elsinore* dormeau. Samuraiul dormea. Şi cu toate astea, bătrînul secund, care ar fi trebuit să doarmă şi el, stătea de veghe în condiţiile acelea nenorocite de la prova. Era neliniştea lui îndreptăţită ? Avea omul dreptate ? Sau era vorba de nişte toane de om la a doua bătrîneţe ? Deriva ne ducea spre dezastru ? Sau era vorba doar de un bătrîn lovit de senilitate tocmai în exerciţiul activităţii sale de o viaţă ?

Eram prea treaz ca să mă mai gîndesc la somn, aşa că am pus mîna pe *Oglinda mării* şi m-am dus în salon. Nici nu mi-am scos măcar veşmintele de vreme rea, doar mănuşile, pe care le-am aşezat la uscat lîngă sobă. Clopotul bătu de patru ori, apoi de şase ori, şi domnul Pike tot nu se reîntoarse sub punte. Cînd clopotul bătu de opt ori, odată cu schimbarea carturilor, m-am gîndit ce noapte chinuită avusese bătrînul secund. De la opt la douăsprezece fusese cartul lui. Îşi impusese să facă de veghe şi în cele patru ceasuri în care era cartul celui de-al doilea secund, şi acum îşi începea propriul cart, care avea să dureze pînă la ora opt dimineaţa. Rezistase deci douăsprezece ceasuri în şir de veghe la Capul Horn, pe o furtună care coborîse termometrul sub temperatura de îngheţ.

Mă prinsese somnul, cînd, deodată am auzit strigăte puternice deasupra capului, strigăte repetate de-a lungul dunetei. Abia mai apoi am aflat că ordinul domnului Pike, aflat la prova, de a pune cîrma banda în vînt, fusese transmis din om în om, de membrii echipajului postaţi de el la intervale regulate pe pasarelă.

Fiind trezit în chipul ăsta destul de brutal, nu mi-am dat seama la început decît că pe punte se întîmplă ceva. În vreme ce-mi puneam mănuşile din care ieşeau aburi şi

mă grăbeam cît puteam pe scări, auzeam tropăiala oamenilor care de data asta vădeau deosebită vioiciune. Cînd am ajuns la camera hărţilor l-am auzit pe domnul Pike, care străbătuse toată pasarela şi ajunsese pe dunetă, urlînd :

— Braţele arborelui pupa ! Slăbiţi, fir-aţi să fiţi ! Slăbiţi parîmele. Ţineţi numai o buclă ! Toţi aici la pupa ! Daţi-i bătaie ! Mai cu viaţă dacă nu vreţi să faceţi baie ! Acum, braţele babord ! Nu le lăsaţi din mînă ! Braţele de sub vînt ! Dacă daţi drumul la bucla aia vă crăp capul ! Iute, iute ! Avem cîrma banda ? De ce dracu' nu răspunzi o dată !

Am auzit toate astea în vreme ce ţîşneam pe uşă, întrebîndu-mă de ce nu aud glasul samuraiului. Apoi, în vreme ce treceam prin dreptul camerei hărţilor l-am văzut. Stătea pe canapea, alb la faţă, cu o cizmă în mînă şi aş fi putut jura că mîinile îi tremurau. Doar atît am văzut şi în clipa următoare eram pe punte.

Cum tocmai ieşisem de la lumină, la început n-am desluşit nimic, deşi auzeam oamenii trebăluind la caviliere şi pe secund mîrîind şi urlînd comenzi. Dar acum ştiam despre ce manevră era vorba. *Elsinore* făcea volta în vînt, cu un echipaj sleit, în momentul în care furtuna era pe sfîrşite şi valuri mari asaltau nava, în vreme ce în partea în care derivam pîndeau brizanţii şi sfîrşitul. Toată noaptea nava nu avusese decît velele gabier ridicate şi trinca terţarolată. După ce ordonase cîrma banda, prima măsură a domnului Pike fusese să coboare vergile arborelui pupa. Slăbind presiunea vîntului asupra pupei, partea din spate a navei se putea roti mai uşor în vînt, în vreme ce presiunea vîntului în velele prova deplasa partea din faţă.

Dar cu pînze foarte reduse trebuie timp pentru a face volta în vînt, mai ales pe mare montată. Încet, foarte încet, simţeam cum vîntul care mă izbea în obraji îşi schimba direcţia. Marea, care la început abia se vedea, deveni tot mai strălucitoare, pe măsură ce ultimele petice de nori dispărură mînate de vînt. Mă uitam zadarnic să văd pămîntul.

— Braţele arborelui mare, toată lumea ! Fuga ! urlă domnul Pike luînd-o el primul la fugă în fruntea celorlalţi de-a lungul dunetei.

Şi era fugă nu glumă. De atîtea luni de zile îi priveam pe oamenii aceia, dar niciodată nu-i văzusem atît de vioi şi plini de energie. M-am îndreptat spre timonă unde era Tom Spink. Nici nu mă băgă în seamă. Ţinea cu o mînă roata bleagă a timonei, se lăsase într-o parte ieşind din timonerie şi se uita ţintă, cu o privire fascinată. M-am uitat în direcţia în care privea, între camera hărţilor şi sarturile artimon din babord, dincolo de munţii de apă ai talazurilor care apăreau foarte nedesluşit în lumina lunii. Şi atunci am văzut şi eu. Pupa navei fu aruncată spre ceruri şi, dincolo de faţa acelui ocean îngheţat, am zărit ţărmul, stînci întunecate şi pante acoperite de zăpadă şi ţancuri de piatră. Şi *Elsinore* era împinsă de vînt tocmai într-acolo.

Dinspre ruful central se auziră urletele secundului şi strigătele marinarilor. Trăgeau la parîme împinşi de groaza morţii. Şi domnul Pike se arătă pe dunetă, alergînd în salturi cu o incredibilă iuţeală, urlînd mai departe.

— Ia din cîrmă ! La ce naiba te holbezi acolo ? Ţine aşa cum îţi spun eu ! Atît ai de făcut !

Dinspre prova se auzi un strigăt şi am înţeles că domnul Mellaire era pe ruful prova şi manevra velele din faţă.

— Acum ! urlă domnul Pike. Mai ia din cîrmă, mai ia ! Aşa ! Aşa ! Fii gata să reiei cîrma !

Alergă din nou de-a lungul dunetei, strigînd să vină oamenii la arborele pupa. Şi oamenii apărură, unii din cartul său, alţii din cartul celui de-al doilea secund, smulşi din somn, fără haine pe ei, fără pălării, unii chiar desculţi, oameni cu chipuri îngrozite, şi dornici să sară să execute ordinele celui care ştia cum putea să-i salveze de la pieire. Erau printre ei şi gingaşul bucătar şi velarul cu mîna paralizată, ce trăgea parîmele cu cealaltă. Toţi trebuiau să participe la salvarea navei, lucru pe care îl ştiau bine. Chiar şi Sundry Buyers, care, în năuceala lui, nimerise între oamenii de la pupa, în loc să fie alături de cei de la prova, alături de ofiţerul lui, uitase să mai privească aiurea şi să-şi tot apese pîntecele. De data asta trăgea la parîme ca un flăcău de douăzeci de ani.

Luna dispăru din nou în nori și, în bezna care se lăsă, *Elsinore* făcu volta în vînt, cu murele în tribord. În cazul ei, cum era numai cu velele gabier, asta însemna că era la opt carturi față de direcția vîntului, ceea ce în termeni nemarinărești însemna că se află în unghi drept în vînt.

Domnul Pike se dovedise un om minunat. Chiar în momentele în care *Elsinore* făcea volta în vînt, iar vergile prova erau brațate, domnul Pike urmărea comportarea navei și timona, și între comenzile pe care i le dădea lui Tom Spink : „O cavilă ! O cavilă sau două ! Încă una ! Ține așa ! Ia din cîrmă ! Ține așa !" — el dădea ordine și oamenilor suiți în greement ca să ridice velele. Am crezut un moment că manevra de voltă în vînt se terminase, că eram salvați, dar, văzînd că toate velele contragabier sînt atît de slăbite mi-am dat seama că nu aveam dreptate.

Luna rămînea mai departe ascunsă în nori și în partea de sub vînt nu se vedea nimic. Pe măsură ce se desfășurau tot mai multe vele, *Elsinore* era împinsă tot mai tare, tot mai tare, și mi-am dat seama că vîntul era încă destul de puternic, deși furtuna se potolise sau era pe cale de a se potoli. Sub aceste pînze suplimentare, *Elsinore* începu să despice iute valurile. Domnul Pike îl trimise pe maltez să-l ajute pe Tom Spink la timonă. Domnul Pike rămase apoi lîngă tambuchi de unde putea aprecia deplasarea navei, vedea ce se întîmplă în partea dinspre țărm și-i avea sub ochi și pe cei de la timonă.

El nici nu mă băgă în seamă, deși, în vreme ce mă îndreptam spre partea de sub vînt a camerei hărților, am stat preț de un minut alături de el, prilej de a-mi adresa vreun cuvînt dacă ar fi vrut. Știa că eram acolo, fiindcă se frecă ușor cu umărul de brațul meu cînd se întoarse să spună timonierilor să țină cîrma banda. N-avea nici timp, nici chef să fie politicos cu un pasager în astfel de momente.

Am văzut luna apărînd. Devenea tot mai strălucitoare, și atunci am zărit țărmul, chiar în direcția derivei noastre, la nici trei sute de iarzi. Era o priveliște înfiorătoare : stînci întunecate, zăpadă, pereți de piatră prăvălindu-se în valuri atît de drept că *Elsinore* ar fi putut sta lîngă ei

fără să atingă fundul, iar între ei se vedeau falii și prăpăstii adînci, pe toată lungimea țărmului.

Soarta noastră îmi era acum limpede. Vîntul și valurile erau împotriva noastră, împingîndu-ne drept spre țărm, iar noi trebuia să dublăm în vînt promontoriul și insulițele spre care fusesem împinși ! Iar pentru a ieși din impas nu ne rămînea decît să navigăm în forță, în viteză, iar ideea aceasta am prins-o de la domnul Pike care traversă în salturi duneta și, de la frontonul ei, îi strigă domnului Mellaire să întindă vela mare. Al doilea secund șovăi, dar domnul Pike urlă :

— La dracu cu terțarola. Ajungi mai iute în iad ! Toată vela mare ! Toată lumea la vela mare !

Cînd toată suprafața aceea imensă se desfăcu în fața vîntului se văzu imediat diferența. *Elsinore* țîșni cu adevărat înainte, cînd o porni, vibră din toate încheieturile și, pe măsură ce prindea viteză, înainta tot mai mult în direcția vîntului. Dar cînd o prindea cîte o rafală, nava se apleca pînă ce balustrada de sub vînt se înfigea în valurile înspumate, iar apa ajungea pînă la gurile magaziilor. Domnul Pike urmărea nava cu niște ochi de uliu, iar celor doi timonieri le arunca priviri de criminal.

— Pămînt în prova, sub vînt ! se auzi strigătul veghei de la prova care fu transmis din gură în gură de-a lungul pasarelei pînă la dunetă.

L-am văzut pe domnul Pike dînd din cap mohorît și sarcastic. El văzuse tancul acela tocmai de pe dunetă, iar ceea ce nu văzuse presimțise. L-am observat de nenumărate ori apreciind tăria vîntului după cum îl izbea în față, cîntărind în același timp cu toate simțurile comportarea navei. Știam ce se petrecea în mintea lui. Se întreba : poate rezista la atîtea vele ? Poate rezista chiar la mai multe ?

Nu e de mirare că în răstimpul acesta am uitat cu totul de samurai. Nu mi-am adus aminte de el decît în clipa cînd ușa camerei hărților s-a deschis și m-am trezit că-l prind de mînă. Căpitanul se cumpăni pe picioare alături de mine, în vreme ce contempla priveliștea stîncilor nemiloase, a zăpezilor și brizanților.

— Banda ! mîrîi domnul Pike. Că-ţi mănînc ficaţii, fir-ai să fii de cîine vagabond. Tom Spink ! Ia din cîrmă, mai ia, fir-ai să fii, cînd vine cîte unul mai mare. N-o lăsa să cadă sub vînt, luate-ar naiba să te ia. Aşa ! Ţine aşa ! Unde dracu' ai învăţat să ţii timona ? La ce grajd ai crescut tu, băiete ?

În clipa aceea se repezi cu salturi de necrezut pe lîngă noi.

— Ar fi bine să întindem şi contragabierul pupa, l-am auzit eu pe căpitanul West îngăimînd cu o voce slabă, tremurătoare. Domnule Pathurst, spune-i te rog domnului Pike să ridice şi contragabierul pupa.

Dar chiar în momentul acela am auzit tunînd vocea domnului Pike de la frontonul dunetei :

— Domnule Mellaire ! Contragabierul pupa !

Capul căpitanului West căzu în jos pînă cînd bărbia îi veni în piept. Abia am putut să aud ce spune atît de slabă îi era vocea.

— Un ofiţer foarte bun... excelent ofiţer. Domnule Pathurst, dacă nu te superi aş vrea să mă întorc înapoi. Nu... nu mi-am luat cizmele.

Era o adevărată izbîndă să deschizi uşa aceea mare de fier şi s-o ţii deschisă în vreme ce nava se balansa în toate chipurile. Am reuşit totuşi. După ce l-am ajutat pe căpitanul West să treacă pragul, mi-a mulţumit şi mi-a refuzat cu un semn alte servicii. Şi nu mi-am dat seama că tocmai atunci îşi începea agonia.

Nici o navă n-a mai fost supusă la încercări atît de grele ca *Elsinore* în următoarea jumătate de oră. A fost ridicat şi focul mare, iar cînd s-a făcut fîşii, a fost ridicat trinchetinul. Din cauza talazurilor imense care năvăleau permanent peste bord, dincolo de ruful central spre prova nimeni nu putea supravieţui. Domnul Mellaire şi jumătate din echipaj se ţineau şi ei cum puteau pe acoperişul rufului central, în vreme ce restul echipajului era pe dunetă, într-o situaţie ceva mai favorizată. Chiar şi Charles Davis ieşise din bîrlog şi se afla lîngă mine, ţinîndu-se de inelul de bronz de la uşa camerei hărţilor, ud leoarcă şi tremurînd de frig.

Ce cursă ! Era o goană nebună. *Elsinore* trecea peste, prin, ba chiar şi pe sub uriaşele talazuri înspumate care se repezeau către ţărm. Uneori valurile şi rafalele vîntului se uneau împotriva navei şi pot să jur că în clipele acelea capetele vergilor de jos brăzdau faţa oceanului.

N-aveam decît o şansă din zece să dublăm ţărmul acela. Toţi ştiam asta, aşa cum ştiam că nu ne mai rămînea nimic de făcut decît să stăm, să aşteptăm să vedem ce avea să urmeze. Aşteptam în tăcere. Nu se auzea decît vocea secundului, care înjura fără încetare, ameninţător, dîndu-le ordine timonierilor, lui Tom Spink şi maltezului. Cînd nu înjura, dar poate că şi atunci, încerca tăria vîntului, şi-şi ridica mereu privirea spre verga contragabierului mare. Voia să mai ridice şi alte vele. De zeci de ori l-am văzut deschizînd pe jumătate gura ca să dea ordine în consecinţă, dar n-a îndrăznit. Şi aşa cum îl urmăream eu, aşa făceau toţi ceilalţi ! „Dar unde-i samuraiul ?" mi-a trecut mie prin minte.

O şansă din zece ? Una la o sută au devenit şansele noastre cînd am pornit să dublăm în vînt ultimul pinten de stîncă care se ridica spărgînd valurile între noi şi marea liberă. Ajunsesem atît de aproape de el încît m-am uitat să văd cînd avea să se izbească de stîncă verga contrarîndunicii trinchet. Eram doar la o zvîrlitură de piatră de stîncă, iar cînd ne-am lăsat în depresiunea dintre două valuri, pot jura că toţi ne-am ţinut răsuflarea aşteptîndu-ne ca *Elsinore* să se izbească de ea.

Dar am trecut şters pe lîngă şi am scăpat. Şi, ca şi cum ar fi fost apucată de turbare că îi scăpasem din gheare, furtuna alese exact momentul acesta pentru a ne da cea mai cumplită lovitură din toate. Secundul simţi valul uriaş care se îndrepta spre noi, pentru că se repezi la timonă înainte de a se prăvăli talazul asupra noastră. M-am uitat la prova şi am văzut că tot orizontul era acoperit de acel munte de apă care se prăbuşi pe punte. *Elsinore* îşi reveni din izbitură şi ieşi din val acoperită de apă de la o balustradă la alta. Apoi o rafală de vînt prinse pînzele şi aplecă nava pe o parte, zvîrlind peste bord jumătate din povara aceea de ape. De-a lungul navei se auzi strigătul „Om peste bord".

M-am uitat la secund chiar în clipa în care lăsa timona în mîna timonierilor. Scutură din cap contrariat de un incident atît de neînsemnat, se duse în colțul timoneriei și se uită la coasta de care abia scăpasem și care, în lumina lunii, se vedea în tonuri de alb și negru. Domnul Mellaire veni la pupa, cei doi ofițeri se întîlniră lîngă mine, aproape de camera hărților.

— Domnule Mellaire, ia toți oamenii și dă jos vela mare. După aceea zburătorul pupa.

— Da, sir, spuse al doilea secund.

— Cine-i nenorocitul ? întrebă secundul, pe cînd domnul Mellaire era pe cale să se întoarcă și să plece.

— Boney... și așa nu era de mare ispravă.

Doar atît. Boney se dusese. Toți oamenii echipajului urmau ordinul domnului Mellaire și se pregăteau să coboare vela mare. Dar n-au mai apucat fiindcă în clipa aceea vela începu să se desfacă fîșii-fîșii de pe grandee și, în cîteva clipe, nu mai rămaseră acolo decît niște bucățele mici ce fîlfîiau pleznind în vînt.

— Vela zburătorului pupa ! ordonă domnul Pike.

Abia atunci luă act de existența mea.

— Am scăpat și de asta ! mîrîi el. Niciodată nu se așeza vela asta ca lumea. Simțeam mereu că mă mănîncă palmele cînd mă gîndeam la velarul care a făcut-o.

Cînd am coborît, mi-am aruncat ochii în camera hărților și m-am lămurit cum de samuraiul putuse greși într-atît, dacă greșeala se putea numi, fiindcă nimeni nu va ști adevărul niciodată. Zăcea pe podea grămadă și se clătina încoace și-ncolo la fiecare mișcare a navei.

XXXIX

Am atîtea de scris deodată ! Mai întîi despre căpitanul West. Moartea lui n-a fost chiar o surpriză. Margaret îmi spune că ei i-a fost teamă de asta încă de la începutul călătoriei, ba chiar mai dinainte. Tocmai din cauza acestei temeri se hotărîse ea atît de brusc să-și schimbe planurile și să-l întovărășească în călătorie.

Nu știm ce s-a întîmplat cu adevărat, dar sîntem de părere că a fost vorba de un fel de atac de inimă. Dar, cu toate astea, după acel atac n-a ieșit pe punte ? Sau poate că primul atac a fost urmat de un al doilea, după ce l-am ajutat să intre în cabină. Și acesta să-i fi fost fatal ? N-am auzit niciodată ca un atac de inimă să fie precedat, cu atîtea ceasuri, de o încețoșare a facultăților mintale. Mintea căpitanului West părea cît se poate de limpede, și trebuie să fi fost așa în acea după-amiază cînd ordonase volta în vînt și începuse deriva spre țărm. În cazul acesta fusese vorba de o stîngăcie. Samuraiul se dovedise capabil de stîngăcie, iar cînd își dăduse seama îl lăsase inima.

În orice caz, Margaret nu poate concepe că a putut fi vorba de stîngăcie. Ea acceptă mai degrabă, ca pe un lucru firesc, că greșeala fusese parte integrantă din simptomele crizei care avea să vie. Și nimeni n-are s-o convingă vreodată că nu-i așa. Nici domnul Pike, nici domnul Mellaire și nici eu nu amintim cît de puțin a lipsit ca totul să se termine cu un dezastru total. Domnul Pike nici nu discută treaba asta.

La amiază eram în largul Țării Focului, *Elsinore* se legăna într-un calm plat și toată după-amiaza aceea s-a tot legănat la numai cîteva mile de țărm. Funeraliile căpitanului West au avut loc la ora patru, iar, în seara aceea, cînd clopotul a bătut de opt ori, domnul Pike a preluat comanda și a făcut cîteva recomandări ambelor carturi. Erau niște considerații spuse fără ocol, sau marinărește, cum spunea el.

Printre altele le-a adus marinarilor la cunoștință că acum aveau alt comandant și că, în consecință, trebuiau să vădească ascultare, nu așa cum făcuseră mai înainte. Pînă în acel moment se lăfăiseră ca într-un hotel, dar de-acum aveau să se pună pe treabă.

— De acum încolo, pe găoacea asta, peroră el, are să fie ca în vremurile bune de odinioară, cînd marinarul din prima pînă în ultima zi a călătoriei trebuia să sară la ordin să execute dispoziția. Și Dumnezeu să-l aibă în pază pe cel care nu va sări. Atît. Schimbați timonierii și oamenii de veghe.

Dar oamenii sînt într-o stare foarte nenorocită. Nu văd cum au să se arate atît de sprinteni. A mai trecut o săptămînă de furtuni dinspre vest, alternînd cu perioade de calm, așa că de-acum avem șase săptămîni de Capul Horn. Oamenii sînt atît de sleiți că nu le-a mai rămas nici sufletul în ei. Nici măcar gangsterilor. Și tuturor le e atît de frică de secund încît își dau toată silința să se arate săritori atunci cînd îi șmotruiește, și îi șmotruiește aproape tot timpul. Domnul Mellaire clatină din cap.

— Așteptați pînă cînd trecem de capul acesta și ajungem într-o climă mai caldă, mi-a spus el ieri după-amiază făcîndu-mă să mă minunez. Așteptați pînă cînd se mai usucă și ei și-și mai trag sufletul, să aibă parte de somn, să li se mai vindece rănile, și să mai pună ceva carne pe scheletele lor, și mai mult foc în vine. Atunci nu mai înghit ei șmotrul ăsta. Domnul Pike nu reușește să înțeleagă că vremurile s-au schimbat și legile s-au schimbat, ba chiar și oamenii. E cam de modă veche și eu știu ce spun.

— Adică vreți să sugerați că o să vă aplecați urechea la la ce spune echipajul ? l-am provocat eu brutal, simțind cum mi se urcă sîngele la cap văzînd purtarea aceasta lipsită de demnitate din partea unui ofițer de navă.

Săgeata nimeri la țintă, fiindcă într-o secundă din priviri îi dispăru sclipirea aceea de blîndețe și politețe și acel ceva care pîndea înăuntru, în mintea lui, păru pe cale să se repeadă la mine, în vreme ce gura subțire se făcu și mai subțire și mai crudă. În minte mi-a și apărut imaginea grotescă a creierului care pulsa sălbatic sub pielea acelei cumplite cicatrici de pe țeasta acoperită cu pălăria de pe care se scurgeau picături de apă. Apoi reuși să-și regăsească cumpătul, buzele subțiri i se relaxară și în priviri îi apăru aceeași lucire blîndă și politicoasă.

— Sir, vreau să spun, începu el domol, că vorbesc dintr-o îndelungă experiență de marinar. Vremurile s-au schimbat. Vremurile de odinioară s-au dus. Și, domnule Puthurst, sînt convins că n-o să mă înțelegeți greșit și că n-o să interpretați greșit cele spuse de mine.

Deși conversația s-a abătut spre alte subiecte mai puțin spinoase, n-am putut să nu bag de seamă că n-a negat

că trăgea cu urechea la cele spuse de oamenii din echipaj. Și, cu toate acestea, așa cum recunoștea mormăind chiar și domnul Pike, e un bun marinar, un bun ofițer, numai că își îngăduie relații nepermis de intime cu oamenii de la teugă, intimitate pe care o deplîng, socotind-o nedemnă de un ofițer și chiar primejdioasă, pînă și bucătarul și stewardul.

Deși chiar și gangsterii sînt atît de sleiți de greutățile prin care au trecut încît nu mai au în ei vînă să se revolte, mai rămîn însă trei dintre cei mai nevolnici care nu au de gînd să-și dea duhul și care-s la fel de arțăgoși ca înainte : Andy Fay, Mulligan Jacobs și Charles Davis. Nu pot pricepe de unde atîta vitalitate abisală în ei. Charles Davis ar fi trebuit să fi trecut de multă vreme peste bord cu un sac de cărbuni la picioare. Andy Fay și Mulligan Jacobs sînt abia niște umbre de oameni, niște umbre nenorocite, doar piele și os. Și, cu toate astea, oameni mult mai zdraveni decît ei trecuseră peste bord, chiar și acum oameni mult mai zdraveni decît ei zac neajutorați în cușetele de la teugă. Iar aceste două zdrențe de oameni, în care mocnește flacăra mîniei, răspund la toate solicitările în ambele carturi.

Chiar și găinile au în ele sămînța asta a vieții. Sînt golașe, fără pene, pe jumătate înghețate, în ciuda sobei, murate de apa sărată și rece care picură de pe pînza tendei, dar cu toate astea n-a murit nici una. Să fie o chestiune de selecție ? Găinile astea care au supraviețuit urgiilor de la Baltimore la Capul Horn sînt de-acum atît de călite încît pot rezista în orice condiții ? Atunci pun sub semnul îndoielii o frază dintre cele mai vechi din limbă : neajutorat ca o găină. Dacă ar fi să judecăm după găinile de pe *Elsinore*, proverbul e fals.

Nici cei trei vagabonzi de la Capul Horn, musafirii aduși de furtuni, visătorii cu ochii de topaz, nu sînt lipsiți de vigoare. Deși sînt obligați să se țină deoparte din cauza superstiției pe care o trezesc în rîndul echipajului, deși rămîn străini din cauză că nu pot scoate un cuvînt care să fie înțeles ca lumea, musafirii se dovedesc buni marinari, primii care se avîntă unde-i munca mai grea și mai pri-

mejdioasă. Au fost repartizaţi în cartul domnului Mellaire şi se ţin deoparte de ceilalţi oameni. Iar cînd e un moment de zăbavă şi minute în şir nu au nimic de făcut, stau toţi trei umăr la umăr şi se leagănă în ritmul punţii şi visează cu ochii aceia de topaz ai lor o ţară depărtată, sînt sigur, unde mame cu ochi de topaz şi păr de culoarea nisipului dau naştere unor fii şi fiice care se vădesc a fi urmaşi demni de ele în ce priveşte ochii şi culoarea părului.

Dar restul echipajului, vai de el ! Să-l luăm pe maltez. E prea inteligent, prea sensibil ca să reziste. N-a mai rămas din el decît umbra a ceea ce a fost. S-a scofîlcit la faţă. I-au apărut cearcăne întunecate de suferinţă, ochii i s-au dus în fundul capului şi-i lucesc ca de febră.

Tom Spink, marinarul acela tăbăcit, încercat de multe şi dovedit om de nădejde, sufleteşte a ajuns un naufragiat. Se tînguie şi se teme. Încă îşi împlineşte munca, dar e atît de zdrobit că numai are nici urmă de mîndrie, şi nu-i mai e ruşine s-o arate.

— Sir, eu nu mai navighez niciodată în jurul Capului Horn, îmi spunea el ieri pe cînd era la timonă. Am mai jurat eu asta şi înainte, dar de data asta mă ţin de jurămînt. Niciodată, niciodată în viaţa mea !

— Dar de ce-ai jurat şi înainte ? l-am întrebat eu.

— Sir, eram pe *Nahoma,* acum patru ani. Am făcut două sute treizeci de zile de la Liverpool la Frisco. Ia gîndiţi-vă la treaba asta ! Două sute treizeci de zile ! Şi căram ciment şi creozot, şi creozotul a început să curgă. Pe căpitan l-am îngropat chiar aici, în largul Capului Horn. Am rămas şi fără haleală. Mulţi aproape şi-au dat duhul din cauza scorbutului. Cînd am ajuns la Frisco, toţi am fost căraţi cu căruţa la spital. A fost iadul pe pămînt, aşa a fost, sir, şi am avut parte de el două sute treizeci de zile !

— Şi tot aici ai ajuns ! am rîs eu de el. Iar te-ai îmbarcat pentru Capul Horn.

Azi dimineaţă Tom Spink mi-a mărturisit :

— Măcar dacă în locul lui Boney l-am fi pierdut pe dulgher !

Pe moment nu mi-am dat seama ce însemna afirmaţia aceea. Abia mai apoi mi-am amintit. Dulgherul era finlandez, magicianul care făcea tot felul de vrăji cu vîntul şi-şi rîdea de bieţii marinari.

Da, trebuie să declar deschis că m-am săturat pînă-n gît de tăvăleala aceasta continuă a Marelui Vînt de Vest. Nu sîntem singurii care ne chinuim pe oceanul dezolant. Nu trece o zi în care să se ridice ceaţa sau să se potolească viscoleala fără să vedem nave pornite spre vest ca şi noi care stau la capă şi încearcă să se tîrîie şi ele spre vest atît cît se poate. Iar uneori, cînd se limpezeşte cerul mai bine, zărim cîte o navă prea fericită, îndreptîndu-se spre est, mînată de vînt şi înghiţind milele una după alta. Ieri l-am văzut pe domnul Pike turbat de furie, ameninţînd cu pumnul strîns una dintre aceste nave care zbura cu insolenţă pe lîngă noi la nici un sfert de milă distanţă.

Şi oamenii sînt nervoşi. Iar domnul Pike îi ţine numai în pumni, pumnii aceia imenşi, aşa după cum o dovedesc feţele multor marinari. Sînt atît de sleiţi, iar domnul Pike e atît de cumplit, încît pot jura că-i în stare să bată singur, numai cu o mînă, oricare dintre carturi. Nu pot să nu bag de seamă că domnul Mellaire refuză să ia parte la terorizarea echipajului, deşi ştiu că e format la aceeaşi şcoală a terorii şi la începutul călătoriei a practicat-o şi el. Dar acum pare că are mare grijă să menţină bune relaţii cu echipajul. Tare aş vrea să ştiu eu ce crede domnul Pike despre treaba asta, fiindcă nu se poate să nu vadă ce se petrece sub ochii lui.

XL

O altă superstiţie marinărească şi-a cîştigat autoritate. De acum încolo nenorociţii de la bord vor socoti îndreptăţită credinţa că finlandezii sînt vrăjitori. Am ajuns la vest de Stîncile Diego Ramirez şi înaintăm spre vest cu o viteză de douăsprezece noduri, mînaţi din urmă de o furtună de est. Iar dulgherul a dispărut. Dispariţia lui şi venirea vîntului de est au coincis.

Ieri dimineaţă, pe cînd Wada mă ajuta să mă îmbrac, am fost izbit de aerul lui solemn. În vreme ce-mi spunea

noutățile clătina din cap a semn rău. Dulgherul dispăruse. Nava fusese răscolită peste tot. Nici urmă de dulgher.

— Ce crede stewardul ? am întrebat eu. Dar Louis și Yatsuda ?

— Marinari, ei omorat la el, sigur, mi-a răspuns. Asta nava tare rău. Inima la ei foarte rau. Toți la ei cîine și porc. Tot timp omoare. Încet încet tot om omoare. Vede ?

Bătrînul steward mi-a zîmbit în cambuza lui și mi-a spus :

— Dacă ei pune mîna la mine eu omoare la ei, mi-a spus el pe un ton amenințător. Poate ei omoare la mine. Bine. Da' și eu omoare multe.

Și-a dat haina la o parte și am văzut în partea stîngă, prins într-o teacă din pînză, încît nu i se vedea decît mînerul, un cuțit din cele mari cu care măcelarii hăcuiesc carcasele. L-a scos la vedere — era de vreo două picioare lungime — și, ca să-mi arate că avea tăiș de brici, a tăiat un ziar în mai multe fîșii.

— Ha-ha ! făcu el sardonic. Eu chinez, biet amarît ! Nu bun la nimic ? Putred tot ? Arat eu la ei dache ei joache la mine.

Dar nu se vede nici o urmă care să arate că ar fi fost vorba de mîna echipajului. Nimeni nu știe ce-a pățit dulgherul. Nu e nici un semn, nici o cheie a enigmei. Noaptea fusese calmă și cu ninsoare. Nici un val n-a trecut peste bord. Fără îndoială, flăcăul acela zdravăn, uriaș, stîngaci a căzut peste bord și e mort. Problema e dacă a zburat peste bord din proprie inițiativă sau a fost silit s-o facă ?

La ora opt, domnul Pike a început să interogheze cele două carturi. Stătea la frontonul dunetei, rezemat de balustradă și se uita de sus la echipajul adunat pe puntea principală sub el. Interogă om după om, dar toți spuseră același lucru : nici ei nu știau mai multe decît știam noi, sau cel puțin așa declarau.

— Bănuiesc că după asta o să mă acuzi pe mine că i-am făcut vînt namilei aceleia cu mîinile mele, mîrîi Mulligan Jacobs cînd fu întrebat și el. Și poa' c-am și făcut-o, fiindcă așa-s eu, nemaipomenit de solid și furios ca un taur.

Chipul secundului deveni și mai amenințător și mai mohorît, dar, fără să spună nici o vorbă, trecu la John Hackey, vagabondul din San Francisco.

A urmat o scenă de neuitat. Secundul sus, pe dunetă, oamenii, încruntați și îndărătnici, jos pe punte. Prin aerul nemișcat cernea o ninsoare ușoară, în vreme ce velele părăsite de vînt plesneau cu un sunet sec, iar *Elsinore* se legăna sub valurile domoale, și oceanul făcea în gurile de scurgere un zgomot lung, vibrant, de absorbție. Și toți oamenii se legănau la unison, în ritmul mișcărilor navei, toți cu mănuși și cizme învelite în pînză de sac. Aveau chipurile sleite și gălbejite.

Și atunci se făcu simțită o bănuială de vînt dinspre est. Primul care l-a simțit a fost secundul. L-am văzut tresărind și răsucindu-și fața spre adierea aceea abia perceptibilă. Apoi am simțit și eu. Secundul a mai așteptat un minut, ca să se încredințeze și, uitînd cu totul de dulgher, dădu drumul unui șir de comenzi timonierului și echipajului. Oamenii se repeziră, deși, cum erau slăbiți, urcușul în arboradă era treabă grea și obositoare. Pe cînd unii scoteau baierile de înfășurare ale velelor zburător, cei rămași pe punte ridicau vergi și desfăceau vele, pentru ca apoi cei urcați sus să desfășoare rîndunicile.

În timp ce avea loc toată această frămîntare, vergile erau brațate, *Elsinore,* cu prova arătînd spre vest, începu să despice valurile împinsă de prima rafală de vînt prielnică de o lună și jumătate. Încet, încet, adierea aceea slabă se transformă într-o briză ușoară, iar de sus ninsoarea cernea mai departe. Barometrul care și așa era la 28.80 continuă să coboare, iar vîntul se întări mereu. Tom Spink, trecînd pe lîngă mine pe dunetă ca să dea o mînă de ajutor la orientarea velelor pupa, îmi aruncă o privire triumfătoare. Superstiția era confirmată. Cele întîmplate îi dădeau dreptate. O dată cu dispariția dulgherului aveam parte de vînt prielnic, ceea ce însemna că vrăjitorul își luase cu el la plecare și desaga în care cetluise vîntul.

Domnul Pike bătea duneta în sus și-n jos, frecîndu-și mîinile goale, era prea mîndru ca să-și pună mănuși, chicotea și zîmbea de unul singur, se uita și urmărea cum trăgea fiecare velă, arunca pe furiș priviri galeșe spre pupa, în partea de unde venea prin zăbranicul de ceață acel vînt prielnic. Se opri chiar un moment lîngă mine ca

să trăncănească ceva în legătură cu restaurantele franțuzești de la San Francisco, să-mi spună cum se găteau acolo rațele sălbatice după metoda californiană.

— Le treci prin flacără, repeta el ca un descîntec. Așa se face, le treci prin flacără, soba încinsă, șaisprezece minute, pentru cea aleasă de mine n-a fost nevoie decît de paisprezece, și apoi frîngi rața cu totul.

Pe la amiază, ninsoarea încetase și navigam mai departe, mînați de un vînt tărișor. La ora trei, în aceeași după-amiază, goneam în fața unei furtuni care se întețea mereu. Despicam un ocean înfuriat fiindcă talazurile uriașe stîrnite dinspre est se izbeau de Curentul Vîntului de Vest și se înfruntau cu valurile uriașe dinspre sud-vest. Și dulgherul finlandez, ursul acela de flăcău, de-acum hrană la pești și păsări de mare, rămînea în urmă, undeva în oceanul acela înghețat.

Țineți vestul ! Goneam într-acolo parcurgînd iute distanțele mici ce separă meridianele la capătul pămîntului, unde fiecare milă înseamnă de fapt două. Domnul Pike nu slăbea din ochi vergile îndoite ale velelor zburător și jura că din partea lui n-aveau decît să fie făcute arșice și aruncate în mare că el tot nu reduce un inci de velă. Ba încărcă și mai mult nava. Ordonă să se desfășoare și vela în cruce, cea mai mare velă a navei, sfidînd cerul și iadul să-i desfacă vreo cusătură sau să i le desfacă chiar pe toate.

Nu se îndura să coboare sub punte. În aceste momente prielnice, el făcea toate carturile și bătea duneta fără încetare, și în mersul lui nu se mai simțea nimic din povara bătrîneții. Eram cu Margaret în camera hărților cînd domnul Pike slobozi urale în clipa în care a văzut că barometrul ajusese la 28.55 și cobora mai departe. Și ne-am întîmplat lîngă el pe dunetă și cînd am trecut pe lîngă o navă pornită spre est, care acum stătea la capă numai cu velele contragabier ridicate. Eram la o aruncătură de băț de navă. Domnul Pike se repezi la balustrada sarturilor artimon și începu un dans al războiului, vînturînd din mîini și chiuind, și dădea cu tifla și se bucura de dezamăgirea ce se citea pe cele cîteva figuri de oameni îmbrăcați cu pelerine impermeabile de pe duneta vasului străin.

Am continuat să gonim mai departe toată noaptea prin bezna aceea chioară. Echipajul era înspăimîntat, și am încercat zadarnic, în cele două ceasuri ale cartului scurt, să-l trag de limbă pe Tom Spink să aflu dacă, după socoteala lui, dulgherul, aflat acum undeva în pupa, nu-și deschisese cumva larg gura tolbei în care zăvorîse vînturile și-și slobozise toate vrăjile asupra noastră. Pentru prima oară am citit teamă și pe chipul stewardului.

— Pre mult, îmi spuse el cu un glas rău prevestitor, clătinînd din cap. Pre mult vela, tare afurisit treaba. Acum-acum iute, iute tot terminat gata. Vede.

— Ei socotesc că o să sleim puterea vîntului de est, îmi strigă domnul Pike pe cînd stăteam amîndoi ținîndu-ne de balustrada dunetei ca să nu ne izbească vîntul și să ne rupem gîtul și coastele. Ei bine, asta înseamnă, dimpotrivă, să sleim puterea vîntului de vest.

Am avut parte de o noapte afurisită, minunată. De somn nici nu putea fi vorba. Eu cel puțin nici nu puteam închide ochii măcar. Nici de mîngîierea căldurii nu aveam parte. Se întîmplase ceva cu tirajul de la soba cea mare din cabină, probabil din cauză că goneam așa, cred eu, și stewardul a fost nevoit să lase focul să se stingă. Așa că am avut ocazia să gustăm și noi puțin din greutățile celor de la teugă numai că la noi totul e uscat și nu îmbibat de umezeală sau chiar plutind pe apă ca acolo. În cabine ardeau sobele cu petrol, dar emanau un miros atît de neplăcut că eu am preferat frigul în locul miasmelor.

Cea mai mare emoție pe care o poate trăi un ahtiat după navigație e să navigheze de să-i zbîrnîie toți nervii, pe o găoace de barcă bună doar în port, avînd mai multe vele ridicate decît poate ambarcațiunea aceea să ducă. Dar să navighezi în același chip pe o navă mare în jurul Capului Horn e ceva groaznic, de necrezut. Marele Curent al Vîntului de Vest, stîrnindu-se chiar în botul furtunii de est, porni niște talazuri monstruoase. La timonă, doi oameni se chinuiau ca dracii, schimbîndu-se la fiecare jumătate de ceas, și în jumătatea aceea de ceas pe care o petreceau acolo curgea nădușeala șiroaie de pe ei, în ciuda vîntului ca gheața. Domnul Pike e dintre oamenii zdraveni

de odinioară. N-a părăsit duneta deloc și a făcut cart după cart.

— Nici n-am visat un vînt ca ăsta, îmi spunea el pe la miezul nopții, în vreme ce auzeam rafalele mugind și ne așteptam ca școndrii de lemn mai subțire să se facă surcele și să se prăbușească pe punte. Am crezut că am atins de mult maximul vitezei de navigație, dar uite cum gonim acum ! Uite ! Dumnezeule ! Navigam în calitate de al treilea secund pe *Vampirul* înainte de a te naște dumneata. Cu cincizeci și șase de oameni în teugă, și fiecare dintre ei era marinar de nădejde. Și mai erau și opt muși și nostromii, și ăia erau nostromi nu jucărie, plus velarii și dulgherii și stewarzii și pasagerii care umpleau puntea. Pe deasupra, trei secunzi amarnici și căpitanul Brown, Micul Vrăjitor. N-avea nici o sută de livre, dar ce ne șmotrea, ne șmotrea pe noi cei trei secunzi care de la el am învățat ce-i aceea șmotru. Chiar de la început se pornea tărăboiul și bătaia. Din primul ceas în care ne ocupam de oameni, ni se lua pielea de pe pumni. Ba ni se mai scrînteau și încheieturile. Erau deschise toate cuferele marinarilor, toți sacii de voiaj erau întorși pe dos, sticlele, boxurile, prăștiile, șișurile, revolverele erau aruncate cu brațele peste bord. Iar cînd alegeam oamenii din carturi, fiecare din cei cincizeci și șase de oameni își scoteau cuțitul, îl puneau pe gura magaziei celei mari și dulgherul îi rupea vîrful cu totul. Da, da, și nava aceea măruntă, *Vampirul*, n-avea decît opt sute de tone. O puteai sui pe puntea navei noastre. Dar aceea era navă, de la un capăt la altul, iar oamenii de pe ea oameni !

Margaret nu prea putea dormi, dar goana noastră nu părea s-o tulbure, în vreme ce domnul Mellaire nu-și ascundea teama.

— M-a cam dat gata, mi-a mărturisit el. Nu e bine să gonești așa cu un cargou cum e al nostru. Asta nu-i iaht lestat. E un cargou cu cărbune. Eu știu ce înseamnă să gonești. Dar pe nave făcute pentru viteză. Părțile metalice din vîrful catargelor n-o să reziste la solicitarea asta. Domnule Puthurst, vă spun deschis că e moarte curată să gonești cu *Elsinore* cu vela aceea în cruce ridicată. Puteți vedea și singur. E vorba de o velă pupa. Tendința navei

e să se abată cu prova din vînt și să se răsucească apoi cu pupa înainte. Și dacă se întîmplă una ca asta, dacă scapă cîrma de sub control numai două secunde, și nava se abate în vînt...

Dimineața pe la ora opt, eu și Margaret ne chinuiam să străbatem duneta cînd l-am văzut pe bătrînul acela neîmblînzit. Toată noaptea nu părăsise duneta. Ochii îi luceau și chipul îi era îmbujorat. Își freca mîinile și rîdea de bucurie cînd ne salută și-și reluă firul amintirilor.

— În '51, chiar pe porțiunea asta de drum, domnișoară West, nava *Norul Zburător* a făcut, măsurate, trei sute șaptezeci și patru de mile în douăzeci și patru de ore, numai cu velele zburător. Aceea navigație mai zic și eu. A bătut toate recordurile de viteză atît pentru navele cu pînze cît și pentru cele cu aburi.

— Dar noi cam cît facem, domnule Pike ? întrebă Margaret, în vreme ce se uita pe puntea principală, unde cînd o balustradă cînd cealaltă dispărea în valuri, și apa năvălea de la o margine la alta, pentru ca să fie aruncată apoi peste bord și să ambarcăm alte talazuri.

— De ieri de la ora cinci după-amiază, în medie am făcut cam treisprezece noduri, spuse el jubilînd. Cînd se întărește furtuna, facem și cîte șaisprezece noduri la oră, ceea ce pentru *Elsinore* e ceva.

— Dacă eu aș avea comanda navei, aș da jos vela în cruce, îi spuse Margaret.

— Și eu aș face la fel, la fel aș face, domnișoară West, îi răspunse el, dacă n-am fi stat șase săptămîni la Capul Horn.

Fata își ridică privirile în arboradă, cîntărind școndrii unul după altul, de la școndrii de oțel tubular, la cei de lemn de la rîndunici, care se îndoiau sub rafalele vîntului ca niște arcuri în mîna unor războinici invizibili.

— Lemnul se arată a fi din cel mai bun, răspunse ea în loc de comentariu.

— Mai puteți spune asta o dată, domnișoară West, fu și el de acord. Nici mie nu mi-a venit să cred că vor rezista. Dar uitați-vă la vergi.

Oamenii din echipaj n-au avut parte de micul dejun. Bucătăria a fost inundată de valuri de trei ori, iar cei din

teuga plină de apă s-au mulţumit numai cu hrană uscată şi carne sărată şi rece. Stewardul nostru s-a opărit de două ori ca să ne facă o cafea la o lampă de petrol.

La amiază am ajuns din urmă o navă englezească care naviga în aceeaşi direcţie cu noi, dar ridicase numai velele gabier şi numai un contragabier, iar singura velă inferioară întinsă era trinca.

— E de speriat cum poate naviga căpitanul acela, mîrîi domnul Pike. Ar trebui să fie mai precaut şi să-şi aducă aminte de Dumnezeu, de proprietari, de navlositori şi de Consiliul de navigaţie.

Navigam cu viteză atît de mare că am ajuns imediat în traversul navei străine şi am depăşit-o. Domnul Pike arăta ca un ţînc care chiuleşte de la şcoală. A schimbat direcţia pentru ca să trecem pe lîngă ea la numai o sută de iarzi. Nava străină oferea o privelişte minunată, dar înaintam atît de iute că aceasta parcă stătea pe loc. Domnul Pike sări pe balustradă şi-i insultă pe cei care stăteau pe duneta navei întinzîndu-le un capăt de parîmă şi propunîndu-le astfel să-i ia la remorcă. Margaret clătină din cap ca s-o văd numai eu, cînd se uită la vergile rîndunicii care se curbaseră, dar domnul Pike îi surprinse gestul, pentru că strigă :

— Dacă nu mai ţine pînza atunci să şi le tîrîie fîşii !

Un ceas mai tîrziu, l-am văzut pe Tom Spink pe cînd ieşea din schimbul de la timonă şi arăta obosit frînt.

— Acum ce mai zici de dulgher şi de sacul lui cu vrăji ? l-am provocat eu.

— Dumnezeu să mă ierte, sir, mai bine se ducea secundul în locul lui.

La ora cinci după-amiază, calculasem trei sute paisprezece mile făcute de la ora cinci din ziua precedentă, ceea ce însemna mai bine de treisprezece noduri medie orară.

— Şi ia să ne gîndim acum la căpitanul Brown şi la mărunţelul *Vampir*, îmi spuse domnul Pike rîzînd, fiindcă felul cum navigasem îl umplea de încîntare. Căpitanul nu strîngea o pînză pînă cînd velele de sus şi aripile nu începeau să zbîrnîie. Iar cînd furtuna se zburlea mai tare şi velele erau reduse la jumătate, se ducea să tragă un somn şi ne spunea : „Cînd se mai domoleşte să mă treziţi“. Şi

n-am să uit niciodată noaptea cînd m-am dus şi i-am spus că tot calabalîcul de pe rufuri s-a desprins şi umblă după cum îi e pofta şi că două bărci fuseseră măturate la prova şi erau bune numai de surcele după ce se izbiseră de peretele cabinei. „Foarte bine, domnule Pike“, mi-a spus el clipind din ochi şi răsucindu-se să se culce la loc. „Foarte bine, domnule Pike. Să fii cu băgare de seamă. Şi ştii ceva, domnule Pike“. „Da, sir“, am răspuns eu. „Să vii să mă anunţi şi pe mine cînd vinciul ancorei vădeşte semne că vrea să o pornească spre pupa“. Uite aşa mi-a spus, şi în clipa următoare sforăia.

Acum e miezul nopţii şi stau vîrît cu mare meşteşug în cuşetă, cu un parapet din cutii în jur şi nu pot dormi deloc. Scriu şi condeiul îmi cam fuge alandala pe deasupra hîrtiei. Jur că n-am să mai scriu de-acum, pînă cînd ori furtuna ori noi ne ducem naibii.

XLI

Zilele trec şi uite că îmi calc făgăduiala, deoarece iar m-am apucat de scris, în vreme ce *Elsinore* despică valurile unui ocean minunat, înceţoşat. Dar două sînt motivele care m-au făcut să-mi încalc făgăduiala. Primul şi cel mai neînsemnat e acela că azi dimineaţă am văzut şi noi cum se crapă de ziuă din nou. Cenuşiul oceanului a prins cîteva dungi albastre, iar masele de nori erau brodate cu roşu de un soare adevărat.

Al doilea şi cel mai important motiv : am trecut de Capul Horn. Sîntem la nord de paralela cincizeci de grade în Pacific şi la longitudinea de optzeci de grade şi patruzeci şi nouă de minute, iar Capul Horn şi Strîmtoarea Magelan au rămas la sud-est de noi. Am trecut de Capul Horn! Adînca semnificaţie a acestor cuvinte nu poate fi apreciată decît de cel care a fost chinuit de vînturi în toate chipurile încercînd să parcurgă drumul de la est la vest. Poate să bată vîntul cum o vrea de-acum. Nimic nu ne mai poate abate din drum. Nici o navă care a trecut de meridianul de cincizeci de grade n-a mai fost împinsă înapoi. De acum încolo e o navigaţie ca lumea, şi deodată Seattle pare foarte aproape.

Toţi cei de pe navă, în afară de Margaret, sînt mult mai bine dispuşi. Ea e tăcută, trasă puţin la faţă, deşi nu e deloc genul care să se lase copleşită de durere.

Faptul că am trecut de Capul Horn, că vremea e tot mai bună şi se face mereu mai suportabilă, uşurarea muncii pe navă, îndepărtarea pericolului şi apropierea tropicelor, cu alizeele lor îmbălsămate de sud-est, toate acestea la un loc îi fac pe marinarii noştri să se întremeze. Temperatura s-a îmblînzit într-atît că oamenii au început să mai scoată de pe ei surplusul de haine, nu-şi mai înfăşoară cizmele în pînză de saç. Aseară, în timpul celui de-al doilea cart scurt, am auzit pe careva fredonînd.

Stewardul şi-a lăsat deoparte cuţitul de măcelărie şi s-a mai liniştit, încît din cînd în cînd îşi permite chiar să se joace cu Possum. Wada nu mai are mutra aceea solemnă, iar accentul de Oxford al lui Louis e mai dulce ca niciodată. Mulligan Jacobs şi Andy Fay rămîn aceiaşi scorpioni veninoşi dintotdeauna. Cei trei gangsteri şi clica lor iar au început să-şi exercite tirania, iar cei mai nevolnici din teugă o cam încasează. Charles Davis refuză cu îndărătnicie să moară, deşi pînă şi domnul Pike, care cam ştie cît poate îndura un om şi cît nu, a rămas uimit cum de-a fost în stare să reziste toate săptămînile acelea din largul Capului Horn, în cuşca lui metalică, umedă şi îngheţată.

Ah, da ! Larry şi-a scos o măsea. După mai multe zile de suferinţă şi dureri îngrozitoare, a venit la pupa cerînd ajutor. Domnul Pike a refuzat să se maimuţărească jucîndu-se cu cleştele din trusa medicală. S-a folosit de un cui mare şi un ciocan, ca în vremurile bune de odinioară. Pot să jur. Am văzut cu ochii mei. O singură lovitură de ciocan şi dintele era scos, în vreme ce Larry ţopăia ţinîndu-se de falcă. E o minune că nu i-a rupt şi falca. Domnul Pike declară că el a scos sute de măsele cu metoda asta şi nu ştie ce înseamnă să frîngi o falcă.

În ceea ce-l priveşte, domnul Pike e omul cu moralul cel mai ridicat şi cel mai în formă dintre toţi cei de pe navă. Pentru el a însemnat şi hrană şi băutură zilele în care a ţinut nava numai într-un şmotru. Şi acum îşi freacă mîinile şi chicoteşte cînd îşi aduce aminte de vremea aceea.

— Eh, îmi spunea el uitîndu-se la oamenii din echipaj. Le-am arătat eu cam cum se naviga în zilele bune de odinioară. N-o să uite ei nava asta cîte zile or avea, cel puţin cei care n-o să aibă parte de un sac de cărbuni înainte de a ajunge noi în port.

— Vrei să spui că vom mai avea prilejul unor înmormîntări pe mare ?

Se întoarse spre mine şi mă privi drept în ochi preţ de cîteva secunde nesfîrşite.

— Hm ! La bordul găoacei încă nu s-a stîrnit iadul.

Încă şi acum îşi păstrează cartul, făcînd de serviciu cu schimbul cu domnul Mellaire, fiindcă e ferm convins că la prova nu e nimeni capabil să supravegheze cartul în calitate de ofiţer. În plus, şi-a păstrat tot vechea cabină. Probabil din delicateţe faţă de Margaret, fiindcă am aflat că e un obicei statornic ca secundul să ocupe cabina căpitanului cînd acesta din urmă moare. Aşa că domnul Mellaire mănîncă tot singur în încăperea cea mare de la pupa, cum face mereu de la dispariţia dulgherului, şi doarme tot în ruful central împreună cu Nancy.

XLII

Domnul Mellaire a ştiut bine. Oamenii nu-s dispuşi să accepte şmotreala după ce au ajuns la latitudini mai mici. Domnul Pike a avut dreptate : iadul încă nu s-a stîrnit. Dar acum a început să se stîrnească, iar oamenii trec peste bord chiar fără binecuvîntarea unui sac cu cărbuni la picioare. Cu toate că marinarii sînt copţi pentru astfel de evenimente, ei nu le grăbesc în nici un fel. Domnul Mellaire e de vină în direcţia asta. Sau Ditman Olansen, norvegianul acela şpanchi. Sau poate Possum. În orice caz, totul a pornit de la un accident, în care fiecare dintre cei pomeniţi, inclusiv Possum, a avut cîte un rol.

Să începem cu începutul. Au trecut două săptămîni de cînd am traversat paralela de cincizeci de grade, iar acum sîntem la treizeci şi şapte de grade, la aceeaşi latitudine ca şi San Francisco, sau, ca să fim corecţi, sîntem la aceeaşi latitudine sudică faţă de ecuator ca şi San Francisco în emisfera nordică. Necazurile au început ieri dimineaţă, imediat după ora nouă, şi Possum a fost cel care a declanşat şirul de evenimente ce a culminat cu rebeliune pe faţă. Era cartul domnului Mellaire, el stătea pe pasarelă, chiar

sub arborele pupa, dîndu-i ordine lui Sundry Buyers care, împreună cu Arthur Deacon și maltezul lucrau sus cocoțați în greement.

Vă rog să rețineți tabloul în tot ridicolul său. Domnul Pike, cu termometrul în mînă, se întorcea pe pasarelă după ce luase temperatura cărbunelui din magazia prova. Ditman Olansen se legăna tocmai în vîrful arborelui pupa, urcînd cu un colac de parîmă pe umăr. La capătul parîmei se bălăngănea un scripete greu care să tot fi avut zece livre. Possum se juca pe lîngă cușca găinilor de pe ruful central. Iar găinile, toate golașe și năpîrlite, se bucurau acum de vremea mai blîndă de care aveau parte și ciuguleau grăunțele și firimiturile pe care stewardul tocmai le pusese în troaca lor. Tenda cu care fusese acoperită cușca era dată deoparte de mai multe zile.

Și acum urmăriți ce s-a petrecut. Eu stau la frontonul dunetei, rezemat de balustradă și mă uit la Ditman Olansen care se leagănă în vîrful arborelui cu povara lui. Domnul Pike tocmai trece pe lîngă domnul Mellaire. Possum, care din cauza vremii de la Capul Horn și a tendei care învelea cușca, nu mai văzuse găinile de mai multe săptămîni, se familiarizează din nou cu ele și-și bagă nasul să le adulmece. Iar ciocul unei găini, la fel de curios ca și botul cîinelui, îl ciupește de nasul în aceeași măsură sensibil pe cît e de curios.

Dacă mă gîndesc mai bine, ar trebui să spun că găina asta a pornit revolta. Oamenii echipajului, bine călăriți de domnul Pike, erau numai copți pentru o astfel de explozie, iar Possum și găina au declanșat-o.

Possum se trase înapoi de lîngă cușcă și slobozi un schelălăit disperat de durere și indignare. Schelălăitul i-a distras atenția lui Olansen. Marinarul se opri, își întinse gîtul să vadă ce se petrece și, în clipa asta de neatenție, colacul de parîmă și scripetele îi alunecară de pe umăr. Amîndoi secunzii au sărit într-o parte ferindu-se să nu se nimerească chiar dedesubt. Parîma cu care era legat scripetele se zvîrcolea ca un șarpe negru și, cu toate că scripetele a căzut la distanță de domnul Mellaire, capătul parîmei l-a lovit peste șapcă.

Domnul Pike era pe cale să dea drumul unei înjurături către cel cocoțat în greement, cînd ochii îi căzură pe cumplita cicatrice din țeasta domnului Mellaire. Cine avea ochi o putea vedea, și cine știa despre ce era vorba pricepea dintr-o privire. Iar domnul Pike și cu mine știam despre ce era vorba. Părul rar din creștetul domnului Mellaire nu acoperea deloc cicatricea. Cicatricea se ivea mai întîi deasupra urechii, unde era mai acoperită de părul des, dar după aceea se dezvăluia privirii pe tot creștetul.

Valul de înjurături la adresa lui Olansen se înecă în gîtlejul domnului Pike. În clipa aceea nu fu în stare decît să se holbeze, stană de piatră, la imensa cicatrice mărginită de-o parte și de alta de părul încărunțit. Stătea în transă, parcă visa, numai mîinile imense i se frămîntau și se încleștau fără să-și dea seama, în vreme ce se uita la semnul după care, cum spusese chiar el, avea să-l găsească pe cel ce-l omorîse pe căpitanul Somers. Și în clipa aceea mi-am amintit că îl auzisem declarînd cum își va înfige degetele în cicatricea aceea.

Și tot ca într-un vis, înaintînd încet, cu mîna dreaptă întinsă cu degetele strînse ca o gheară, se îndreptă spre cel de-al doilea secund cu intenția evidentă de a-și înfige degetele în cicatrice ca să-i desfacă țeasta pînă la creierul care pulsa sub pojghița subțire a pielii. Secundul începu să se tragă înapoi pe pasarelă, și domnul Pike păru să-și revină oarecum din starea aceea de transă. Mîna întinsă îi căzu pe lîngă corp și secundul se opri.

— Acum te recunosc, îi spuse el cu o voce ciudat de tremurată, tulburată de emoție și de vîrstă. Acum optsprezece ani erai pe *Cyrus Thompson*, care a rămas fără catarge în largul La Platei. S-a scufundat, după ce n-ați mai fost în stare s-o guvernați. Erai în singura barcă ce a fost salvată. Acum unsprezece ani pe *Jason Harrison*, în San Francisco, căpitanul Somers a fost bătut de moarte de al doilea secund. Acesta era supraviețuitorul de pe *Cyrus Thompson*. Secundul avea țeasta crăpată de un bucătar nebun. Ai țeasta crăpată. Numele acestui secund era Sidney Waltham. Iar dacă nu ești Sidney Waltham atunci...

În clipa aceea domnul Mellaire, sau mai bine zis Sidney Waltham, în ciuda celor cincizeci de ani ai lui reuși ceea ce numai un marinar ar fi fost în stare. Sări peste marginea pasarelei, se apucă de o parîmă care venea de la arborele pupa și coborî drept pe gura magaziei numărul trei. Dar nu se opri acolo și dispăru pe ușa care ducea la cabina lui din ruful central.

Domnul Pike era atît de copleșit de patimă că rămase ca un somnambul, ba chiar își frecă ochii cu dosul mîinii

şi păru că vrea să se trezească. Dar al doilea secund nu fugise spre cabină pentru a găsi refugiu. În clipa următoare ieşi ţinînd în mînă un Smith şi Wesson de calibrul treizeci şi doi, iar cum se arătă şi începu să tragă.

Domnul Pike îşi revenise complet, şi l-am văzut că se opreşte doar o clipă, ezitînd între cele două tendinţe care se luptau în sufletul său. Pe de-o parte ar fi vrut să sară peste marginea pasarelei şi să se repeadă la individul care trăgea asupra lui. Pe de altă parte simţea imboldul de a se retrage. Se retrase. Şi, în momentul în care gonea de-a lungul pasarelei, începu şi revolta. Arthur Deacon, aflat în vîrful arborelui pupa, zvîrli cu o cavilă de oţel în secundul care fugea. Cavila luci în soare în vreme ce zbura prin aer. Trecu la mai bine de douăzeci de picioare de domnul Pike şi aproape că-l zdrobi pe Possum, care, temător de arme de foc, gonea şi el schelălăind spre pupa. Vîrful cavilei nimeri podeaua de lemn a pasarelei şi se înfipse cu atîta forţă în scîndură că vibră puternic o vreme.

Mărturisesc că n-am înregistrat chiar tot ce s-a întîmplat în minutele imediat următoare. Punînd cap la cap cele aflate după eveniment, mi-am dat seama că am pierdut foarte multe. Oamenii aflaţi sus în greement au coborît îndată pe punte, dar eu nu i-am văzut cînd au coborît. Mai ştiu că al doilea secund a tras pînă şi-a golit încărcătorul revolverului, dar eu n-am auzit împuşcăturile. Mai ştiu că Lars Jacobsen, cel cu piciorul rupt, care şi-l rupsese din nou şi încă nu i se vindecase, a lăsat timona în plata Domnului şi a pornit-o şchiopătînd de-a lungul dunetei, apoi pe scară în jos, şi a ajuns la teugă. Trebuie să se fi chinuit rău cu piciorul acela bolnav şi să fi şchiopătat, ar fi trebuit să-l văd, dar pot jura că habar n-am dacă l-am văzut sau nu.

Ştiu că am auzit tropăitul oamenilor care alergau pe puntea principală. Mai ştiu că l-am văzut pe domnul Pike adăpostindu-se după corpul de metal al artimonului. Iar cînd al doilea secund s-a deplasat spre babord, pe gura magaziei numărul trei, descărcîndu-şi ultimul cartuş, l-am văzut pe domnul Pike aplecîndu-se şi ferindu-se după colţul camerei hărţilor, spre tribord, şi scăpînd spre pupa, după care a coborît prin tambuchi. Am auzit această ultimă împuşcătură ca şi glontele care a ricoşat în colţul metalic al camerei hărţilor.

Eu nu m-am clintit din loc. Eram prea curios să văd ce se întîmplă. Poate că atitudinea mea s-a datorat lipsei prezenţei de spirit, sau faptului că nu aveam experienţa unor scene de acţiune. Atît am făcut : am stat mai departe pironit la frontonul dunetei şi m-am uitat. Eram singur pe dunetă cînd răzvrătiţii, conduşi de al doilea secund şi de gangsteri, se repeziră spre pupa. I-am văzut dînd buzna pe scară şi nici nu mi-a trecut prin minte să-i opresc. Ceea ce n-ar fi avut nici o importanţă pentru că aş fi fost ucis imediat şi nu i-aş fi putut opri oricum.

Rămăsesem singur pe dunetă şi oamenii s-au simţit încurcaţi nevăzînd nici un inamic în faţa lor. Cînd trecu pe lîngă mine, Bert Rhine se întoarse pe jumătate ca şi cum ar fi avut de gînd să mă înjunghie cu şişul ascuţit pe care-l avea în dreapta. Apoi, i-am ghicit corect lunecarea gîndurilor, şi-a schimbat intenţia socotindu-mă prea puţin important şi a fugit mai departe.

În momentul acela am rămas uimit cîtă confuzie dovedea toată acţiunea lor. Revolta izbucnise atît de neaşteptat încît toţi oamenii se dovediră năuci şi derutaţi chiar după ce porniseră la acţiune. De exemplu, în cursul lunilor de cînd plecasem din Baltimore, niciodată, nici ziua nici noaptea, nu se întîmplase să nu fie nimeni la timonă, nici chiar atunci cînd timona fusese blocată complet. Toţi erau atît de obişnuiţi cu imaginea omului de la timonă încît atunci cînd nu văzură pe nimeni acolo rămaseră consternaţi. Se opriră un moment şi se uitară năuci. Bert Rhine, cu o mişcare poruncitoare, îl trimise pe italianul Guido Bombini în spatele timoneriei. Faptul că italianul putu da ocol timoneriei dovedea că nu era nimeni în spatele ei.

Vreau să mărturisesc din nou că din succesiunea aceea rapidă de evenimente n-am reţinut mare lucru. Vedeam că tot mai mulţi oameni se urcă pe dunetă, dar nu aveam ochi pentru ei. Urmăream grupul dornic de sînge de lîngă timonă şi am băgat de seamă cel mai important lucru şi anume că Bert Rhine, gangsterul, şi nu al doilea secund, era cel care dădea ordine şi care era ascultat.

Îi făcu semn evreului, lui Isaac Chantz, cel ce fusese rănit de O'Sullivan la începutul voiajului, şi Chantz trecu în fruntea grupului care se îndreptă spre uşa dinspre tribord a camerei hărţilor. Bert Rhine cercetă prin gura tambuchiului dintr-o ochire magazia.

Isaac Chantz deschise brusc uşa camerei hărţilor. Lucrurile se precipitară. Pe cînd deschidea uşa metalică, un cuţit de măcelărie de vreo două picioare lungime şi un braţ se mişcară fulgerător. Nu-l nimeri nici la cap nici la gît, i se înfipse în umărul stîng.

Răzvrătiţii se traseră înapoi, evreul se răsuci spre balustradă, cu dreapta ţinîndu-se de rană şi printre degete şiroia sînge întunecat. Bert Rhine renunţă la inspectarea magaziei şi, împreună cu al doilea secund, care încă mai avea revolverul în mînă, se repezi în îmbulzeala din jurul uşii camerei hărţilor. Ce steward deştept şi prevăzător! Nu se arătă deloc. Uşa se bălăngănea singură înainte şi-napoi, după cum se legăna şi *Elsinore*, şi nimeni nu ştia decît că acolo, înăuntru, pîndeau stewardul şi cuţitul acela mare de măcelărie. Şi, în vreme ce ezitau şi se uitau la uşa care cînd se deschidea, cînd se închidea singură, gura tambuchiului, situată între camera hărţilor şi timonă, parcă explodă. Pe acolo se arătă domnul Pike cu Coltul lui 44 în mînă.

Se auzi o salvă de împuşcături şi nu numai din revolverul lui. Parcă eram la un foc de artificii la patru iulie, pe vremuri. Dar habar n-aveam cine trăgea. Totul era învălmăşeală şi confuzie. Se trăgea din mai multe părţi, şi prin vacarmul acela auzeam monoton detunătura Coltului 44.

L-am văzut pe italianul Mike Cipriani apucîndu-se disperat de pîntece şi prăbuşindu-se încet pe punte. Îndată după el, corcitura aceea de japonez, care se maimuţărea şi el săltînd ca un trepăduş şi rîjînd pe la marginea vînzolelii, făcu o ultimă schimonoseală, şi bătu cel dintîi în retragere, urmat de toţi ceilalţi de-a lungul dunetei şi apoi pe scară la vale. Niciodată n-am avut în faţa ochilor un mai bun exemplu al psihologiei gloatei. Piticul, cel care avea mintea cea mai instabilă dintre toţi, tocmai el stîrnise retragerea. Cînd o rupse la fugă din faţa revolverului secundului care trăgea fără întrerupere, în aceeaşi clipă ceilalţi o porniră pe urmele lui.

Chantz, căruia îi curgea sîngele din belşug, fu printre cei dintîi. Pe Nosey Murphy l-am văzut că se opreşte doar atît cît să arunce cu cuţitul spre secund. Arma zbură prin aer cu o traiectorie largă, se izbi cu un sunet metalic de una din cavilele de bronz ale timonei şi căzu răsunînd pe punte. Al doilea secund cu revolverul gol şi Bert Rhine, cu şişul în mînă, trecură în goană pe lîngă mine, unul lîngă altul.

Domnul Pike ieşi pe gura tambuchiului şi, fără să mai ţintească, îl doborî pe Bill Quigley, unul dintre cărămidari, care se prăbuşi la picioarele mele. Ultimul care părăsi duneta fu maltezul care, cînd ajunse la capătul scărilor, se opri să se uite înapoi la domnul Pike ce ţintea spre el, ţinînd revolverul cu ambele mîini. Maltezul, fără să mai ia seama la scări, îşi făcu vînt şi sări pe puntea principală. Dar Coltul doar ţăcăni în gol. Ultimul glonte fusese cel care-l doborîse pe Bill Quigley.

Duneta era din nou a noastră.

Evenimentele s-au succedat atît de rapid unele după altele că mi-au scăpat multe. L-am zărit apoi pe steward, cu un aer războinic, dar prudent, ieşind din camera hărţilor cu cuţitul în mînă îndreptat ca pentru a lovi. După el venea Margaret, iar în urma ei Wada, cu puşca mea calibrul 22 în mînă. După cum mi-a mărturisit el mai apoi, o luase din dispoziţia ei. Domnul Pike se uită în grabă la Colt să vadă dacă era gol sau se blocase, cînd Margaret îl întrebă ce drum ţinem.

— Cu vîntul strîns ! îi strigă el în vreme ce se repezea spre pupa. Pune cîrma banda în bordul din vînt, sau o să ne trezim cu toţii că pornim înapoi.

Nici chiar în vreme ce revolta se întindea şi moartea se pregătea să se arate şi ea, el nu uitase de responsabilitatea pe care o avea, nu uitase de *Elsinore*, de imensa ţesătură de oţel, cînepă şi bumbac, lucru minunat şi plin de personalitate.

Margaret îi făcu semn lui Wada spre mine, în vreme ce alerga spre timonă. Cînd domnul Pike dădu cotul după camera hărţilor se auzi în aceeaşi clipă o detunătură dinspre ruful central şi glontele se turti de peretele de oţel. L-am zărit pe cel care trăgea. Era Steve Roberts, cowboyul. Secundul se lăsă în jos, ferindu-se după artimon şi, în acelaşi timp, îşi vîrî mîna în buzunarul hainei, aşa încît atunci cînd se aflã la adăpost avea în mînă un încărcător plin de cartuşe. Încărcătorul gol căzu pe punte, cel plin alunecă în mînerul revolverului şi acum se puteau trage alte opt focuri. Wada îmi dădu carabina ; stăteam sub tenda de la frontonul dunetei.

— Gata tot, îmi spuse el. Numai ridicat piedica şi gata.

— Ia-l la ochi pe Roberts, îmi strigă domnul Pike. E cel mai bun țintaș dintre ei. Chiar dacă nu reușești să-l dobori măcar să bagi puțin spaima în el.

Trăgeam pentru prima dată într-un om, dar trebuie să vă spun că n-am încercat nici un fel de emoție. Era dinaintea mea, la nici o sută de pași, pe pasajul dintre ușa care dădea în cabina lui Davis și balustrada tribord, și se pregătea să tragă din nou asupra domnului Pike.

Probabil că prima oară mi-am greșit ținta, dar am nimerit atît de aproape că l-am văzut sărind într-o parte. În clipa următoare mă zări și se răsuci să tragă în mine. Dar n-avea nici o șansă. Arma se descărcă iute, cît puteam de repede apăsa pe trăgaci. Primul foc al cowboyului se rătăci departe de mine, pentru că îl nimerisem înainte de a apuca el să țintească. Se clătină și apoi se trase îndărăt poticnindu-se, dar am continuat să trag asupra lui. Zece gloanțe am slobozit spre el, și gloanțele țișneau unul după altul din Winchesterul meu, ca apa din furtun. Revărsam asupra lui un jet de plumb. N-am să știu niciodată de cîte ori l-am nimerit, dar sînt sigur că după ce s-a pornit înapoi, poticnindu-se, cel puțin încă trei gloanțe l-au nimerit înainte de a se prăbuși pe punte. Și chiar în timp ce se prăbușea, ca o jucărie stricată, lovit de moarte, a mai avut totuși tăria să tragă de două ori spre mine. Dar după ce s-a întins pe punte n-a mai mișcat deloc. Cred că murise înainte de a se prăbuși.

În vreme ce stăteam cu arma în mînă și mă uitam la puntea principală pustie, deodată am simțit că Wada mă atinge pe braț. Avea în mînă vreo duzină de cartușe de 22, lungi, cu pulbere fără fum. Voia să încarc arma din nou. Am pus piedica, am deschis magazia și am aplecat pușca în așa fel încît Wada să poată băga cartușele noi ca să alunece singure la locul lor.

— Mai adu ! i-am spus eu.

Abia se îndepărtă Wada de mine că Bill Quigley, care zăcea la picioarele mele, încercă să mă atace. Am țîșnit în sus și, mărturisesc fără rușine, am urlat, de spaimă și de uimire, cînd am simțit cum labele lui se încleștează de glezna mea, și cînd m-a apucat cu dinții de călcîi. Dar mi-a sărit domnul Pike în ajutor. Secundul păru că nici nu atinge puntea. Am avut impresia că a zburat prin aer spre mine, a aterizat alături și exact în clipa în care s-a oprit, și-a și pus în mișcare una din labele lui uriașe. Bill Quigley a zburat ca luat de vînt de lîngă mine și a trecut peste bord. O lovitură de maestru. Nici măcar n-a atins balustrada.

N-o să aflăm niciodată dacă Mike Cipriani, care pînă atunci zăcuse într-o baltă de sînge, a avut intenția să se tîrască spre pupa căutînd scăpare sau a avut de gînd să se răzbune pe Margaret care stătea la timonă. Fiindcă n-a avut ocazia să-și precizeze intențiile. Cu aceeași iuțeală cu care domnul Pike, din două salturi de-ale lui, a traversat puntea, italianul a pornit-o prin aer pe urmele lui Bill Quigley.

Cînd se întoarse din nou, uitîndu-se de-a lungul dunetei, ochilor de vultur ai secundului nu le scăpă nimic. Pe puntea principală nu se mai vedea picior de om. Chiar și oamenii de veghe dispăruseră de pe culmea teugii, iar *Elsinore*, condus de Margaret, făcea doar vreo două noduri pe oră, despicînd alene fața liniștită a mării. Domnului Pike îi era teamă de vreun glonte tras hoțește din ascunziș și, abia după ce cercetă vreme de mai multe minute nava, își puse pistolul în buzunarul de la haină și urlă spre cei de la prova :

— Șobolanilor, arătați-vă la vedere ! Să vă văd mutrele scîrboase ! Vreau să stau de vorbă cu voi !

Guido Bombini, arătîndu-și intențiile pașnice prin tot felul de gesturi, împins bineînțeles de la spate de Bert Rhine, fu cel dintîi care apăru. Cînd văzură că domnul Pike nu trage, începură să apară șovăielnic și ceilalți. Și mișcarea aceasta continuă pînă cînd se adunară toți, în afară de bucătar, cei doi velari și al doilea secund. Ultimii ieșiră la iveală Tom Spink, puștiul Buckwheat și Herman Lunkenheimer, neamțul cel prostănac. Iar aceștia trei apărură numai în urma unor repetate amenințări din partea lui Bert Rhine care, împreună cu Nosey Murphy și Kid Twist, îi dominau pe ceilalți. Ca un cîine credincios, Guido Bombini se gudura pe lîngă ei.

— Ajunge ! Rămîneți pe loc unde sînteți ! le ordonă domnul Pike, cînd echipajul începu să se răspîndească pe un șir, către tribord și babord în fața gurii magaziei numărul trei.

Era o scenă dramatică. Revoltă în largul mării ! În minte mi-a venit fraza asta învățată în copilărie de la Marryat și Cooper. Asta era — revoltă în largul mării, în anul una mie nouă sute treisprezece.

Domnul Pike, bătrîn, dar necruţător, stătea rezemat cu mîinile de balustrada frontonului dunetei, dominîndu-i de la înălţime şi se uita la rebeli, o şleahtă cum nu se mai pomenise niciodată în vreo revoltă pînă acum. În faţa noastră erau cei trei gangsteri, abia scăpaţi de la puşcărie care nu aveau nici o legătură cu marea, dar ei dictau aceste evenimente ce erau în strict raport cu marea. Alături de ei erau Bombini, javra aceea de italian, ca şi acea ciudată alesătură de indivizi printre care Anton Sorensen, Lars Jacobsen, Frank Fitzgibbon şi Richard Giller, Arthur Deacon, negustorul de carne vie, John Hackey, pungaşul din San Francisco, maltezul şi Tony, grecul sinucigaş.

I-am băgat de seamă şi pe cei trei căzuţi din lună, cu ochii lor visători de culoarea topazului pal, stînd umăr la umăr, separat de ceilalţi, legănîndu-se în ritmul lent al navei. Între ei era şi faunul, surd ca lemnul, dar silindu-se să înţeleagă ce se întîmpla. Da, bineînţeles, Mulligan Jacobs şi Andy Fay se arătau şi ei mînioşi, solidari, ca şi Ditman Olansen, şaşiul, care, parcă împins de un fel de afinitate a mîniei, stătea în spatele lor iţindu-şi capul printre ei. Dar în faţa tuturor se ivise Charles Davis, cel care de fapt ar fi trebuit să fie mort de mult, arătîndu-şi chipul palid în contrast cu feţele tăbăcite de vicisitudinile vremii ale restului echipajului.

— Unde-i Sidney Waltham ? urlă secundul. Pe el îl vreau. Scoateţi-l afară. După asta voi, toţi ceilalţi neisprăviţi vă puteţi duce să vă vedeţi de treabă şi vă ierte Dumnezeu !

Oamenii începură să se foiască neliniştiţi, tropăind pe punte.

— Sidney Waltham, ieşi afară ! strigă domnul Pike, chemîndu-l pe deasupra tuturor pe ucigaşul căpitanului sub comanda căruia navigase cîndva.

Nici nu-i trecea prin minte că nu mai era stăpînul acelei şlehte de oameni. În capul lui nu încăpea decît un singur gînd, gînd pătimaş : dorinţa de a răzbuna uciderea fostului său căpitan.

— Momîie bătrînă ! urlă Mulligan Jacobs la el.

— Tacă-ţi fleanca, Mulligan ! ordonă Bert Rhine, şi drept răspuns infirmul îi trimise şi lui o privire veninoasă.

— Hm, drăguţule ! mîrîi domnul Pike la gangster. Am să mă ocup eu şi de tine, nu-ţi fie teamă. Dar pînă atunci şi chiar acum să-mi aduceţi javra aia.

După care nici nu-l mai băgă în seamă pe conducătorul răzvrătiţilor şi continuă să strige mai departe :

— Waltham, javră nenorocită ! Ieşi afară ! Ieşi afară cîine turbat !

Alt nebun, mi-a trecut mie prin cap, alt nebun, obsedat de o singură idee. A uitat pînă şi de revoltă, şi de răspunderea faţă de navă, mînat numai de dorinţa lui de răzbunare.

Dar oare aşa să fi fost ? Chiar şi în momentele acelea cînd dădea glas singurei dorinţe care-l stăpînea — să ia viaţa celui de-al doilea secund — chiar şi atunci, involuntar, ochiul lui de marinar se ridică să prindă cum trăgeau velele şi trecu de la o pînză la alta. După care îşi aminti şi se întoarse la răspunderile sale faţă de navă.

— Ei ? strigă el la Bert Rhine. Haideţi, ştergeţi-o la teugă înainte să vă strivesc, nemernicilor. Îţi dau ţie şi celorlalţi două minute să vă întoarceţi la treburile voastre.

Dar căpetenia răsculaţilor şi cei doi acoliţi ai lui rîseră iar cu rîsul acela neauzit, nefiresc.

— Momîie bătrînă, cred că mai întîi o să-l asculţi pe omul nostru, îi răspunse Bert Rhine... Davis, ia saltă-te frumuşel dinainte şi arată-ne tu ce isteţ eşti. Să nu te-ngălbeneşti de spaimă. Toarnă-i moşneagului ăstuia zburlit ce e de spus şi ce-i de făcut.

— Mă, avocat afurisit ! mîrîi domnul Pike cînd Davis deschise gura să vorbească.

Bert Rhine ridică din umeri şi aproape că se întoarse pe jumătate să plece, cînd spuse liniştit :

— Bine, bine, dacă nu vrei să stai de vorbă cu noi...

— Daţi-i drumul ! mîrîi domnul Pike. Ia varsă-ţi tu veninul din tine, Davis. Dar nu uita un lucru : plăteşti tu şi pentru asta, ai să plăteşti de-o să-ţi iasă pe nas. Dă-i drumul acum !

Avocatul îşi drese glasul, pregătindu-se de discurs.

— Mai întîi de toate eu n-am nici un amestec în toate astea, începu el. Eu sînt om bolnav, şi ar trebui să fiu în patul meu chiar în clipa asta. N-ar trebui să stau în picioare. Dar mi-au cerut să le spun ce zice legea şi i-am sfătuit...

— În privinţa cărei legi ? îl întrerupse domnul Pike.

— Legea care spune că atunci cînd ofiţerii se dovedesc incapabili, echipajul poate să preia în mod paşnic conducerea navei pentru a o duce în port. Aşa-i legea şi e tre-

cută la carte. S-a întîmplat ca pe *Abyssinia*, în o mie opt sute nouă zeci și doi, căpitanul să moară de friguri, iar secundul s-a pus pe băut...

— Treci mai departe, îl întrerupse secundul. Nu am nevoie de citate. Ce vreți ? Dă-i drumul !

— Păi, eu, ca un străin ce sînt de toată treaba asta și ca un om bolnav ce sînt, care eu am fost rugat să vorbesc... treaba-i că pîn-acum căpitanul a fost bun căpitan, dar de-acum e mort. Secundul nostru e turbat și vrea să ia viața celui de-al doilea secund. Nouă nu ne pasă ce-i între ei. Nu vrem decît să ajungem în port teferi și nevătămați. Și viața noastră-i în primejdie acum. Noi n-am făcut rău la nimeni. Numai dumneata ai vărsat sînge. Ai împușcat și ai ucis și ai aruncat doi oameni peste bord, așa cum vor depune și martorii în fața tribunalului. Și mai e și Roberts mort acolo, și o să ajungă și el hrană la rechini. Și pentru ce ? Pentru că s-a apărat în fața unui atac criminal, așa cum poate să depună oricare om și să spună adevărul, tot adevărul, și nimic altceva decît adevărul, așa să mă ajute Dumnezeu. Nu-i așa, oameni buni ?

Marinarii scoaseră un fel de mîrîit de aprobare.

— Pe scurt, vreți să-mi luați locul ? rînji domnul Pike. Iar cu mine ce-o să faceți ?

— O să avem noi grijă de dumneata pînă o să ajungem în port, unde o să te predăm autorităților în drept, răspunse prompt Davis. Mai mult ca sigur că poți să declari că erai iresponsabil și să scapi ușor.

În clipa aceea am simțit o atingere pe umăr. Era Margaret, înarmată cu cuțitul cel lung al stewardului, care o înlocuise la cîrmă.

— Poate că mai ai și altele de spus, îl întrerupse domnul Pike. Dar eu nu mai discut cu tine. Discut cu toată șleahta. Vă dau exact două minute ca să alegeți și am să vă spun eu ce aveți de ales. O să mi-l predați pe al doilea secund, o să vă întoarceți la treaba voastră și o să primiți ce vi se cuvine, sau o să vă treziți la închisoare cu sentințe grele la catastif. Aveți două minute. Cei care aleg închisoarea, pot să rămînă unde se află, ceilalți, care nu vor să se aleagă cu închisoarea și vor să-și facă îndatoririle cu credință, să pășească spre mine și să vină pe dunetă. Două minute, și în vreme ce vă gîndiți ce alegeți și ce vă așteaptă, țineți-vă fleanca.

Întoarse capul spre mine și-mi spuse abia auzit :

— Fii cu jucăria pregătită că o să avem necazuri. Să nu șovăi ! Trage fără milă în porcii care socotesc că ne pot sili la un tîrg atît de murdar.

Buckwheat fu cel dintîi care încercă să facă un pas înainte, dar gestul lui fu atît de lipsit de hotărîre că nu reuși decît să-și încordeze mușchii picioarelor și să facă o mișcare din umeri. Cu toate astea, chiar și atît fu de-ajuns ca să-l stîrnească pe Herman Lunkenheimer care întinse piciorul înainte și porni încrezător spre dunetă. Kid Twist îl ajunse dintr-o săritură, îl apucă pe neamț pe la spate de gît cu brațul îndoit, îi puse genunchiul în spinare, îl făcu să se lase pe spate și-l ținu așa. Chiar în timp ce-mi duceam arma la ochi, javra de Bombini harști cu cuțitul chiar sub laba lui Kid Twist și-i reteză beregata omului.

În clipa aceea l-am auzit pe domnul Pike :

— Ia-l !

Am apăsat pe trăgaci. Și, ca un făcut, nu l-am nimerit, în schimb l-am împușcat pe faun și bietul de el se împletici trăgîndu-se înapoi, se așeză pe gura magaziei și începu să tușească. Și, în vreme ce tușea, făcu ochii mari, chinuiți, încercînd să înțeleagă. Nimeni nu clinti. Herman Lunkenheimer, căruia Kid Twist îi dădu drumul din strînsoare, se prăbuși pe punte. N-am tras. Kid Twist trecu din nou lîngă Bert Rhine, iar Guido Bombini se gudură pe lîngă ei. Bert Rhine zîmbea cu adevărat.

— Mai vrea careva să facă o plimbare spre dunetă ? întrebă el cu voce catifelată.

— Cele două minute au trecut, declară domnul Pike.

— Și acum, momîie bătrînă, ce-ai să faci ? rînji Bert Rhine.

Într-o clipită revolverul cel imens al secundului ieși la iveală și omul începu să tragă cît de iute era în stare, în vreme ce toți oamenii se repeziră să se pună la adăpost. Dar, așa cum îmi spusese mai dinainte, nu prea știa să ochească și nu era în stare să se slujească cu folos de armă decît de la mică distanță. În vreme ce ne uitam la puntea de pe care dispăruseră toți în afară de cowboyul ce zăcea mort, întins pe spate, de neamț și de faun, așezat tot pe gura magaziei, tușind, în partea din spate a rufului central se stîrni o năvală de oameni.

— Trage ! strigă Margaret.

— Nu ! urlă la mine domnul Pike.

Eram cu arma la umăr și am ezitat. Louis, bucătarul, era în fruntea celor ce fugeau spre noi, pe acoperișul rufului și de-a lungul pasarelei. În urma lui, în șir indian, veneau în goană, fără să-și piardă timpul, velarii japonezi, Henry, musul navei, și celălalt flăcău, Buckwheat. Tom Spink venea la urmă. Tocmai cînd urca scara rufului central, cineva de dedesubt îl prinse de picior și încercă să-l tragă înapoi. Noi nu-i vedeam decît partea de sus a trupului, dar ne dădeam seama că se lupta și lovea cu piciorul. Reuși să se elibereze, ajunse pe acoperișul rufului și țîșni în goană pe pasarelă, pînă ce-i ajunse din urmă pe ceilalți și se izbi de Buckwheat, care urlă de groază, crezînd că pusese mîna pe el vreunul din răzvrătiți.

XLIII

După ce-am făcut numărătoarea celor de pe navă mi-am dat seama că noi, cei asediați de pe dunetă, sîntem mai mulți la număr decît visasem. Cu toții sîntem, la pupa, în cetate, unsprezece.

La celălalt capăt al navei sînt : al doilea secund, fie că i se spune Mellaire, fie Waltham, renegat, cei trei gangsteri, criminali și șacali, Bert Rhine, Nosey Murphy și Kid Twist, ca și maltezul, Tony — grecul cel nebun, Frank Fitzgibbon și Richard Giller, supraviețuitorii trioului cărămidarilor, Anton Sorensen și Lars Jacobsen, doi marinari scandinavi nenorociți, Ditman Olansen, sașiul acela nebun, John Hackey și Arthur Deacon, un ticălos negustor de carne vie, Piticul, clovnul metis, Andy Fay și Mulligan Jacobs, acriții, cei trei visători cu ochii de topaz, care nu fac parte din nici o tabără, Isaac Chantz, evreul, rănit, Bob, nătărăul acela mare, faunul slab de minte, împușcat în piept, Nancy și Sundry Buyers, cei doi nostromi neajutorați și Charles Davis, avocatul.

Ceea ce înseamnă douăzeci și doi contra unsprezece, cîți sîntem noi. Printre ei sînt însă indivizi îmbătrîniți în rele. Unii nemernici, alții care nu se dau în lături de la nimic. Guido Bombini și Isaac Chantz fac parte din ultima categorie. Iar niște lași ca Sorensen, Jacobsen și Bob nu pot fi decît slugi față de cei din clica gangsterilor.

Am uitat să relatez ceea ce s-a întîmplat ieri, după ce domnul Pike și-a golit revolverul și a pustiit puntea. Duneta a rămas fără discuție în mîna noastră și răzvrătiții n-au cum să ne atace în plină zi. Margaret s-a dus sub punte, însoțită de Wada, să aibă grijă de ușile dinspre babord și tribord care dau din cabină direct pe puntea principală. Deocamdată sînt înțepenite și călăfătuite, fixate bine pe dinăuntru, rămase așa de la începutul traversadei pe la Capul Horn.

Domnul Pike puse pe unul dintre velari la timonă, iar stewardul, care fusese astfel înlocuit, porni spre cabine cînd ceva îl împinse să se uite spre babord, unde era legat lochul mecanic. Margaret îi înapoiase cuțitul, și tocmai îl ținea în mînă cînd privirea îi fu atrasă spre siajul navei. Mike Cipriani și Bill Quigley reușiseră să se apuce de parîma lochului care se tîra leneșă în urma navei și se țineau bine de ea. *Elsinore* înainta exact atît de iute cît să-i tîrîie la suprafața apei nelăsîndu-i să se scufunde. În jurul lor zburau albatroși curioși și flămînzi. Chiar pe cînd priveam și eu scena, una dintre păsările acelea mari, de cel puțin zece picioare, cu un cioc de vreo zece inci, se repezi spre italian. Ținîndu-se numai cu o mînă de parîmă, cu cealaltă lovi pasărea cu cuțitul. Săriră pene și pasărea dezechilibrată căzu stîngace în valuri.

Foarte metodic, de parcă și-ar fi împlinit treaba de zi cu zi, stewardul tăie din mai multe lovituri parîma lochului. Pe dată, nemaifiind ținuți la suprafață de înaintarea navei, răniții fură siliți să înoate și rămaseră în urmă. Stolul de păsări care le dădea tîrcoale se abătu asupra lor, lovindu-i cu ciocurile de pradă în cap, în umeri și brațe. În vreme ce se luptau pentru prada aceea încă vie, scoteau țipete ascuțite, stîrnind larmă. N-am fost prea tare mișcat. Ei fuseseră cei care spintecaseră rechinii și-i aruncaseră peste bord, țipînd de bucurie în vreme ce urmăreau cum erau devorați de vii de semenii lor. Puseseră la cale un joc crud și sălbatic cu niște biete ființe, iar acum alte ființe se dedau la același joc crud și sălbatic cu ei.

— Ei bine, am scutit doi saci de cărbune ! comentă domnul Pike întîmplarea.

Bineînțeles că situația noastră ar putea fi și mai grea. Gătim la soba cu cărbuni și la niște sobițe mici de ulei. Are însă cine să ne gătească. Și, lucrul cel mai important, toată hrana de pe *Elsinore* e în stăpînirea noastră.

Domnul Pike nu face greşeli. Dîndu-şi seamă că atîţia cîţi sîntem nu-i putem copleşi numeric pe cei de la prova, a acceptat ideea asediului, care — spune el — înseamnă că de fapt asediaţii sînt în stăpînirea rezervelor de hrană, în vreme ce asediatorii sînt în pragul foametei.

— Să moară de foame, javrele ! mîrîie el. Să ajungă să se tîrîie în patru labe la pupa şi să ne lingă cizmele ! Probabil îţi închipui că alimentele au ajuns aşa din întîmplare la pupa. Numai că nu-i chiar aşa. Încă înainte ca dumneata sau eu să ne naştem, se statornicise de mult ca o lege de fier obiceiul ăsta. Ştiau ele ce ştiau puşlamalele alea bătrîne atunci cînd au stabilit ca hrana să se depoziteze la pupa.

Louis spune că în bucătărie nu mai sînt alimente decît pentru vreo trei zile, raţie normală. Butoiul cu pesmeţi din teugă o să se termine iute, iar găinile pe care le-au furat azi-noapte de pe ruful central nu înseamnă decît raţia pentru încă o zi. Pe scurt, sîntem convinşi că, într-o săptămînă, vor dori să se predea.

Acum nu mai navigăm. Azi-noapte, pe cînd totul era învăluit în beznă, am ascultat neputincioşi cum oamenii echipajului slăbeau fungile velelor farurilor prova şi coborau vergile. Din ordinul domnului Pike, am tras orbeşte de mai multe ori în beznă, dar fără nici un rezultat, însă drept răspuns am auzit gloanţe turtindu-se de peretele camerei hărţilor. Aşa că azi n-am avut nevoie nici de om la cîrmă. *Elsinore* derivează leneş pe o mare leneşă, iar noi facem de cart pe rînd la adăpostul camerei hărţilor şi a catargului artimon. Domnul Pike spune că e cea mai lejeră perioadă de care a avut parte în cursul întregului voiaj.

Facem de cart pe rînd, eu şi domnul Pike, deşi atunci cînd eşti de cart nu e mare lucru de făcut, doar atît : trebuie să stau ziua cu arma în mînă la adăpostul artimonului, iar noaptea să pîndesc de la frontonul dunetei. În spatele camerei hărţilor, gata să respingă orice atac, stau oamenii din cartul meu : Tom Spink, Wada, Buckwheat şi Louis. Henry, cei doi velari japonezi şi bătrînul steward formează cartul domnului Pike.

Ordinul lui sună : să nu îngăduim nici unui om de la prova să se arate, aşa că astăzi, cînd la colţul rufului central s-a arătat al doilea secund, l-am făcut să sară iute înapoi cînd glontele trimis de mine s-a lovit de peretele de oţel, la numai un picior de capul lui. Charles Davis a încercat aceeaşi şmecherie şi s-a bucurat de o primire similară.

De asemenea, în seara asta, după lăsarea întunericului, domnul Pike, cu ajutorul scripeţilor, a desprins prima secţiune a pasarelei. a ridicat-o şi a adus-o pe dunetă. În chip similar, a ridicat şi scara de la frontonul dunetei care duce la puntea principală. Dacă o să aibă chef să declanşeze un atac, atunci indivizii o să fie nevoiţi mai întîi să înveţe să se caţere.

Scriu aceste rînduri pe cînd sînt în cabina mea în timpul cartului liber. Am ieşit din cart la ora opt, iar la miezul nopţii urc pe punte şi stau pînă la patru dimineaţa. Wada clatină din cap şi spune că cei de la compania Blackwood ar trebui să ne despăgubească pentru biletul de clasa întîia plătit dinainte. Wada nu se lasă şi adaugă că pentru călătoria asta muncim de ne spetim.

Margaret priveşte toată această aventură cu încîntare. E prima dată cînd are parte de experienţa unei revolte la bord, dar e o femeie într-atît de hîrşită cu marea, încît se poartă ca un marinar cu experienţă. Mă lasă pe mine şi pe domnul Pike să fim stăpîni pe punte, dar sub punte a preluat ea comanda, recunoscînd totuşi supremaţia secundului, şi se descurcă bine cu această misiune, ocupîndu-se mai ales de mîncare şi de problemele cazării oamenilor. Ne păstrăm fiecare cabina lui, iar noii sosiţi au fost repartizaţi în încăperea cea mare de la pupa şi li s-au dat pături din magazie.

Într-un fel, din punctul ei de vedere, revolta asta e cel mai bun lucru care se putea întîmpla. I-a abătut gîndurile de la moartea tatălui ei şi acum are cu ce-şi umple timpul. Azi după-amiază, pe cînd stăteam lîngă tambuchiul deschis, i-am auzit rîsul, ca în vremurile de altădată, pe cînd traversam Atlanticul. În seara asta, în cursul celui de-al doilea cart scurt, după ce domnul Pike şi-a terminat masa, şi a venit pe dunetă lîngă noi, ea i-a spus că dacă nu aduce curînd fonograful ea are de gînd să se apuce

de cîntat la pian. S-a gîndit la efectul psihologic pe care îl poate avea muzica asupra răzvrătiților înfometați.

Zilele trec și pe moment nu se întîmplă nimic. Nu înaintăm deloc. *Elsinore*, fără vele, se leagănă cu catargele goale și urmează un parcurs cu totul în voia hazardului. Uneori e cu prova în vînt, iar alteori se așează exact invers. În permanență se răsucește în cerc, parcă ar încerca, șovăielnic, să se îndrepte către cu totul alt loc decît cel în care se află. De exemplu, azi dimineață, în zori, nava a venit în vînt ca și cum ar fi avut de gînd să facă volta. În decurs de jumătate de oră s-a răsucit pînă cînd vîntul a ajuns chiar în travers. După altă jumătate de ceas, din nou s-a așezat în vînt. Abia spre seară a reușit să vină în așa fel ca să aibă vîntul în prova babord, dar îndată s-a răsucit mai departe reușind să facă astfel un cerc complet, pentru ca dimineață să înceapă din nou manevrele de a se întoarce în vînt.

Iar nouă nu ne rămîne nimic altceva de făcut decît să apărăm duneta împotriva unui atac care nu mai vine. Mai mult împins de puterea obișnuinței decît din alte motive, domnul Pike face observații cu regularitate și stabilește poziția navei. Azi la amiază era cu opt mile est față de ieri, însă, ca longitudine, poziția de azi nu depășește nici cu o milă pe cea de acum patru zile. Pe de altă parte, nava înaintează mereu spre nord cu o viteză de șapte sau opt mile pe zi.

Cînd privești în sus spre catarge, *Elsinore* îți oferă o priveliște dezolantă. Totul se află în dezordine și totală confuzie. Velele strînse sînt prost legate pe vergi și multe capete desfăcute se leagănă trist la fiecare balans al navei. Singura vergă ce s-a desfăcut e cea a velei mari. E o întîmplare fericită că avem parte de vînt și valuri blînde, altfel toată structura aceea metalică s-ar fi prăbușit și răzvrătiții s-ar fi trezit îngropați pînă-n gît într-un haos de oțel.

Totuși un lucru nu pricepem. A trecut o săptămînă și oamenii nu vădesc semne că foamea-i împinge să se predea. De nenumărate ori, domnul Pike i-a iscodit pe cei din echipaj care-s cu noi. Toți, fără excepție, de la bucătar la

Buckwheat, jură că ei nu au cunoștință să existe hrană la prova, decît niște cantități neînsemnate la bucătărie și un butoi cu pezmeți la teugă. Și, cu toate acestea, e limpede că cei de la prova nu flămînzesc. Vedem ieșind fum de la bucătărie și nu putem trage altă concluzie decît că-și gătesc mîncare și deci au de unde.

De două ori, Bert Rhine a încercat să obțină un armistițiu, dar de fiecare dată cînd steagul alb s-a arătat deasupra rufului central domnul Pike a tras asupra lui. Ultima dată treaba s-a petrecut acum două zile. Intenția domnului Pike e să-i lase să facă foame pînă cînd se predau, dar acum a început să se arate îngrijorat de misterioasele lor rezerve de hrană.

Domnul Pike nu mai e în apele lui. Știu, fără putință de îndoială, că e obsedat numai de ideea de a se răzbuna pe al doilea secund. Am dat peste el de mai multe ori pe neașteptate și l-am auzit mormăind de unul singur, cu chipul încruntat rău de tot, încleștîndu-și și descleștîndu-și pumnii și scrîșnind din dinți. Acum nu mai discută decît ideea unui atac prin surprindere, în cursul nopții, contra celor de la prova, și-i întreabă mereu pe Tom Spink și pe Louis cam unde socot ei că dorm oamenii, gîndul său fiind acela de a afla unde ar putea dormi al doilea secund.

Nu mai departe decît ieri, mi-a oferit din nou argumente în sprijinul acestei obsesii. Era ora patru, începutul primului cart scurt, și tocmai mă schimba. Am devenit atît de neprevăzători că stăm fără să ne ferim în plină zi la frontonul dunetei. Nimeni nu trage în noi. Uneori Piticul își arată scăfîrlia pe vîrful rufului prova, rîde și face mutre la noi. În astfel de momente, domnul Pike îl cercetează prin ochean sperînd să descopere urme de înfometare pe fața lui. Și apoi e nevoit să recunoască că Piticul arată a om care mănîncă bine.

Dar să ne întoarcem la ce spuneam. Ieri, tocmai mă schimbase domnul Pike din cart cînd al doilea secund se urcă pe ruful prova și începu să se plimbe agale, în văzul tuturor celor de pe navă, și apoi se opri și se uită peste bord.

— Trage în el, îmi spuse domnul Pike.

Era distanță mare și ocheam pe îndelete cînd tot el mă atinse pe braț.

— Nu, nu trage.

Am coborît arma și m-am uitat la el întrebător.

— S-ar putea să-l nimerești, îmi explică el.

Viața nu se desfășoară așa cum ne așteptăm noi. Toată călătoria de la Baltimore spre sud către Capul Horn a fost marcată de violență și moarte. Iar acum, cînd conflictul a ajuns la răzvrătire fățișă, nu mai e nici un fel de violență, nu mai moare nimeni. Noi stăm retrași în partea noastră la pupa, răzvrătiții se mulțumesc numai cu tovărășia lor la prova. Nu mai e nici o rîcă, nici un fel de comenzi mîrîite, nici urlete și, cu vremea asta frumoasă, are loc o generală sărbătoare.

La pupa, domnul Pike și Margaret fac cu rîndul, cînd unul cu fonograful cînd cealaltă cu pianul, în vreme ce de la prova se aude zdrăngăneala unei orchestre de rîs, astfel că cea mai mare parte a zilei și a nopții e o zarvă groaznică. După cum ne spune Tom Spink, la acordeonul dezacordat al lui Mike Cipriani cîntă Guido Bombini, cel care dă tonul și conduce orchestra aceea nenorocită. Mai au și două armonici care cîntă fals. Cineva zdrăngăne la o drîmbă, la care se mai adaugă niște fluiere improvizate și tobe, piepteni acoperiți cu hîrtie, triunghiuri metalice, oase, cam cum folosesc barzii africani, din coaste de cal de la saramură.

Se pare că toți cei de la prova fac parte din orchestră și, ca o ceată de maimuțe amețite de un ritm primitiv, bat ca nebunii, subliniind tactul, în bidoane de petrol, tigăi, și tot felul de alte obiecte metalice care stîrnesc destul tărăboi ca să-i mulțumească. O minte isteață a legat limba clopotului de la teugă cu o sfoară și lovește cu ea scoțînd sunete cumplite. În tărăboiul stîrnit de minunata lor orchestră, însă, uneori îl auzim pe Bombini cum îl șmotrește din cînd în cînd pe cel cu clopotul. Și, ca să pună capac la toate, cornul de ceață al navei se aude în cele mai nepotrivite momente, imitînd contrabasul.

Și așa arată o răzvrătire în largul mării ! Aproape în toate ceasurile pe care mi le petrec pe punte, cînd sînt de cart, sînt nevoit să ascult zarva asta cumplită și aproape că mă simt îmboldit și eu de o dorință nebună să mă alătur ideii unui atac de noapte, ca să-i pun pe nevolnicii aceia lipsiți de simțul armoniei la treaba lor din nou.

Dar nu sînt cu totul lipsiți de simț muzical. Guido Bombini are o voce de tenor bună, deși neșlefuită, și m-a uimit cu o serie de arii din Verdi, dar și din Wagner și Massenet. Bert Rhine și adunătura lui o țin numai în cîntece populare, și se pare că pe toți îi încîntă un referen pe care-l urlă mai tot timpul : „E ursul ! E ursul ! E ursul !“ Azi-dimineață, bineînțeles că îmboldit din plin, ne-a oferit o jalnică versiune a cîntecului *Norul Zburător*. Ba și mai mult, în timpul celui de-al doilea cart scurt, aseară, cei trei visători cu ochii de topaz au cîntat și ei un cîntec popular ciudat de trist și plăcut.

Și asta se cheamă răzvrătire ! Nici acum cînd scriu nu-mi vine să cred. Dar știu că deasupra mea domnul Pike e de cart. Aud rîsetele stewardului și ale lui Louis care probabil își spun vreun vechi banc chinezesc. Wada și velarii discută, în oficiu, politică japoneză. Iar din cabină se aude pînă pe hol cum Margaret fredonează în timp ce se pregătește să se ducă la culcare. La cea de-a opta bătaie a clopotului, mă duc să-l înlocuiesc pe domnul Pike, care mai zăbovește puțin la o parolă, cum spune el.

— Știi, îmi spune el confidențial, dumneata și cu mine îi putem curăța pe toți din bandă. N-avem decît să ne strecurăm pe furiș spre prova și să tragem fără oprire. Îndată ce-o să începem să tragem, jumătate din ei o s-o ia la goană spre pupa, niște gîngănii ca Nancy, Sundry Buyers, Jacobsen și Bob și Piticul, ca și cei trei musafiri. Și, în vreme ce aceia o șterg și oamenii noștri de pe dunetă îi iau în primire, noi doi o să-i curățăm frumușel pe cei care rămîn. Ce zici ?

Am ezitat gîndindu-mă la Margaret.

— Păi dacă mă arunc în mijlocul celor de la teugă, de la distanță mică, pac-pac, pac, cît ai clipi, îi rad pe gansteri și pe Bombini, pe evreu, pe Deacon, pe maltez, Mulligan Jacobs, și... și pe Waltham.

— Asta înseamnă vreo nouă, am spus eu zîmbind. În Coltul dumitale nu-s decît opt focuri.

Domnul Pike chibzui un moment şi apoi refăcu lista.

— Bine, bine, fu el de acord. Cred că o să fiu nevoit să-l cruţ pe Jacobsen. Ce zici ? Îi dăm drumul ?

Tot mai şovăiam, dar înainte de a apuca eu să spun ceva, el a ghicit la ce mă gîndeam şi s-a întors la răspunderea care-i revenea.

— Nu, nu se poate, domnule Pathurst. Dacă printr-un ghinion ne curăţă pe amîndoi... Nu, o să stăm la pupa şi o să-i ţinem aşa pînă cînd o să-i împboldească foamea... Dar tare mă întreb eu de unde-şi fac ei rost totuşi de mîncare. La prova n-a rămas nimic de mîncare, e curat ca un ciolan gol, aşa cum trebuie să fie pe orice navă care se respectă, şi uite la ei cît sînt de îmbuibaţi. Şi după cîte ştim noi, trebuiau să fi isprăvit totul de mîncare încă de acum o săptămînă.

XLIV

Şi totuşi e răzvrătire în regulă. Buckwheat, azi-dimineaţă, pe cînd aduna apă din scocurile camerei hărţilor după o răpăială de ploaie, a fost nimerit în umăr de un glonte de revolver tras tocmai de la prova. Glontele era de calibru mic şi n-a avut putere să pătrundă mai adînc, aşa că flăcăul a fost rănit doar superficial, deşi a început să se vaiete de credeai că-şi dă duhul, pînă cînd domnul Pike i-a închis gura cu o scatoalcă.

N-aş vrea să-i dau ocazie domnului Pike să-şi exercite talentele de chirurg asupra mea. A început să sondeze rana, în căutarea glontelui, cu degetul cel mic, evident mult prea mare pentru gaura făcută de glonte, în vreme ce cu cealaltă mînă îl ameninţa pe rănit că-i atinge o altă scatoalcă, şi pînă la urmă a scos glontele. Apoi l-a trimis pe flăcău sub punte, unde Margaret s-a ocupat mai departe de el, i-a dezinfectat rana şi i-a pansat-o.

O văd atît de rar pe Margaret încît dacă reuşesc să stau cu ea o jumătate de oră într-o zi e mare lucru. De dimineaţa pînă seara are de lucru ca să pună rînduială sub punte. Chiar acum cînd scriu aceste rînduri, prin uşa deschisă o aud cum aranjează lucrurile oamenilor din încăperea de la pupa. Din magazia de rezervă a scos lenjerie

şi-i pune să se spele pe fiecare cu apa de ploaie care s-a strîns. Ca să fie sigură că se spală ca lumea, le-a dat dispoziţie lui Louis şi stewardului să-i supravegheze. De asemenea, le-a interzis să fumeze în încăperea lor de la pupa. Şi culmea, i-a pus să cureţe pereţii, tavanul, totul, iar mîine dimineaţă trebuie să se apuce de vopsit. Şi toate astea parcă-s făcute să mă convingă pe mine că revolta e o poveste, dăinuind doar în închipuirea mea.

Dar nu e aşa. Îl aud pe Buckwheat jelindu-se şi întrebînd cum mai poate un om rănit cum e el să mai facă şi baie. Aştept să văd ce spune Margaret. Nu, nu m-a dezamăgit. Lui Tom Spink şi lui Henry li s-a dat dispoziţie să se ocupe de treaba asta, şi aşa că sînt sigur că Buckwheat va fi frecat cum trebuie.

Răzvrătiţii nu suferă de foame. Astăzi se chinuiau să prindă albatroşi. La cîteva minute după ce primul albatros a fost prins, leşul păsării era aruncat peste bord. Domnul Pike l-a studiat atent cu binoclul şi l-am auzit cum scrîşnea din dinţi cînd s-a convins că răzvrătiţii nu aruncaseră numai penele şi oasele, ci toată pasărea, aproape neatinsă. I-au luat numai oasele de la aripi ca să-şi facă fluiere. Concluzia era limpede : nişte oameni care mor de foame nu aruncă ei carne peste bord. Dar de unde fac rost de mîncare ?

— Mă gîndesc şi mă tot gîndesc, pînă simt că-mi plezneşte capul şi, cu toate astea, nu reuşesc să aflu cum fac, îmi spunea el. Ştiu fiecare bucăţică din *Elsinore,* ştiu bine că nu-i nici o fărîmă de mîncare nicăieri la prova, şi totuşi indivizii mănîncă. Am răscolit magazia. Din cîte am putut eu să-mi dau seama, nu lipseşte nimic. Atunci de unde naiba găsesc ei de mîncare ? Uite asta vreau să ştiu. De unde ?

Azi-dimineaţă şi-a pierdut ceasuri întregi în magazie împreună cu stewardul şi bucătarul, verificînd totul, cu listele agenţilor din Baltimore în mînă, iar cînd au ieşit din magazie erau toţi trei uzi de sudoare şi nedumeriţi. Stewardul a avansat ipoteza că s-ar putea să mai fi rămas unele provizii de la călătoria precedentă, iar apoi că furtul alimentelor avusese loc mai de mult, în cursul nopţii, cînd domnul Pike fusese de cart liber. În orice caz, mis-

terul alimentelor îl supără pe secund cam tot atît de mult ca și faptul că Sidney Waltham există și că-i atît de aproape de el.

Am ajuns să pricep și eu ce înseamnă un cart da, un cart nu. Ca să încep, trebuie să spun că acum stau cîte douăsprezece ceasuri și ceva pe punte la fiecare douăzeci și patru ore. O bună parte din celelalte douăsprezece ceasuri o pierd cu masa, îmbrăcatul și dezbrăcatul și cu Margaret. Ca urmare, simt nevoia să dorm mai mult decît dorm acum. Nu mai citesc un rînd. În clipa în care am pus capul jos pe pernă am și adormit. Și dorm ca un prunc, mănînc ca un salahor, și niciodată în viață nu m-am bucurat de o formă fizică mai bună. Am încercat azi-noapte să citesc ceva din George Moore și m-a plictisit îngrozitor. S-ar putea să fie un realist, dar declar solemn că habar nu are ce-i aia realitate în arhipelagul lui ferit din toate părțile. Dacă ar fi avut ocazia să fie tăvălit de vînturi la Capul Horn doar preț de o singură călătorie, ar fi fost un scriitor de două ori mai bun.

Domnul Pike a făcut un cart da și unul ba aproape toți cei șaizeci și nouă de ani ai lui, ca și multe carturi unul după altul. Și totuși e de neîncovoiat. Dacă m-aș înfrunta cu el știu bine că m-ar frînge ca pe o surcică. E un om nemaipomenit și, din punctul de vedere al zilelor noastre, un anacronism.

Faunul n-a murit, în ciuda glontelui meu nefericit. Henry susține cu tărie că l-a zărit ieri. Astăzi l-am văzut chiar eu. A venit pe un colț al rufului central și se uita cu jind spre dunetă, plin de încordare și chinuindu-se să înțeleagă.

Vremea se menține mai departe frumoasă, și ne întrebăm cît va mai trece pînă cînd rebelii își vor termina hrana și vor fi îmboldiți de foame să se întoarcă la lucru. Acum sîntem la vest de Valparaiso, doar la ceva mai mult de o mie de mile de coasta Americii de Sud. Dacă am avea vele ridicate, briza asta de nord, cu variații între nord-est și nord-vest, ne-ar fi mînat, după spusele domnului Pike numai bine spre Valparaiso. Dar așa cum stă situația, nava derivează la întîmplare, fără țintă, păstrîndu-și doar o ușoară mișcare spre nord.

Domnul Pike și-a cam pierdut cumpătul. În ultimele două zile s-a arătat obsedat de o singură idee : aceea a răzbunării împotriva celui de-al doilea secund. Nu revolta, deși e și ea sîcîitoare și mai ales îl leagă de mîini și de picioare, ci prezența celui care l-a asasinat pe mult admiratul său căpitan de odinioară îl torturează cel mai mult pe secund. Domnul Pike rîde cînd aude de revoltă, o numește toană și vorbește foarte încîntat de faptul că în timpul ăsta salariul îi sporește continuu și își arată regretul că nu e la țărm ca să-și poată investi banii în asigurări. Dar cînd îl zărește pe Sidney Waltham că privește calm marea și cerul, stînd pe capătul rufului prova sau călare pe bompres și pescuind rechini, simte că înnebunește. Ieri, cînd a venit să mă înlocuiască, mi-a cerut să-i dau pușca și a descărcat un torent de plumbi mărunți asupra celui de-al doilea secund, care și-a legat foarte calm sfoara de pescuit înainte de a se întoarce la adăpost. Bineînțeles, nu exista decît o șansă la o sută ca domnul Pike să-l nimerească, dar Sidney Waltham n-avea chef să riște nici măcar față de șansa asta neînsemnată.

Și cu toate astea povestea nu aduce deloc a revoltă, sau în orice caz nu seamănă cu revolta despre care am citit eu și care a devenit model clasic în literatura mării. Nu e vorba nici de luptă corp la corp, nici de bubuituri de tunuri și fulgerarea săbiilor de abordaj, nu se văd nici marinari bînd grog, nici chibrite aprinse deasupra butoaielor desfăcute, cu pulbere înăuntru. Dumnezeule, la bordul lui *Elsinore* nu există nici săbii de abordaj și nici magazii de pulbere. Iar în ce privește băutura, nici un om n-a văzut băutură de la plecarea din Baltimore.

Dar la urma urmei tot revoltă este. N-am să mă mai îndoiesc de asta. S-ar putea să fie doar o revoltă a anului una mie nouă sute treisprezece, pe un cargou de cărbune, cu niște răzvrătiți nevolnici, imbecili și criminali. Dar, în tot cazul, tot revoltă se cheamă, iar în ce privește numărul morților amintește de fericitele vremuri de odinioară. De la ultimul răgaz în care am putut însemna cîte ceva în acest jurnal și pînă acum s-au întîmplat multe. Acum eu sînt cel care ține jurnalul de bord al navei în mod oficial, treabă la care mă ajută și Margaret.

Şi ar fi trebuit să ştiu ce avea să se întîmple. Ieri, la ora patru, l-am înlocuit pe domnul Pike. Cînd m-am apropiat prin întuneric de secundul care stătea la frontonul dunetei, a trebuit să-i vorbesc de două ori ca să mă bage în seamă. Şi atunci a scos doar un mormăit prin care a arătat foarte distrat că a luat act de existenţa mea. În clipa următoare s-a luminat la faţă şi a devenit iar cel de altă dată, numai că acum se arăta prea încîntat. Se străduia să fie aşa. Presimţeam eu ceva, dar am fost luat cu totul prin surprindere de cele ce-au urmat.

— Mă întorc într-un minut, mi-a spus el.

Şi-a trecut un picior peste balustradă şi s-a lăsat uşurel în jos, dispărînd în întuneric.

Nu puteam face nimic. Dacă aş fi strigat la el sau aş fi încercat să-l fac să se răzgîndească, ar fi însemnat să atrag atenţia răzvrătiţilor. Am auzit o bufnitură pe puntea de dedesubt cînd şi-a dat drumul. Îndată s-a şi îndreptat spre prova. Nu s-a străduit în nici un fel să se ascundă. Pot jura că i-am auzit paşii tîrşiţi de moşneag pînă la ruful central. După aceea nu l-am mai auzit. Şi asta a fost tot.

Repet : şi asta a fost tot. De la prova nu s-a auzit nici un sunet. Am stat de cart pînă în zori. Am rămas mai departe pînă cînd a apărut Margaret pe punte adresîndu-mi-se cu „Ce s-a întîmplat noaptea asta, brav marinar ?". Am făcut de veghe pe punte în locul secundului, pînă la amiază, luînd atît micul dejun cît şi prînzul la adăpostul arborelui artimon. Am fost prezent toată după-amiaza, am făcut amîndouă carturile scurte, şi am luat şi cina în acelaşi chip, pe punte.

Şi asta a fost tot. Nu s-a mai întîmplat nimic. Soba din bucătăria marinarilor scoate fum de trei ori pe zi, arătînd astfel că se găteşte de trei ori. Piticul face mutre la mine cînd traversează ca de obicei ruful prova. Maltezul a prins, un albatros. S-a stîrnit puţină zarvă cînd Tony grecul a prins, pe cînd stătea cocoţat pe bastonul bompresului, un rechin atît de mare că a fost nevoie de vreo şase oameni ca să tragă de parîmă şi, la sfîrşit, l-au scăpat. Dar n-am mai zărit nici urma domnului Pike, nici a ticălosului de Sidney Waltham.

Pe scurt, am avut parte de o zi de trîndăvie, liniştită, cu soare şi o briză uşoară. Nici un semn nu vădeşte ce s-a

întîmplat cu secundul. Este prizonier ? A ajuns peste bord ? De ce nu se auzea nici o împuşcătură ? Îşi luase cu el revolverul cel mare. E de neconceput să nu-l fi folosit măcar o dată. Am discutat cu Margaret problema asta pînă ne-am săturat amîndoi, dar n-am ajuns la nici o concluzie.

Margaret e o adevărată reprezentantă a neamului ei. La sfîrşitul celui de-al doilea cart scurt, a venit înarmată cu revolverul tatălui ei şi a insistat să facă ea primul cart de noapte. Am acceptat pînă la urmă şi eu inevitabilul, dar l-am pus pe Wada să-mi facă patul pe punte, la adăpostul spiraiului cabinei, chiar în faţa artimonului. Henry, cei doi velari şi stewardul, înarmaţi fiecare cu cuţite şi ciomege, au fost postaţi de-a lungul dunetei.

Aici vreau să fac o primă observaţie critică cu privire la revoltă în epoca modernă. Pe o navă cum e *Elsinore* nu există destule arme ca să fie posibilă o intervenţie. Singurele arme de foc sînt revolverul de calibrul treizeci şi opt al căpitanului West şi carabina mea de douăzeci şi doi. Bătrînul steward, care are o înclinaţie, se vede, naturală către hăcuit şi spintecat, şi-a luat în primire un cuţit lung şi un satîr de măcelar. Henry, pe lîngă şiş, mai luase şi un drug de fier. Louis nu s-a mulţumit numai cu cel mai amarnic dintre cuţitele de măcelărie şi un vătrai imens, ci şi-a pus nădejdea, ca un bucătar ce este, într-o oală cu apă clocotită, şi are grijă ca pe plita sobei din cabină să pufăie continuu două oale. Buckwheat, care, din cauza rănii, de cîtva timp e liber toată noaptea, nu se dezlipeşte de o bardă.

Ceilalţi au şi ei cuţite şi ghioage, pe lîngă care Yatsuda, primul velar, mai are şi un topor, iar Urchino, al doilea velar, indiferent că doarme sau e treaz, nu se desparte de un ciocan de spart cochilii.

Tom Spink şi-a făcut rost de un harpon. Wada, însă, e un geniu. Folosindu-se de soba din cabină şi-a meşterit singur un vîrf ascuţit din fier şi l-a prins de o coadă de lemn. Are de gînd să mai facă vreo cîteva mîine şi pentru ceilalţi.

Dar e cutremurător să te gîndeşti ce arsenal de arme de tăiat, lovit, străpuns şi spintecat şi-au putut încropi răz-

vrătiţii, folosindu-se de atelierul dulgherului. Dacă se va ajunge vreodată la un asalt al dunetei, atunci cei ce vor supravieţui vor avea de oblojit răni tare nenorocite şi ciudate. Aşa că, din motivele astea, cum sînt stăpîn pe armă, nimeni nu va ajunge pe dunetă în timpul zilei. Bineînţeles, dacă va fi vorba de un asalt, atunci vor ataca noaptea, cînd arma nu-mi va fi de mare ajutor. Atunci se va ajunge la o luptă turbată corp la corp, faţă în faţă, şi cei cu pumnii şi braţele cele mai puternice vor cîştiga.

Ba nu. M-am gîndit cu seriozitate. Trebuie să fim pregătiţi pentru un asalt de noapte. Am să aplic tactica războiului modern şi am să le arăt nu numai că noi sîntem cu un cap mai grozavi — fraza favorită a domnului Pike — decît ei, ci şi de ce sîntem aşa. Treaba e simplă : ne trebuie iluminare pe timp de noapte. În vreme ce scriu, mă şi gîndesc la ideea asta : petrol, şomoioage de cîlţi, capse, praf de puşcă scos de la cîteva cartuşe, facle şi rachete albastre, roşi şi verzi, nişte vase metalice nu prea adînci pentru explozibil şi materialul inflamabil, şi un sistem de declanşare, care, numai trăgînd de o sfoară, să facă să explodeze capsele din mijlocul prafului de puşcă şi să dea foc cîlţilor îmbibaţi cu petrol şi rachetelor. Mintea şi forţa se vor înfrunta numai cu forţa.

Am muncit toată ziua ca un salahor şi ideea s-a înfăptuit. Margaret m-a ajutat, dîndu-mi diferite sugestii, iar Tom Spink s-a ocupat de tot ceea ce privea meşteşugul lui de marinar. Straiurile de oţel care susţin cele trei vele aurice ale artimonului trec pe deasupra capetelor noastre, deasupra frontonului dunetei şi traversează, la înălţime, puntea principală pînă la arborele pupa. Peste fiecare strai a fost aruncată o parîmă uşoară, de mai multe ori, ca să formeze un nod ce nu alunecă, Tom Spink a aşteptat pînă la lăsarea întunericului, apoi s-a suit în greement şi a prins nişte inele de oţel zdravăn pe straiuri, dincolo de nod. După care s-a ocupat de sistemul de deplasare a instalaţiilor noastre şi a prins inelele alunecătoare ca să nu scape singure. Apoi, între inele şi sistemul de fixare am legat vreo cincizeci de picioare de parîmă subţire.

Ideea era următoarea : în fiecare seară, după lăsarea întunericului, vom ridica cele trei ligheane încărcate cu

materiale inflamabile, pînă pe straiuri. Am făcut în aşa fel încît la prima alarmă, trăgînd de o coardă, se declanşează aprinderea pulberii, şi aceeaşi coardă dă drumul inelelor să alunece pe straiurile de oţel. Bineînţeles că vasele care iluminează sînt suspendate de acele inele şi, după ce alunecă pe straiuri vreo cincizeci de picioare, parîma cu care sînt prinse le opreşte automat. Atunci toată puntea principală între dunetă şi arborele pupa va fi iluminată bine, în vreme ce noi vom rămîne oarecum în umbră.

Bineînţeles că în fiecare dimineaţă, înainte de ivirea zorilor trebuie să coborîm toată instalaţia asta, ca nimeni de la prova să nu bănuiască ce atuuri avem noi în mînă, sau mai bine zis pe straiurile randei. Astăzi le-a trezit curiozitatea chiar şi cele cîteva parîme pe care le-am lăsat agăţate acolo. Peste marginea acoperişului rufului central se iveau capetele, unul după celălalt, şi oamenii se zgîiau încercînd să priceapă ce puneam noi la cale. Zău, aproape că aştept cu nerăbdare asaltul ca să văd cum funcţionează toată şmecheria asta.

XLV

Ce s-a întîmplat cu domnul Pike rămîne şi acum un mister. Dar ce i s-a întîmplat celui de-al doilea secund ? În ultimele trei zile am făcut, aşa, din ochi, recensămîntul răzvrătiţilor. I-am văzut astfel pe toţi, în afară de domnul Mellaire, sau Sidney Waltham, cum bănuiesc că e mai corect să-l numesc. El n-a apărut, nu apare şi nu ne rămîne decît să ne dăm cu presupusul.

În ultimele trei zile s-au întîmplat mai multe lucruri importante. Margaret face de cart în contratură cu mine, ziua şi noaptea, fiindcă dintre cei ce ni s-au alăturat nu e niciunul destul de demn de încredere căruia să-i încredinţăm cartul. Deşi revolta continuă şi sîntem asediaţi pe dunetă, vremea e aşa de plăcută şi oamenii noştri huzuresc atît de bine, încît au devenit neglijenţi şi dorm în spatele camerei hărţilor cînd sînt de cart pe punte. Nu se întîmplă

nimic deocamdată și, ca niște marinari adevărați ce sînt, s-au îngrășat și se arată cam leneși. I-am găsit pe Louis, steward și pe Wada că dormeau în timpul serviciului. De fapt, Henry, musul, e singurul care nu moțăie cînd e de cart.

Da, ieri i-am tras un perdaf lui Tom Spink. De la dispariția secundului, nu prea mai are el încredere în forțele noastre și a început să vădească ușoare semne de nesupunere și obrăznicie. Și eu și Margaret am băgat de seamă. Alaltăieri am discutat despre problema asta.

— E bun marinar, dar e caracter slab, îmi spunea ea. Dacă-l lăsăm să-și facă mendrele, o să-i molipsească și pe ceilalți.

— Foarte bine, mă ocup eu de el, am proclamat foarte brav.

— Trebuie s-o faci, m-a îndemnat ea. Fii dur cu el ! Trebuie să fii.

Cei care conduc trebuie să fie duri, dar nu e ușor să fii dur. De exemplu, n-a fost greu să-l dobor pe Steve Roberts pe cînd era gata-gata să tragă în mine. Dar e mult mai dificil să fii dur cu un căpățînos de marinar ca Tom Spink, mai ales cînd se străduiește să ajungă exact la limita la care comportarea lui ar fi provocare deschisă. Douăzeci și patru de ceasuri după discuția cu Margaret am stat pe ghimpi să mă socotesc cu el și, cu toate astea, decît să am o înfruntare directă cu el, aș fi preferat să-i văd pe cei de la provă că ne asaltează.

Un ageamiu nu poate învăța într-o singură zi cum să-și arate deîndată colții de stăpîn, ca domnul Pike, sau să-i domine pe toți cu o voce calmă, cum făcea căpitanul West. Situația e foarte stînjenitoare. Nu învățasem niciodată cum să te descurci cu astfel de oameni, iar Tom Spink știa asta în căpățîna lui. Și bineînțeles că, în căpățîna aceea, omul era și descurajat de dispariția secundului. Deși se temea de secund, nutrea încredere în el că avea să-l scoată la liman teafăr și nevătămat, sau cel puțin în viață. În mine nu prea avea încredere. Ce sorți de izbîndă pot avea un pasager oarecare și fiica unui căpitan într-o înfruntare cu banda aceea de la prova ? Probabil că așa se gîndea și el și astfel o fi ajuns pradă descurajării și chiar disperării!

După ce Margaret mi-a spus să fiu dur cu el, l-am tot supravegheat cu un ochi de uliu, și probabil că o fi simțit atitudinea mea, fiindcă s-a ferit ca de foc să depășească limitele admise, dar în vremea asta țopăia chiar pe ele. Și era limpede că Buckwheat era foarte interesat și nu-i scăpa nimic, fiindcă voia să știe care era urmarea acestei voalate nesupuneri. Bineînțeles că situația nu le-a scăpat nici asiaticilor, foarte atenți la astfel de lucruri, și l-am surprins de cîteva ori pe Louis șovăind dacă să-mi dea un sfat sau nu, de teamă să nu mă supăr. În cele din urmă, ieri, cînd eram de cart, Tom Spink s-a făcut vinovat de a fi scuipat tutun pe punte. Trebuie să se știe că gestul constituie o foarte gravă abatere pe mare, cam ceea ce e blasfemia pentru biserică. Margaret a fost cea care a venit lîngă artimon unde stăteam și mi-a spus, și tot ea mi-a luat arma, schimbîndu-mă, pentru ca eu să mă pot duce la pupa. Am găsit și urma crimei și pe Tom Spink, care molfăia altă bucată de tutun în gură.

— Hei, tu de colo ! Ia șomoiogul și spală aici ! i-am zis eu cît mai sever.

Tom Spink doar și-a întors cu limba bucata de tutun din gură și m-a cîntărit cu o privire în care se citea rîsul. Sînt sigur că și el a fost la fel de surprins ca și mine de cele ce-au urmat și de iuțeala cu care s-au petrecut. Pumnul mi-a țîșnit ca un ciocan înainte, Tom Spink s-a împleticit vreo cîțiva pași îndărăt, s-a izbit de colțul aparatului de măsurat adîncimea și a căzut cît era de lung pe punte. A încercat să se ridice și să mă înfrunte, dar m-am dus după el, nu i-am dat ocazia să se dezmeticească și să-și revină din surpriza primei runde.

De cînd eram copil nu m-am mai bătut cu pumnii, și recunosc cu sinceritate că m-a cam încîntat chelfăneala pe care i-am tras-o sărmanului Tom Spink. Și pe cînd ne înfruntam noi, am zărit-o în trecere pe Margaret. Ieșise de la adăpostul catargului și se uita. Cîntărea totul cu o privire calmă, rece.

Totul era caraghios. Dar și să ai de-a face cu o revoltă în anul una mie nouă sute treisprezece, în plin larg al mării, e o treabă caraghicasă. Nu era vorba aici de niște

cavaleri care se înfruntau pentru favorurile unei doamne, ci doar de o chelfăneală trasă unui căpățînos pentru că scuipase pe punte. Dar faptul că mă privea, mi-a dat mai mult elan și iuțeală și am pus mai multă greutate în loviturile pe care i le-am aplicat individului, administrîndu-i cel puțin o duzină de pumni.

Monturile pumnilor mi s-au umflat și mă dor. M-am oprit o clipă din scris ca să mă uit la ele, și sper că n-o să arate de-acum așa grosolane întotdeauna. În orice caz, Tom Spink s-a făcut băiat cuminte și a promis să se dea pe brazdă.

— Sir ! am urlat la el, cam la fel ca domnul Pike, în cel mai neîmblînzit chip.

— Sir ! a murmurat el, cu buzele însîngerate. Da, sir. Am să șterg și am să spăl. Da, sir.

Abia am reușit să nu-i rîd în față, treaba fiind tare caraghioasă, dar am reușit să arăt cît mai distant, mai neînduplecat și mai fioros, în vreme ce spăla puntea. E caraghios, dar probabil că l-am lovit pe Tom Spink în grumaz pentru că în timp ce curăța și spăla puntea tușea și sughița întruna.

De atunci, atmosfera de la pupa s-a limpezit definitiv. Tom Spink se supune tuturor ordinelor și se dovedește foarte săritor, iar Buckwheat se arată la fel de vioi și dornic de a executa ordinele. În ce-i privește pe cei cinci asiatici, am impresia că acum stau și mai hotărîți în spatele meu după ce m-am arătat stăpîn. Cu cîțiva pumni în mutra unuia, cred că am asigurat o mult mai mare coeziune echipei noastre. Și nu mai e nevoie să mai stîlcesc nici o mutră.

Au mai trecut două zile și s-au întîmplat doar două lucruri mai importante. Se pare că cei de la prova au cam ajuns la capătul misterioaselor lor resurse de hrană și sîntem la primul armistițiu.

Uitîndu-mă prin binoclu, am văzut că acum nu mai aruncă cadavrele albatroșilor pe care-i prind. Asta înseamnă că au început să consume carnea tare și lipsită de gust a acestor păsări, deși nu înseamnă, bineînțeles, că au ajuns la fundul sacului cu provizii.

Margaret, cu ochiul ei de marinar, nu scapă mișcările barometrului, nici schimbările de pe cer, care prevestesc ceva, și mi-a atras atenția că se pregătește o furtună.

— Îndată ce încep să se zburlească valurile, îmi spuse ea, verga cea mare și toate accesoriile mari din vîrful catargului o să se prăbușească grămadă pe punte.

Așa că am ridicat steagul alb pentru tratative.

Bert Rhine și Charles Davis s-au prezentat în fața rufului prova și, în vreme ce am discutat, s-au arătat tot felul de mutre care se zgîiau pe deasupra teugii, și de fiecare parte a acesteia au apărut alți indivizi.

— Ei, ați cam obosit ? m-a întîmpinat cu obrăznicie Bert Rhine. Vă putem servi cu ceva ?

— Da, bineînțeles, am răspuns eu tăios. Vă puteți salva capetele, așa încît atunci cînd o să vă apucați de treabă o să aveți cu ce vă descurca în împlinirea ei.

— Dacă începi iar cu amenințările..., se porni Charles Davis, dar o privire dură din partea gangsterului îi astupă gura.

— Ei bine, care-i chestia ? întrebă Bert Rhine. Hai, scuipă ce ai de spus.

— Pentru binele vostru, am răspuns eu. O să vie furtună, și cu toate pînzele acelea nestrînse de la prova o să vă cadă vergile în cap. Aici, la pupa, sîntem în siguranță. Numai voi sînteți amenințați, și depinde numai de voi să vă urcați să strîngeți ca lumea ce e de strîns ca totul să arate cum trebuie să arate pe o navă.

— Și dacă nu facem treaba asta ? rînji gangsterul la mine.

— Ei bine, vă privește, asta-i tot, i-am răspuns eu indiferent. Vreau doar să vă atrag atenția că una din vergile acelea de oțel tot o să pornească cu vîrful în jos și o să găurească acoperișul teugii ca pe o coajă de ou.

Bert Rhine se uită la Charles Davis ca să aibă confirmarea celor spuse de mine și acesta din urmă dădu din cap afirmativ.

— Mai întîi o să discutăm problema între noi, mă anunță gangsterul.

— Vă dau zece minute, i-am replicat eu. Dacă în curs de zece minute nu vă apucați de strîns velele, o să fie

prea tîrziu. O să-l găuresc pe oricare își arată scăfîrlia cu un glonte.

— Bine, bine, o să discutăm.

Și în vreme ce porniseră înapoi, i-am strigat :

— O clipă !

S-au oprit și s-au răsucit spre mine.

— Ce-ați făcut cu domnul Pike ? l-am întrebat eu.

Nici chiar impasibilul Bert Rhine nu și-a putut ascunde surpriza.

— Dar ce-ați făcut cu domnul Mellaire ? îmi replică el. După ce ne spuneți voi, vă spunem și noi.

Sînt sigur că surpriza era sinceră. Era limpede că rebelii ne socoteau pe noi vinovați de dispariția celui de-al doilea secund, așa cum îi învinuisem și noi pe ei de dispariția secundului. Cu cît mă gîndesc mai mult la treaba asta, cu atît mai mult confruntarea celor doi secunzi apare ca o răfuială între două bestii de mahala, un fel de distrugere reciprocă.

— Și încă ceva, am adăugat eu iute. De unde ați făcut rost de hrană ?

Bert Rhine și-a etalat din nou rîsul acela tăcut al lui. Charles Davis și-a luat o mutră misterioasă și plină de superioritate, iar Piticul, sărind pe colțul rufului, a început să salte de bucurie. Mi-am scos ceasul.

— Nu uita, aveți zece minute ca să vă apucați de treabă.

S-au întors și au pornit spre teugă și, înainte de a trece cele zece minute, toți oamenii erau în greement și strîngeau velele. În acest răstimp, vîntul de nord-vest începu să se întărească. Prin arboradă se porni o melodie familiară începutului de furtună, iar oamenii, din lipsă de exercițiu, se dovedeau înceți, deosebit de înceți.

— Ar fi bine dacă ar lăsa gabierul și contragabierul trinchet, ca să putem pune la capă, îmi sugeră Margaret. Velele acelea o să echilibreze nava și o să ne fie mai ușor.

Am reținut ideea și am mai îmbunătățit-o.

— Ridicați gabierul și contragabierul trinchet, ca să putem manevra nava, i-am strigat gangsterului, care comanda oamenii ca un secund, de pe puntea rufului prova.

El cîntări ideea și apoi dădu cuvenitele ordine, care erau transmise echipajului de maltez, Nancy și Sundry Buyers, subordonații lui. L-am trimis pe Tom Spink la timona ce lîncezise atîta vreme și i-am dat drumul spre est, după busolă. În felul acesta, aveam vîntul în babord, iar *Elsinore* porni să despice valurile împinsă de un vînt prielnic. Și spre est, la vreo mie de mile, se afla coasta Americii de Sud și portul Valparaiso.

Era destul de ciudat, dar nici unul dintre răzvrătiți n-a obiectat față de această manevră, iar după lăsarea întunericului, pe cînd eram mînați de o furtună în toată regula, mi-am trimis oamenii pe acoperișul camerei hărților ca să desfacă baierele de înfășurare ale randei. Era singura velă pe care o puteam manevra noi. E adevărat că brațele arborelui pupa erau legate la dunetă, ca la Capul Horn. Dar noi nu puteam decît să orientăm vergile pentru că strîngerea și desfacerea acestora erau în mîna celor de la prova. Eram la frontonul dunetei și Margaret îmi prinse brațul și mi-l strînse, pe cînd cele două carturi, cu o mînă de oameni fiecare, se bălăbăneau pe verga randei, iar noi ne țineam respirația ca să simțim mai bine cu cît și-a sporit *Elsinore* viteza.

— Niciodată n-am vrut să mă mărit cu un marinar, îmi spuse ea. Am crezut că voi fi mai în siguranță în mîinile unuia care stă pe uscat, unul așa ca tine. Și uite ce-ai ajuns, ți-a intrat marea în sînge și comanzi nava spre est, ca să intri în port. Mă aștept ca după asta să te văd și cu sextantul, luînd înălțimea soarelui sau făcînd observații cu ajutorul stelelor.

XLVI

Au mai trecut patru zile. Furtuna a suflat pînă s-a potolit de tot, și nu mai sîntem decît la trei sute cincizeci de mile de Valparaiso, iar *Elsinore*, datorită încăpățînării mele, se leagănă în vînt, fără să se îndrepte către vreo țintă anume, purtată de o briză ușoară care abia îi imprimă o

slabă derivă. Cînd furtuna atinsese apogeul, în cursul celor trei zile precedente, făceam cam opt și chiar nouă mile pe oră. Ceea ce mă îngrijorează e supușenia echipajului de la prova față de inițiativele mele. Atîta geografie știau și ei ca să-și dea seama cam încotro ne îndreptăm. Ei aveau în mîna lor controlul velelor și, cu toate astea, îmi îngăduiseră să mă îndrept spre coastele Americii de Sud.

Ba, mai mult decît atît, cînd furtuna se potoli, în dimineața celei de-a treia zile, s-au dus singuri pe greement, au ridicat velele zburător, rîndunicile și contrarîndunicile și au orientat brațele spre vîntul de dinapoia traversului. Treaba era prea mult chiar și pentru un saxon ca mine și, ca urmare, am făcut volta în vînt, am adus-o în vînt și am blocat cîrma. Și eu, și Margaret sîntem de acord că și-au făcut planul să ne lase să ne apropiem pînă cînd se zărește țărmul, și atunci s-o șteargă cu bărcile.

— Dar noi nu vrem să dezerteze, îmi spuse ea cu ochii scînteind. Noi mergem la Seattle. Trebuie să se întoarcă la treabă. Și o să fie nevoiți s-o facă pentru că au început să flămînzească.

— La pupa n-a mai rămas nici un navigator autentic, m-am opus eu.

Dar, într-o clipă, mă ingheță cu disprețul ei.

— Un om stăpîn pe litera cărților, cum ești tu, și cu tot sîngele acela de marinar din vinele tale, ar trebui să prindă bazele navigației cît ai bate din palme. Și, în plus, nu uita că pot să-ți furnizez tot ce ai nevoie în privința navigației. Orice cap pătrat de țăran, după ce asudă șase luni în indiferent care școală de marinărie, poate trece examenul pentru certificatul de navigație. Asta pentru tine înseamnă șase ceasuri. Ba și mai puțin. Dacă nu ești în stare după un ceas de citit și un ceas de exerciții cu sextantul să faci observațiile necesare pentru stabilirea latitudinii, atunci nu-i nimic, le fac eu în locul tău.

— Vrei să spui că te pricepi ?

Margaret clătină din cap.

— Vreau să spun că, din puținul pe care-l cunosc, știu că pot să prind cum se face o stabilire a meridianului

și a poziției navei. Vreau să spun că pot învăța treaba asta în două ceasuri.

Destul de ciudat, dar furtuna, după ce s-a potolit o vreme, devenind abia o ușoară briză, s-a pornit din nou cu forțe sporite. Deoarece velele nu erau orientate și fluturau cum voiau ele, se poate ușor imagina ce zarvă și pîrîituri au urmat. Toți cei de la teugă au ieșit alarmați afară.

— Orientați vergile, am urlat eu la Bert Rhine care, avîndu-i drept consilieri pe Charles Davis și maltezul, a venit chiar sub mine pe puntea principală ca să audă mai bine ce se întîmpla în greement.

— Ține nava înaintea vîntului să meargă și n-o să fie nevoie de orientat vergile, mi-a strigat gangsterul.

— Vrei să ajungi mai repede la uscat ? i-am zis eu în bătaie de joc. Vi s-a făcut foame ? Nu mai vedeți voi pămîntul nici într-o mie de ani dacă o să cadă toată tărășenia din arboradă grămadă pe punte.

Am uitat să spun că toată discuția avea loc ieri la amiază.

— Dar dacă orientăm velele, ce ai de gînd să faci ? se băgă în vorbă Charles Davis.

— Să mă îndepărtez de uscat, am răspuns eu, să duc banda asta în mijlocul oceanului unde o să vă las să flămînziți pînă vă apucați de treabă.

— O să strîngem velele și o să-ți dăm posibilitatea să pui la capă, îmi propuse gangsterul.

Am clătinat din cap și mi-am ridicat arma.

— Ca să faceți treaba asta trebuie să vă urcați în greement și primul pe care-l văd pe sarturi se alege cu un glonte.

— Atunci din partea noastră n-are decît să se ducă la naiba nava asta, îmi spuse el încheind plin de importanță discuția.

Dar chiar în clipa aceea verga zburătorului trinchet se prăbuși — din fericire tocmai cînd prova se lăsase între două valuri — și, după ce se prăvăli, încurcîndu-se și descurcîndu-se dintre parîme, în cele din urmă verga ajunse pe punte și zăcea acum pe rămășițele de parapet zdrobite în ambele borduri și a porțiunii corespunză-

toare de pasarelă dintre trinchet și teugă. Bert Rhine a auzit că s-a întîmplat ceva dar nu putea să vadă stricăciunile. Se uită în sus spre mine provocator și-mi zîmbi :

— Mai vrei să mai cadă și altele ?

Nu se puteau mai multe avertismente decît cele primite imediat. Brațele din babord și apoi cele din tribord ale velei în cruce se rupseră și căzură. Cel mai de jos școndru, imensă bară de oțel, rămase liber și cînd începu să se balanseze bezmetic înainte și înapoi, gangsterul și acoliții lui se răsuciră și se chirciră rămînînd cu privirile în sus să vadă ce se petrece. Apoi troța pe care pivota verga se frînse. Îndată balansinele și școtele gabierului cedară și cînd nava se aplecă în prova și apoi în pupa, bara de oțel se prăbuși pe gura magaziei numărul trei, distrugînd în cădere și porțiunea respectivă de pasarelă. Spectacolul era nou pentru gangster — ca și pentru mine dealtfel — dar Charles Davis și maltezul au înțeles rapid situația.

— Feriți de dedesubt ! am urlat eu diabolic și cei trei s-au făcut mici de teamă, uitîndu-se să vadă care vergă se mai prăbușea asupra capetelor lor.

Din cauza căderii vergii velei în cruce, gabierul pupa începu să se spintece și fîșii de velă se zbăteau în vînt cu un zgomot atît de groaznic că toți se așteptau ca și verga acestei vele să cadă. Cum tot acest spectacol era inedit și pentru mine, eram pregătit să văd că se întîmplă și una ca asta.

Gangsterul nu era marinar, dar, după luni de zile petrecute pe mare, cum mai era și destul de deștept și de speriat ca să aprecieze corect situația, își întoarse capul și se uită la mine. Și trebuie să recunosc că, în ciuda faptului că totul în jur se rupea, se prăbușea și se sfîșia, a zăbovit o vreme.

— Bănuiesc că o să orientăm vergile, capitulă el.

— Eu zic să strîngi mai bine rîndunicile și contrarîndunicile, îmi spuse Margaret la ureche.

— Și cînd vă apucați de orientat vergile, strîngeți și rîndunicile și contrarîndunicile ! le-am strigat eu. Și aveți grijă cum legați baierele !

Pe chipul lui Charles Davis și pe al maltezului se citi ușurare cînd auziră cuvintele mele și, la semnul de consimțire din cap al gangsterului, porniră în fugă spre prova să execute ordinele. Niciodată în cursul călătoriei nu s-a arătat echipajul mai săritor și mai iute decît acum. Și era nevoie de multă iuțeală ca să salvăm ce se mai putea salva. S-au apucat de tăiat cu șișurile parîmele gabierului pupa care mai rămăseseră, iar contrarîndunica mare le-a zburat din învergare.

Prima încălcare a înțelegerii noastre s-a petrecut la gabierul mare pe care au încercat să-l strîngă. Pentru că nu mai exista vela în cruce și nici gabierul pupa, puteam să văd exact ce fac și să și țintesc ca lumea, iar cînd micul meu purtător de cuvînt începu să scuipe plumbi printre vele și să țiuie ricoșînd de verga de oțel, oamenii care erau înșirați în lungul ei s-au oprit și au abandonat baierile de înfășurare. I-am făcut semn lui Bert Rhine arătîndu-i care-i dorința mea și îmi confirmă că luase la cunoștință și ordonă desfacerea velei înapoi și brațarea vergii.

— Ce rost are să ne depărtăm atît de mult de țărm ? am spus eu către Margaret după ce toate velele mici fură strînse și toate vergile brațate. Trei sute cincizeci de mile depărtare de țărm sînt la fel de bune ca și trei mii cinci sute, cînd e vorba să-i faci pe oameni să flămînzească.

Așa că, în loc să gonim prin valuri către largul oceanului, am pus nava la capă cu murele în tribord, avînd o derivă ușoară spre sud-vest. Dar curajoșii noștri rebeli au făcut tot cum au vrut ei în aceeași noapte. Îi auzeam muncind din greu în greement, coborînd vergile, strîngînd velele și asigurîndu-le cu baierile de înfășurare. Am slobozit cîteva gloanțe la întîmplare, dar n-am reușit decît să atrag asupra noastră focuri de revolver trase orbește.

E o situație foarte curioasă. Noi cei de la pupa sîntem stăpîni pe cîrmă, în vreme ce cei de la prova sînt stăpîni pe vele. Noi nu putem manevra decît brigantina.

Revolta de care avem parte e ridicolă și grotescă. N-a mai existat niciodată o revoltă de genul ăsta. Violează toate precedentele și canoanele. După canoanele revoltelor de odinioară, marinarii s-ar fi repezit spre dunetă ca

nişte tigri şi ne-ar fi ucis pe cei mai mulţi sau ar fi fost ucişi în cea mai mare parte.

Rîd gîndindu-mă la vitejii noştri răzvrătiţi şi le recomand nişte surori de caritate specializate, cam ca domnul Pike, dar Margaret clatină din cap şi spune că natura omenească e aşa cum e, şi că, în situaţii similare, natura omenească se va manifesta în mod similar. Pe scurt, îmi aminteşte numărul mare de morţi de care am şi avut parte, şi afirmă că într-una din nopţile întunecoase, mai curînd sau mai tîrziu, cînd junghiul foamei se va ascuţi îndestul, o să-i vedem pe ticăloşi pornind la atac.

XLVII

Margaret are dreptate. Nici de data asta revolta nu încalcă canoanele şi precedentele în materie. Acum şi ziua şi noaptea avem ce face. Ditman Olansen, nebunul acela şpanchi, a fost ucis de Wada, iar musul nostru, singurul marinar în devenire, s-a dus peste bord cu sacul regulamentar la picioare. Duneta a fost ţinta unui atac. Sistemul meu de iluminare s-a dovedit un succes. Oamenii de la prova au început să flămînzească, noi ne menţinem poziţia privilegiată.

Mai întîi despre atacul asupra dunetei de acum două nopţi, în timp ce era Margaret de cart. Nu, mai întîi să spun despre cealaltă invenţie a mea. Ajutat de bătrînul steward, care, ca un chinez sadea, ştie o mulţime despre artificii, şi procură materialul de care avem nevoie din rachetele de semnalizare, am confecţionat vreo şase bombe. Nu prea cred eu să fie ele mortale, şi mai ştiu că focoasele încropite de noi sînt chiar mai lente decît călătoria pe care o facem acum. Cu toate astea, bombele şi-au făcut datoria după cum se va vedea.

Şi acum despre tentativa de atac asupra dunetei. A avut loc cînd era Margaret de cart, de la miezul nopţii la patru dimineaţa. Dormeam pe punte lîngă spiraiul cabinei şi eram foarte aproape de ea cînd i-am auzit deodată revolverul trăgînd, trăgînd mereu.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să sar la parîma care declanşa sistemul de iluminare. Declanşarea şi aprinderea au lucrat minunat. Am tras de două dintre parîme şi două dintre dispozitive au şi luat foc cu un bubuit, în aceeaşi clipă au pornit automat la vale pe straiurile artimonului şi, tot automat, s-au oprit cînd au ajuns la capătul parîmei limitatoare. S-a luminat totul instantaneu şi din abundenţă. Henry, cei doi velari şi stewardul, sau cel puţin trei dintre ei, s-au trezit dintr-un somn adînc, sînt sigur — au dat fuga alături de noi la frontonul pupei. Toate avantajele erau de partea noastră, fiindcă eram în întuneric, în vreme ce inamicii noştri se vedeau bine în lumina care le cădea din spate.

Şi ce lumină ! Pulberea a bubuit, a sfîrîit, a scăpărat şi a aruncat prisosul de petrol din cîlţii îmbibaţi, aşa încît rîuleţe de foc se scurgeau pe puntea principală. Iar încărcătura aceea de la rachetele de semnalizare împrăştia o lumină roşie, albastră şi verde. Lupta n-a durat pentru că asaltatorii au rămas şocaţi de iluminaţia asta bruscă. Margaret trăgea cu revolverul la întîmplare, în vreme ce eu ţineam arma la îndemînă pentru eventualitatea că ar fi pus careva piciorul pe dunetă. Atacul s-a potolit la fel de iute cum a început. Am văzut-o pe Margaret cum se chinuia să nimerească, fără să reuşească, un individ care încerca să ajungă pe dunetă căţărîndu-se de pe balustrada babord, dar în clipa următoare Wada atacă precum un taur, înfigîndu-i nefericitului în piept suliţa şi împingîndu-l înapoi spre puntea de jos.

Şi cu asta s-a terminat totul. Ceilalţi s-au retras în goană în vreme ce trei vele strînse la piciorul arborelui pupa au luat foc de la petrolul aprins care picura de sus, şi au ars complet fără să dea foc şi navei. Acesta e unul dintre avantajele navelor cu catarge şi vergi din oţel. Iar pe puntea principală, zăcea răsucit, cu faţa întoarsă în aşa fel încît n-o puteam vedea, individul străpuns de Wada.

Şi acum ajung la o fază a întregii aventuri care e cu totul nouă pentru mine. N-am întîlnit-o nicăieri prin cărţi. Pe scurt, e vorba de neglijenţă asociată cu lene sau invers. Două dintre instalaţiile mele de iluminat fuseseră folo-

site. Nu-mi mai rămăsese decît una. Un ceas mai tîrziu, convins că pe punte are loc o mişcare a oamenilor, am declanşat şi cea de-a treia instalaţie şi lumina ei i-a pus pe fugă pe toţi spre prova. N-o să ştim niciodată dacă au atacat duneta într-adins pentru a afla dacă ne-am epuizat sistemul de iluminare sau dacă încercau să-l recupereze pe Ditman Olansen. Treaba e că au încercat să vină la pupa şi au fost obligaţi de lumină să se retragă. Dar era ultima instalaţie pe care o mai aveam. Şi, cu toate astea, nu m-am apucat chiar atunci pe loc să confecţionez altele. A fost o neglijenţă. A fost o dovadă de lene. Şi ne-am pus probabil vieţile în primejdie, bazîndu-mă numai pe o simplă apreciere psihologică şi scontînd că i-am convins pe răzvrătiţi că dispunem de un stoc inepuizabil de astfel de făclii.

Restul cartului pe care l-am făcut împreună cu Margaret a fost liniştit. La ora patru am insistat să se ducă să se culce, dar n-a acceptat decît un fel de compromis şi anume să se culce în patul meu de lîngă spiraiul cabinei. Cînd s-a crăpat de ziuă am putut să văd cadavrul care zăcea aşa cum căzuse prima oară. La ora şapte, înainte de micul dejun, în vreme ce Margaret încă mai dormea, am trimis doi băieţi, pe Buckwheat şi pe Henry să ne debaraseze de cadavru. Eu stăteam lîngă balustradă cu arma în mîini, gata pregătită. Dar dinspre prova nu se văzu nici un semn de viaţă, iar cei doi flăcăi l-au răsucit pe norvegian ca să-l putem recunoaşte, apoi l-au dus la balustradă şi l-au aruncat peste bord în mare. Suliţa lui Wada îl străpunsese dintr-o parte în cealaltă.

Dar, înainte de a se scurge douăzeci şi patru de ore, răzvrătiţii au reuşit să egaleze numărul morţilor. Ba chiar au înclinat balanţa în favoarea lor, dacă ne gîndim că noi sîntem atît de puţini încît nu ne putem îngădui să pierdem nici măcar un om, pe cînd ei pot. Dar să relatez. În vreme ce eu şi Margaret eram la micul dejun, la adăpostul artimonului, mai mulţi oameni de la prova au reuşit să se strecoare sub ieşindul frontonului dunetei, acţiune pe care o anticipasem şi pentru care pregătisem eu bombele. Buckwheat îi văzuse venind şi a ţipat ca să ne dea de

ştire, dar era prea tîrziu. Nu se putea ajunge la ei direct. În clipa în care m-am aplecat ca să trag în ei, am ştiut că vor trage şi ei în mine şi poziţia îi avantaja pe ei : ei erau ascunşi iar eu deveneam o ţintă bună. Cele două uşi de oţel, bine înţepenite şi călăfătuite pentru talazurile de la Capul Horn, se deschideau sub ieşindul dunetei şi dădeau din cabină direct pe puntea principală. Indivizii s-au apucat să spargă tocmai aceste două uşi, atacîndu-le cu ciocane, în vreme ce restul bandei, la adăpostul rufului central, stătea arătînd că e gata să dea năvală îndată ce uşile vor fi doborîte.

Sub punte, stewardul veghea una dintre uşi cu cuţitul de hăcuit în mînă, în vreme ce Wada păzea cealaltă uşă cu suliţa. Dar chiar în vreme ce-i trimiteam la posturile lor, eu nu stăteam degeaba. Eram în spatele artimonului şi aprindeam fitilul uneia din bombele artizanale. Cînd s-a aprins şi a început să sfîrîie frumos, am alergat de-a lungul dunetei şi i-am dat drumul pe puntea principală, făcînd un efort pentru a o plasa sub ieşindul dunetei, exact unde se chinuiau indivizii să doboare uşa babord. Dar efortul a fost zadarnic pentru că n-am reuşit s-o plasez unde voiam din cauza unei serii de împuşcături de revolver trase de cei de după ruful central. Cînd gloanţele încep să ţiuie în jurul tău, nu mai eşti chiar aşa de sigur de tine. Drept urmare, bomba s-a dus de-a dura pe puntea principală.

Cu instalaţiile mele de iluminare cîştigasem mult respect în faţa banditilor. Cînd au văzut fitilul că arde şi împroaşcă scîntei în toate părţile n-au mai avut chef să vadă şi restul şi au şters-o de sub ieşindul dunetei fugind ca nişte şobolani. Ştiam că aş fi putut doborî cu arma vreo cîţiva, dar eram ocupat cu aprinderea fitilului la cea de-a doua bombă. Margaret a reuşit să tragă vreo trei focuri la nimereală şi duneta a primit îndată o ploaie de gloanţe de revolver de la cei de la prova.

Dovedindu-mă prevăzător — dar şi leneş, pentru că ştiam că e nevoie de timp şi muncă pentru a confecţiona o bombă din astea — am rupt capătul aprins al fitilului celei de-a doua bombe. Fitilul celei dintîi, care se dusese

de-a dura pe punte, sfîrîia mai departe şi, în vreme ce aşteptam să se termine, m-am hotărît să scurtez fitilele care îmi mai rămăseseră. Oricare dintre cei care o ştersesera mai înainte ar fi putut arunca bomba peste bord sau, chiar şi mai bine, ar fi putut s-o arunce înapoi pe dunetă.

Fitilului i-au trebuit cinci minute bune ca să ardă pe toată lungimea, iar cînd a explodat a fost o totală deziluzie. Jur că n-ar fi reuşit decît să zdruncine nervii unuia mai nevolnic. Şi, cu toate astea, ca mijloc de intimidare a avut efect. De atunci, indivizii n-au mai îndrăznit să se aventureze sub ieşindul dunetei.

Era tot mai limpede că răzvrătiţii nu mai aveau ce mînca. În dimineaţa aceea, *Elsinore*, fără vele, deriva la întîmplare, în voia vîntului şi valurilor, iar bandiţii aruncară multe parîme cu momeală, sperînd să prindă albatroşi. Eu cu puşca le-am cam stricat flămînzilor partida de pescuit. Nimeni nu-şi putea arăta scăfîrlia fără să audă vreun glonte izbindu-se de fier, foarte aproape. Şi, totuşi, au reuşit să prindă nişte păsări, dar nu fără a-şi risca viaţa şi a scăpa numeroase păsări din cauza tirului meu.

Pescuiau aruncînd peste bord cîrligul cu nadă, în vreme ce stăteau la adăpost, şi dădeau drumul încet la parîma dusă de mişcarea de derivă a navei. Cînd se prindea vreo pasăre, recuperau parîma tot de la adăpost, pînă cînd victima ajungea lîngă navă. Acum intervenea momentul dificil. Cîrligul, de fapt o bucată triunghiulară de tablă de cupru, ce plutea pe faţa valurilor cu ajutorul unei bucăţi de lemn la capătul saulei, reţinea pasărea doar pentru că bucata de tablă se înţepenea în ciocul coroiat. În clipa în care parîma slăbea, pasărea scăpa. Aşa că, atunci cînd prada era adusă lîngă bordul navei, trebuia ridicată din apă drept pe lîngă corpul navei, fără ca parîma să se încurce sau să slăbească întinsoarea. Iar cînd încercau să facă manevra asta de la adăpost aproape întotdeauna pierdeau prada.

Atunci au pus la punct altă metodă. Cînd pasărea era adusă lîngă navă, mai mulţi indivizi se dezlănţuiau cu revolverele asupra mea, în vreme ce un altul sărea lîngă balustradă, avînd grijă să ridice pasărea iute şi s-o treacă peste bord, după care o ştergea la adăpost. Salvele acestea de revolver trase de la distanţă mă încurcau tare mult. Nu te poţi împiedica să nu sari într-o parte cînd moartea, sub forma unei bucăţi de metal, se izbeşte de balustradă lîngă tine sau ricoşează ţiuind de sarturile metalice. Cu toate astea, reuşeam să-l cam încurc pe individul de lîngă balustradă încît din două păsări prinse una era scăpată. Iar douăzeci şi şase de oameni aveau nevoie de mulţi albatroşi la fiecare douăzeci şi patru de ore şi nu puteau prinde păsările decît pe lumină.

Pe parcursul aceleiaşi zile mi-am îmbunătăţit tactica de obstrucţie. Am descoperit că atunci cînd *Elsinore* era cu prova în vînt şi împinsă astfel cu pupa înapoi, dacă puneam cîrma banda, reuşeam s-o răsucesc. Iar după ce se întorcea destul de mult şi vîntul venea din travers, dacă învîrteam timona în partea opusă puteam profita de mişcarea de inerţie a navei pentru a o pune sub vînt. În felul acesta toate momelile lor prinse de bucăţi de lemn veneau după navă spre pupa şi se lipeau de coastele ei.

Prima oară eram pregătit şi mi-a mers şmecheria. Am aruncat peste bord o parîmă mai groasă de care am legat ancore şi plumbi ca să se scufunde şi, dragînd, am prins şi am rupt nouă saule lansate de bandiţi. Dar a doua oară, mişcarea navei s-a dovedit atît de lentă — din cauza dimensiunilor ei încît răzvrătiţii au avut timp să-şi ridice toate saulele la bord înainte de a fi împinse de curent spre pupa la distanţă convenabilă pentru ancorele noastre de dragare.

Mi-am îmbunătăţit mai departe metoda. Cîtă vreme *Elsinore* naviga cu vînt din pupa, indivizii nu puteau prinde nimic. Am încercat şi aşa. Avînd vîntul din spate şi o aripă de randă desfăşurată, dacă mai şi stăpîneam cu grijă timona, puteam ţine nava în această poziţie. Am executat manevra asta şi oamenii se schimbau la cîrmă unul după altul. Drept urmare, s-a terminat cu prinsul păsărilor.

Margaret avea primul cart scurt de la patru la şase. Henry se afla la timonă. Wada şi Louis, sub punte, pregăteau mîncarea de seară la soba cea mare din cabină şi la nişte arzătoare cu ulei. Eu tocmai veneam de sub punte şi stăteam lîngă instalaţia de măsurare a adîncimii, la cî-

ţiva paşi pe Henry. Cred că mi-a atras atenţia un zgomot ciudat dinspre ventilator, pentru că tocmai într-acolo mă uitam cînd s-a petrecut totul.

Dar mai întîi să vorbesc despre ventilator. Ventilatorul e un jgheab de metal care urcă din pîntecele plin de cărbune ale navei, de sub magazia de provizii şi apoi iese afară, trecînd pe lîngă peretele din faţă al camerei hărţilor. De fapt, ocupă golul dintre peretele dublu al acesteia. Gura de ieşire se află cam la înălţimea omului şi e acoperită cu bare metalice, prinse atît de strîns încît nici un şobolan ca lumea să nu poată trece pe acolo. Gura dă exact spre timonă, la nici cincisprezece paşi, şi spre tambuchiul de ieşire de sub punte. Un rebel strecurat prin spaţiul îngust dintre maldărul de cărbune şi tavanul calei, dacă se căţăra prin jgheabul ventilatorului, putea trage printre barele metalice.

De fapt aproape în aceeaşi clipă am văzut şi fumul exploziei şi am auzit şi detunătura. Henry gemu şi, întorcînd capul, l-am zărit agăţîndu-se de cavilele timonei şi sucind timona cu jumătate de rotaţie în momentul în care se prăbuşea pe punte. A fost un glonte bine ţintit. L-a nimerit pe băiat în inimă sau prin apropiere, nu ştim exact, pentru că pe *Elsinore* n-avem timp pentru autopsii.

Tom Spink şi al doilea velar, Uchino, au sărit în ajutorul lui Henry. Dar revolverul continuă să tragă prin gura ventilatorului, iar gloanţele se izbiră pretutindeni în jurul lor prin timonerie. Din fericire, aceştia n-au fost loviţi şi, îndată, s-au pus la adăpost. Băiatul a mai mişcat vreo cîteva secunde şi apoi a înţepenit aşa. Murise un alt mus, în timp ce-şi îndeplinea datoria la timona navei *Elsinore*, aflată în vestul coastelor Americii de Sud, în călătoria ei de la Baltimore la Seattle cu o încărcătură de cărbune.

XLVIII

Situaţia e insuportabil de nefirească. Noi, cei de pe dunetă, sîntem stăpîni pe hrană, dar rebelii sînt stăpîni pe cîrmă. Adică o stăpînesc fără să o poată folosi. Nici ei,

nici noi nu putem folosi timona. Duneta tot a noastră-i. Timona e pe dunetă şi, cu toate astea, nu ne putem apropia de ea. Prin deschiderea aceea neînsemnată a gurii ventilatorului ei pot împuşca pe oricine se apropie de timonă. Şi avînd peretele dublu de oţel al cabinei drept scut, ne rîd în nas din turela lor de luptă.

Eu am un plan, dar nu se poate pune în aplicare decît dacă treaba devine imperios necesară. La adăpostul întunericului, e un fleac să desfacem sistemul de cîrmă de capul timonei şi apoi să legăm din nou echea cu parîme în ambele borduri ale navei, destul de departe ca să nu poată fi în raza de acţiune a revolverelor din ventilator.

Şi vremea se menţine frumoasă, *Elsinore* derivează după propria-i voie, sau, mai bine zis, după voia vîntului şi a mişcărilor oceanului. Şi n-are decît să deriveze. Şi răzvrătiţii să flămînzească. Numai cu ajutorul imboldurilor stomacului le poate veni mintea la cap.

Şi la ce-i bun un creier dacă nu să-l foloseşti ? Acum rup inima flămînzilor. Şi, într-un fel, treaba-i chiar amuzantă. După cum le e obiceiul, albatroşi de toate neamurile au însoţit nava, departe de locurile lor de baştină. Asta înseamnă că nu-s decît atîţia cîţi se văd şi numărul lor n-are cum să crească. Silogism : premiza majoră — o cantitate limitată de carne de pasăre ; premiza minoră — păsările constituie singura hrană a răzvrătiţilor ; concluzie — distruge singura hrană a răzvrătiţilor şi aceştia vor fi siliţi să se întoarcă la datoria lor.

Am acţionat după această logică. Am început prin a arunca mici bucăţi de grăsime de porc şi coji de pîine mucegăită peste bord. Cînd păsările se repezeau la ospăţ, începeam să trag. Fiecare pasăre ucisă care rămînea în urma navei plutind la suprafaţă însemna o pasăre mai puţin pentru răzvrătiţi. Dar mi-am îmbunătăţit şi această metodă. Ieri am răscolit dulapul cu medicamente şi am turnat pe bucăţile de grăsime şi pe cojile de pîine conţinutul tuturor sticlelor pe care era o etichetă cu un cap de mort. Şi, ca tot tacîmul să fie cît mai mortal, am mai pus şi otravă de şobolani, asta la sugestia stewardului.

Iar astăzi, iată, n-a mai rămas nici urmă de pasăre pe cer. E drept că ieri, în vreme ce mă ocupam eu de treaba

asta, rebelii au prins cîteva păsări, dar celelalte au dispărut și asta înseamnă că cele prinse constituie ultimele rămășițe de hrană ale răzvrătiților pînă se vor întoarce la datorie.

Cu toate astea, situația e caraghioasă. Seamănă cu un joc de puștani. Seamănă cu poveștile răsuflate despre mare, și totuși în balanță sînt viața și moartea. Am făcut recensămîntul celor morți de la începutul călătoriei. Primul a fost Christian Jaspersen, ucis de O'Sullivan cînd îl apucase cheful să arunce cizmele lui Andy Fay peste bord ; a urmat O'Sullivan însuși, fiindcă nu-l lăsa să doarmă pe Charles Davis, care i-a crăpat capul cu o cavilă de matisit din oțel ; apoi Petro Marincovich, chiar înainte de a începe să dublăm Capul Horn, ucis fără îndoială de bandiți cu cuțitele și lăsat pe punte pentru ca să-l găsim și să-l înmormîntăm tot noi ; urmat apoi de samurai, căpitanul West, care a avut parte de o moarte subită, fără a fi violentă, deși avusese loc într-un moment de dezlănțuire a tuturor elementelor, atunci cînd domnul Pike a salvat nava de lîngă țărmul din vînt al Capului Horn ; Boney, fărîma aceea de om, a completat șirul morților, fiind luat de valuri și înecat exact cînd am dublat ieșindul acela stîncos, colții sudici ai continentului ce se înfigeau în urgia antarctică ; iar finlandezul acela înalt, stîngaci, dulgherul, a fost lansat peste bord precum Iona, de către tovarășii săi ce socoteau că finlandezii leagă și dezleagă vînturile ; Mike Cipriani împreună cu Bill Quigley, un italian și un irlandez, împușcați pe dunetă și azvîrliți în ocean de domnul Pike, pe cînd încă nu muriseră și s-au agățat de parîma lochului, tăiată apoi de steward ca să fie devorați de vii de albatroșii de toate neamurile ; Steve Roberts, altădată cowboy, împușcat de mine în timp ce încerca să mă doboare cu focuri de revolver ; Herman Lunkenheimer, cu beregata tăiată sub ochii tuturor de javra de Bombini, în vreme ce Kid Twist îl ținea cu gîtul expus cuțitului ; apoi cei doi secunzi, domnul Pike și domnul Mellaire, care s-au omorît unul pe celălalt în cursul unei înfruntări fără martori ; Ditman Olansen, străpuns cu sulița de către Wada, cînd s-a repezit în fruntea tuturor la asaltul dunetei ; și, în cele din urmă, Henry, musul, împușcat la timonă din jgheabul ventilatorului, în timp ce-și făcea datoria.

Nu ! În timp ce privesc acest pomelnic al morților pe care tocmai l-am terminat, văd că nu e vorba chiar de o joacă. O treime din cei aflați la bord au pierit, și nici în cele mai cumplite bătălii nu s-a înregistrat un procent atît de ridicat de morți. Paisprezece au trecut peste bord și cine poate spune care-i capătul acestor întîmplări ?

Henry a fost al paisprezecelea care s-a dus peste bord să se piardă în bezna sărată a oceanului. Dar a fost răzbunat pentru că doi dintre rebeli au pornit pe urmele sale. Stewardul mi-a atras atenția asupra faptului. M-a atins pe braț și l-am văzut uitîndu-se plin de satisfacție spre prova unde oamenii aruncau peste bord două cadavre. Avînd un balast de cărbuni, cadavrele au dispărut imediat, așa că n-am putut să le identificăm.

— Cred că s-au luat la bătaie, am zis eu. E bine că se mai răresc ei între ei.

Dar bătrînul chinez a zîmbit și a clătinat din cap.

— Nu crezi că s-au tăiat între ei ? am întrebat eu.

— Nu bătut. Ei mancat albatros, albatros mancat porc, doua om mort, mult alt om bolnav tare, pariu, naiba, eu tare bucuros. Știe eu.

Și cred că are dreptate. În vreme ce eu mă străduiam să momesc păsările, rebelii se chinuiau să le prindă și precis că au prins și din cele otrăvite.

Cei doi oameni otrăviți au fost aruncați peste bord ieri. De atunci facem recensămîntul. Numai doi nu au mai apărut, și anume Bob, un flăcău înalt și dolofan și faunul. Se pare că așa mi-a fost scris să-l am pe conștiință pe faun, bietul faun chinuit, mereu dornic să fie pe placul cuiva. E și nebunie și ghinion în toată treaba asta. De ce să nu fi fost Bert Rhine și Kid Twist cei doi morți ? Sau Bombini și Andy Fay ? Cred că m-aș fi simțit mai bine dacă în locul lor ar fi fost Isaac Chantz și Arthur Deacon, sau Nancy și Sundry Buyers, sau Piticul și Larry.

Stewardul mi-a dat cu tot respectul un sfat.

— Cînd aruncat om peste bord nu mai pus carbune, ca la Henry, bun fier.

— Am rămas fără cărbuni ? am întrebat eu.

A dat din cap, confirmîndu-mi bănuiala. La gătit foloseam mult cărbune, iar cînd provizia avea să ni se termine trebuia să tăiem un planşeu ca să ajungem în cală.

XLIX

Situaţia devine încordată. Păsări de mare nu mai sînt, rebelii nu mai au ce mînca. Ieri am vorbit cu Bert Rhine. Azi am vorbit din nou cu el, şi n-are să uite el niciodată mica discuţie avută cu mine azi-dimineaţă.

Ca să încep cu începutul, să amintesc că aseară, la ora cinci, i-am auzit vocea venind pe gura ventilatorului. Stînd lîngă colţul camerei hărţilor, ferit de bătaia revolverelor, i-am răspuns.

— V-a cam ajuns foamea ? l-am provocat eu. Să-ţi povestesc atunci ce avem noi la cină. Acum am fost sub punte şi am văzut ce se pregăteşte. Ascultă : mai întîi pîine prăjită cu icre negre, apoi bulion de moluşte, pastă de homar, friptură de miel la cutie cu mazăre franţuzească, ştii mazăre din aceea care ţi se topeşte în gură, sparanghel de California cu maioneză, da, uite că uitam să-ţi pomensc de cartofi prăjiţi cu friptură rece de porc şi fasole, plăcintă cu caise, cafea, dar din aceea autentică. Nu-ţi vine un chef să te vezi în East Side ? Şi ia gîndeşte-te cîtă mîncare se risipeşte prin toate crîşmele bătrînului New York !

Spuneam adevărul. La cină aveam tocmai ceea ce-i povesteam, majoritatea produselor provenind, bineînţeles, din cutii de conserve şi borcane.

— Termină ! mîrîi el. Vreau să discut treburi sericase.

— Pînă-n pînzele albe, l-am provocat eu. Bine, dar cînd aveţi de gînd şi tu şi restul bandei aceleia de şobolani să vă faceţi băieţi de treabă ?

— Termină ! repetă el. Te-am adus unde am vrut eu. Crede-mă, îţi spun adevărul adevărat. N-am să-ţi spun cum, dar eşti în mîna mea. Şi te strivesc cînd vreau eu.

— Iadul e plin de şobolani înfumuraţi ca tine, i-am replicat, deşi habar nu aveam atunci şi nici nu visam eu

cît de curînd avea să se zvîrcolească chiar în iadul care se pregătea taman să-l primească.

— Las-o baltă, mîrîi el din nou. Te am la mînă cum vreau eu. Nu vreau decît să-ţi spun treaba asta şi atîta tot.

— Te rog să mă ierţi, i-am răspuns eu, dar trebuie să ştii că eu sînt Toma necredinciosul. Trebuie să mai şi dovedeşti.

— Alege, continuă el. Predaţi-vă acum şi n-o să păţiţi nimic, nici unul dintre voi.

— Şi dacă nu ne predăm ?

— O să regreţi şi ceasul în care te-ai născut. Nu eşti un cap pătrat şi ai şi o fată care-i moartă după tine. Ar cam trebui să te gîndeşti la ea. Nu eşti chiar un prost. Ai priceput ?

Cum să nu-l fi priceput ! Şi bătrînul steward a priceput, fiindcă i-am văzut sclipirea ochilor negri în tăietura lor îngustă şi oblică. Ştia el cam încotro băteau gangsterii.

— Ai priceput ce vreau să spun ? repetă gangsterul.

Şi în clipa aceea am ştiut ce înseamnă mînia. Nu mînia obişnuită, ci mînia rece. Şobolanul acela nenorccit care se tîrîie prin pîntecele navei să mă ameninţe el pe mine şi pe ai mei ! Un şobolan care, de la adăpostul vizuinei lui, face o zarvă animalică, ca orice şobolan. Şi în această stare sufletească i-am replicat gangsterului.

— Numai cînd o să te tîrăşti pe brînci pe puntea cea mare, în plină lumină a zilei, ca o javră bătută pînă se supune, şi cînd prin tot ceea ce faci c să arăţi că-ţi convine situaţia, abia atunci şi numai atunci o să mai stau de vorbă cu tine.

Drept răspuns, următoarele zece minute a urlat, dîndu-şi în vileag toate înjurăturile de mahala prin gura ventilatorului. Dar nu i-am mai răspuns. L-am ascultat, am ascultat cu răceală.

Şi cînd l-am văzut azi-dimineaţă pe steward chinuindu-se să care o damigeană de cinci galoni plină cu acid sulfuric, habar n-aveam ce voia să facă cu ea.

În timpul acela mă străduiam să pun la punct un mijloc de a rezolva problema spinoasă a gurii de ventilator.

Sclutia era atît de simplă încît mi-a fost ruşine că nu m-am gîndit la ea încă de la început. Gura ventilatorului era destul de mică. Doi saci cu făină, puşi într-o ramă de lemn şi suspendaţi cu frînghii de marginea camerei hărţilor, chiar în dreptul ei, aveau să o acopere numai bine şi să împiedice gloanţele de revolver. Zis şi făcut. Tom Spink şi Louis s-au urcat pe acoperişul camerei hărţilor şi se pregăteau să coboare sacii cu făină, cînd am auzit dinspre ventilator un glas.

— Cine-i acolo ? am zis eu sever. Răspunde !

— Vă mai dau o ultimă şansă, mi-a răspuns Bert Rhine.

Şi chiar în clipa aceea, de după colţul camerei hărţilor se arătă stewardul. Ţinea în mînă o cană mare, galvanizată şi m-am gîndit că voia să se ducă să ia apă de ploaie din butoi. Dar, tocmai pe cînd îmi trecea gîndul acesta prin minte, el făcu o mişcare cu mîna în semicerc şi aruncă conţinutul cănii pe gura ventilatorului. Mi-am dat seama imediat ce fel de lichid zbura prin aer — acid sulfuric concentrat, dci galoni întregi luaţi din damigeană.

Gangsterul probabil că s-a trezit cu lichidul acela arzător drept în faţă şi în ochi, iar şocul şi durerile fulgerătoare l-au făcut să dea drumul barei de care se ţinea şi a căzut probabil pe grămada de cărbune din fundul jgheabului. Scotea nişte răcnete şi vaiete de durere cumplite care mi-au amintit de şobolanii flămînzi ce se auzeau chiţcăind prin aceeaşi gură de ventilaţie, în primele zile ale călătoriei. Ţi se făcea rău să-l auzi. Preferam să văd oameni ucişi uşor şi simplu.

N-am înţeles tot chinul nenorocitului decît atunci cînd stewardul simţi deodată muşcătura acidului pe braţele goale pe care îi căzuseră cîteva picături împroşcate de gura ventilatorului şi se repezi la butoiul cu apă din colţul camerei hărţilor. Însă Bert Rhine, cel cu rîsul atît de tăcut, urla dedesubt, pe grămada de cărbune, sub muşcătura acidului ajuns drept în ochi.

Am acoperit gura ventilatorului cu sacii de făină. Urletele de dedesubt încetară, victima fiind evident tîrîtă de tovarăşii săi spre prova, peste maldărul de cărbune. Mărturisesc că am avut parte de o dimineaţă nenorocită. Carlyle spunea : „Moartea e uşoară, doar toţi oamenii trebuie să moară“. Dar să primeşti doi galoni de acid sulfuric concentrat în faţă e o treabă mult mai nenorocită şi mult mai îngrozitcare decît moartea pur şi simplu. Din fericire, Margaret era sub punte în momentele acelea şi, după cîteva minute, recîştigîndu-mi cumpătul, i-am avertizat pe toţi, ameninţîndu-i cu pedepse cumplite, să nu-i sufle o vorbă.

Dar ne-am primit şi noi partea, drept răzbunare. Ieri toată ziua, după tragedia cu ventilatorul, s-au auzit zgomote pretutindeni sub podeaua cabinei. I-am auzit bătînd sub masa din cabină, sub cămara de alimente a bucătarului, sub cabina în care stătea Margaret. Podeaua era deasupra lemn, dar sub lemn e numai fier, sau oţel, aşa cum e *Elsinore* cam peste tot.

Eu şi Margaret, urmaţi de Louis, Wada şi steward, ne-am dus din loc în loc, peste tot pe unde se auzeau lovituri de ciocan şi de daltă. Loviturile păreau să vină de pretutindeni, dar am ajuns la concluzia că pentru a face c gaură suficient de mare ca să treacă un om trebuiau să-şi concentreze loviturile într-un anumit loc, lucru care ne-ar fi atras atenţia imediat. Şi, cum spunea Margaret :

— Chiar dacă vor reuşi să facă o spărtură, trebuie să-şi arate mai întîi scăfîrlia, şi în astfel de situaţie ce sorţi de izbîndă ar avea împotriva noastră ?

Aşa că l-am schimbat pe Buckwheat din serviciul de punte şi l-am trimis să supravegheze podeaua cabinei, urmînd să fie înlocuit de steward, în cursul cartului condus de Margaret. După-amiaza tîrziu, după infernale zgomote de lovituri de ciocan şi zăngăneală în mai multe locuri, toate zgomotele au încetat. Nu s-au mai auzit nici în primul, nici în al doilea cart scurt, nici în primul cart de noapte. La miezul nopţii, cînd am preluat cartul pe dunetă, Buckwheat l-a înlocuit pe steward pentru a supraveghea podeaua cabinei. Şi, în vreme ce stăteam rezemat de balustradă, la frontonul dunetei, iar cele patru ceasuri ale cartului se scurgeau încet încet, nici prin gînd nu-mi trecea ce primejdie pîndea în cabină, mai ales cînd îmi aduceam aminte de cei doi galoni de acid sulfuric con-

centrat aflaţi la îndemînă pentru prima căpăţînă care s-ar fi arătat prin deschizătura ce nu apăruse încă. Ticăloşii de la prova ar fi putut să asalteze duneta, să se caţere în arboradă, să traverseze distanţa de la catargul pupa la artimon şi să cadă în capetele noastre. Dar nu vedeam deloc cum ar fi putut să ne invadeze prin podea.

Dar au reuşit. O navă modernă e o treabă foarte complexă. De unde să-mi închipui eu cum aveau să ne invadeze ?

Era ora două noaptea şi, vreme de un ceas, mi-am tot chinuit mintea urmărind dîra de fum ce se ridica din partea din faţă a rufului prova, întrebîndu-mă ce le trebuia rebelilor abur la motorul macaralei auxiliare, la o oră atît de necreştinească. Motorul auxiliar nu fusese folosit nici o clipă în tot cursul călătoriei. Tocmai bătea clopotul de patru ori, eu stăteam mai departe la frontonul dunetei rezemat de balustradă cînd am auzit deodată o tuse groaznică de la pupa. În clipa următoare Wada se repezi spre mine :

— Buckwheat, mare necaz la el, se bîlbîi el. Venit iute.

I-am aruncat arma în braţe şi l-am lăsat de pază, după care am pornit în goana pe după camera hărţilor. Un chibrit aprins de Tom Spink mi-a arătat calea. Lacrimi de durere ţîşneau din ochii lui Buckwheat care stătea în capul oaselor pe punte, între tambuchi şi timonerie, şi se legăna înainte şi înapoi, îşi frîngea mîinile şi-şi vîntura braţele. Primul gînd care mi-a trecut prin minte a fost că nenorocitul, din prostie, şi-o fi aruncat acid în ochi. Dar criza aceea groaznică de tuse şi de sufocare m-ar fi lămurit imediat despre ce era vorba, chiar dacă n-ar fi fost exclamaţia plină de surprindere a lui Louis care se aplecase peste scara tambuchiului.

M-am dus şi eu lîngă el şi o singură gură din aerul ce venea de dedesubt a fost deajuns să mi se taie respiraţia. Inhalasem sulf. Am uitat subit şi de *Elsinore* şi de răzvrătiţi, de toate, în afară de un singur lucru. În clipa următoare ştiu doar că o luam la goană pe scări la vale, mă suceam ameţit prin cabina cea mare, plină de fum de

sulf, care-mi iritau plămînii şi mă sufocau. La lumina aceea chioară a lanternei de mare, l-am văzut pe bătrînul steward tîrîndu-se în patru labe şi tuşind, sufocîndu-se, în vreme ce se străduia să-l trezească pe Yatsuda, primul velar. Uchino, al doilea velar, se sufoca în somn.

Mi-a trecut prin minte că mai aproape de podea aerul s-ar putea să fie mai curat, şi am constatat că aveam dreptate cînd m-am lăsat şi eu în patru labe. I-am făcut vînt lui Uchino din aşternut cu un brînci, mi-am pus pătura în cap, acoperindu-mi faţa şi gura, m-am ridicat în picioare şi m-am repezit înainte, prin coridor. După ce m-am izbit de mai multe ori, m-am lăsat din nou jos şi mi-am pus pătura mai bine, în aşa fel încît în vreme ce-mi acoperea gura, puteam să o trag ca să-mi descopăr ochii sau s-o trag la loc.

Fumul acela nu destul că te chinuia, dar, pe lîngă asta, nenorocirea cea mare era că-ţi dădea ameţeală. M-am rătăcit prin cămara stewardului, am ieşit afară, n-am reuşit să găsesc holul de intersecţie, am nimerit pe uşa care dădea spre holul babord, şi m-am trezit îndoit din mijloc de impactul cu masa cea mare din salon.

Dar acum aveam repere. Am pipăit drumul în jurul mesei, m-am izbit de soba ovală de mi-am scuipat plămînii, de mi-am scos din mine şi fumul acela înecăcios, am ieşit în holul de intersecţie şi mi-am croit drum spre tribord. La piciorul scării care ducea spre camera hărţilor, am nimerit coridorul spre pupa. În momentele acelea eram eu însumi într-o stare atît de critică încît, fără să mai iau seama la obiectele de care mă izbeam, am pornit în salturi mari înainte.

Uşa cabinei ocupate de Margaret era deschisă. Am dat buzna înăuntru. În clipa în care mi-am luat pătura de la ochi am ştiut ce înseamnă orbirea şi chinul pe care trebuie să-l fi încercat Bert Rhine. Fumul de sulf îmi rîcîia plămînii, nările, ochii şi creierii. În încăpere nu era nici o lumină. Am simţit că mă sufoc şi mă prăbuşesc înainte, spre patul fetei. Nu era acolo. Am pipăit în jur, şi am dat doar de locul unde stătuse sub aşternut şi care încă mai era cald. Chiar în starea aceea de chin şi neputinţă, căl-

dura lăsată de trupul ei mi-era dragă. Eram ameţit de lipsa de oxigen, fiindcă eram acoperit cu pătura, sulful mă chinuia, iar în creier dăinuia c ameţeală de moarte şi am simţit că-mi vine să mă prăbuşesc acolo şi s-o sfîrşesc în asternutul ce păstra căldura ei.

Probabil că aşa s-ar fi întîmplat, dacă n-aş fi auzit o tuse cumplită de-a lungul coridorului. Pentru mine a însemnat întoarcerea la viaţă. Am căzut din pat pe podea, am reuşit să mă ridic în picioare şi să ajung pe coridor, unde m-am prăbuşit din nou. Apoi m-am tîrît în patru labe pînă la picicrul scării. Sprijinindu-mă de stîlpul ei, m-am ridicat şi am ascultat. Cineva se mişca şi se înăbuşea lîngă mine. M-am prăbuşit într-acolo şi m-am trezit cu Margaret în braţe.

Cum să zugrăvesc chinul prin care am trecut în vreme ce urcam pe scări în sus ? A fost un calvar, un coşmar al morţii care a durat secole. Din vreme în vreme, cînd cunoştinţa mi se înceţoşa, încercam tentaţia de a renunţa la orice efort şi de a mă lăsa pradă acelei ameţeli care cobora spre bezna din urmă. M-am luptat pentru fiecare treaptă. Margaret îşi pierduse cunoştinţa. O ridicam cîte o treaptă, unecri o tîram mai multe deodată, am căzut cu ea în braţe, m-am rostogolit la vale înapoi, pierzînd dintr-o dată ceea ce cîştigasem cu atîta trudă. Şi din tot acest coşmar nu-mi amintesc limpede decît căldura şi moliciunea acelui trup, pentru mine cel mai scump lucru pe lume, mult mai scump decît tărîmul uscatului atît de îndepărtat, de care abia dacă-mi mai aduceam aminte, decît toate cărţile şi fiinţele omeneşti pe care le cunoscusem vreodată, decît puntea de deasupra noastră, cu aerul curat şi blînd ce dăinuia sub cerul înstelat şi rece.

Cînd mă gîndesc la cele întîmplate, îmi dau seama de un lucru mai ales : nici c clipă nu mi-a trecut prin minte s-o las şi să mă salvez singur. Eu nu aveam decît un singur loc pe lume — alături de ea.

Mi-am înăbuşit strigătele care stăteau să erupă, mi-am dominat creierul năucit şi mi-am croit drum mai departe pe scară în sus şi, în rugăciunile mele, revenea o singură dorinţă : să nu fie închisă uşa camerei hărţilor care dădea

spre dunetă. Viaţa şi moartea atîrnau în balanţă numai de asta. Mai exista vreun semen de-al meu cu destulă raţiune şi putere de judecată încît să-l facă să deschidă uşile ? Cît de mult îmi doream pe dunetă un om cu spirit de prevedere ca domnul Pike !

Am ajuns în capul scărilor, dar eram prea nevolnic ca să pot fi în stare să mă ridic în picicare. Nici în genunchi nu puteam să mă salt. M-am tîrît ca un animal în patru labe mai departe, ba nu, m-am tîrît ca un vierme, sau ca un şarpe. Pînă la uşă nu mai erau decît cîţiva paşi, încercam toate chinurile revenirii la viaţă şi o tîram pe Margaret după mine. Uneori, toată puterea care-mi rămăsese nu era suficientă ca s-o urnesc din loc, şi atunci zăceam alături de ea, tuşeam, mă sufocam ca să-mi revin din nou.

Uşa era deschisă. Erau deschise amîndouă uşile, şi cea din babord şi cea din tribord, şi, cum prin camera hărţilor se stîrnise curent, plămînii mi se umplură cu aer curat şi rece. Am reuşit să trec de pragul înalt şi s-o trag şi pe Margaret după mine, şi de departe am auzit strigătele oamenilor şi împuşcături de carabină şi de revolvere. Înainte de a mă prăbuşi inconştient, pe o parte, cu ochii holbaţi, durerea atinse atîta ascuţime încît deveni prin însăşi intensitatea ei balsam, şi am mai zărit, ca în vis, departe, balustrada dunetei unde nişte forme întunecate făceau gesturi de înjunghiere, loveau, iar dincolo de ele arborele pupa era puternic luminat de făcliile noastre.

Da, răzvrătiţii n-au reuşit să ocupe duneta. Cei cinci asiatici şi doi europeni reuşiseră să păstreze în mîinile lor citadela, în vreme ce eu şi Margaret zăceam inconştienţi unul lîngă altul.

Toată treaba fusese foarte simplă. Instrucţiunile de carantină moderne pretind ca navele să nu ajungă un mijloc de propagare a diferiţilor paraziţi. În camera motorului auxiliar de la prova se află o instalaţie întreagă de fumigaţie. Rebelilor nu le rămînea decît să tragă furtunurile prin cala plină de cărbuni, să dea găuri prin podeaua dublă de oţel şi lemn a cabinei, să conecteze furtunurile şi să înceapă pcmparea. Buckwheat adormise şi fusese tre-

zit de fumul de sulf care-l sufoca. Răzvrătiţii ne tămîiaseră cu fum ca pe şobolani.

Wada fusese cel care deschisese una dintre uşile camerei hărţilor, iar bătrînul steward pe cealaltă. Încercaseră şi unul şi celălalt să coboare scările, dar fuseseră împinşi înapoi de vaporii de sulf. Apoi fuseseră nevoiţi să ia parte la lupta care se dădea pentru respingerea atacului celor de la prova.

Şi eu şi Margaret sîntem de acord că inhalarea masivă de vapori de sulf provoacă dureri de plămîni de lungă durată. Abia acum, după vreo douăsprezece ore, putem respira fără ca respiraţia să fie un chin. Şi, cu toate astea, durerile nu m-au putut împiedica să-i spun ce înseamnă ea pentru mine.

L

În ultimele douăzeci şi patru de ore s-au petrecut multe lucruri. Pentru început să amintesc că în cel de-al doilea cart scurt era aproape să rămînem fără steward. Un individ a reuşit ca, printr-una din deschiderile înguste din gura ventilatorului, să înfigă un cuţit în sacul cu făină şi să-l spintece de sus pînă jos. În beznă, făina s-a scurs nebăgată de seamă.

Bineînţeles că individul nu putea vedea nimic dincolo de sacii goi, dar a tras la noroc cînd a trecut stewardul, cu mersul lui tîrşîit. Din fericire n-a nimerit, dar a fost nevoie de atît de puţin ca să-l nimerească încît omul a simţit arsura glontelui pe obraji şi pe gît.

Cînd clopotul a bătut de şase ori în primul cart, a venit Tom Spink la mine, la frontonul dunetei, unde făceam de strajă. Vocea îi tremura în timp ce vorbea.

— Doamne Dumnezeule, sir ! Au venit ! îmi spuse el.

— Cine ? am întrebat eu tăios.

— Ăia ! clănţăni el din dinţi. Ăia care au venit la bord la Capul Horn, cei trei înecaţi. Sînt colo la pupa, sir, şi stau toţi trei unul lîngă altul la timonă.

— Cum au ajuns acolo ?

— Ăştia-s vrăjitori mari şi au zburat, sir. Că doar n-au trecut pe lîngă dumneavoastră ! ?

— Nu, am recunoscut eu. N-au trecut pe lîngă mine.

Tom Spink, sărmanul, a gemut.

— Dar în greement sînt destule parîme de care se puteau servi ca să traverseze de la arborele pupa la artimon, am adăugat eu. Trimite-l pe Wada la mine.

Cînd acesta din urmă veni să mă schimbe, m-am dus la pupa. Şi acolo i-am văzut stînd unul lîngă celălalt pe cei trei vagabonzi ai furtunii, cu părul deschis şi ochi de topaz. La lumina unui felinar ţinut de Louis, ochii lor luceau mai mult ca oricînd ca ai felinelor mari. Doamne, şi mai şi torceau ! Sau cel puţin sunetele acelea nearticulate pe care le scoteau semănau mai mult cu torsul felinelor, decît cu vorba omenească. Era foarte limpede că aceste sunete voiau să demonstreze sentimente de prietenie. De asemenea, şi mîinile răsucite cu palma în sus, semn neîndoios al intenţiilor paşnice. Fiecare îşi scoase pe rînd şapca, îmi luă mîna pentru a şi-o pune pe cap. Cert, gestul avea semnificaţia unui act de supunere, mă recunoşteau de stăpîn.

Am dat din cap în semn de încuviinţare. Ce puteam spune în situaţia asta unor indivizi care torceau ca nişte motani, cu atît mai mult cu cît la lumina lanternei era greu să ne înţelegem prin semne. Tom Spink îşi exprimă protestul printr-un geamăt cînd i-am spus lui Louis să-i ducă sub punte şi să le dea nişte pături. Le-am arătat prin semne să se ducă să doarmă, iar ei au dat din cap a recunoştinţă, s-au arătat şovăielnici apoi au arătat spre gură şi şi-au frecat cu palma stomacul.

— Înecaţii nu mănîncă, am spus eu rîzînd către Tom Spink. Du-te jos cu ei şi supraveghează-i. Louis, dă-le de mîncare cît vor. E un semn bun, cei de la prova nu mai au de mîncare.

După vreo jumătate de ceas, Tom Spink era înapoi.

— Ei, au mîncat ? l-am stîrnit eu.

Dar el se arătă neconvins. Chiar faptul că mîncaseră atît dădea de bănuit şi, în plus, auzise el de nişte fantome

care devorau cadavrele în cimitire. Așa că numai faptul că mîncau sau nu nu constituia un test pentru o fantomă.

Al treilea eveniment s-a petrecut azi-dimineață la ora șapte. Rebelii au cerut un armistițiu, iar cînd Nosey Murphy, maltezul și nelipsitul Charles Davis s-au arătat dinaintea mea pe puntea principală am văzut că erau trași la față și slăbiți. Foamea fusese marele meu aliat. Eram cu Margaret alături și, cum stăteam acolc, sus, pe dunetă și mă uitam la nenorociții flămînzi din fața mea, m-am simțit deodată foarte puternic. Niciodată nu fusese mai evidentă inegalitatea dintre noi, cei de la pupa, și ei, cei de la prova. Cu cei trei dezertori alături de noi, ceilalți nouă, însemna că sîntem doisprezece. În vreme ce rebelii, fără Ditman Olansen, Bob și faun, nu mai erau chiar așa de mulți. Iar dintre aceștia, Bert Rhine probabil că era într-c formă foarte proastă, în vreme ce mai erau și alți nevolnici ca Sundry Buyers, Nancy, Larry și Lars Jacobsen.

— Ei bine, ce poftiți ? i-am întrebat eu. N-am prea mult timp de pierdut. Masa-i gata și mă așteaptă.

Charles Davis se pregătea să ia cuvîntul, dar i-am retezat-o scurt.

— N-am chef să te mai ascult, Davis ! Cel puțin nu acum. Mai tîrziu, cînd am să fiu în fața tribunalului cu care m-ai plictisit jumătate din călătoria asta, o să ai și tu cuvîntul. Iar atunci să nu uiți că am și eu cîte ceva de spus.

Din nou dădu să vorbească, dar de data asta fu oprit de Nosey Murphy.

— Ei, mai tacă-ți fleanca, Davis, mîrîi gangsterul, sau ți-o închid eu !

Se uită apoi la mine.

— Vrem să ne întoarcem la muncă, uite asta vrem.

— Nu așa se vorbește, i-am răspuns eu.

— Sir ! adăugă el în grabă.

— Da, e ceva mai bine așa, am catadixit eu.

— Ah, Dcamne, sir ! Să nu vină ăștia la pupa ! mormăi de îndată Tom Spink la urechea mea. Că ne fac felul la toți. Și chiar dacă nu pun mîna pe dumneavoastră și

pe ceilalți, cu siguranță că mie o să-mi facă vînt peste bord într-o noapte mai întunecoasă. N-au să mă ierte ei niciodată, sir, pentru că am venit la pupa alături de cei de aici.

Nici n-am luat în seamă vorbele lui și m-am adresat gangsterului.

— Nimic nu-i mai minunat decît să te apuci de treabă atunci cînd dorești din tot sufletul, așa cum se pare că e cazul de față. Atunci ce-ar fi ca tot echipajul, pentru a-și dovedi bunele intenții, să ridice velele chiar acum !

— Mai întîi am vrea și nci să mîncăm ceva, sir, obiectă el.

— Vreau mai întîi să vă văd ridicînd velele ! am răspuns eu. Și te rog să ții minte că pe nava asta se face așa cum spun eu, am subliniat.

Nosey Murphy șovăi și se uită la maltez așteptînd un sfat. Acesta din urmă cumpăni, de parcă s-ar fi gîndit de are destulă putere în vreme ce se uita în sus la greement și la treaba care-i aștepta. În cele din urmă dădu din cap încuviințînd.

— Bine, sir, glăsui gangsterul. Ne apucăm, dar... în vreme ce noi facem treaba asta, nu s-ar putea găti ceva la bucătărie ?

Am clătinat din cap.

— Nu m-am gîndit încă la asta și nu vreau să-mi încarc mintea cu alte treburi. După ce se vor ridica toate velele și se vor brața toate vergile și o să se facă ordine în toată harababura din greement, veți avea la dispoziție o masă ca lumea.

Dar cînd se urcară în arbcradă abia atunci s-a văzut cît erau de nenorociți și de slăbiți. Unii arătau prea nevolnici ca să se poată urca în greement. Bietul Sundry Buyers își apăsa abdomenul în vreme ce trebăluia în jurul cabestanelor de pe punte, iar chipul lui Nancy nu arătase niciodată atît de disperat ca atunci cînd se supuse ordinelor maltezului de a desface contrarîndunica pupa.

În trecere, să notez una din delicioasele minuni care s-au petrecut sub ochii noștri. Oamenii se chinuiau să ridice verga ccntragabierului pupa cu ajutorul unor ca-

bestane mecanice de punte. Deşi schimbaseră cuplele angrenajului ca să reducă la jumătate efortul, se descurcau foarte greu şi aşa. Lars Jacobsen şontîcăia cu piciorul rupt de două ori şi alături de el îşi dădeau sufletul Sundry Buyers, Tony grecul, Bombini şi Mulligan Jacobs. Nosey Murphy ţinea volta.

Cînd se opriră epuizaţi, Murphy îl zări din întîmplare pe Charles Davis, singurul care nu mai pusese mîna la treabă de la începutul călătoriei şi care nici acum nu făcea nimic.

— Davis, vinc să ne dai o mînă de ajutor, îi strigă gangsterul.

Margaret îşi înăbuşi rîsul apropiindu-se de urechea mea, cînd prinse firul întîmplării. Avocatul se uită la celălalt, prins de uimire înainte de a răspunde.

— N-aş prea crede !

După ce-i făcu lui Sundry Buyers semn să apuce volta, Murphy se îndreptă de spate, se apropie de Davis şi-i spuse foarte liniştit :

— Ba eu da !

Atît şi nimic mai mult. O vreme nimeni nu scoase o vorbă. Davis părea să cîntărească problema din punct de vedere juridic. Oamenii de la cabestan gîfîiau, îşi trăgeau sufletul şi se uitau toţi, în afară de Bombini care traversă agale puntea pînă lîngă Murphy. În această împrejurare, Charles Davis luă cea mai judicioasă hotărîre şi propuse c soluţie de compromis.

— Ţin eu volta, se oferi el.

— Nu, o să tragi la unul din capetele cabestanului, îi spuse Murphy.

Avocatul nu mai greşi şi de data asta. Ştia cît se poate de bine că avea de ales într-adevăr între moarte şi viaţă şi o porni şontîcăind şi el către cabestan şi-şi găsi un loc. Iar după ce începură treaba şi omul se apucă de muncit din greu, rotindu-se în cercul acela strîmt, şi eu şi Margaret am izbucnit pe faţă în rîs, arătîndu-ne astfel, cît se poate de limpede, aprobarea. Oamenii ncştri de pe dunetă se adunaseră la frontonul dunetei ca să urmărească şi ei spectacolul, să-l vadă pe Charles Davis făcînd treabă. Lui Nosey Murphy trebuie să-i fi făcut plăcere scena fiindcă,

în vreme ce ţinea parîma şi o aduna spiră peste spiră, se uita cu un ochi critic la Davis.

— Mai mult suflet, Davis ! îi ordonă el deodată foarte tăios.

Iar Davis tresări şi-şi spcri vizibil efortul. Era prea mult pentru ai noştri care aplaudară şi se puseră pe hohote de rîs. Eu ce puteam face ? Era spectacol de gală doar, iar cei care fuseseră devotaţi meritau şi ei puţină distracţie drept recompensă. Aşa că m-am făcut că nu văd această încălcare a disciplinei şi a etichetei de pe dunetă şi m-am depărtat împreună cu Margaret. La timonă era unul dintre vagabonzii furtunii. Am stabilit drumul spre est, spre Valparaiso, şi l-am trimis pe steward sub punte ca să aducă suficiente alimente pentru o masă îndestulătoare destinată rebelilor.

— Cînd c să ni se dea de mîncare data viitoare, sir ? întrebă Nosey Murphy, în vreme ce stewardul îi dădea alimentele de la dunetă.

— La amiază, i-am răspuns eu. Şi atîta vreme cît şi tu şi ceilalţi vă purtaţi ca lumea, o să primiţi de mîncare de trei ori pe zi. Vă puteţi împărţi în carturi cum poftiţi. Dar treaba pe navă trebuie făcută şi făcută cum se cuvine. Dacă nu, nu se mai dau alimente. Acum ajunge. Du-te la prova.

— Numai o singură problemă, sir, spuse el iute. Bert Rhine e într-o stare gravă. Nu mai vede, sir. Se pare că n-o să mai aibă o mutră ca lumea. Nu poate dormi. Geme tot timpul.

Am avut parte de c zi încărcată. Am ales din trusă cîteva medicamente pentru gangsterul ars cu acid şi, văzînd că Murphy ştia cum se foloseşte o seringă, i-am încredinţat una. Apoi m-am apucat să fac exerciţii cu sextantul şi cred că la amiază am luat destul de corect înălţimea soarelui şi am stabilit bine poziţia. Dar asta-i numai latitudinea care se află destul de uşor. Longitudinea e mai dificilă. Iar acum citesc tocmai despre asta.

Toată după-amiaza, un vînt uşor din nord a mînat nava care a făcut cam cinci mile la cră, şi ţinem drumul spre est către ţărm, către oameni, către legea şi ordinea pe care o instituie oamenii atunci cînd se organizează în grupuri. O dată ajunşi la Valparaiso, o să ridicăm pavi-

lionul pentru poliție, iar rebelii noștri vor fi luați în primire de către autoritățile de la uscat.

Am mai fost nevcit să reorganizăm și carturile pentru ca să-i separăm pe cei trei vagabonzi ai furtunii. Unul fu luat în cart cu Margaret, împreună cu cei doi velari, Tom Spink și Louis. Louis e demn de toată încrederea, așa că i-am ordonat ca să nu-l slăbească din privire pe individul cu ochi de topaz.

În cartul meu îi am pe steward, Buckwheat, Wada și ceilalți doi indivizi cu ochi de topaz. De unul are grijă Wada, iar de celălalt se ocupă stewardul. Nu vrem să riscăm delcc. Ziua și noaptea, fie că sînt de cart sau nu, străinii sînt supravegheați de unul dintre cei care s-au dovedit oameni de credință.

Aseară i-am pus pe străini la încercare. Mai întîi m-am sfătuit și cu Margaret. Ea era convinsă, și eu am fost de acord cu ea, că membrii echipajului de la prova n-o să se lase orbește duși la pușcărie în Valparaiso. După cum am reușit noi să ne dăm seama, ei au de gînd să părăsească nava cu bărcile îndată ce *Elsinore* va ajunge destul de aproape de țărm. De asemenea, ținînd seama cît de zănatici erau unii de la prova, n-ar fi fost de mirare ca indivizii înainte de a fugi să găurească ccca de oțel a navei și s-o scufunde. Fiindcă sabordarea navei e una dintre metodele practice la fel de vechi ca și rebeliunea pe mare.

Așadar, la ora unu noaptea, i-am pus la încercare pe musafiri noștri. Pe doi dintre ei i-am luat la prova cu mine în incursiunea făcută asupra bărcilor mici. Pe unul l-am lăsat lîngă Margaret, care era de cart pe dunetă. De cealaltă parte a individului stătea stewardul cu cuțitul lui de măcelar în mînă. I-am explicat limpede prin semne și lui și celorlalți doi camarazi ai lui care aveau să mă însoțească la prova că la prima intenție de trădare vinovatul va fi ucis. Iar bătrînul steward nu numai că i-a arătat prin semne că c va face fără îndoială, ci i-a și convins pe toți că abia aștepta să-i facă de petrecanie.

I-am lăsat pe Buckwheat și Tom Spink cu Margaret. Wada, cei doi velari, Louis și cei doi străini cu ochii de topaz au venit cu mine. Pe lîngă celelalte arme pentru apărare, mai luasem cu noi și topoare. Am traversat puntea principală fără să ne simtă nimeni, am ajuns pe pasarelă, urcîndu-ne pe ruful central, și pe pasarelă am

ajuns pe culmea rufului prova. Aici am dat de prima barcă cu care ne-am muncit. Dar mai întîi l-am chemat la mine pe omul de veghe de pe teugă. De veghe era Mulligan Jacobs, care-și croi drum prin resturile pasaralei zdrobite de verga ce se prăbușise și veni la mine fără teamă, la fel de mchorît și neîmpăcat ca de obicei.

— Jacobs, i-am șoptit eu, o să stai aici lîngă mine pînă terminăm de hăcuit bărcile astea. Ai priceput ?

— Ca și cum mie mi-ar mai fi frică de ceva, mîrîi el la mine, dar cu voce mult prea puternică. Din partea mea n-aveți decît. Știu ce carte trageți. Și știu și ce pun la cale diavolii ăia de dedesubt, chiar de sub picioarele mele, taman în clipa asta. Că o să o șteargă cu bărcile. Iar voi le faceți zob ca să-i băgați la pîrnaie pe toți.

— Ssst ! am insistat eu, dar degeaba.

— Ce rost are ? continuă el și mai tare. Toți sfcrăie cu mațele pline. Nu e decît omul de veghe pe punte. Chiar și Rhine doarme. Cîteva înțepături i-au ogoit gemetele nesfîrșite. Vedeți-vă de treabă mai departe. Spargeți bărcile. Mie nu-mi pasă. Eu doar atît știu bine că pentru mine spinarea asta sucită face mai mult decît toată drojdia mahalalelor care s-a adunat la teugă.

— Dacă astea ți-au fost sentimentele de ce n-ai venit pe dunetă alături de noi ? l-am întrebat eu.

— Fiindcă nici voi nu sînteți mai breji decît ei. Ei au ajuns ceea ce s-au străduit să facă din ei părinții voștri și cu voi laolaltă. Și cine dracu sînteți voi, cu moșii și strămoșii voștri ? Ați furat munca oamenilor. Pe ei îi iubesc prea puțin, dar pe voi deloc. Nu mi-s drag decît eu, cu spinarea asta boțită, și așa cum e, e o dovadă că nu există Dumnezeu.

— Alătură-te nouă acum, l-am îndemnat eu, prcfitînd de starea lui sufletească. Pentru spinarea ta va fi mai ușor.

— La dracu' și cu voi, îmi răspunse el. Dă-i bătaie înainte și sparge bărcile. N-ai decît să și spînzuri vreo cîțiva dintre marinari. Dar pe mine legea nu mă atinge. Eu îs infirm, prea nevolnic ca să ridic mîna asupra cuiva, un biet fulg mînat de vîntul stîrnit de ura oamenilor cu spinare zdravănă, dar fără minte în capul lor.

— A cui a fost ideea cu sulful ? l-am întrebat eu.

— N-am să-ți spun numele lui, dar să știi că l-am invidiat tare pînă cînd am văzut că a fost un eșec. Dar a cui

a fost ideea cu acidul sulfuric ? După cum îi cade carnea de pe faţă n-o să mai aibă el mutră ca oamenii.

— Nici eu n-am să-ţi spun, i-am răspuns eu. Doar atît că sînt bucurcs că n-a fost ideea mea.

Am distrus bărcile. Cu topoarele şi baroasele a fost o treabă mai uşoară decît am crezut. Pe ambele rufuri am transformat bărcile în nişte grămezi de surcele, indivizii cu ochii de topaz lucrînd cu cea mai mare însufleţire. Şi am ajuns pe dunetă fără să fim nevoiţi să tragem un singur foc. Cei din teugă au fost treziţi de tărăboiul pe care-l făceam noi, dar nimeni n-a încercat să ne împiedice.

În această privinţă, am din ncu motive să mă plîng împotriva romancierilor mării. O adunătură cum sînt cei de la prova, ticăloşiţi rău de tot, cu multe fapte murdare în urma lor şi pe care-i aşteaptă puşcăria şi spînzurătoarea în numai cîteva zile, ar fi trebuit să se lupte. Şi, cu toate astea, nimeni n-a ridicat un deget în vreme ce noi le distrugeam ultima şansă de scăpare.

— Dar de unde au făcut atîta vreme rost de mîncare, m-a întrebat stewardul după aceea.

Întrebarea asta mi-o pusese zilnic, din clipa în care începuse domnul Pike să-şi chinuie creierii din cauza ei. Mă întreb dacă Mulligan Jacobs mi-ar fi răspuns de l-aş fi ispitit. În orice caz vor răspunde la întrebarea asta în faţa tribunalului din Valparaiso. Între timp, am să suport zilnic întrebările stewardului.

— Aici e vorba de revoltă în largul mării şi de crimă, le-am spus eu celor care s-au strîns în corpore şi au venit la pupa se protesteze împotriva distrugerii bărcilor şi să-mi ceară să le spun ce aveam de gînd.

Bert Rhine, cu capul tot bandajat, stătea şi el acolo dinaintea mea, şi am simţit faţă de el o urmă de respect. Nosey Murphy şi Kid Twist stăteau umăr la umăr lîngă căpetenia lor lovită de năpastă. El era cel care, din cauza rănilor groaznice, voia să ajungă cît mai repede la ţărm în mîinile doctorilor. Prefera să-şi pună viaţa în primejdie în faţa tribunalului, decît să-şi piardă viaţa, sau poate vederea.

Echipajul era împărţit, şi Isaac Chantz, evreul, cu umărul rănit şi bandajat, părea să fie conducătorul rebe-

liunii împotriva gangsterilor. Rana pe care o avea era suficientă pentru a fi ccndamnat în faţa oricărui tribunal, şi ştia bine lucru acesta. În jurul lui se strînseseră maltezul, Andy Fay, Arthur Deacon, Frank Fitzgibbon, Richard Giller şi John Hackey.

În grupul celor credincioşi gangsterilor se numărau Piticul, Sorensen, Lars Jacobsen şi Larry. Charles David stătea separat de banda gangsterilor. Un al patrulea grup era format din Sundry Buyers. Nancy şi Tony grecul. Acest grup era cu totul neutru. Şi, în fine, neafiliat şi singur, stătea Mulligan Jacobs, care asculta ecourile uncr îndepărtate nedreptăţi şi simţăminte, fără îndoială — muşcătura cîrligelor de fier înroşite din creieri.

— Ce aveţi de gînd să faceţi cu noi, sir ? îmi ceru Isaac Chantz sfidîndu-i pe gangsteri care ar fi trebuit să fie purtătorii de cuvînt.

Bert Rhine tresări mînios cînd auzi vocea, dar partizanii acestuia se strînseră în jurul lui.

— Să vă bag la închisoare, le-am răspuns eu. Şi am să am grijă să nu scăpaţi uşor.

— Poa' că aşa o să fie, poa' că nu, îmi replică Chantz.

— Chantz, gura ! îi crdonă Bert Rhine.

— Ai să-ţi primeşti şi tu partea, gălbejitule, mîrîi Chantz, chiar dacă va trebui să o fac cu mîinile mele.

Mi-e teamă că totuşi nu sînt chiar omul de acţiune care mă mîndream, pentru că am fost atît de prins de drama care se desfăşura pe puntea principală încît pentru moment n-am băgat de seamă tragedia cu care culmina.

— Bombini ! spuse Bert Rhine.

Vocea era imperativă. Era glasul stăpînului adresat cîinelui de la picioarele sale. Bombini reacţionă. Îşi scoase cuţitul şi porni spre Chantz. Dar din gîtlejul celor strînşi în jurul acestuia se ridică un mîrîit adînc, animalic, de ameninţare. Bombini ezită şi se uită peste umăr la căpetenia sa, la cmul a cărui faţă n-o putea vedea din cauza bandajelor, şi care nici el nu putea vedea din acelaşi motiv.

— E o treabă de ispravă, fă-o Bombini ! îl încurajă Charles Davis.

— Gura, Davis ! se auzi din bandajele lui Bert Rhine.

Kid Twist scoase revolverul, îndreptă ţeava mai întîi în coasta lui Bombini şi apoi spre cei din jurul lui Chantz.

Am simţit un moment un fel de milă pentru bietul italian. Era prins între ciocan şi nicovală.

— Bombini, înjunghie-l ! ordonă Bert Rhine.

Italianul mai făcu un pas, şi o dată cu el înaintară umăr la umăr Kid Twist şi Nosey Murphy.

— Nu-l văd, exclamă Bert Rhine, dar, pe Dumnezeu, tot am să-l văd !

Şi nu termină de spus că, dintr-o singură mişcare violentă, îşi smulse bandajele. Chinul pe care-l îndură în clipa aceea e de neînchipuit. I-am văzut chipul desfigurat îngrozitor, iar engleza pe care o stăpînesc eu nu mă ajută să zugrăvesc ceea ce-am văzut. Margaret, care se afla lîngă mine, s-a cutremurat şi i s-a tăiat suflarea.

— Bombini ! Înjunghie-l ! repetă gangsterul. Şi pe oricine scoate o singură vorbă ! Murphy ! Ai grijă ca Bombini să-şi facă datoria.

Şişul lui Murphy apăru deîndată şi se lipi de coasta ucigaşului de meserie. Kid Twist era cu revolverul aţintit spre cei din grupul lui Chantz. Şi înaintau toţi trei. Abia în clipa aceea mi-am revenit şi am trecut la acţiune.

— Bombini ! am spus eu tăios.

Se opri şi se uită în sus spre mine.

— Rămîi pe loc unde te afli ! i-am ordonat. Pînă am să-ţi spun eu. Chantz ! Nu te păcăli ! Rhine comandă la prova. O să te supui ordinelor sale pînă ajungem la... Valparaiso. Şi la închisoare n-ai decît să-ţi închei socotelile cu el. Pînă atunci faci ce spune Rhine. Ţine minte, ţine minte bine ! Pînă soseşte poliţia la bord, eu sînt de partea lui Rhine. Bombini ! Execuţi ceea ce-ţi spune Rhine. Pe care încearcă să te oprească îl împuşc eu. Deacon ! Dă-te la o parte de lîngă Chantz. Du-te la cavilieră !

Toţi ştiau cum trăgea arma mea cu repetiţie, deci şi Arthur Deacon. Ezită numai un moment şi se supuse.

— Fitzgibbon ! Giller ! Hackey ! am răcnit eu şi s-au supus şi ei. Fay ! Fay ! am strigat eu de două ori înainte ca acesta să reacţioneze.

Chantz rămase singur, iar acum Bombini se arătă nerăbdător să îndeplinească ordinul.

— Chantz Nu crezi că e mai sănătos să te duci la cavilieră şi să te faci băiat de treabă ?

Cumpăni situaţia numai cîteva secunde, îşi băgă şişul în teacă la loc şi se supuse şi el.

Am simţit ameţeala puterii ! Copleşit de literatura citită, prin minte mi-a trecut să le ţin ticăloşilor o predică, dar, mulţumesc cerului, am găsit în mine destul bun simţ şi stăpînire de sine ca să mă opresc.

— Rhine !

Îşi întoarse chipul mîncat de acid spre mine şi clipi din ochi făcînd un efort de a vedea.

— Atîta vreme cît Chantz se supune ordinelor tale, lasă-l în pace ! Avem nevoie de fiecare om pentru a duce nava în port. În ceea ce te priveşte, trimite-l pe Murphy peste jumătate de oră şi am să-i dau din trusa medicală tot ce îţi trebuie. Asta-i tot ! Duceţi-vă la prova !

Toţi se împrăştiară, înfrînţi şi disperaţi.

— Dar... ce-a păţit omul acela ? m-a întrebat Margaret.

E trist să închei o poveste de dragoste cu o minciună. Dar şi mai trist e să începi dragostea cu o minciună. Încercasem să-i ascund incidentul, dar nu reuşisem. Nu puteam să i-l tăinuiesc decît minţind-o. Aşa că i-am spus adevărul, i-am explicat cum s-a întîmplat, cum a ajuns gangsterul să aibă faţa arsă de acidul sulfuric aruncat de steward.

Mare lucru nu mai e de scris. Revolta de pe *Elsinore* a fost înăbuşită. Echipajul, împărţit în mai multe grupuri, e condus mai departe de gangsteri, care sînt la fel de dornici să-şi vadă căpetenia ajunsă în port, pe cît sînt eu de dornic să-i văd pe toţi la puşcărie. Prima etapă a călătoriei navei *Elsinore* se apropie de sfîrşit. Cu viteza de acum, încă două zile cel mult şi vom fi în Valparaiso. Iar atunci, *Elsinore,* începînd o cu totul altă călătorie, se va îndrepta spre Seattle.

Nu-mi rămîne decît un singur lucru de adăugat, pentru ca acest ciudat jurnal de bord să fie complet. Ceea ce consemnez acum s-a întîmplat aseară. Totul îmi e proaspăt în minte şi mă tulbură şi amintirea şi făgăduiala acelui moment.

Aseară, eu şi Margaret am petrecut ultimul ceas al celui de-al doilea cart scurt împreună, la frontonul pupei.

Era plăcut să simţi nava prinzînd vîntul în vele, s-o vezi despicînd faţa acelui ocean liniştit.

Stăteam îmbrăţişaţi, învăluiţi în beznă, şi vorbeam de dragoste şi ne făceam planuri. Nu mi-e ruşine să mărturisesc că eu eram pentru o soluţie imediată. O dată ajunşi la Valparaiso, argumentam eu, aveam să înzestrăm nava *Elsinore* cu un ncu echipaj, cu alţi ofiţeri şi o s-o trimitem pe drumul ei. Iar noi, cu vapoare şi mijloace moderne de călătorie, o să ajungem iute acasă. Ba mai mult, Valparaiso fiind un loc unde se putea face rost de un certificat de căsătorie şi de un preot, o să ne căsătorim acolo înainte de a ne îmbarca pe vapoarele acelea rapide care să ne ducă acasă.

Dar Margaret se arătă de neclintit. Cei din familia West rămăseseră pe navele lor, îmi spunea ea cu tărie, aduseseră întotdeauna navele în portul de destinaţie sau se scufundaseră împreună cu ele. *Elsinore* plecase de la Baltimore spre Seattle avînd la comandă un West. *Elsinore* va avea noi ofiţeri şi noi oameni în echipaj, angajaţi din Valparaiso, şi va ajunge la Seattle avînd la bord un West.

— Dar, gîndeşte-te, draga mea, am obiectat eu, călătcria asta va mai dura luni de zile.

Ea mă sărută.

— Ne sărutăm !

Dar eu m-am arătat destul de idiot.

— Ah, atîtea luni de zile chinuitoare ! m-am plîns eu.

— Ce prost eşti, rîse ea de mine. Nu pricepi ?

— Nu pricep decît că sînt atîtea mii de mile pînă la Seattle, i-am răspuns eu.

— Nu vrei să pricepi, mă stîrni ea.

— Sînt un nebun, am recunoscut eu. Nu mai ştiu decît un lucru. Vreau să fiu cu tine, vreau să fiu cu tine.

— Eşti tare drăguţ, dar tare, tare prostuţ, insistă ea şi îmi luă palma şi şi-o puse pe obraji. Ce simţi ? mă întrebă ea.

— Nişte obraji care ard, ard foarte tare.

— Am roşit din cauza ta, din cauza prostiilor pe care le-am spus silită de tine. Doar ai zis că certificate şi preoţi se găsesc şi în Valparaiso... şi... ei bine...

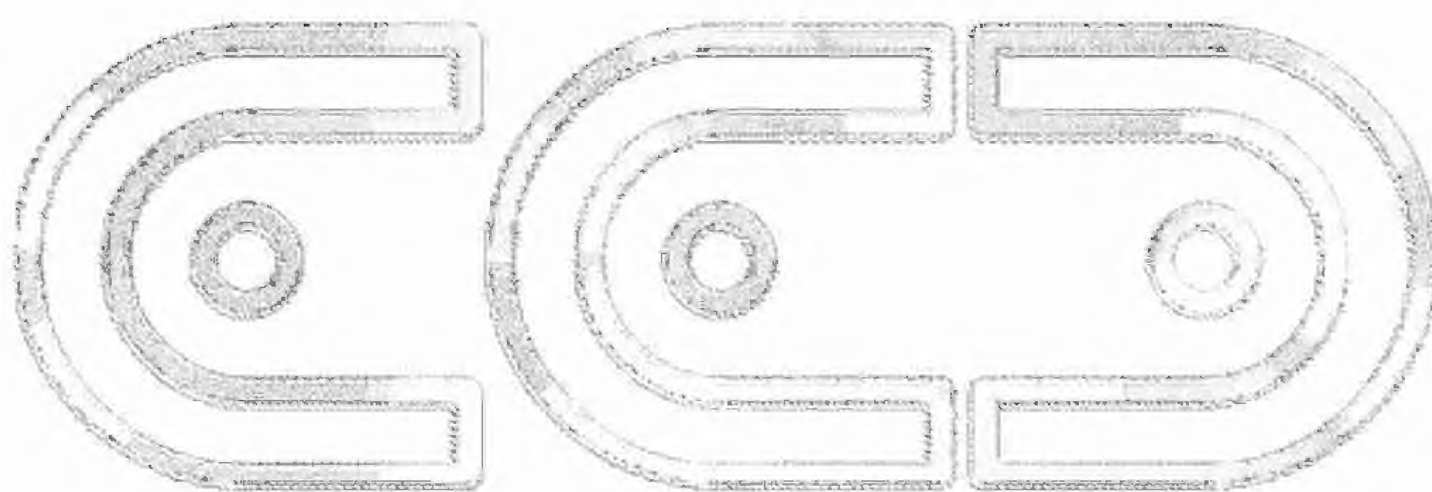
— Vrei să spui că... ? m-am bîlbîit eu.

— Exact, întări ea.

— Atunci luna de miere va avea loc pe *Elsinore,* în timpul voiajului de la Valparaiso la Seattle ? am făcut eu.

— Cu atîtea şi atîtea mii de mile înainte şi atîtea luni chinuitoare ! rîse ea de mine imitîndu-mă, pînă cînd i-am închis gura lipindu-i-o de a mea.

Scanare și prelucrare digitală

de

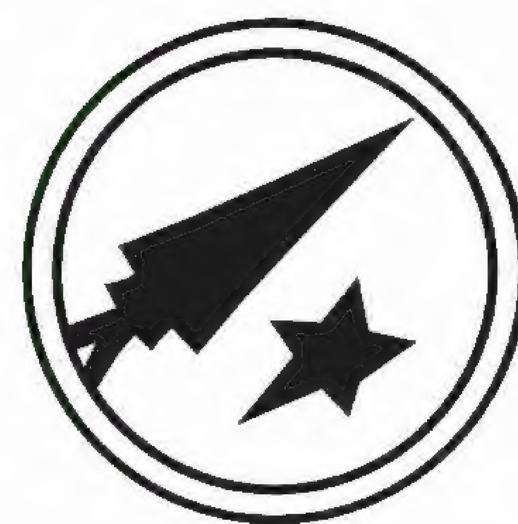

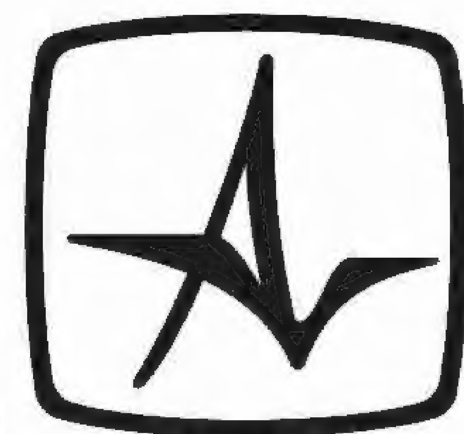
Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

